

Koÿ hoche doiti za menum ſzam ſzebe za ludo nai verse, ÿ nai vzeme Kris ſzuoi, ÿ mene nai naſzleduie.

OD
NASZLEDUVANYA CHRISTUSSEVOGA.
NAVUKI OSZEBUYNI.

Szpiſzani od uelikoga Duhovnoga Navuchitela

THOMASSA DE KEMPISSA.

Iz Dijachkoga na Horuaczki illi Szlouenſzki iezik preobernÿeni, po nekoiem pobosnom Redovniku

Reda S. Paula, pervoga Puſchenika.

Po Poglauite Pako, ÿ uiſzoko Rogiene Goſzpe

BARBARE KATARINE WRAGOVICH, OD MARVSEVECZ,

Negdaſnyega Poglavitoga, Viteskoga, ÿ uſzega dobroga Szpominka Goſzpona

PATACHICH LASZLOVA OD ZAJEZDE,

Czeſzaroue y Kralyeve Szvetloſzti, uu Krayne y Feſztunge Kriſevechke Vice Oberſztara,

OSTAVLYENE VDOVE

Stampati Vuchinyeni.

---

uu Bechu pri Goſzpe Janne Vdovicze Woigtin, letta 172[illegible].

VSZEM, SZLAVNEM, PRESZVETLEM VISZOKO ROGJENEM, I POGLAVITEM GOSZPAM, GOSZPAM,

Tak Redounem, kak Szveczkem, y osztalem uernem kerſcheniczam.

SZLOVENSZKOGA, ILLI HORVAZKOGA ORSZAGA.

Ponizno Naklonyenie.

NAiti unogo krat chula ieſzem rechi onne kotere izgovaria mudri *Eccleſiaſtes cap. 1. v. 2.* Vanitas vanitatum, & omnia vanitas, præter amare DEUM, & illi ſoli ſervire. *toie to, Da uſza zemelszka dugovanya, ieſzu iedna Ludnoſzt, ÿ neſztalnoſzt, zvuna ſzame lyubavi Boſie, ÿ ſzlusbe nyegove: ÿ kak tulikaiſſe govori ſzam G. Chriſtus pri S. Matthæu cap. 19. v. 21.* Si vis perfectus eſſe, vade

vade, vende omnia, & ſequere me. *Da ako hoches zverſſen (naimre uü ſzlusbe Boſie) biti, od hayay, uſza prodai ÿ naſzledui mene: niſtar manye, kadbi bila zgubila, ſtoſzem naidragſega, na ovom ſzvetu imala, naÿmre Hisnoga Tovaruſſa moga, ÿ opala vu ueliku ſaloſzt, plach, ÿ ſzuz proleuanye, tak da znichim drugem neſzem mogla v-tiſiti tugu ſzercza moga, nego kadſzem pochela premislyavati neſztalnoſzt uſze dike, blaga ÿ veſzelia ſzveczkoga; toſzi na peruo davaiuch, polag duhovneh tolnachov, da zato G. Bog natom ſzvetu chloveka z-iednum ali drugum ſaloſztium pohodi pachemu ono ſzpred ochiu uzeme, vuchem ie naiuekſu radoſzt ÿ veſzelie imal, dabiga k-ſzebe prizual, ÿ na ſzuu ſzlusbu bolye ulekel, buduch da ova zkazliua telovna dugouanya, tak chlovechanſzko ſzercze ÿ pamet meſſaiu, damuſze na Boga ÿ Duhovni napredek prauo zmiſzliti ne prepuſchaiu. Oua reku kadſzem premislyavala, ſeleiuchi ſzercze moie uü ſaloſzti ÿ ſzuzah plavaiuche,*

vaiuche , praua k-Boſie uolye priloſiti,
namerilaſzemſze na knige oue Tomaſſa
od Kempiſſa, z-perom Leſzto ſzpiſzane ,
koie ſchimſzem dalye , chtela , ſztem-
ſzem vekſſu radoſzt ÿ okreplyenye ſzer-
cza moga chutila , zboga kruto lepeh ÿ
oſzebuineh navukov, kotere G. Chriſtus
vernem Duſſam ,ſitek ſzvoi naſzleduiu-
chem daie, polag koieh bi, leſe prauem
putom hoditi ,ſzveczku diku oduriti, ÿ
uſze teloune neuolye ali neſzreche dobro
volyno podnaſzaiuch Nebo zaſzluſiti
mogle. Sto dabi ne Leſztor mene , nego ÿ
uſzem oſztalem Horvaczkoga ÿ ſzloven-
ſzkoga Orſzaga kerſchanſzkem Duſſam,
na napredek ÿ kinch duhouni ſzluſiti , ÿ
na obchinſzko dobro moglo biti, uu chini
laſzem ie V-ſtampu dati , ÿ vſzem gore
imenuvanem Goſzpam , Goſzpam poni-
zno alduvati : proſzechi da ouo moie ho-
tenye , ÿ dar priproſzt na duhounu ha-
ſzen Seleiuchi, da bude , proſzim da Za
dobro primu, à mene ſzlusbenizu ſzvoiu,
uü nyhoveh probosneh chini ÿ dobreh
deli imaiu preporuchenu.

Barbara Katarina Wra-
govich od Maruſcuecz.

PLemenita ij uiſzoko poſtuvana
Goſzpa, Goſzpa, perulye nego-
ſzi nakanyla bila, pobosne ij ha-
ſznouite knijge oue, na ſzvetlo dati,
derſim daſzi premislyavala, da nyed-
na ſzvetloſzt pokriuena neſzveti ,
nyeden kinch zakopan nehaſzni ,
da uü niiedno zerczallo zakrito al-
li zaperto u-gledatiſze ne mochi:
ſtoti Szam G. Chriſtus gouori , po S.
Matthæu c. 5. v. 15. *Neque accendunt*
lucernam , & ponunt eam ſub modio , ſed
ſuper candelabrum , ut luceat omnibus ,
qui in domo ſunt. Da nigdo, veli zato
ſzueche nevuſge, dabiju pokril, ne-
goiu poſztaui na ſzvechnijak , da
ſzveti vſzem koteriſzu vu hise. Za-
to kadſziſze namerila na rechene
knyge, na Horvaczki illi ſzlovenſzki
naſs iezik, iz dijachkoga preobernye-
ne , kotereſzu kot Zerczallo Duſſe
kerſchanſzke pokrito, ſzvetloſzt pa-
meti chlovechanſzke zaperta, ij kinch

 Du-

Duhovni po kopan, Lesale selelaszie uü stampu dati, toieto uszem Orszaga nassega vernem Dussam pred ochi posztaviti, naimre dabi iz nyh prauo szpoznati mogli, kak usza szveczka dugouanya za nistar urechi, Z-duhovnemi tolnachi siveti szercze nasse szamomu G. Christussu od preti, i uü Boga usze ufanie nasse posztaviti moramo. Od kuda *Tebe* od sztrani uszeh, zato obchinszko dobro ponizno hualim seleiuch da *Tebe* uiszoko postuvana Goszpa na diku i radoszt duhounu, uszem pako uernem kerschenikom ij kerscheniczam Orszaga nassega koterije chteli budu, szlusiu na Dussno zvelichenye proszech polag toga ponizno, da ou malahni trud moi za dobro primu, koiem goder vu ruke doide.

Osztaiuch Plemenitoga
Imena tuoiega J uszeh
osztaleh drugeh

Ponizen szluga ij Kaplan
Recheni Redounik, Reda Szvetoga PAULA pervoga Puschenika, koteri je knyge oue iz Dijachkoga na Horvaczki jezik Preobernul.

OD NASZLEDUVANYA CHRISTUSSEVOGA. PERUA SZTRAN.

Opominanya na Duhouni sitek hasznovita.

PERVI DEEL.

Od Naszleduuanya Christusseuoga Kakşze mora ludozt ouoga szueta oduriti ij za nistar metati.

I.

Koteri mene naszledvie, on potemnozti nehodi: veli gozpodin Bog. Ovesz u rechi Christusseve, zkemi nasz opomina da siulienie y ssege nieh goue naszleduiemo: ako hochemo praudeno preszuecheni biti y od usze szlepote szercza nassega prozti oztati. Budi adda ta naiuexa zkerb nassa, Jesussa Christussa sitek premisslyauati.

2. Nauuk Christusseu, uszeh szuetczeu nauuke premase: y kibi k-tomu szercze illi

illi duffu imel, ondebi kruh zkrouni Angelzki naffel Alifze pripecha da unogi guztokrat fzueti Evangelium chuiuch, malo hotenye vu fzebe chute zato kaiti duha Chriftuffevoga nemaiu, ki pak hoche zuerfleno y techno rech Bofiu razumeti, potribnoie dafze terfzi vefz fzuoi fitek knyegouomu priraunati y zpodobogna uchiniti.

3. Kaitifze hafzni za gluboka ili previ fzoka duguuania od fzuetoga Troiztua pregouariati; ako nemafs poniznozti, prez kotere fzi merzek. Szuetomu Troiztuu? uelike ztanouito y uifzoke rechi nechine chloueka fzuetoga, niti prauichnoga; nego dobar y prauichan fitek chini Bogu dragoga y vugodnoga. Bolye ia felim chutiti falozt za grehe, negoiu zmudremi rechmi zpifzati, ili ztolmachiti. Dabi ufzu Bibliu na pamet znal, y ufzeh nai mudreffeh Philofophuffeu rechi y nauüke, kaibiti ufze ono hafznilo prez liubaui y milofche Bofie? ufze fzlednieie ludozt y dika z-kazliua raz fzame iedine fzlusbe y liubaui Bofie? Ouoie naiuexa mudrozt, koi more ou fzuet za niftar mechuch y odduriauaiuch uü kraleztuo nebezko fsetuuati.

4. Vfzeie adda ludozt y dika zkazliua, naimre ako bogacztua fzueczkoga is-

isches, y uuniefze uffafs: ako na uifzok ztalifs y poftenie hlepis: ako za nafzla dnoztium telounom hodifs, y ono felifs, zakai potlam ueliku pokoru y kaftigu budefs moral podieti: ako felefs dugo fiueti y za dobar fitek nikai nemarifs: akofzamo pazifs na ouo fzadaffnie fiulienie, y na ona koiatifze potlam hote pripeti, ti, nikakoue pazke nemafs: ako ono liubifs koie uuochnom megnieniu pogine, jednum rechium nikai ne nafzuetu nego pogibel y ludozt, vukoiu ufzaki opade ki god tamo neffetuie kadeie uekiuechno uefzelie.

5. Szpomenifze guztokrat, iz oneh rechih kotere gouore: dafze nigdar niiedno oko gledech nenafziti; nitifze uuho pofzlufajuch nenapuni, od one nafzladnozti: koteraie od boga ufzem uernem fzlugam priprauliena. Vchifze adda y ze-ufzumfze iakoztium terfzi, pod kakou zakon morafs fzerceze tuoie od ufzake ztuari koiu z-ochima uidifs odtergnuti, y k-onomu koteroga z-ochima neuidifs obernuti: ar koi zafzuoim u-nuterniem pofelieniem hodi, on milozt Bofiu pogubi, y fzuoie duffno zpoznanie zuelikemi grehi zamafe.

 Dru-

DRUGI DEEL.

Pod koi put u-ſzaki mora od ſzamoga ſzebe ponizno chutiti.

1. V-Szaki chlouek od nature ſele zkrouna duguuania zpoſznati, ali kai u-ſza ona znanozt y nauuk haſzni prez ztraha Boſiega? Bolsiie ztanouito ponizen muſs, koteri Bogu ſzluſi; nego gizdaui Philoſophus, koteri ſzam zaſze nemaraiuch premiſsliaua, kakſze nebo okolu uerti. Koteri ſzam ſzebe dobro zpozna, on ſzebe za nikai preſtimaua, niti nemari za hualu ſzueczku. Dabi uſze znal kaiie god na ſzuetu, ter nebi bil uu liubaui; kaibimi pred Bogom haſznilo, koterime na moia dela y chinienie gledech bude ſzudil.

2. Oztaui ueliko poſelienie, zkoiem naueliku znanozt y nauuk hlepis, ar guztokrat chloueka zpachi y uukaniuie. vſzaki koteri uelik nauuk ima, ſele dabiga uſzi za uuchenoga y mudroga preſti mauali. V-noga ieſzu duguuania, kotera ako prem znas, krutoti malo ali u-ſze prek duſſe nikai nehaſzne. I onie zeuſzema nerazumen, koiſze drugam nego vu ono puſcha, kaiie na niegouo dusno zuelichenie. Vnoge y uelike rechi nigdar duſſe

duſſe nenaſzite; nego ſzamo dobro ſiulienie pamet y razum razhladi: y chizto duſsno zpoznanie ueliko k-Bogu po uffanie za-udaie.

3. Chim bolie y ueche znas, temtc bolie od onud Bog bude ſzudil, ako nebus uu uekſe ſzuetozti ſiuel. Naiſze adda izuiſziti zauoli niiedne meſtrie ali mudre znanozti y nauuka: nego tem bolie uu ztrahu prebiuai, zauoli razumnozti, koteratiie na ouom ſzuetu dana. Akotiſze uidi da unoga znas y kruto dobro razmes: mores ztanouito derſati, daie u-nogo uech duguuania na ſzuetu koteroga nerazmes niti neznas. Nepreſtimauaiſze preuiſzoko, nego pred uſzakem ualui tuoiu nerazumnozt. Zakaiſze hoches nauiſſe od koga preſtimauati, pokehdobſze u-nogo mudreſſeh od tebe nahaia, koi uü praude ueche znaiu? Ako za tuoiu haſzenſeles kai znati, y nauchitiſze, moras tohotenie imati date uſzi za nikai derſe, ij nigdo na ſzuetu za te nezna.

4. Ouoie naiuekſi y naihaſznouiteſſi uauuk koi ſzamoga ſzebe praudeno zpozna, y za nikai derſi. Krutoie uelika mudroyt, y zuerſſenozt ſzamoga ſzebe za nikai metati od drugeh pako uſzegdar dobro y viſzoko chutiti. Dabi prem drugoga videl veliko zlo chinech, y ochiveзто

zto grefech, nebifze potom moral za bolfega preftimavati, pokehdob neznas kak dugo mores vu dobrom obztati. V-fzififzmo kerhki y na zlo gotovi: ali ti nikoga nemoras bolie kerhkoga y nazlo gotovoga preftimavati od fzamoga fzebe.

Treti Deel.

Od navuka pravichnozti.

1. Szrechni on koteroga pravicza po fzebe vuchi, ne pokipeh, niti prilikah, niti porecheh kotere taki preidu y poginu; nego rauno y praudeno onak, kakofze duguvanie ima. Naffe derfanie y preftimanie, guzto krat nafz ukanivie, y malo po niem vidimo. Kainam hafzni zuedati y zpitavati od zkrovneh duguvany, za koteranafz nebude na fzudny dan potvarial, ar nefzmo zanie znali. Ztrafna y velikaie nerazumnozt da oztavifi hafznovita y potrebna dela kanimo na nichemurna y pogibelna zuelikum zkerbium y marlivoztium ochi imaiuch ze ufzema nikai nevidimo.

2. Zakaifze marimo za vifzoko, ofzebuino, y unoge fele duguvanie? zkem vekivechna rech toieto, Christus govori, onie prozt od zkerbi, y mislienia za prifefzno duguvanie. V-fzeie iz iedne rechi,

rechi, y iednu rech ufze ztvorienie govori: arie ovo on pochetek, koteri znami govori. Nigdo nikai prez niega nerazme, niti praudeno ne fzudi. Komuie god ufze nafzuetu iednako, y ki ufze nafzuetu iednako, y ki ufze k-iednomu iednako uleche y ufze vu iednom Chriftuffu vidi, on more ztalen vu fzerczu biti, y miroven u-Bogu obztati. O Bog praudena pravicza, uchini da ztobom ieden doztanem vu vekivechne liubavi! Dozta kratmifze gruzti unogo chteti y pofzluffati: ufzeie utebe, kai godeia hochu y felem. Neka fzada ufzi muche mudri y vucheni liudi, y Doctori: Neka vumuknu ufzega fueta ztuari pred obrazom tuoiem ti fzada fzam govori zmenom.

3. Chimfze bolie gdo fzam fzobom ziednachi y vu nuterniem hoteniu bolie priprozt poztane; tem veksa y viffa dupriprozt poztane; tem veksa y viffa duguvania bolie razume, ar zuetlozt razumnozti iz viffine kniemu dohaia. Chizt priprozt, y ztalen duhounom hoteniu neradfze vunogeh trudeh y deleh pogubi; ar ufze na diku y poftenie Bofie chini y terfzifze da fzam fzebe y telounoga pofelenia vu nichem neifche. Gdote bolie pachi y bantuie, nego fzercza tuoiega nepokorno, y ne-utraplieno pofelenie? Dobri, y pobosni chlouek dela fzuoia per-

vo

vo vu nuterniem hoteniu razlofi, kotera potlam zuuna y ochivezto mora chiniti, nitiga ona izta dela neuleku na poselienie krivichnoga nagnienia, nego pache on nie nagiblie poleg volie y hotenia, praudene y raune pameti y razumnozti. Gdofze bolie bori y harczuie od onoga, koifze terfzi fzamoga fzebe obladatj? J vu tom mora vefz nafs pofzel y delo biti, dafze terfzimo fzami fzebe obladati, y v-fzaki dan fzami od fzebe iakfi poztati, y kuliko tulikofzevuchemgode pobolsfati.

4. Vfzaka zuerfenozt y dobrota na ovom fzuetu; kuliko tuliko vu fzebe ima hudobe, tak da ne zeufzema prietna y ne tak gluboke ali vifzoke mifzli, koterabi kuliko temnozti vu fzebe ne zapirala, pred koterum nemores niiedne ztuari na fzuetu zeufzeh ztran zpofznati. Nai ztanovitessi put k-Bogu nai des, ako tebe fzamoga ponizno zpoznas, nego ako ufzega nai vekfega navuka glubinu naides, y zpamecium prefzefes. Navuk y ufzakoga duguvania zpoznanie y razumnozt koi dobro premifzli, nikai vufzebe zla nezapira, arie od Boga nam odluchen, zatofze ni potribno na niega tufiti, y poteschavati, nego to mora ufzaki imati, da na vech prestimava dobro dusno zpoznanie, y fiulienie zdobrotami

tami napunieno. Zrok pako zakaifze unogi ukaniuiu, da malo ali zeufzema nikakovoga dobichka nemaiu, ie ftotifze bolie za fzueczki y prefestni navuk bore, nego za dobro fiulienie.

5. O Dabifze ufzi tak terfzili od nasseh hudob y grehou oproztiti, kak fetuiemo za unoga duguvania zpitauatifze zkoro dobrote za niftar mechuchi, nigdarfze nebi med liudmi tuliko zla y zpachke pri pechalo, nitifze ukloftreh nebi takoua mahnitozt y okorfchina nahagiala. Ztanovito kadafze pitani dan priblifa, nebudunafz onda pitali kaifzmo fchtali, nego kaifzmo dobra chinili: niti kakfzmo poleg nassega reda fiveli. Povechmi vefzda gdefzu ufza ona Gozpoda y velike mudrozti meftri, koterctifzam dobro znas, doklamfzu fiveli: y zuelikumfze mudroztium dichili? Vezda drugi fnihovum blagom ladaiu, y neznam zpominaiulifze gda fnich ali ne. Doklamfzu fiveli, dotihdob, fzu vu preftimaniu bili, vezda pako ufzimuche, y nigdo za nie negovori.

6. Oh kakfze hitro premekne fzueczka dika! Oh dabifze negda bil fitek nyhou znavukom y zmudroztium nyhovum ziednachil, onda im nebi za ludo bilo urime, vukoiemfzu unoga fchtali y vuchi

PETI DEEL.

Pod koi put moramo ſchteti ſzuete knige ij piſzma.

1. VU ſzueteh y pobosneh knigah iztine y pravicze izkati moramo ne mudreh rechi, y viſzokoga razgovora. Vſzako ſzveto y pobosno piſzmo zonakvē hoteniem y volium moras ſchtati y razmeti vu ki van y konecz ie uchinieno. Bolie moramo u knigah naſſe haſznovitozti izkati, nego viſzokoga govorienia: tak radi moramo ſchtati pobosne y priprozte knige kak viſzoke ali gluboke. Nepaſzi na navuk y veliko preſtimanie onoga koterije one knige zkupa zpravil, y piſzal, nego pazi na liubau y poſelienie, zkoterem ſeles vu one knigah pravu iztinu y praviczu naiti. Nepitai gdoie to y to rekel, nego kruto paſzi na ono kaije recheno.

2. Lyudiſze naberzom premikavaiu y vu malom chaſzu prehagiaju, ali iztina y pravicza gozponova na veke oztaie. Na nikoga Bog oſzebuino preſtimavaiuch negledi, gda znami govori. Pohlebna naſſa zkerbliunozt, zkoterumbi, uſze na ſzuetu radi chuti, znati y viditi, guztokratnaſz pachi kada pobosne knige ali

ali piſzmo chtemo, y uniem hochemo do koncza zpametium preſzechi gdi pobosno chtuch mimo preiti morali, poleg priproztoga razumenia. Ako ſelis napridak imati, chti poniſzno, priprozto, y verno: niti nigdar neſeley imena od navuka, daſzi vuchen y razumen. Rad pitai, y muchech poſzluſai rechi ſzueteh y pobosneh lyudi: niti neodduriai nijedne priſzpodobe y prilike koteru od ztareſſch chuies, ar oni prez zroka nih nedonaſſaiu.

SEZTI DEEL.

Od Nerazloſnoga poſelienia.

1. KDa gode chlovek kakovoga duguvania prez razloga ſele taki nema pochinka vu ſzebe, zkupi y gizdavi nigdar nepochinu, ſziromah pako y ponizen vu duhu vu velikom miru zkupa ſivu y prebivaiu. Chlovek koteri ne joſche zeuſzema ſzam uſzebe merteu, berzo zaide vu vraſe zkuſavanie, tak daga umalom y pripoztom duguvaniu oblada. Koterije u duhounom mlahau. Y kakti joſche na telouno y na ono kai ochima vidi nagnien teskomuſzeie od ſzueczkoga y zemelzkoga poſelienia odtergnuti. I zato kadaſze tak ogiblie duhounoga, guzto

zto kratie turoban, y lakofze razerdi kadamufze koi fzuproti poztavi.

2. Ako pako ona za dobi, nakaiga pofeleinie uleche, takifze potefchava, y chuti kriuniu na dusnom zpoznaniu: arie nafzleduval pohlebnozt y pofelienie fzuoje, koteromu nikai ne hafzni namir. Kojegaie izkal. On adda koi hoche praudeni mir zadoliti vu fzerczu, morafzefzuoiem pofeleiniem boriti y nigdar niemu nefzlufiti. Ne adda mira ufzerczu chloueka telounoga: niti vu chlouiku koteri vefz vu zunzkom y zueczkom hot enui prebiva: nego fzamo vu zafganeh y gorucheh ktomu y duhovneh liudih.

SZEDMI DEEL.

Kakofzeie podrebno oholnoga uffania y zniffavania ogibati.

1. OHolen ie ufzaki on, koifze vu fzueczkeh ztuari, ali liudeh uffa. Nebudite fzram drugem fzlufiti za liubau JEfuffevu, y na ovom fzuetu fziromahom biti. Neztoi fzam fzuerhu tebe, nego vu Boga poztavi ufanie tuoie. Ti uchini kai mores, y onda Bog pomore dobro hotenie tuoie. Ne poufaifze vu tuoie duffno zpoznanie, ali vu chiu goder fegavu mudrozt: nego naibolie vu milofchu Bofiu koteri ponizne pomafe oholne pako koifze fzami vufze ufaiu kruto ponizava.

2. Nedichifze vu bogaztvu, akoie imas; niti vu priateleh, akofzu prem iaki y zmosni, nego vu Bogu, koteri ufze daie; y pred ufzim drugem fzam fzebe fele dati. Neponefzifze akofzi velik ali lip na telu, ar mal betek ufzu tuoiu lepotu zkuari: ozkruni y zatepe. Nebuditi oduiffe drago, akofzi prem dobre glaue, na ufze dobar y prikladan; da potom nebudes Bogu odduren, koteri ufzem lada kai gode dobra na fzuetu imas.

3. Neftimai dafzi bolfi od drugeh, da morebiti nebudes gorfi pred Bogom koteri ufze zna kaije vu chloveku. Negizdaifze vu dobreh deleh ali dobrom chinieniu, ar drugache Bog, fzudi nego liudi: koteromuie guzto krat ono oddurno kaie drugem liudem drago. Ako kai dobra budes imal premisliavai, daga drugi vunogu veche imaiu; da tak vu popiznozti obztois y niu vutebe za chuvas: ni neskodi akofze med ufzemi budes za naimenfega derfal: skodi pako y kruto akofze od fzamoga iednoga na viffe budes preftimaval. Zponiznemi ufzegdar ztanovit y vugoden mir prebiva: vu fzerczu pako gizdavom nigdar ni prez fzerditozti y pofelienia nichemurnoga.

 OSZMI

Oszmi Deel.

Kakoszeie potrebno nemertuchnoga Priatelztua habati.

1. NEodpirai u-szakomu szerza tuoiega, nego z-razumnemi y z-Bogaboiechemi liudmi tuoi poszel obnassai. Zmladenczi y zvunkemiszе retko krat nahagai. Neprilizavaiszе g-Bogatussem, Nitiszе pred velikassi rad nekasi. Zponiznemi y priproztemi, zpobosnemi y dobro segavemiszе paidasi, y za szamo ono kai na dobro ide barachi. Nebudi odvisse velik priatel znijednum senum: nego uszе zakupa dobre y pobosne senzke glave Bogu preboruchi. Pri szamom Bogu y Angeleh niegoveh priatelztua ischi. Habaiszе pako da pri liudeh odvisse znan nepoſtanes.

2. Liubau namie szuprot uszem potrebna: ali nemertuchliva priaznozt, nechasznovita. Pripechaszе negda da chlovek neznan kruto dobar glasz prinasz ima, ali kada pred ochi doide unogonamszе poniznessi y drugachessi vidi. Stimamo negda kadaszmo zdrugemi, daszmoim kruto vugodni, nistar manie kak drugi pochnu nasse zlochezto dersanie y sege preſtimavati, takoim kruto nevugodni y oddurni poztanemo. De-

Deveti Deel.

Kakoszeie potribno drugem podlositi y pokornomu biti.

1. KRutoie veliko duguvanie vu pokorschine y podlosnozti ztati pod Glavaron siveti y nemati szamomu nad szobom oblazti. Vnogoie szegurnieie biti vu podlosnozti, nego chazt glavarzku obnasati. Vnoge, bolie primaria potrebocha y nevolia vu pokornozti siveti, nego liubau: y ti takovi kaſtigu imaiu, y polagahnoszе mermrajuch poteschavaju. Niti nigdar mira na Dusse szuoie ne zadobe, akoszе zeuszega szercza za szamoga Boga voliu glavaron szuoiem nepodlose. Teczi y poglei szimo y tamo: nenaides pokoia, nego vu ponizne podlosnozti, pod redom y gozpodarztuom glauara tuoiega. Vnogojedoztakrat uussanie ukanilo, koteriszuszе seleli iz jednoga meztavu drugo preiti, y premeniti.

2. Jztinaie da uszaki rad onak chini kak chuti y kakie nagnien: y boliega, konem hotenie uleche, koteri snim derse. Ali poklakamie Bog med nami, podrebnoie, da negda y nasse hotenie oztavimo za radi onoga dobra, kotero vuszebe mir duhovni zapira. Gdojetak muder y ra-

y razumen koteribi mogel ufze zeufzema y napunom znati, neupiraifze ada prevech vu voliu y chutenie tuoie: nego takai rad poslufai kai y drugi chute. A-koie premtuoia volia y chutenie dobro: y ono izto zavoliu Boga oztavis y poleg liuczke volie hodis, tem vekfu hafzen duhovnu y napridek budes imal.

3. Chulfzam doztakrat daie bolie druge poslufati, y nihou tolnach prijeti negoga drugem davati. Arfze more pripetiti daje ufzakoga volia chutenie y hotenie kruto dobro, niftar manie koi neche rad privoliti kadaie tomu zrok zadovolien, velikoie znamenie gizdazti y o-kornozti.

Deszeti Deel.

Kakofzeie potrebno ogibati y chuvati nemertuchiveh rechi y govorienia.

1. CHuvaifze pred unofinum liucztua kuliko mores: ar unogo pachi baratanie fzueczkoga pofzla ako prem priprozto y dobro naminienie imas, kadaie nai pervo donaffas. Arnafzfze berzo prime ulovi y zatepe oholnozt y nichemurnozt ovoga fzueta. Radbi ia dabime vech krat med liudmi nebilo, y dabi med nymi bil muchal. Ali zakai tak radi govori-

vorimo, y zakupafzi pripovezti povedamo pokeh dobfze redkokrat od pregovariania povernemo y umuknemo, kada kuliko tuliko duffe nevrazimo. Zatofze tak radi pominamo, kaiti potom jedam od drugoga fzueczke y nichemurne radozti chakamo y ifchemo: y fzereze naffe koteroie iur trudno od ztnaffneh miszli felemo odpriti. Naiueche pako ufzegdar miszlimo y felimo zdrugemi od onoga govoriti, kai naibolie liubimo, y nakai nafz uleche naffe poselienie, ali od onoga koie namie vuchem fzuprotiuno.

2. Ali oh tuga y falozt! guztokrat zaludo y zlochezto. Aroua zuunzka radozt, velik kuar chini vu nuterniem vefzeliu y radozti, kotera od Boga dohagia. Od kuda kruto moramo viroztovati (y moliti, danam ureme nemarno akotiie potrebno govoriti, ona fzamo govori, koterafzu huale uredna, y na poveKfanie vu dobrotah. Kada zlo znapridkom naffem barachemo ali fivemo, y za niega nemarimo, tako jako krepeno y nemarno vuzta y jezik ztefuiemo, y chuvamo. Hafzni potom ni naimenie za duhovni napridek pobosen od duhovnoga duguvania razgovor: naimre kadifze jednaki zduffum y hoteniem vu Bogu zkupa zprave.

JEDENAIZTI DEEL.

Kakofzi more mir, y pofeleinie napridak zadobiti.

1. VElikibi mir mogli imati dabifze vu luczke rechi y pofzal nepufchali, koterinam ne na zkerbi. Kak dugo mora takou umiru biti, koterifze vu liuczki pofzel pufcha? koteri zunzkeh prilik ufzegdar zizkava? koteri kruto malo y ono retkokrat unuternia fzuoia premisliava? Blafeni priprozti, ar oni velik mir budu imali.

2. Zakaifzu tak unogi fzueczi dobri y zuerffeni bili, y fzueta duguvania kruto iako premisliavali? ne drugi zrok, nego kaiti fzufze terfzili vu ufzakom zemelzkom pofelieniu trapiti y niegafze ogibali, y zatofzu zlobodno mogli fzuoie duffe y Bogu ufzamoguchemu verno szlufiti, y fnym zkupa prebivati. Mifze prevech zaderfavamo vu naffem telovnom, pofelieniu, y prevechfze zkerbimo za preminucha duguvania. Redkokrat fzam jedan greh hudobu ali budi zlochezto nagnienie obladamo, y tak polagahno ufzagdefni napridek za nemar puztimo zato krepi y vu duhounom duguvaniu mlahavi oztanemo.

3. Da-

3. Dabi koi fzam fzebe ze ufzema umoril, nitibi nikakove unuternie pachke y zkerbi nemal: ondabi mogal duhovna dugovania upamet y u-fzercze priieti, y nesto nafzladnozti vu premisliavaniu nebezkom izkuffati. Tonafz naibolie y naiveche pachi, da nefzmo od telouneh nafziadnozti y pofelenia prozti: nitifze neterfzimo onoga puta prieti, po koteromfzu drugi fzueczki tak zuerffeno hodili, kaknamfze y kuliko kai zuprotiunoga pripeti takifze zburkamo y pervo hotenie zaverfemo; terfze na fzueczku radozt y vefzelie obernemo.

4. Dabifze onak terfzili, kakofze terfze ztalni y iaki liudi vu harczu obztati: videlibi ztanovito zuerhu nafz iz neba pomock Bofiu. Arie on gotou ufzim onim pomoch dati, koterifze terfze y u niegovu milofchu uffaiu ako lizto vu zuunzkom obderfavaniu nafs duhouni napredek poztavliamo: krutofze na hitrom naffa pobosnozt dokonia. Adda ako hochemo mir na duffe imati, moramo telouno pofeleinie iz korena van ifztrechi, y kakoti fzekiru na koren po ztaviti, y onak podfechi.

5. Dabifze chlovik u-fzako leto fzame iedne hudobe, greha ali zlocheztoga naggnienia mentuval naberzombi dober fzuet y zuer-

chi, y Boga moli szuprot nevolie koteru terpi. Ondamuie tesko duse na zuetu siveti, y seli umreti dabisze tak mogel od sueta razluchiti, y z Christussem prebivati. Onda takai kruto iako zpoznava da ni naszuetu moguche imati praudenoga mira, nitie mochi pred nevolium y teskochum ztanovitomu obztati.

TRINAIZTI DEEL.

Kakoszeie trebe szuprot zkusavaniu oboriti.

1. DOklemszmo na suetu sivi, prez nevolie y zkussavania nemoremo biti. Zato ztoi priszuetom Jobu napiszano: sitek chlovichanzki na zemlie ne drugo nego tentaczia, ali zkussavanie. Zaradi toga u-szakibi moral veliku zkerb y pazku imati na szuoie zkussavanie y tentaczie, k tomu y vu molitve neztancze zkoznuvati, tak da nebi nigdar uragu prilike dal, kakobiga mogel prekaniti; koteri nigda nedrimlie, nego neztancze po uszud obhagia ischuchi kogabi mogel posreti. Nega na szuetu tak szuerssenoga y szuetoga chloveka, koibi nigdar nikakovoga zkussavania y urasie tentaczie nemal, niti nigdo nemore ze-uszema presnie siveti.

2. Do-

2. Doztakrat nistarmanye zkussavanie ie liudem na kruto veliku haszen, ako prem ie nevugodno y tesko, arsze potom chlovik vuchi, na dusse chizt poztati, y ponizen. Vszi szueczi ieszu chez unogo zkussavanie presli y pretekli, y ztemszusze nai bolie vu duhounom napredku pomogli. Koteri pako zkussnie y tentaczie neszu mogli podnezti. Oniszu vuztali na dobrom y szuetom putu, y k-tomuszu kakti odhicheni od Boga y szlusbe niegove. Nega niednoga ztalissa redou neh liudi tak szuetoga, niti mezta tak zkrounoga, gdebisze nenahagialo vrasie zkussavanie y unoge szuprotiunozti.

3. Ne nigdar chlovek ztanovito prozt od urasiega zkussavania: doklam gode na szuetu sive; arie unasz szameh zrok, zavoli koteroganasz urag zkussava: poklakamszmosze vu naszladnozti y telounom poselieniu na ou szuet porodili, kak berse iedna tentaczia ali zkussnia odide, taki druga doide: y u-szegdar budemo morali kai to terpeti, arszmo usze dobro szreche nasse pogubili po grihu, unogisze hote urasiega zkussavania ognuti, y pred nym besati alisze josche na gorie namire. Szamo besech tersze ogilbiuch nemoremo uraga obladati, nego terpech po praudene

dene poniznozti, iakſi poztanemo nego-ſzu uſzi naſſi nepriateli.

4. Koteriſze liztor izkraia ali izkazoma ogiblie, niti dokorena hude ſzuoie navade od ſzebe neodpravi, ali odtergne, krutoſze malo vu duhovnom napridku pomore; da pache temſze berſe urag kniemu poverne, y tem teſe bude chutil Polagahno dugo terpechi z-Boſium pomochium vech premores, nego ztuonium okornoztium y zabavum. Rad primi navuk kada chutis uraſie zkuſſavanie, zdrugemi pako koie znas da zurag izkuſſava, nebarachi oſtro ali okorno: negoimdai radozt y veſzelie kakoti bi ſzebi vu takove prilike ſelil.

5. Vſzega uraſiega zkuſſavania pervi zrok y pochetek je neztalnozt volie y hotenia naſſega, k-tomu y kruto malo vu Boga uſſanie. Ar rauno kakoti ladiu na vode prez veſzla ſzlapi ſzim tam naurachaiu: tako chloveka ne ztalnoga, koteriie pervo ſzuoie dobro namenienie oztavil, uraſia jakozt y unogo z-kuſſavanie vezda na ovu vezda na onu ztran zauracha. Vu ognijuſze kuſſa ſelezo kakovoie, pravichen pako chlovik vu ura ſie zkuſnie y tentaczie. Doztakrat ſzami neznamo kaiſzmo moguchi; doklam nam zkuſſnia nepokaſe: kakoviſzmo. Morapo

mo po uſzem tom zkoznuvati, naimre kadaſze takova zkuſſnia pochinia: arie onda laglie nepriatela obladati, kadaga pod niedan, put neprepuztimo chez urara naſſe pameti y razuma preiti: negomu ioſche pred pragom naproti idemo. Odkuda nekoteri piſzecz ovako govori: *Principiis obſta, ſerò medicina paratur.* Toie to, ki zpochetka beteg tira, on zagoda urachtuo zbira. Ar zperuine napamet dohagia priprozta miſzel: zademſze tak tuerdno u-koreni, kako dabi one miſzli kip y peldu zmalanu pred ochima imel, podlam doide y naſzladnozt, ſnium oddurno y nichemurno meſſanie aliti budi gibanie y nagnienie telouno; ktomu pako uſzemu privolienie. J tak polagahno pogani nepriatel zeuſzema vunuter uleze kadamu iz pochetka, nigdo zuproti neztaie. J chimſze duſe chlovik leno ſzuproti poztaulia; tem mlahaveſſi uſzaki dan biua, nepriatel pako niegou tem vekſu iakozt dobiva.

6. Nekoteri kakſze nadobar put povernu, taki na pochetku vekſe zkuſnie y tentaczie terpe, nekoteri pako na konczu. Nekoteri pako veſz ſzuoi ſitek tu hudobu nad ſzobom chute nekoteri kruto lagahno y malo zkuſſavanie imaiu, poleg reda mudrozti y pravicze Boſie,

kotera ztalis y naiem chlovichanzki fzudi: y ufze na zuelichenie Jzebranch fzuoieh razredi y odluchi.

7. Zato nemoramo zduoiti kada chutimo nad nami zkuffavanie urafie: nego tem verniie zasganim fzerczem moramo Boga moliti danamfze doztoi vu ufzake teskoge pomoch dati: koteri poleg rechi fzuetoga Paula takou napridek vu zkuffavaniu znami uchini, da ufzu teskochu lahko budemo podnaffali, Ponizemo adda duffu naffu pod rukum Bofium, vu ufzake zkuffnie, y nelolie: ar on hoche one koterifzu na duffe ponizni, oproztiti y potlam izuifziti.

8. Vu zkuffavaniu y nevolie vidifze nad ufzakim chlovekom kulikofzcie pobolfal, y kulikie vu dobrote napridak uchinil, onde vekfi naiem ima, y pokafe dobrote kotere vufzebe zapira: Ni veliko duguvanie akoie onda chlovik y zas gan na fzerczu, kada nikakove teskoche nechuti, nego ako onda dobrovolnio terpi, kada kakovu fzuprotiunofzt ima; morefze nadeiati, dafze hoche kruto iako povekfati, y velik udobrotah napridek zadobiti. Nekoterifzu od velike zkufnie prozti, niftar manie malo y ufzagdesnie zkuffavanie nieie taki premore y oblada: dafze tak ponize, nitifze ne po-

nefzu uffaiuch da hote unoge y velike tentaczie premochi, pokeh dobfze nemogu tak lehkomu y malomu zlu braniti.

CHETIRINAIZTI DEEL.

Kak ne trebi drugeh ofzugiavati.

1. SZam nafze oberni ochi, y liuczkoga dela neofzugiavai. Kada chlovek druge ofzugiava, ondamuie ufze delo za uhman, k-tomu doztakrat z-fali, y lehko u greh zaide: kada pako fzam fzebe obchinia y fzudi, ufzegdarfze kruto dobro y hafznovito trudi y dela. Doztakrat onak fzudimo, kak nafzerczu chutimo na ztran oztaviffi praudeno fzugienie, zaradi zlochezte one liubavi, zkoterom fzami fzebe y telo fzuoie liubimo. Dabi mi znaffum mifzelium y zdobrem naminieniem naffega pofeleinia ufzegdar na Boga gledeli y kanili, nebifze tak lahko burkali, kadabifze potrebno fzuprot chuteniu y nagnieniu naffemu poztaviti.

2. Ali dozta krat kaito na nutre zkrounoga lefi, alifze takai y zuuna kafe, koteronafz tulikai k-fzebe uleche. Vnogi neznaiuch fzami fzebe vu fzuoieh deleh ifchu. Stimaiu takai da kruto udobrom miru prebivaiu, gdaim ufze poleg volie y ho-

hotenia nyhovoga biva. Akolisze pako utegne drugach pripetiti nego seleiu, berzosze na salozt genu y turobni poztanu. Doztakratsze med szobom poreku, dobri Priateli varascezi ali purgari, Redouni y pobosni liudi, kada jedan jedno, drugi drugo chuti, y taknezlosno zkupa derse, da jeden drugomu priztati neche.

3. Teskoie ztaru nauadu oztaviti: y nigdo tamo rad neide, kamusze nevidi. Akosze bolie vu tuoi razum y marlivozt meſtrenu upiras, nego vu jakozt szamoga Chriſtuſſa, kruto keſzno y redkokrat budes chlovek muder y vu razumu raszuechen, ar Gozpodin Bog potrebvie, damusze uszaki zeuszema podlosi, y vesz razum zasganum liubavium premore.

Petnaizti Deel.

Od dela iz liubavi uchinienoga.

1. Nigdar za niedno blago szueczko, niti za niednoga chloveka liubau ni potrebno naimenſe hudobe uchiniti: nego szamo za haszen blisniega kadaie vu potriboche, moremo negda dobro delo prepuztiti, ali takai z-bolſem premeniti Ar ovak chinech, neide zaludo naſſe delo, negosze liztor z-bolſem preminia. Prez liubavi szuprot blisnemu niiedno zuunko

unko delo nikai nehasznі, kaisze god pako chini iz liubavi, akoie prem kruto malo y zaverſeno, usze poztaie hasznovito. Ar Bog bolie pazi zkakovum liubavium gdo kai chini nego kuliko chini. On naivech chini, koteri naivech liubi.

2. Vnogo chini, koteri usze pravo y dobro chini. Dobro chini koteri bolie obchine nego szam szuoie volie zlusi. Doztakrat namsze vidi daie szueta y praudena liubau, niſtar maniesze nahagiadaie liubau y poselenie telouno, ar naſſe naturalzko nagnienie y poselenie, volia naſſa y hotenie, uſſanie vu dobichek. Y selia na siulenie poleg volie retkokrat nasz hote oztaviti.

3. Koteri praudenu y zverſſenu liubauima, vu nichem szam szebe neische; nego vu uszem sele da bude na hualu y diku Bosiu. Na nikoga ni nenavidenar neliubi szam szuoie radozti y veszelia nitisze hoche szam vuszebe veszeliti, nego vu szamom Bogu, sele vech nego uszako dobro, blasen poztati. Nikomu niiednoga dobra neprisztudi, nego na Boga usze zmeche, od koteroga kakoti pravoga zdencza usze izhagia. Vu koterom na pokonecz koncza uszi szueczi niegove radozti u-sivaiuch prebivaiu. O Dabi gdo szamu iednu izkriczu praudene liubavi imel: onbi zta-

bi ztanovito chutil y zpoznal, kakie puno uſze blago y veſzelie ſzueczko nichemurnozti y oholnozti.

SEZTNAIZTI DEEL.

Kakie potrebno liuzke pregreske dobrovolno podnaſsati.

1 KAdaie kai takovoga, koteroga chlovek nemore ſzam vu ſzebe niti vu drugeh pobolſati; mora dobrovolno terpeti, doklam Bog drugach razluchi. Miſzli daie morebiti ovak bolie, pote, da pokaſes kaiſzi gda zkuſſal, i kakſzi poterpen, ar prez zkuſſania y poterptiunozti ne unoga naſs naiem pri Bogu ureden. Moraſsze potom Bogu ponizno moliti, date takovih pachki mentuie: ali dati da miloſzerdnu pomoch, zkoterum budes mogel u-ſze podnaſsati.

2. Ako neche gdo priſtati gdaga ienkrat ali duakrat opomenes, naiſze ſnym karati: nego uſze Bogu preporuchi, daſze zpuni volia y poſtenie niegovo vu uſzeh ſzlugah niegoveh, koteri naibolie zna u-ſzako zlo na dobro obernuti. Vuchiſze rad podnaſſati liuczki beteg y kerhkochu, y uſzakoiachke pregreske, ar y ti unoga imas, kotera drugi moraiu podnaſsati. Ako nemores takou biti, kakou ſeles poztati, kako budes mogel drugoga

goga poleg volie tuoie imati? radi imamo druge dobre y zuerſſene, naſſeh potom hudob, nepobolſavamo.

3. Hochemo y ſelimo druge oſtro pokarati y na pobolſanie dopeliati, ſzamiſze pako nechemo pobolſati. Salnamie kada drugi obilnu ſzlobofchinu imaiu, mi pako nemoremo terpeti, akonamſze ono ſto proſzimo neda ali zataj. Druge hochemo po noveh praudah y ſzapovedeh u-krotiti, ſzami ſzebe pako ni malo neprepuztimo vu nichem ſzkratiti. Od oudeſze ochivezto vidi, kak redkokrat bliſniega naſſega na tuliko, na kuliko ſzamiſzebe preſtimavamo. Dabi uſzi bili ſzueti y zuerſſeni, kaibi onda mogli za Boga terpiti odrugeh.

4. Szada pako takie Bog odluchil daſze vuchimo ieden drugoga terh y brime podnaſſati; ar nikoga ni prez kakue takue falinge ali pregreske, nikoga, prezterha y brimena: nigdo ſzam ſzebe ni zadozta, jednum rechium nigdo ni ſzam ſzebi zadovolnio muder: nego namie to potrebno da iedan drugoga podnaſſa, jeden drugomu radozt daie, y pomaſe, jeden drugoga vuchi y opomina. Kuliko pak u-ſzaki vu ſzebe dobrote ima, ondanaibolie vidi, kadaie kakua ſzuprotiunozt nad nym. Ar prilika chloveka kerhkoga

pregon ſpot y unogu ſzramotu terpech ieſzu Boga ſzluſili.

2. O kakſuu teske y unoge neuolie terpeli Apoſtoli, Mucheniki, Zpovedniki. Diuicze, y uſzi oztali, koteriſzu hoteli Chriſtuſſa naſzleduvati. Arſzu duſſe ſzuoie na ovom ſzuetu zato odduriavali, dabi pako potlam vu vekivechnom ſitku ſnymi ladali. Oh kakſzu oſtro y tesko za nikai na ſzuetu nemarajuch, ſzueti otczi vu puſchine ſiveli? kak ztrasno velike zkuſnie u-nogo uremena ieſzu podnaſſali? kuliko kratie nepriatel peklenzki oponaſſal, y ſalil? kulikokrat ſzu oni goruche y kipuche molitue Bogu alduuati? kakſzu unogokrat ſzuh y teſek pozt obnaſſali? kak veliko y zasgano poſelenie ieſzu imeli na duhouni napridek? Kakſzu teſek boi y harčzuvanie imeli, ſzuprot grehu y hudobe dabiſzeih mentuvali? Kak chizto y rauno k-Bogu naminienie u-ſzegdar ieſzu imeli: vudneſzu czel dan delali, unochi pako vu dugeh y unogeh molituah ieſzu prebivali; naiti y delaiuch, neſzu nigdar od molitue z-miſzeljum preztaiali.

3. Vſzakiſzu hip ali chaſz haſznovito potroſiti, u-ſzakaimſzeie vura vu Boſie ſzluſbe kratka videla: y od velike ſzlaſzti vu duhovnom premiſliavaniu, doztakrat

ztakrat imie ok replienie potreboche teloune, toie to ieztuina y pituina u-zabicze bila. Od blaga y imania, od uſzake chazti y velikoga poſtenia, od priatelou y rodbine ieſzu proſchenie iemali y beſali: nikai na ovom ſzuetu neſzu ſeleli imati, komaiſzu ona priemali, koteraſzuim na ſivlienie potrebna bila: ſalimie bilo akoſzu kada iz potrebchine morali telu sluſiti, ali vuchem u-goditi. Vbogiſzu adda bili vu ſzueczkom blagu ali vu dobrotah y miloſche Boſie biliſzu neſzmerno bogati: z-uuna niſtar neſzu imali y uſzegaimie potrebno bilo, alymie na nutre Duſſe u-gaiala milozt y radozt nebezka.

4. Biliſzu na ovom ſzuetu odverſeni y zahicheni, aliſzu pri Bogu nai bliſny y naivekſi priateli bili. Szamiſzuſze za nikai preſtimavali, y ovomu ſzuetu oddurni; aliſzu pred liczem Boſiem kruto unogo uredni y liublieni bili. Prebivaliſzu vu praudene poniznozti: ſiveliſzu vu priprozte podloſnozti, ali pokorchine: vu liubavi y poterplieniu ieſzu hodili, y zatoſzu ſzaki dan na viſſe iſsli, y vu duhu ali ſzuetozti vekſi poztaiali; pri Bogu tem vekſu miloſchu jeſzu zadobivali. Poztavlieniſzu y dani uſzem redounem liudě na kip y peldu: y boſie naſz moraiu ulechi y vabiti na povekſanie ali uſzakdeſnì na-

napredek, nego velika unosina nemarneh y leneh liudi, na prekoredni y prevech szlobodni sitek.

5. O kakszu goruche hotenie ali voliu uszi Redouni liudi na pochetku szuetogasiulienia szuoiega imali! oh kakszu pobosniuu molitue bili? Kakszeie uszaki terszil bolsi od drugeh biti? Nakovomie glaszu y prestimaniu redouno obdersavanie bilo? Zkakuumszu boiazlivoztium, pokornoztium y podlosnoztium zapovedi glavarou szuoieh uszi obnassati? Szuetoche y szada dela nyhova, daszu oni liudi po pravicze szueti y szuerseni bili; koteriszu tak frisko y szercheno harczuiuch ou nevolni szuet poteptali. Vezdasnie urime onoga na veliko prestimavamo, ako koi nigde neugriffi, y zapovedi neprekersi; ali ako koteri ono stomu odkuda doleti, more zaterpeti.

6. O lenozt y nemarlivozt ztalissa nassega; dasze tak lehko odvernemo pred pervum onum y goruchum marlivoztium, tak danamsze iur gruzti siveti na szuetu od velike lenozti? O Dabi ti nezpal y nedrimal, vu dobrotah y duhounom napredku, koteriszi guztokrat pobosne y szuete liudi tebe napeldu vidil.

DEVETNAIZTI DEEL.

Od poszla y dela dobroga Redovnika.

1. Sitek dobroga Redounika mora pun zdobrotami biti: da takou bude znutra kakousze liudem zuuna vidi; aron. koteri na unuternia gledi ie szam Gozpodin Bog; koteroga kruto iako moramo postuvati, kade god budemo; y tak chizti kakti szami Angeli moramo pred nym hoditi. Vszaki dan moramo nasse naminienie ponoviti; y na duhounu goruchu marlivozt szami szebe opominati; kako dabisze ztoprau danasz operuom na dober zsaliss povernuli bili; ovak k-Bogu krichati: Pomoszime Gozpodine vu dobre volie y namenieniu y vu szuete slusbe tuoie Daimi szada od denesniega dneva dobro y zuersseno zacheti, arie usze ono nikai, stoszem god doszeh dob vuchinil.

2. Velikaie onomu marlivozt duhovna potrebna, koteri poleg namenienia szuoiega hoche, damu teche y naruku ide napredek vu dobrotah. Ako on koteri tuerdno kai nameni, guztokrat zmenka; kai bude zonoga, koteri ali redkokrat ali kruto lagodno y kakti prau nehtech kai nameni? Zu-nogemisze pako puti pri-

pecha da oztavimo namenienie naſſe : y kada polagahno naſs poſzel y delo prepuztimo, teskonam ono prez kakuoga takuoga duhounoga kuara preide. Namenienie pravichneh liudi boliesze derſi Boſie miloſche, nego nihoue mudroztí; vu koterogaſze u-ſzegdar uffaiu, kai gode gda predſze primu. Ar chlovek nakani, Bog pako rauna y ſzudi; niti neztoi nad chlovekom put y nakanienie niegovo.

3. Ako zavoly pobosnozti, ali navoly haſzne y bratinzke liubavi navadni naſs poſzel kada prepuztimo; lahkoſze potlam ono more nadomeztiti. Akoliſze pako gruzti ter iz nemarlivoztiſze lehko prepuzti, ondaie zadozta zamera uredno, y budeſze videlo da hoche nakuar doiti Terſzemoſze kulikoſzmo god moguchi, ioſche potom iedno malo vu unogeh zmenkamo, moramo uſzegar kaito oſzebuino y ztanovito na meniti; naimre pako ſzuprot onem grehom ali hudobam koterenaſz naibolie vu dobrom pache y zderſavaiu. V-ſze zuuna y znutra okolu naſz moramo pravo pregledati, y razraunati, arnamie to obođuoie na duhouni napredek kruto potrebno.

4. Ako nemores uſzaki chaſz, konchi nigda ſzam vuſze ulezi premisliavaiuch; naimienie ienkrat chez den, toie to vecher

cher ali u-iutro nameni, vecher preglei y premiſzli dela tuoia, kakſziſze on den vu govorieniu, mislieniu y chineniu derſal, arſzi vutom morebiti guſchekrat Boga y blisniega zbantuval. Pod paſſiſze y pripravi ſzercheno, poleg ſege y navade jakeh liudi ſzuproti uraſie hudobe y chalarnozti: lakomozt naibolie zteſi, y uſze drugo telouno nagnienie ali poſeleinie laglie ztezal budes. Nigdar ze-uſzema nemangui; nego ali chti, ali piſſi, ali moli, ali ſzueto kai miſzli, ali kai drugo nahaſzen uſze obchine poſzlui. Telouni pako y zuunzki poſzel zpametno obnaſſai, niti nemora uſzaki zpored drugem iednakoga dela predſze priiemati.

5. Kai gode ni drugim nauadno chiniti, onoga ne potrebno drugem kazati: ar ſzuaki ſzuoie oſzebuino delo y navadu ſzlobodneie vu zkrovnom meztu iſzuerſſi. Moraſs potom paziti da nebudes len na delo obchinzko zpored drugemi, gotou pako natuoi oſzebuini poſzel; nego kada napunom y verno zuerſis ono ſto moras, ali ſtotie zapovedano, akoti zuerhu toga prilika bude niu na tuoiu haſzen, oberni onak kak naibolie bude tuoia pobosnozt od tebe potrebuvala. Nemogu uſzi iednakoga poſzla oprauliati, nego ieden vu ovom, drugi vu onom bolie

lie more. Negda y k-uremenu prikladno delo radi lmamo, ar po szuetke drugo, po delatne takai dneue drugo delonam u-tek ide. Drugonamie trebe kadaszmo vu zkussavaniu drugo pako kada vumiru y pokoiu prebivamo. Drugonamie onda namiszli kadaszmo turobni, ali zakai saloszni; drugo tulikai onda kadasze vu Gozpodinu Bogu radviemo y veszelimo.

6. Okolu vekseh szuetkou, moramo poszel y usza dela nassa ponauliati: y odszueczeuBosieh verno proszíti da molezanasz. Od szuetka do szuetka moramo tak namenienie chiniti, kakodabi onda iz ovoga szueta morali preminuti, y na vekivechni szuetek poiti. Zatosze moramo kruto zuelikum pazkum vu szuetom y pobosnom uremenu pripravliati, y pobosneie neg drugda zdrugemi baratati; y usze zapovedi marliveie obnassati, kakti ki na zkorom prime od Boga plachu y dar za delo y chinienie szuoie.

7. Akonamsze na dalie odleche to ztanovito vervimo, da iosche neszmo dobro zprauni; y da iosche niszmo tulike dikc dosztoini koterasze vu ztanovitom odluchenom uremenu nadnami zkase; k-tomu takzi dasze uuchimo bolie na od szeztek pripravliati. Blaseni on szluga (govori szueti Lukach Evangelista) koteroga Gozpodin kada doide naide zkoznuiuch, ztanovito govorim uam, daga poztavi zuerhu u-szega blaga szuoiega.

DUADESZETI DEEL.

Kakie dobro koteri na szamom znikem negovorech prebiva.

1. PRilichnoga uremena szam na szuoi poszel ischi, y od darou zkoteremiteie Bog daruval guztokrat premisliavai. Oztavi na ztran usze kai ni tuoi poszel y zakaite ne pazka. Takovo duguvanie vu knigah chti koteroti zkerbi ne zauda, negoti k-szerczu vudri, tak dasze za grehe pokaias. Ako nebudes preko reda zdrugemi govoril, y za ludo szimo tamo okolu obhagial, y ako nebudes rad novih glaszou poslusal; naides zadovolnio prilichnoga urimena, kotero budes mogel vu szuetom mislieniu potrossiti. Naivekssi szueczi, gdeszu mogli, tuszusze habali y ogibali velikoga zliudmi baratania; terszu raissi z-Bogom zkrovno siveli.

2. Velelie negda nikoteri: kulikogod kratszem bil med liudmi, tuliko kratszemsze zmed nyh menssi chlovek povernul. To doztakrat szami nad szobom zpoznava-

navamo i kadafze dugo zdrugemi pregovariamo. Lagleie u-fzegdar ufze prek muchati, nego govorech prekoreda nepreiti. Lagleie doma muchech prebivati, negofze vune zadovolnio chuvati. Koteri adda kani na unuterni y duhovni put zaiti, on mora z-JEfuffem od unofine liucztua oduernuti alifze ognuti. Nigdofze nefzme lahko zuuna pokazati, nego koteri rad fzam zkrouno prebiva. Nigdo nefzme lahko pred drugemi govoriti, nego koteri pervo rad na fzamom muchi. Nigdo nemore lahko drugeh raunati, koteriie fzam pervo rad pod liuczkom oblaztium. Nigdonemore drugomu lahko vuchem zapovedati, nego koterifzeie fzam nauchil podlofan y pokoran biti.

3. Nigdorfze praudeno uevefzeli, nego on koteri fzuoiega duffnoga zpoznania dobro fzuedochanztuo ima. Ako prem ufzeh fzueteh lyudi ztanovita ztalnozt nigdar ne bila prez ztraha Bofiega: nego fzufze tem bolie zkerbili y fzami vu fzebe ponizni poztaiali, chimfzu vech dobrot y milofzerdnozti Bofie vu fzebe imali. Hudobni pako y zlochezti liudi od velikoga prevech vu jakozt y ztalnozt fzuoiu ufania y velike gizdozti fzami od fzebe to derfe y preftimavaiu, dafze vech nikai neboie y dafzu ufzemu zlu vusli; ali-

alifze tak preoberne to nyhovo uffanie, dafze na pokonecz koncza u-kane y zaidu na vutli mozt. Nigdar nederfi na ovom fzuetu dafzi zeufzema od ufzega zla ztanovit, ako premtifze vidi da pobosno fzueto y dobro vu pufchine, ali vu kakuom fzuetom redu fives.

4. Doztakrat fzu oni koterefzu liudi navech derfali, vu vekfe pogibeli bili arfzufze odviffe fzami vufze ufali. Odkuda unogemie bolie, da nefzu zeufzema od zkuffavanya prozti, nego daie gufchekrat tentaczia ali zkuffnia nahagia, da nebudu oduiffe ztanoviti, y dafze ugizdozti neponefzu, ali takai na fzueczku radozt y vefzelie tem berfe nepremame. O dabi koi nigdar preminuche radozti neizkal; Kibifzi nigdar na fzuetu dela nezaizkaval! O dabifze koi ufze zkazlive y nichemurne zkerbi mentuval, terbi ufzegda ono mifzlil, koteromuie na zuelichenie, y dabi ufze uffanie fzuoie vu Boga u-perl, kakobi velik mir y pokoi na ovom fzuetu zadobil.

5. Nigdo ni uridan nebezke radozti koterifze kruto Marlivo vu fzerczu nekaia. Akofze feles iz fzercza pokaiati, ulezi vu czellu alikomoriczu tuoiu y van prepravi vefz krich y Burkanie fzueczko; kakie napifzano: pokaiaitefze vu czellah

y komoriczah vasseh. Vu czelle naides, kaizuuna nie doztakrat pogubis, czella, koteri vu nie neztancze prebiva, usza-ki chasz szlaisa y dragsa poztaie; koteri-ju pako zlo chuva, niemu sze privigia-vu noi ztati. Ako na pochetku pobolsa-nia y povernienia tuoiega budes niu mar-livo prebival: Budeti potlam u-szegdar kruto draga y na veliku radozt tuoiu.

6. Muchech y pochivajuch jako na-vekse ide pobosna dussa, y vuchisze sue-toga pismza zkrovnozti: onde nahagia u-nosinu szuz, vu-koterchsze u-szaku noch opere y osznasi, da tem veksa priiateli-cza poztane ztuoritelu szuoiemu; chim dalie od sueczke halovanie sive. Kote-risze adda odrusi od znanczeu y Priate-lou, kniemusze Bog szuetemi Angelmi priblisa y pridrusi. Boleie zkrovno sivuch uszakomu nasze pazku noszíti, nego za-sze nemaraiuch znamenia y chuda chini-ti. Krutoie velike huale ureden u-szaki takou Redouni chlovek, koteri redko-krat van izhagia; teskomuie kadaga liu-di vide, on szam takai nerad liudi druge vidi.

7. Zakai hoches ono videti, sta ne-szmes y nemores imeti? Vesz ou szuet premine y u-szeniegovo poseleinie. Vle-chete poseleinie chutenia y nagnienia tuo-

tuoiega na setanie: ali kako iedna vura preide, kai drugo nazad donesze raz teskoche na dusse, y unogeh kaikakovih miszlih na szerczu? doztakrat veszeli van izhagiamo, alisze salosz ni nazad poura-chamo: y kada vecher veszelo zkoznu-iemo, ujutrosze kruto tesko y turob-no zbugiavamo: tak usze telouno ve-szelie szlatko unuter ide, ali na konczu grize y umori: kai mores drugdi videti, sta oude nevidis? nut ovoie pred tobom nebo y zemlya, ogeny, zrak, y voda, iz kotereh ie usze kaiie gode naszuetu uchinieno y ztuorieno.

8. Kai mores gde takovoga videti, ko-terobi moglo kruto dugo y unogo vre-mena pod szunczem obztati? stimas mo-rebiti dasze mores ztem takovem zado-voliti y naszititi ali znai da nigdar do niega nedoides. Dabi usze kaie na szuetu sza-dazochima videl kaibi drugo zonoga bilo, nego ieden zkazlivi y nichemurni pogled Podigni ochi tuoie, g-Bogu na viszine, ter moli za grehe y nemarlivozti tuoie. Duguvanie zkaslivo zkasliuczem oztavi, ti pako pazi na ouo kaitiie Bog zapovi-dal. Zapri vrata na komore tuoie, ter zovi ktebi JEsussa dragoga tuoiega. Pre-bivai snym vu Czelle, artulikoga mira drugde nenaides. Dabi nebil tuliko krat

iz komoricze zhagial, niti noveh glaſzou poſzluſsal: bilbi ubolſsem miru prebival. Potlam kak novine rad poſzluſsas, trebeie da nigda zburkanie vu ſzerczu terpis.

Duadeszeti y Pervi Deel.

Od pokoia vu ſzerczu.

1. AKoſze hoches vu dobru povekſsati; zderſavaiſze vu Boſiem ztrahu, y nebudi oduiſſe ſzlobodan: nego vu dobrom redu derſi uſze chutenie, y nagnienie tuoie; nitiſze nepuzti vu neprikladno y prekoredno veſzelie. Puztiſze vu pokaianie, y onda naides pobosnozt, y praudenu duhounu radozt. Pokaianie nam unogo dobra donaſsa kotero uſze velika ſzloboſchina na berzom pogubi. Chudoie akoſze ki chlovik more gda na ovom ſzuetu zueſzeliti praudeno: koteri ſzuoi pregon iz ochinztua, y tak unoge pogibeli duſſe ſzuoie premiſsliava.

2. Kadaſzmo oduiſſe mahniti y nepokoini na ſzerczu, nitiſze pravo marimo za hudobe y pregreske naſſe; nikakue boleznozti na duſſe nechutimo; negoſze guztokrat, zkazlivo y nichemurno ſzmejemo; kadabiſze po pravicze plakati morali. Nega praudene ſzloboſchine, niti dobroga veſzelia; nego ſzamo vu ztrahu

hu Boſiem zdobre m duſſnem zpoznaniem. Szrechni on koteri more prozt biti unogeh bludneh miſzli, ter more ſzercze ſzuoje z-blaſenem pokajaniem z-iednachiti y zkupa zpraviti: ſzrechni on koteri uſze ono od ſzebe odverse; kai gode more duſſu niegovu ali vuchem poteſchati, ali zamazati. Oboriſze friſko kakoti dobar junak ſzuprot hudobam: zlocheſztu navadu zdobrum navadum obladati lahko mores. Akoſze ti budes znal lyudi ogibati, y prepuſchati, oniſze dobro tebe ognu, y tebe vu poszlu, y delu tuoiem zmirom oſztave.

3. Nepuſchaiſze vu luczko duguvanie; nitiſze nemeſſai vu ſzkerb, y paſzku oneh koteriſzu vekſſi od tebe. Vſzegdar imai ochi naipervo zuerhu tebe, y ſzam ſzebe opominai pervo, nego niednogo naidragſsega priatela tuoiega. Neſaloztiſze zato akoliudi poleg tebe nederſe, negoti ſzamo toſal budi daſze nederſis dobro y razumno, kakbiſze doztaialo ſzluge Boſiega y pobosnoga Redounika zdrugemi baratati. Unogo kratie bolie y ztanoviteie chloveku, da na ovom ſzuetu nema unogo radozti, y veſzelia, naimre poleg telounoga poſeleinia. Niſtar manie ako od Boga radozti nemamo aliiu retko chutimo, ſzamiſzmo tomu krivi, ar

pokaiania vu ſzerczu neiſzchemo, zkazlivepako y z-vunzke ali ſzueczke radozti neodmechemo.

4. Zpoznai pravo da niſzi uridan Boſie radozti nego daſzi bolic uridan teskoche y nevolie. Gdaſze chlovik praudeno pokaia; ondemuie veſz ſzuet teſek y oddurem. Vſzaki dobri chlovik zadovolien zrok vu ſzebe nahagia, za koterogaſze ima kai ſaloztiti y plakati. Ar ali ſzam ſzebe izpoznava, ali od bliſnega, ſzuoiega miſzli, uſzegder vidi da nigdor prez nevolie y teskoch na ſzuetu neſiue. J chim tuerdneie ſzam ſzebe premisliava, temſze bolic kaia y ſalozti. Zrok zavoli koterogaſze moramo zadozta kaiati y ſaloztiti, jeſzu grehi y hudobe naſſe vu koterih tak zmeſſani ali zapendrani leſimo: da tesko gda moremo za nebezka premisliavati.

5. Dabi guſchekrat od ſzmerti tuoie miſzlil, nego od duſine y velikoga uremena ſitka tuoiega; ne vutom duoine, dabiſze berſe y marliveie pobolſal. Dabi takai priſeſtnè muke peklenzke ali Purgatoriumſzke upamet jemal iz ſzerczà. Vidimiſze dabi kruto tad veſz trud, ſalozt y boleznozt podiel nitibiſze nijednoga oſtroga ali teskoga duguvania ztraſſil. Ali kaiti nam ova k-ſzerczu neidu, y jo-

ſche oduiſſe naſzladnozti liubimo, zato uſzegdar kruto leni y nekak merzli na duſſe oztaiemo.

6. Doztakratſzmo jako na duſſe u-bogi, zatoſze tak hitro ovo nevolyno telo tuſi y poteſchava. Ponizno adda moli Boga dati da volyu y miloſchu na pokajanie. Y reczi zprorokom: nak ermime Gozpone zkruhom ſzuz moieh, y daimi napitek vu mertuku vu ſzuzah moieh.

Duadeszeti y Drugi Deel.

Od premiſzlyavania Nevolye Chlovichanzke.

1. **V**Szegderſzi nevolyen, gde gode budes, y kamſze gode genes, akoſze k-Bogu nepovernes. Zakaiſze taki burkaſs, akoti kai neide na ruku, poleg volye y ſelenia tuoiega? ieti gdo takou na ſzuetu koteribi uſze poleg volyè imel ſzuoie? Ni ia, niti, ni nigdo drugi vu uſzem ſirokom ſzuetu. Nega nikoga, kibi kakove takove teskoche ali ztizke neimal ako premie kraly ali Papa. Gdoie on komuie oude naibolie? on ztanovito ki more kai za Boſiu volyu preterpeti.

2. Vnogi priprozti y na duſſe mlahavi ali betesni ovak govore: nut kak dober

 ſitek

ſitek on chlovik ima, kakie Bogat, kakie velik, kakie zmoſen, viſzok? Ali pazi nablago y dobro nebezko, daie nikai uſze ovo uremeno dobro, y imanie, arie ſmehko y neztalno nitiga nigdor prez ztraſne zkerbi y ztraha velikoga nederſi. Ne to chloveku na ſzrechu, ako uremenoga blaga, uſzega zadovolnio ima; negomuie dozta akoga liztor ima oporedno. Iztinaie ztanovito, daie ztraſna nevolya ſiveti na ovum ſzuetu. Chim bolie chlovek hoche duhouni poztati; temmu bolye ou ſitek ſuhkek y odduren poztaie, arioſche bolſega od ovoga chuti; y chizteie vidi hudobu chlovechanzke pogibeli. Ar iezti, piti, zkoznuvati, zpati pochivati, delati y drugem naturalzkem potrebocham podlosnomu biti, velikaſze ztanovito nevolia, y boleznozt chloveku pobosnomu vidi koteribi rad od uſzakoga greha prozt y ſzloboden biti.

3. Arſzu kruto ſmehke unuterniemu y pobosnomu chloveku potreboche teloune na ovom ſzuetu. Odkuda David Prorok pobosno proſzi dabi od nyh ſzloboden poztal govorechi: iz potreboch moieh ſznemime Gozpone. Ali iai onem koteri nezpoznavaiu nevolye ſzuoie: y joſche teſe onem koteri jako lyube ou nevolni y preminuchi ſitek. Arſzega nekoteri

teri tak tuerdno derſe (ako rauno ono ſtoimie na ſzuetu potrebno komai delajuch ali u-bogo ime proſzech dobivaiu) da dabi mogli u-ſzegdar oude ſiveti, za nebezko kralieztuo nikai nebi marili.

4. O norczi y neverniki vu ſzerczu ſzuoiem, koteri tak globoko u-zemlye leſe daim drugo raz telo une naſzladnozti utek neide. Ali neſzrechni y nevolni nakonczu budu tesko chutili, kakie nikai uſze onobilo ſtoſzu neſzmerno lyubili. Szueczi pako Boſy, y uſzi Chriſtuſſeui pobosni priateli, neſzu gledeli kakie telu povolie bilo, niti ſzu pazili kaije pri lyudeh czuelo y na velikom preſtimaniu bilo; negoie uſza nyhova pamet, uſſanie y kanienie na blago vekivechno hlepelo. Vſzeie nyhovo poſeleinie na viſzinu iſlo, na ztalno y nevigeno dobro; dabi morebiti liubau vigienoga blaga dole nepoulekla. Nepogubi moi brate uſſania na poveksanie duhouno ar joſche imas unogu vnru y uremena zadovolnio.

5. Zakai hoches na zutra odlachiti na kanienie tuoie? Ztani gori, y taki ou hip zachni: ter reczi: Vezdaie ureme dobro chiniti, vezdaſzeie ureme oboriti, vezdaſzeie naibolye ureme pobolſati. Gdatije zlo y gorko ali tesko, onda imas ureme da mores naiem pri Bogu dobiti.

Po-

Potrebnoie da preides chez vodu y ogeny pervo neg zaides vu hladno zavetie. Akoszi szam szile neuchinis, nigdar greha y hudobe nepremores. Kak dugo ovo kerhko y nevolnio telo noszimo, tak dugo prez greha biti nemoremo, niti prez oddurnozti y boleznozti siveti. Radibi imali pokoi od uszake nevolye, ali kaitiszmo po grehu pogubili: pervu pravichnozt pogubiliszmo tulikai pravdeno blasenztuo. Zatoie potrebno da imas poterplenie, y da chakas Bosie miloszerdnozti, doklam ta krunia tuoia preide kadasze u-mertelnozt na sitek oberne.

6. Oh kulikaie kerhkocha chlovechanzka, koteraie uszegdar na greh y hudobu gotova? Denesz zpoves usze grehe tuoie zutra pako vu one iztesze zopet povernesſ. Vezda namenis dasze hoches habati, ali chez iednu vuru ali malchasz pak usze chinis kako dabi nebil nikai namenil. Vrednoie adda dasze ponizimo, y nigdar nikai velikoga od nasz nedersimo, daszmo tak kerhki y neztalni. Moresze takai hitreie po nemarnozti po gubiti, stoszeie po velike milosche zunogem delom y trudom bilo zadobilo.

7. Kaibude josche znasz na pokonecz koncza, ki tak rano leni y nemarni bivamo. Jai nam akosze tak ogibliuch hochemo

chemo vu pokoi zaiti rauno kako dabinam myr y ztalno dobro urukahbilo, kada ne ni szleda pravdene szuetozti vu barataniu nassem mochi naiti. Potrebnobinam ztanovito, dabinasz gdo josche onak rauno vuchil, kakosze vuche dobri novitiussi koi ztoprau vu red zaidu na dobre sege: ako bi bilo josche kakuo vu nasz uffanie, dasze napotlam hochemo pobolssati, y vekssi napridek duhouni vuchiniti.

Duadeszeti y Treti Deel.

Od Premisliavania szmerti chlovechanzke.

1. Krutosze nahitrom oudé ztobom opravi pazi dobro kaksze vu drugom imas denesz chloveck sive, zutraga ne veche videti. Kadasze pako pred ochima zkrije, potlam hitro y zpameti zpade o tupozt, y okornozt szercza chlovechanzkoga kotero liztor pazi na ono kai z-ochima, za priszeztna pako nemari, niti zanie nepremiszli. Takbisze moral vu uszakom delu y mislieniu dersati, kako dabi denesz moral vumreti. Dabi dobro dussno zpoznanie imel nebiszevnogo szmerti bojal. Boliebiti bilo grehousze habati, nego pred szmertium bisati. Ako

Ako denesz niszi na szmert gotou, kak-sze zutra pripravis? Zutrasni den ne ztanovit, y kak znas budesli siu do zutra?

2. Kainam hasznı dugo siveti, akosze tak usze prek malo pobolsavamo? Ah Bo-se! dug siteknasz malo gda pobolsa, ne-gonam josche guztokrat grehe y krivicze nasse povekssa. O dabisze bili konche jeden dan dobro na ovom szuetu zdrugemi paidassili, y baratali. V-nogi broie leta kadaszusze na dobro povernuli, alisze kruto mala haszen y pobolssanie vu nyh nahagia. Akoie ztrasna szmert, morebiti tem vekssa pogibel bude duglie sive-ti. Blaseni on koteri vuru szmerti szuoie uszegdar pred ochima ima, y uszaki den-sze na szmert pripravlia. Akoszi gda vi-dil chloveka vumiraiuch, premiszli da y tebi bude chez on izti put preiti.

3. Kadasze uiutro zbudis, miszli da do-vechera siu neobztois. Vecher pako ne-obechaiszi da budes do zutra siu. Budi ad-da uszegdar pripraven, y tak sivi date ni-gdar nepripravnoga szmert ne zapopade. Vnogi kadasze naimenie na deiu naglum szmertium vumiraiu. Ar onu vuru kote-ruszen enadiemo szin chlouechanzki doi-de. Gdasze poszlednia ona-vura pribli-sa, unogo drugach zachnes onda chutiti y miszliti od u-szega preseztnoga sitka tuo-

tuoiega: y budesze ztrasno saloztil, za veliku lenozt y nemarnozt tuoiu.

4. Oh kakie szrechen y zpametan u-szaki on, koterisze vezda tersi tak ou-de siveti, kako onda sele biti kadaga szmert naide. Ar akoie zeuszema ou szuet oztavil y zanikai vergel, akoszeie szer-cheno selel vu dobrotah poveksati, ako-ie redouno obdersavanie y navadu lyu-bil; akoszeie terszil za grehe pokoru chi-niti, akoie uszegdar gotou bil na podlos-noszt, y pokorizchinu ako ie szam szebe za nikai metal, y za lyubau Christussevu uszaku szuprotiunoszt dobrovolyno pod-nassal, toga usze bude kruto jako batri-velo, y veliko ussanie na szrechnu szmert davalo. Vnogo dobra mores uchiniti doklam szi zdrau, ali kada obetelas ne-znam kai budes mogel: maloih ie koteri-sze ubetegu pobolsaiu: kak rauno ki uno-go putujuch szueta meszta pohagiaju, redkokrat szueti posztaiu.

5. Neusaisze vu blisnie, y priatele tuo-ie niti neodlachi na dalie zuelichenia tuoiega: ar sze berse sztebe liudi zabe nego ti stimas: bolieie vezda zagoda pre-gledati, y kai dobra pred szobum na per-vo poszlati, negosze vu luczku pomoch usati. Akote ne vezda paszka szamoga zasze, gdosze potlam bude zate szker-bel,

bel. Vezda imas kruto velike preczembe uredno, y drago ureme. Vezdaſzu dnevi zuelichenia tuoiega, vezda ie ureme prietno. Ali oh tuga y ſalozt datoga bolie y haſznoviteie nepremiſzlis, poklakam tuliko vezda mores zaſzluſiti, kulikotiie zadozta, da ſitek vekivechni zadobis. Doide joſche ureme gda ſzamoga jednoga dneva ali vure na pobolſſanie budes ſelil, y neznam ieli zadobis.

6. Ah liublyeni moi Brate iz kulikeſze pogibeli mores oproztiti, kak zuelikoga ztraha ſzneti, ako liztor uſzegdar bojazliu budes, y ſzmertiſze nadeial. Vuchiſze vezda tak ſiveti, daſze na zkradnie vure bolie budes mogel veſzeliti nego ſaloztiti ali boiati. Vuchiſze vezda ovomu ſzuetu vumirati da onda zachnes z-Chriſtuſſem ſiveti. Vuchiſze vezda uſzega oztaviti y za nikai verchi; da onda ſzlobodno budes mogel k-tuoiemu Chriſtuſſu odhagiati. Vezda trapi y kaſtigai zpokorom telo tuoie, da onda budes mogel ztanovito uſſanie imati.

7. Ah nerazumni chlovek, zakai ſtimaſda budes dugo ſivel, niſtarmanie znas da nijednoga dneva oude nimas ztanovitoga? kakſzuſze unogi ukanili, koteremie znevarcze kadaſzuſze naimenie nadeiali duſſa od tela ztergniena? kulikokrat-

kratſzi chul povedaiuch, daie on pod mechem opal, drugije u-tonul, tretiſzie zuiſzine letech glavu utergel, cheterti-ſzeie jeduch zadavil, petiſzeie igraiuch zkonchal. Neki u-kuge, neki pred tolvay poginul: y tak uſzi na jednak konacz, toieto na ſzmert dohagiaiu, ſitek pako chlovechanſzki kakti tenia tak ſze na hitrom premekne.

8. Gdoſze bude po ſzmerti ſztebe ſzpominal? ali gdo bude zate Boga molil? Ah chini y delai vezda liublyeni brate kai goder mores dobra uchiniti: ar neznas kadatiie umreti, niti takai neznas kaitiſze po ſzmerti pripeti. Doklam ureme imas ſzpravliaiſzi vekivechno bogacztuo. Za nikai nemiſzli raz zuelichenia tuoiega, Szamo na ono kaije Boſie, ſzkerb y paſzku noſzi. V-chiniſzi vezda priatele, poſtujuch ſzuecze Boſie, y nyhova dela naſyledujuch, da gda iz ovoga ſzueta premines, onite vu ſztalis vekivechni primu.

9, Derſiſze kakti u-ſzaki putnik y gozt na ovom ſzuetu, koteri nikai nemara za goſzpodarſztuo iliti budi ſzueczki poſzel y duguvanie, Derſi ſzercze prozto y g-Bogu gore obernieno, ar nemas oude ztalnoga mezta ni varaſſa. Tak molitue tuoie, y u-ſzakdeſniu zuelikem plachem ſaloſzt za grehe raunai, da bude mogla duſ-

ſa

ſa tuoia doſztoino y ſzrechno k-ſzuoiemu Gozpodinu y zuelichitelu po ſzmerti pred licze doiti.

Duadeszeti y Cheterti Deel.

Od ſzuda ij kaſtige za grehe.

1. V-Szegda vu uſzakom duguvaniu pazi na honecz kak budes ztal pred ztrasnim ſzudczem, pred koterim nikai ni zkrouno koteri ſze z-darmi neutiſſi, niti zprichania nepryemlye; nego ſzamo ono kai pravichno bude ſzudil. O nevolyni y nerazumni greſnik, kai budes pred Bogom od govarial, koteri zna uſza nichemurna dela tuoia, koteri negda veſz od ztraha trepeches pred liczem jednoga ſzerditoga chloveka? Zakai zaſze neprezkerbis naſzudny dan, gdaſze nigdor nebude mogel po drugom zprichati, ali braniti, nego uſzaki ſzam ſzebi bude prevech ſmehko breme? Vezdaie delo tuoie haſznovito plach tuoi ie prieten, zdihavanie vugodno; jednum rechium vezda ſalozt tuoia za grehe zadovolſchinu daie, y od nyhte chizti.

2. Chlovik poterpliu ima dobro veliko y haſznovito oude ochiſchavanie ali purgatorium, koteri od drugeh krivicze preiemliuch, boliеſze za liuczku hudobu ſalo-

ſalozti, nego za kriviczu koteramue uchiniena koteri za ſzuprotiunike ſzuoie rad Boga moli, y iz ſzercza im pregreske praſcha koteri neodlachi, nego taki od drugeh proſchenia proſzi: koteriſze berſe ſzmiluje nego razſzerdi: koteri ſzam ſzebe guztokrat ſzilu chini, y terſziſze zeuſzema telo ſzuoie duſſe pod pokorſchinu zpraviti. Boleie vezda grehe ochiſztiti, y krivicze odhititi, negoih ſzada zachuvati, daſze potlam ochizte. Ztanovito mi ſzami ſzebe ukaniujemo po prekoredne liubaui, koteru imamo ſzuprot nevolynomu telu naſſemu.

3. Kai drugo bude on navekivechni ogeny ſgal neg grehe tuoie? chim bolye vezda ſzam ſzebi praschas y telo tuoie naſzleduies, tem bolye budes potlam plachal y terpel; tem takai bolye derva zpravlias, kotera bude on vikovichni ogeny ſgal. Z-kakuem chlovek grehom pregreſi, takuu kaſtigu bude moral prijeti. Onde lene y Boſie ſzluge nemarne budu zgoruchemi ſpiczami podbadali: lakomi pako buduſze vu ztraſnom gladu y ſegye muchili: onde lotre y uſze kiſzu ſzueczku naſzladnozt oduiſſe liubili budu zgoruchum ſzmolum, y zuoniuchem ſueplom polevali: nenavidni pako lyudi budu pod velike boleznozti kakti ztochni pſzi zauiiali.

 4. Ni-

4. Niiedne kriunie ni hudobe nebude, kotera ofzebuine muke nebude imela. Onde Gizdauczi budu puni u-fzakoiachke obfanozti, zkupczi pako vu ufzem blagu tesko y nevolyno u-bogi poztanu. Onde jedna vura unogo tefa bude vu kaftige, nego oude zto let vu naivekfe pokore. Ondi nikakvoga ne pokoia, niti nikakove radozti onem kifzu fzkuarieni. Oude vendar chlovik od truda negda preztane, ter zdobremi lyudmi ufiva radozti y vefzelia. Vezdafze zkerbi y falui za grehe tuoie, da na fzudni dan prez ufzakoga ztraha ztanovit budes zpored drugemi fzueczi. Ar onda pravichni budu ztali vu velike ztalnozti fzuprot onem kifzuie gniavili y pritizkali. Onda bude druge fzudil, kifze gode vezda ponizno podlofi ofzugyavaniu fzueczkomu. Onda ufzi u-Bogi y ponifzni budu kruto veliko uffanie imeli. Gizdauczi pako zeufzeh ztran budu od ztraha derhtali.

5. Ondafze bude videlo kakie u-fzaki zpameten y muder bil na ovom fzuetu, kifzeie navadil zauolyu fzuoiega Chriftuffa nezpametan y od ufzeh od trufen biti. Onda nam drago bude za ufze ftofzmo nevolye dobro volnio preieli: krivicze pako y hudobe ufze onda zapru vuztafzuoia. Ondafze budu ufzi dobri y pobosni

vefzelili; drugi pako malo uredni y vu fzuoiem Redu zlochezti lyudi, budufze ztrafno jako faloztili, ondafze bolye bude telo naffe vefzelilo y raduvalo daie unogo teskoche y nevolie preterpilo. Neg dabifze bilo ufzegdar vu nafzladnozti od hranilo. Onda gizdava oprava czenu pogubi, y fzuetle haline ufze potemnu. Onda na vekfe huale bude uboga hificza nego zlata palacha, onda vech pomore ztalno poterplenie, nego ufza jakozt y zmosnozt u-fzega fzueta. Ondafze na viffe podigne priprozta podlosnozt, nego fzueczka fegava mudrozt.

6. Onda vekfu radozt donefze dobro duffno zpoznanie, nego nai vucheneffa philofophia. Onda vech bude valialo dobrovolino fziromaftuo, vu Bogacztvu, nego vefz kinch na zemlie. Ondati vech radozti zauda jedna pobosna molitva, nego kakua gode gingava jeztuina. Ondafze bolie budes vefzelil, dafzifze na fzamom od velikoga govoriena muchech zderfaval, nego dabifze bil Bog zna kak dugo zdrugemi pregovarial. Onda vech Budu hafznila fzueta y dobra dela, nego unoge lepe y mafzne rechi. Ondati bolie bude vugoden ofter ali terd fitek y teska pokora nego ufza zemelzka nafzladnozt. Vuchifze vezda vu malom terpeti,

 da

da onda ſzloboden mogel budes biti od zla unoge vekſega. Oude pervo kuſai kai na potlam budes mogel, Ako vezda tak malo mores terpeti, kak budes mogel vekivechnu muku podnezti? akoſzi vezda tak gingau y nepoterpliu vu malom duguvaniu, kai onda bude gda sztraſni ogeny doide? Vidiſs ovo ztanovito da nemores duoiega veſzelia zadobiti: oudeſze na ovom ſzuetu naſzladuvati, y potlam z-Chriſtuſſem kralyuvati.

7. Dabi bil uſze do deneſz uſzegda vu velikom poſteniu y naſzladnozti ſivel kaibiti uſze haſznilo, dabitiſze ou hip ſzmert pripetila? V-ſzeie adda na ſzuetu oholnozt y dika zkaſzliva, raz Boſie liubavi, y jedine ſzlusbe niegove. Arſze on ki Boga liubi. Zeuſzega ſzercza, niti ſzmerti, niti muke, niti ſzuda, niti pekla ztraſi; ar praudena liubau zraven prez u-ſzakoga ztraha g-Bogu pelia. Ki pako joſche rad greſſi, ne chudo akoſze ſzmerti ali ſzuda boy. Dobroie potom akote liubau od zla neoduracha date konchi ztrah vekivechnoga ognia ztegne, ki god pako za ztrah Boſy nemari on dugo vu dobrom neobztoi, negoſze kruto lahko vu Vraſie mreſe zateche y zatepe.

DUA-

DUADESZETI Y PETI DEEL.

Od marlivoga y goruchega pobolſania, uſzega ſitka naſſega.

1. BUdi marliu y zkozniu vu ſzlusbe Boſie, y guztokrat premisliavai na kaiſzi doſſel y zakaiſzi ſzuet oztavil? neli zato dabi Bogu ſivel y duhounim chlovekom poztal. Setui adda na pobolſanie y dober napridek, ar naſzkorom naiem primes uſzega dela tuoiega; niti nebude onda vech ztraha niti boleznozti. Na konczu tuoiem malo kruto vezda budes delal, y zatem velik pokoi y vekivechno veſzelie naides: ako ti veren y marliu vu delu obztois, Bog prez uſzake duoine tebe verno y obilno naplati. Dobro uffanie moras imeti, da na dobichek y plachu zaides, ali ſztanovit nebudi da len nepoztanes, aliſze ne izuiſzis.

2. Kadabi nigda bil nekoi med ztrahom y uffaniem poſzred poloſen; iſſelie jenkrat vu czirkuu pred nikoteri oltar poklekſi Boga molit, kadiie ovak ſzam vu ſzebe pun od velike turobnoſzti govoril: oh dabimi to znati, budemli na potlam vu dobrom redu ztalen? y takiie nanutre razmel Boſy od govor, kaiie kai dabi to znal, kaibi hotel vuchiniti? Vchi-

 vezda

vezda kaibi onda uchinil, y nikaisze nebudes boial. Ztemie taki obiachil y veszelyesi poztal y onak szeie Bosie volie uruke dausi usze unuternie nevolie oszlobodil. J ne hotel dalie preko redno zpitavati od onoga kaimusze hoche pripetiti: negoiebolie nato pazil, kaiie naibolie Bogu povolie, pervo negic kakovo god delo ali pochinyal, ali dokonchal.

3. Vsaisze vu Gozpodina y chini dobro (szueti prorok govori) y prebivai na zemlie y Budes sze hranil ali paszel vu bogacztuu niegovom. Je jedno duguvanie, kotero unoge od pobolsania y napredka stese: boiazlivoszt teskoche, aliti budi, delo y mestria kadaszeie potrebno oboriti. Arszi oni sztanovito naiuech dobrot szprauliaiu, koterisze tersze szerrcheno obladati onoiszto kaiimie naibolie tesko y szuprotiuno. Ar onde chlovek vech dobiva, y vekse je milosche ureden gde szam szebe oblada ali na dusse ali uniuterniem hoteniu trapi.

4. Ali nimaiu uszi jednake mochi na szmert y na dobichek, Nistarmanie koterisze marlivo paschi, boliesze vu dobrom poveksa, ako prem povech hudobnoga nagnienia ima, nego drugi dobro segau, alisze tak marlivo ne zkerbi za dobrote. Duoie duguvanie oszebuinim zakonom

konom na veliko pobolsanie haszni; potrebnoszeie naimre onoga habati nakainasz hudobna natura uleche: y marlivosze za ono dobro verteti, koterogaie komu naibolie potrebno. Vuchisze tulikai jako onoga chuvati, y obladati, kaiti guztokrat udrugeh ne ugodno.

5. Vigy da u-szegdar tuoi napredek dobis; tak da gda dobru peldu gde vidis ali chuies, takisze terszi naszleduvati. Akoli bude kai takouo kaie karke ali kastige uredno, pazi da ti onoga iszoga neuchinis ali ako szi gda ono uchinil, takisze terszi pobolsati. Kak gode ti na druge pazis y szmerias. Tak y drugi na te pazku nosze. Kakie lepo y ugodno pogledati dobreh, marliveh, dobro segaveh, y vu obdersavaniu redounom zuersenech, bratou y Redounikou. Kakie tesko y saloztno videti one prekoredno hodech y suuch, koteri ne chine onoga na kaiszu vu szueti red pozuani. Oh kakie velik kuar zanemar uerchi nakanienie reda y zuania szuoiega: y vu onosze puschati, ali konchi zpametium na ono nagibati, zakai nasz ne pazka?

6. Zpomenisze z-namenienia tuoiega koterogaszisze pryel, y verzi predsze kip razpetoga JEsussa: morete pravo szram bigda pregledas sitek Christussa JEsussa. Arsze

ſze izda neſzi terſzil poleg niega ſiveti, naitiſzi jur dobro dugo uremena bil na Boſiem putu. Redounik koteriſze marlivo y pobosno vu ſzuetom Redu y muke Gozponoue naſzleduiuch zaderſava, on hoche veliku haſzen onde za u-ſzaku potrebochu obilno naiti, nitimu ne potrebno da zuan JEſuſſa kai bolsega iſche. Oh dabi razpeti JEſus vu ſzercze naſſe doſſel, kakbi hitro y obilno vucheni poztali?

7. Redounik jako marliu, uſze dobro podnaſſa y priiemlie kaimuſze gode zapoveda. Redounik nemaren y len ima nevoliu zuerhu nevolye, y nauſzemuie ztrane oduiſſe teſzno; ar unuternie radozti nema, zuunzke pako y ſzueczke neſzme iſzkati. Redounik koi prez obderſavania redounoga ſive, jakoie na velike pogibeli da neopadne. Koteri iſche onoga kaimu ne zlobodno imeti, niti nepoleg navade redounoga ſztaliſſa, u-ſzegdarie uztiſzke y teskoche, armu ali jedno ali drugo nebude povolie.

8. Kak chine tak unogi Redouniki, koteri zadoſzta oſtro y tesko obderſavaiu kloſterſzku navadu? Redko van izhagaiu, prez razgovora y tovaruſtua ſivu, ubogo jedu, debelu, y ſmehku opravu noſze, unogo delaiu, malo govore, dugo zkozniuiu, rano ztaiu, molitvu naduſe od-

odlache, guzto ſzuete knyge chtu, y ſzami ſzebe vu redu ſzuoiem jako zderſava iu. Poglei na Carthuſiane, na Bernardine, y oztalch redou fratre Redounike y opaticze: Kakſze u-ſzaku noch na ſoltar y popeuke Gozponove ztaiu. J zatobi merzko bilo, dabi ti len poztal vu tak ſzuetom delu; gda tulika unoſina drugeh Redounikou pochinia Bogu popevati.

9. O dabi nikai drugoga nemal poſzla, nego ſzamo GoſzpodinaBoga naſſega zeuſzega gerla y ſzercza hualiti! O dabiti nigdar potrebno nebilo jeſzti, piti. Yſzpati, nego dabi u-ſzegdar mogel Boga hualiti, y duhouni poſzel opravliati, ondabi unogo bil ſzrechneſſi negſzi vezda, gda telu vu naimenſe potreboche ſzluſis y ugajas. Odabi nemali tak unogo potreboch, nego dabi ſzamo to nadnami bilo, kaibi zduhounum hranum duſſu naſſu krepili, kotere hrane oh kak redko krat kuſamo.

10. Gda chlovek na to doide, da vu niedne ſztuari radoſzti ſzuoie neiſche, ondamu ſztoprau zachne Bog u-tek iti: onda takai uſze za dobro prime, ſtogod muſze kad pripeti. Ondaſze nebude niti za unogo niti veliko veſzelil, niti za malo ſaloſztil negoſze verno vu Boga vupre vu koterom u-ſzegder uſze ima: naimre koteromu nikai nepogine niti neumerie, nego-

negomu uſza na ſzuetu ſivu y neztancze ſzluſe.

II. Szpomeniſze uſzegdar iz koncza tuoiega, y daſze ureme koie ienkrat preteche, nigdar nazad nepouracha. Prez velike ſzkerbi y marlivoſzti, nigdar niiedne dobrote nedobis. Ako zachnes len y keſzen boſztaiati zlo pote bude, akoliſze pako puſztis vu marlivoſzt, naides velik pokoi, y budes laglie chutil delo tuoie, zaradi Boſie miloſche y liubavi ſzuprot dobrotam. Chlovek marliu y ſzerchen, na uſzeie gotou, vekſiie poſzel oboritiſze ſzuprot grehom y hudobam, negoſze vu telounom delu potiti. Koteriſze maleh pregreskou nehaba polahko vu vekſe opade. V-ſzegdarſze budes zuechera raduval. Gda goder den haſznovito potroſis. Szkoznui ſzam nad ſzobum. Obugiavaiſzam ſzebe, opominai ſzam ſzebe, y budi kai goder zdrugeh, ti ſzam ſzebe nezabi. Tem bolſi y vekſi vu dobrotah poſztanes, chim vekſu ſzilu ſzam ſzebe uchinis. Amen.

DRU-

DRUGA ZTRAN.

Vu koterєſze zapira unogo opominania na unuternie Duſſe naſſe dobro.

PERVI DEEL.

Od unuterniega ali duhounoga baratania.

I.

Kralyeztuo nebezkoie poſzred vaſz, veli Gozpodin Chriſtus. Oberniſze zeuſzega ſzercza Goſzpodinu Bogu tuoiemu, ter oſztavi ou nevolni ſzuet, y onda naide pokoi duſſa tuoia. Vuchiſze pod ki zakon moras u-ſze zuunzko y ſzueczko za nikai metati, ter unuterniu pobosnoſzt naſzleduvati, y Budes videl, da doide, vute kraleztuo Boſie. At Boſie kraleſztuo imenuieſze mir y veſzelie vu ſzuetom duhu, koteroſze nedaie nepobosnem gresnikom. Doide ktebe Chriſtus, pokaſeti radoſzt ſzuoiu, akomu na duſſe doztoino prebivaliſche pripravis. Uſza dika y lepota niegova na nutre ztoi, y ondeſze naiboliе ſnyum naſzladuie. Duhounoga ali unuterniega chlo-

chloveka on guszto pohagia, szlatkosze snyum razgovaria, vu godnumu radoszt donassa, kruto velik mir y ztrasno jako priatelzstuo snym obdersava.

2. Ah verna dussa, pripravi ouomu Zaruchniku szercze tuoie; dasze dosztoi k-tebe doiti y vu tebe prebivati. Ar szam ovak govori. Ako mene gdo liubi, rechi moie bude obdersaval; y k-niemu hochemo doiti; y priniem budemo prebivali Dai adda mezto Christussu, y drugoga nikoga unuter nepuzti. Gda Christussa budes imel zadovolyno bogat poztanes, y doztati bude. On bude tuoi Duorzki, koterisze verno bude u-szegdar za te zkerbel tak datisze nebude potrebno vu liudi uffati. Arsze liudi nahitrom premeniaiu, y kruto lahko zfale ali zmenkaiu. Christus pako naveke obztoi, y ztalnosze dersi chloveka tia do koncza.

3. Ne trebe velikoga uffania metati vu chloveka kerhkoga y umertelnoga, akotije prem drag y hasznovit: nitiszeie trebe zato 'saloztiti, akosze gda szuproti poztavi, y szuprotiuno zachne govoriti, koterisze denesz ztobum lepo imaiu, zutrati mogu zuprotiuniki biti y zdanasnch nepriatelou, zutrati mogu priateli poztati, taksze uszi preobrachaiu kakti zrak y veter. Polosi usze uffanie tuoie vu Boga,

ga, y on szam neka bude boiazlivozt y lyubau tuoia. On bude zate odgovorial, y usze dobro uchini, kak pote naibolie bude. Nemas oude ztalnoga mezta ni varassa: y kade goder budes, uszegderszi zuunzki, y putnik; niti nigdar pokoia nebudes imel, akosze z-Christussem kruto jako zkupa nezpravis y neziednachis.

4. Kaisze tud razgledas, poklakam ne oude mezta pokoia tuoiega? vu nebu mora biti prebivalische y domouina tuoia, na zemelzko pako imanie y blago nemoras nego kakti mimo iduch gledeti. Usze iszlednic prehagia y ti snym jednako. Pazi dasze gde nezadersis, arsze lehko ulovis y pogines. Pri visniem Bogu naibumiszel tuoia, y molitvu tuoiu k-szamomu Christussu namerai y raunai. Ako neznas globoko y viszoko nebeszka zpametium preszechi, pochini vu muke Christusseve; y vu szueteh ranah niegoveh rad prebivai. Ar akosze k-ranam y k-znameniuvaniu niegovomu pobosno uteches, veliku jakozt vu teskoche budes chutil: niti nebudes unogo maral, akote lyudi budu za malo dersali, y kruto lahko vesz ogovor y zlochezte rechi podneszes y preterpis.

5. Christussaszu tulikai lyudi na szuetu za malo dersali: y vu naivekse potreboche od znan-

znanczeu y priatelou vu ztrasne y unoge obsanozti bil je oztavlien. Christussie szam hotel y selel obsanozt terpeti, tersze josche ti szmes szuprot chemu tusiti? Christussie imel szuprotiunike y ogrizaucze ti pako hoches usze imeti, priatele y dobro chinitele? Odkudasze bude mogla tuoia poterpliunozt koruniti, akotisze nigdar nikai szuprotiunoga nepripeti? Ako nikakove szuprotiunozti neches terpeti, kak budes mogel Christusseu priatel biti? Terpi z-Christussem y za Christussa, ako hoches z-Christussem kralyuvati.

6. Dabi jenkrat pravo bil ulezel vu unuternia JEsusseva, y dabi ikuliko liubavi bil goruche niegove popriiel; takfze nebi za szam szuoiu haszen ali kuar unogo maral, negobisze tem bolie za obsanozt koteruszi valuual raduual; ar lyubau Bosia to vu chloveku chini da szam szebe za nikai meche. On koteri JEsussa y praviczu lyubi, on takai kiie praudeno unuterni ali duhoven y prozt chlouek od prekorednoga poseleinia y nagnienia, moresze szlobodno k-Bogu obernuti, y vu duhusze aliti budi nadusse moresze szam zuerhu szebe zdignuti, y u-śivajuch pochinuti.

7. Komuie usze onak techno, kakie szamo vu szebe, ne onak kak drugi prestima-

stimavaiu ali povedaiu: onie praudeno muder, koi szeie vech od Boga, nego od lyudi nauchil koteri duhouno zna hoditi pod unuterni zakon, y malo zna zuunzko y szueczko duguvanie szuditi y prestimavati, nemu trebe meszta ziszkavati, ali uremena nachakavati na szueta y pobosna dela. Chlovek unuterni y duhouni lahkosze zpomlie y upamet uzme, arsze nigda ze-uszema na zuunszko y szueczko duguvanie nemessa. Nikai niemu nepachi zuunzko delo, ali poszel do uremena potreben; nego onak kak goder musze duguvanie nameri, takmusze on prilosi. Kiie na dusse dobro zpraulien y zraunan, nai chine lyudi kaiim drago poleg szuoie chudne y hudobne nature, on za usze nemari. Chimsze bolie chlovek vu unogo duguvanie puscha, tem bolie szam szebe pachi, y jako szimo tamo bludi:

8. Dabi tebe pravo bilo, y dabi chizt praudeno bil, uszebi na tuoie dobro y napredek islo. Zatotiie malo gda kai po volie, y guztokratsze burkas, kaiti neszi josche szam szebe ze-uszema vumerl, nitiszisze oddrusil od uszega szueczkoga duguvania. Nikai tak jako nezamase, niti nezmessa, szercza chlovichanszkoga, kak nechiszto poseleinie y lyubau vu szueczkeh ztuari. Ako neches radoszti szue-

czke

czke priieti, budes szlobodno mogel od neba unogo premisliavati, y gusztokrat szam vu szebe zpevati.

Drugi Deel.

Od ponizne podlosnoszti.

1. NEprestimavai unogo gdoie polek ali szuproti tebi: nego tu szamu szerb y paszku imai, da u-szakom delu tuoiem, kotero budes chinil, Bog ztobom bude. Imai dobro dussno zpoznanie, y bog te bude zadovolno branil. Ar koga Bog Bude hotil pomochi, niemu nichia hudoba nenaskodi. Ako ti znas muchati y terpeti, budes ztanovito vidil pomoch gozponouu, on zna ureme y red kakte more oszloboditi, y zato musze mores vuruke dati. Toie Bosy poszel, danam pomoch daie, y od u-szake nasz opsanoszti oszlobagia. Doszta krat haszni da vekssu nassu poniznoszt obchuvamo, da drugi za nasse pregreske znaiu y nasz pokaraiu.

2. Gdasze chlovek zaradi pregreskou szuoieh ponizi, lahko onda druge utissi, y polagahno onem zadoszta uchini kisze na niega poteschavaiu. Poniznoga chloveka Bog brani, y oszlobagia: poniznoga Bog lyubi y radosztmu daie: k-poniznomusze szam nagiblie, y velikumu milo-

loschu daie; y potlam gdaga drugi dalko zahite y ponize, onga na diku podigne. Poniznomu zkrovnoszt szuoiu ku na szerczu ima, odpira, y k-szebega kruto szladko uleche y pozava. Chlovek ponizen gda kakuu opsanoszt preime, doszta, vu dobrom miru obztoi, arsze vu Boga upira, y za szuet nemari. Nestimai daszisze vu dobrotah pobolssal, akosze med uszemi za naimenssega nedersis.

Treti Deel.

Od dobroga y mirounoga chloveka.

1. DErsisze szam pervo vu miru y onda budes mogel med drugemi mir raunati. Chlovek miroven vech haszni, neg chlovek vuchen. Naturen chlovek dobro na zlo uleche, y lahko zlu veruie. Dober y miroven chlovek uszе na dobro obracha. Ki praudeno vu miru sztoi, od nikogasze nikai neszumlie. Ki pako ne dobro zadovolien, negsze burka, szilu szumlienia ima: szam nepochiva niti drugem pokoia neprepuszti. Doszta krat reche zakaibi moral muchati: y prepuscha ono kaibi chiniti niemu bolie potrebno bilo. Premisliava chimszu drugi dusni, ono pako rad prepuscha chimie szam dussen. Imai adda naiperuich to hotenie szu-

prot ſzamomu ſzebe daſze pobolsſas, y onda budes mogel tuoiega blisniega na pobolsſanie dopeliati.

2. Ti dobro znas ſzam ſuoia dela zprichavati y taiti; liuczkoga pako zprichania neches prijeti. Pravichneie bi bilo dabi ſzam ſzebe tuſil, à bratabi tuoiega zprichaval. Ako hoches date drugi podnaſſaiu y ti druge podnaſſai. Poglei kakſzi josche daleko od praudene lyubavi y poniznoſzti: koteraſze na nikoga ne navadila ſzerditi, nego ſzama naſze. Ne veliko duguvanie z-dobremi y krotkemi baratati, arie to uſzem od nature drago, y uſzakiie rad umiru, k-tomu y one ki ſnym derſe bolie lyubi. Nego ki ztuerdemi, z-hudobnemi, z-nepodloſnemi, y ſzebe ſzuprotiunemi more mirouno ſiveti, velikaie miloſcha, chlovechko y ztraſſne huale uredno delo.

3. Jeſzu neki koteriſzu ſzami ſzobom umiru, y zdrugemi tulikai mir oberſavaiu. Jeſzu takai ki niti ſzami nemaiu mira, niti druge umiru neprepuſzte: drugemſzu jako teski y ſmehki, aliſzu ſzami ſzebe u-ſzegdar ſmehkeſſi Jeſzu k-tomu kiſze ſzami umiru zderſavaiu, y druge umir dopeliatiſze terſze. Niſtarmanie veſz naſs mir na ovom nevolniom ſzuetu naivech ztoi vu poniznom podnaſſaniu

ſaniu, nego vu ſzloboſchine gdeſze ni kakova ſzuprotiunozt nechuti. Ki bolie zna terpeti, on vekſſi mir obderſava; on ſzebe obladaiuch poſztane ſzueczki goſzpodin. Priatel Chriſtuſſeu, y ladavecz kralieſztua nebeſzkoga: kakti pravoga ochinſztua ſzuoiega.

CHETERTI DEEL.

Od chiſzte pameti y priproſztoga namenienia.

1. DUeſzu kreliuti zkoteremiſze chlovek od zemlie na viſzinu podiſe, zchiztochum naimre y priproztem namenieniem. Namenienie mora biti priproſzto, y poſeleinie chiſzto. Priproſzta pamet k-Bogu kani chiztocha ga pako kuſſa y popriiemlie, niiednote nigdar dobro delo nezaſtenta, ako budes na nutre ſzloboden, od prekorednoga poſeleinia. Ako nikai drugoga neiſches, raz volie Boſie, y haſzne blisnega tuoiega, budes na nutre toieto na duſſe proſzt y ſzlobodan od uſzake hudobe. Dabi tuoie ſzercze rauno y praudeno bilo, ondabi tebe uſzaka ztuar na ſzuetu bila kakti zerczalo ali knyge ſzuetoga y pobosnoga navuka. Nega tak male y zahichene ztuari, ko-

teranam nebi Boſie miloſzerdnoſzti y dobrote na pervo davala.

2. Dabi ti bil na duſſe chiſzt y dober, ondabi uſze prez uſzake pachke videl y dobro upamet pryel. Chiſzto ſzercze more nebo y pekel preſzechi. Kakovie gdo na nutre, onak y zuuna ſzudi. Akoie naſzuetu kakovo veſzelie, ſnym ztanovito lada chlovek chiztoga ſzercza; y akoſze gde kakova nevolia y teskocha nahagia, za niu naibolie zna zlo duſſno zpoznanie. Kakti goder ſelezo vu ogeny poloſeno hergiu pogubi, y uſzeſze razbeli: tak chlovek koteriſze do koncza k-Bogu oberne, uſzu lenoſzt ſzebe ſzleche y na nouogaſze chloveka preoberne.

3. Gda chlovek zachne len poſztaiati, ondaſze maloga dela ztraſſi, y rad zuunzku ali ſzueczku radoſzt preimlie. Ali gda pochne ſzam ſzebe obladati, y chlovechki po Boſiem putu hoditi: onda na menie preſtimava uſze kaimuſzeie pervo tesko videlo.

PE-

PETI DEEL.

Kakie potrebno ſzamoga ſzebe premisliavati.

1. NEmoremo ſzami ſzebe oduiſſe veruuati, ar doſztakratnam miloſcha menka, y pravo nechutimo. Maloie uunaſz ſzuetloſzti, y niu hitro po nemarnoſzti pogubimo. Zato takai u-pamet neiem liemo, daſzmo iz nutra tak jako ſzlepi, guſzto zlo chinimo ter joſche gorie zprichavamo. Negdanaſz naturno y zlochezto hotenie nakai uleche, ter ſtimamo y derſimo za dobro y haſznovito poſelenie. Vu malom drugem zameriamo, naſſa pako unoga gorſſa dela prehagiamo. Doſzta hitro chutimo y premisliavamo, kai moramo od drugeh terpeti, ali kai drugi moraiu od naſz, ni upamet neuzememo, kibi rauno y praudeno ſzam ſzuoia dela vagal, nebi unogo imel kaibi vu drugeh ſzudil.

2. Vnuterni y duhouni chlovek ſzam ſzuoiu zkerb y paſzku na veche derſi, nego uſze oztale zkerbi na ſzuetu. J ki ſzam naſze marlivo pazi, lehko za druge muchi. Nigdar duhoven y poboſen nepoſztanes, ako nebudes za luczko delo y chinienie muchal, y ſzam naſze marlivo prigledal. Ako ſzam naſze y na Boga-

zeu-

zeuſzema pazis, malote ono kſzebe pouleche, kai vane chul budes. Gdeſzi onda, gda ſzam zaſze pravo neznas? y gdaſzi uſze okolu zaſze nemaraiuch obtekel, kaiſzi dobil, ali vuchem ſziſze povekſſal. Ako hoches mir y praudenu iedinoſzt imeti potrebnoie da uſze oztavis, y ſzamoga ſzebe predſze y pred ochi primes.

3. Vnogoſze adda pobolsſas, akoſze chuval budes, y uſzake uremenne zkerbi manguval. Vnogoſze pomensſas y gory poſztanes, akoſze vu kakvu ſzueczku zkerb puſztis. Nederſi nikai za veliko, niti za viſzoko, niti za vugodno, niti za prijetno, ako ono ne ſzam Bog, ali od Boga. Vſze za zkazlivo y nichemurno derſi, kai gode radoſzti vu kakue ztuari budes vidil. Duſſa kotera Boga lyubi, uſze pod Bogom za nikai meche. Szamie Bog vekivechen, y nezmeren, ki uſze napuniava, duſſna radoſzt, y praudeno naſzerczu veſzelie.

Sezti Deel.

Od veſzelia dobroga duſsnoga zpoznania.

1. Dobroga chloveka dika ie, koteri ima ſzuedoka dobro duſſno zpoznanie. Derſi dobro y chizto duſſno zpoznanie, y onda dobis veliko veſzelie. Dobro duſſno zpoznanie unogo more preterpiti, y jakoie veſzel takou chlovek vu ſzuprotiunoſzti. Zlocheſzta duſſa uſzegdarie boiazliva y nepokoina. Szlatkoſzi pochines, akote ſzercze tuoie nebude potuarialo y karalo. Neveſzeliſze druda, nego gda kai dobro uchinis. Hudobni nigdar nemaiu, pravoga veſzelia, niti na duſſe mira chute, arga ni mira gresnikom nepobosnem ſzam Gozpodin govori. J ako reku mi prebivamo vu miru, nikai zla nad naſz nedoide, y gdonam bude ſzmel naskoditi? Neverui im: arſze lekmeſztu podigne ſzerda Boſia, y nanikaiſze zprave dela nyhova, y miſzli ny hove poginu.

2. Neſze tesko vu nevolye dichiti onomu ki lyubi: ar kiſze tak dichi, onſze nakriſu Gozpodinovom dichi. Kratkaie dika ſzueczka koteraſze od lyudi daie y preimlie. Zdikum ſzueczkum uſzegdar ſaloſzt hodi. Dobreh dika na duſſe ny hove ztoy, ne vu vuſzteh ſzueczkeh lyudi. Pravichneh veſzelie iz Boga izhagia y vu Bogu ztoy, y radoſzt nyhova ie vu iztine y pravicze ki praudene y veki vechne dike ſele, za ſzueczku diku nemari. J koteri ſzueczke dike iſche, aliie ze uſzema za nikai nemeche ochiveſztem zakonom

nom on menie diku nebeſzku lyubi. Velik ima pokoi na ſzerczu, ki niti za hualu mara, niti opſanoſzti za zlo nepriiemlie.

3. Lahkoſze zadovoli y tih poſztane, chiiaie duſſa chiſzta. Neſzi potom ſzuetesſi akote gdo huali, nitiſzi tem gorſſi akote gdo kudi. Onſzi kaiſzi, niti nemores vekſſi biti, negoſzi poleg ſzuedochanztua Boſiega. Ako upamet uzmes kakouſzi y gdoſzi ſzam pri ſzebe na duſſe, nebudes maral, kai lyudi budu zuune zate govorili. Lyudi vu obraz chloveka vide, Bog pako vidi na ſzerczu, lyudi glede na delo y chinienie, Bog pako na miſzel y namenienie. Koi uſze dobro chini, y malo od ſzebe derſi, toie ponizne duſſe znamenie.

4. Ki niiednoga ſzueczkoga ali zuuneſniega ſzuedochanſztua neiſche, videtiie daſzeie dokoncza Bogu vu ruke zruchil. Ar ne uſzaki odebran (govori ſzueti Pauel) koteri ſzam ſzebe preporucha, nego koga Bog preporucha. Hoditi z-Bogom pod unuterni zakon, nitiſze niiednoga zuunzkoga y ſzueczkoga poſelenia nederſati, je ztalis y prebivaliſche u-ſzeh unuterneh y duhovneh lyudi.

SZEDMI DEEL.

Od JEſuſſeue zuerhu uſzega liubavi.

1. BLaſeni on ki razme, kaiie lyubau JEſuſſa, y ſzamoga ſzebe za nikai urechi zavoly JEſuſſa. Potrebnoie da dragoga zavoly liublienoga oſztavimo, ar JEſus hoche da niega zuerhu uſzega liubimo. Liubau ſzuprot kakue ztuari je ukanliva y neſztalna: Liubau JEſuſſeva je kruto verna v ztalna kiſze god kakue ztuari derſi, on y ſnyum zkupa dole opade: kiſze JEſuſſa prime, on obſztoi na veke. Onoga liubi y za prietela derſi, koteri gda uſzi od tebe odidu, ſzam tebe neoſztavi, nitite nakonczu neprepuſzti poginuti. Budeti nigda joſche uſze oztaviti, ali hoches, ali neches.

2. Derſiſze JEſuſſa ſiu y merteu, y niegoveſze vernoſzti dai uruke. Koterite ſzam more pomochi gda uſzi preſztanu y zmenkaiu. Liublieni tuoi takoveie navade y nature, da tugyne ſzobom neche terpeti, nego on ſzam hoche ſzercze tuoie imeti, y kakti naivexi kraly na ztolczu ſzuoiem ſzedeti. Dabiſze ti znal od uſzake ztuari na ſzuetu oddruſiti. JEſuſbi rad moral ztobom prebivati. Vſzeti zkoro za kuar doide; kai goder zuu-

na JEsussa vu liudeh polosis. Neusaisze niti neupirai napero kotero uszaki viter ponassa: arie u-szako telo na szuetu kakti szeno povenulo, y usza dika szueczka kakti czuet opade.

3. Berzosze u-kanis, ako lisztor na ono budes gledel kaisze zuuna na liudeh vidi. Ar ako u-drugeh tuoie radoszti y dobichka isches doszta krat velik kuar pochutis. Ako uszegder JEsussa isches, uszegdarga naides ako pako szamoga, tebe isches, tulikaisse sze naides ali na tuoiu veliku pogibelnoszt, ar vech chlovek szam szebe naskodi ako JEsussa neische, nego vesz szuet y uszi niegovi nepriateli.

Oszmi Deel.

Od pousanoga y kruto velikoga priatelztua JEsussevoga.

1. GDaie JEsus nazochi, ondaie uszedobro, nitisze nikai teskoga nevidi. Gda pako ne JEsussa uszeie tuerdo y tesko. Priproszztaie y malo uredna radoszt gda JEsus unutre negovori. Akoli pako JEsus szamu iednu rech govori, velikasze radoszt chuti. Neli Maria Magdalena taki zmesztà ztala, gdeszeie plakala, kakiie Martha rekla: Meszter ie oude y zovete k szebe. Blasena vura ona, gda JEsus od placha zove na duhouno veszelie.

O kakszi u-szebel y tuerd poszt al prez JEsussa. Kakszi nezpameten y zkazliu ali oholen, ako zuuna JEsussa kai seles. Neli to veksi kuar, nego dabi vesz szuet pogubil.

2. Kaiti more szuet prez JEsussa hasznedoneszti? ztrassen ima pekel ki prez JEsussa prebiva: ki pako z-JEsussem siveima kruto szladek Rai Paradisumszki. Ako JEsus bude ztobom niiedenti nepriatel nenaskodi. Koteri naide JEsussa on dober kinch naide, y dobro zuerhu uszega dobra. Koteri pako pogubi JEsussa, on oduisse unogo pogubi, veche ztanovito nego dabi vesz szuet pogubil. Onie naibolie na szuetu ubog y sziromah, ki sive prez JEsussa; onie pako naibogatessi, kisze dobro ima z-JEsussem.

3. Velikaie mestria, ki dobro zna z-JEsussem baratati, y kiga zna pri szebe zadersavati, velik razum ima. Budi ponizen y miroven, tak JEsus bude prebival ztobom. Mores na berzom JEsussa pretirati, y miloschu niegovu pogubiti, akosze budes hotel vu zuunzko y zueczko duguvanie puschati. Akoli niega pretiras y pogubis, komusze onda uteches, y koga budes izkal priatela? nemores prez priatela prau siveti: y akoti JEsus nebude med uszemi naiveksi priatel, saloszten y tu-

y turoben oduiſſe poſztanes. Nerazumno adda chinis akoſze uukai drugo uſas aliſze vuniem veſzelis. Boleie zebrati veſz ſzuet za ſzuprotiunika y nepriatela, nego JEſuſſa zbantuvati. Zmed uſzeh adda drageh y liubleneh tuoieh, nai bude ſzam pervi y naivekſſi JEſus.

4. Potrebnoie uſze zaradi JEſuſſa liubiti, JEſuſſa pako zaradi niega ſzamoga. Szamoga JEſuſſa Chriſtuſſaie trebe naibolie liubiti: kiſze ſzam dober y veren nahagia med uſzimi priatelmi naibolie. Liubi zavoly niega y vuniem uſze priatele y nepriatele, y moli zanie da niega zpoznaniu y liube. Nigdar neſelei dabitegdo oduiſſe hualil ali liubil, arſze to ſzamoga Boga doſztoi, ki nikoga nema k-ſzebe zpodobnoga. Niti neſelei dabilze gdo ztobum vu ſzerczu ſzuoiem mutil, nitiſze ti znichiium liubavium vu ſzerczu nemuti, nego nekai vutebe y vu uſzakom dobrom chloveku ſzam JEſus prebiva.

5. Budi chiſzt y proſzt na ſzerczu, prez niiedne pachke y zaderſavania uſzake ztuari. Potrebnoie da veſz gol poſztanes, y k-Bogu chizto ſzercze noſzis: ako hoches pokuſſati y videti kakie ſzladek Gozpodin. J ztanovito nato nigdar nedoides, akote neobztre miloſcha niegova, da od uſzega proſzt y prazen poſztanes, ſzam-

ſzamſze ſnim ſzamem zkupa zpravis. Ar gda miloſzt Boſia vu chloveka doide, onda zmoſen y iak na uſze poſztane. Gda pak miloſcha preide y odztupi, onda ubóg y nevolien bude, y na ſzamu tugu y bichuvanie oztaulien. Vu tom ne potrebno hotenia oztaviti niti zduoiti, nego poleg volie Boſie uſze jednako priiemati, y uſze kaigoder doide aliſze komu pripeti, na hualu JEſuſſa Chriſtuſſa preterpiti, ar uſzegdar za zimum protulitie; za nochiumſze den pouracha; y ztraſſnem vitrom vedro poſztaie.

Deveti Deel.

Kakſzeie trebe uſze radoſzti y veſzelia uterpeti.

1. NE tesko ſzueczku radoſzt oztaviti, gdaie Boſia y nebeſzka nazochi. Velikoie duguvanie y kruto ztanovito, kiſze more ſzueczke y nebeſzke radoſzti uterpeti; y za liubau Boſiu dobrovolyno pregon na ſzerczu terpeti iliti podieti, niti vu nichem ſzamoga ſzebe iſzkati, niti na ſzuoi naiem gledeti. Jelito unogo akoſzi veſzel y poboſen, gda Boſia miloſzt ktebe dohagia? uſzemie draga y ſelna ona vura. Krutoſze ſzladko onomu iaſſe, koga miloſzt Boſia na ſzebe noſzi.

Ali

Ali kakuoie chudo, ako on terha nechuti, koga ſzam uſzamoguchi noſzi, y naivekſſi Vogy na putu vodi y rauna.

2. Radi imamo y kuliku radoſzt, aliie teſko chloveku od ſzamoga ſzebe proztomu biti. Obladalie Sz. Lourencz muchenik ſzuoiem tovaruſſem Meſſnikom ou nevolni ſzuet, kaitiie uſze ouo kaiſzeie na ovom ſzuetu vugodno videlo za nikai vergel: y gdaſzu od niega od tergli velikoga Boſiega Meſſnika po imenom Sixtuſſa, koterogaie kruto jako liubil, dobrovolinoie podneſzel. Zliubavium adda ſzuoiega ztuoritela obladalie liubau chlovechanſzku: y meſzto ſzueczke radoſzti zebralie kaiie Bogu bolie vugodno bilo. Takſze y ti vuchi nikoteroga dragoga priatela za liubau Boſiu oſztaviti. Nitiſze nepoteſchavai, akote kteri priatel oſztavi, ar znas, daiſze negda uſzi moramo jeden od drugoga razluchiti.

3. Unogo y dugoſze mora chlovek ſzam ſzobom boriti, pervo negſze privuchi ſzam ſzebe zmagati, y uſze ſzuoie poſelenie na Boga obrachati. Gda chlovek ſzam nad ſzobom ztoi, radſze omekne na radoſzt ſzueczku. Ali ki praudeno Chriſtuſſa liubi y dobrote marlivo iſche, nigdar neupade vu radoſzt ſzueczku, niti neiſche takove ſzlaſzti, koterubi vu ſzebe mo-

mogel pochutiti: negoſze kruto jako terſzi kakbi mogel iak y velik poſzel, y kruto teſko delo za ſzuoiega Chriſtuſſa podnezti.

4. Gdatiſze adda daie duhovna radoſzt, primiu zu elikum hualum; ali znai datiſze nedaie za tuoi naiem, nego iz Boſie dareslivoſzti. Naiſze poviſziti, naiſze odviſſe veſzeliti, niti preko rednoſze vuſze ufati: nego tem budi ponizneſi zo nem darom, budi takai bolie boiazliu y zkerben vu uſzakom delu tuoiem; ar preide vura ona, y zanium doide tentaczia y uraſie zkuſſavanie. Gdateſze radoſzt oztavi, nai taki zduoiti, nego uponiznoſzti y poterplivnoſzti chakai nebezkoga pohagania, arti more Bog vekſu radoſzt nazad poſzlati y prikazati. Ni to ne nikai novoga niti zuunzkoga pri oneh, koteriſzuſze navadili po Boſiem putu hoditi: arſzeie nahagialo vu velikeh ſzueczeh y ſztareh Prorokeh guztokrat takovo meſſanie y premenianie.

5. Zatoie negda neki vu miloſche buduch govoril: Jaſzem rekel vu obilnoſzti moie nigdarſze nechu premeniti. Kadaie pako bil prez miloſche, zpoznauſi kaiie pervo vuniem bilo pridalie ovak govorechi: Obernulſzi obraz tuoi od mene, y taki-

takiſzam zburkan poſztal. Vu uſzem tom niſtarmanie neduoi, negoſze ztem ztalneie Goſzponu moli y proſzi, ktebe Goſzpone budem krichal, y Boguſze moiemu budem molil. Na pokonecz konecza obderſalie haſzen proſnie ſzuoie, y ſzam ſzuedochi daie vuſzliſena molitva niegova; govorechi: Chulie Goſzpodin yſzmiluvalſzeie nad menum: Goſzponie poztal pomochnik moi. Ali vuchem? Obernulſzi veli on, plach moi na veſzelie, y obſzterlſzime zuelikum radoſztium. Akoſzeie tak chinilo zu elikemi ſzuetczi; nemoramo nimi zduoiti ubogi y mlahavi, akoſzmo negda zasgani vu marlivoſzti, negda pako merzli, y teski na dobro; ar duh dohagia y odhagia, poleg ſzuoie dobre volie. Odkuda blaſeni Job govori. Viutroga rano pohagias y lekmeſztuga zkuſſavas.

6. Vu kaiſze adda morem upreti; ali ukai uſanie moie poſztaviti moram? nego vu ſzamu y veliku miloſzerdnoſzt Boſiu, y vu ſzamo uſanie miloſzti nebezke? Ar ako prem imam dobre liudi, ali poboſnu bratiu, ali verne priatele, ali ſzuete knyge, vu nyh lepo zpiſzavanie, ali ſzladke popeuke okolu mene, tome uſze malo pomaſe, malomi utek ide, gdame miloſcha Boſia

Boſia ſzamoga prepuſzti, y vu moiem vuboſtuu oſztavi, ondaga ne bolſega urach tua od poterpliunozti, ſzamoga ſzebe za nikai mechuch, y uſze na voliu Boſiu oſztauliauch.

7. Nigdar neſzem naſſel ni videl tak redounoga y poboſnoga chloveka, kibi negda nebil prez miloſche oſztaulien, y kibi nebil vu ſzebe chutil pomenſania vu marlivozti y goruchem hoteniu. Niieden ſzuetecz ne bil tak viſzoko uzet y podignien, niti razſzuechen, ki ne ali pervo ali potlam imel zkuſſavania. Ar ne ureden nigdo viſzokoga od Boga premisliavania, ki ne za Boga kakve nevolie ali teskoche preterpel. Arie navada, da gda zkuſſavanie pervo doide, znamenvie dana zkorom hoche y radoſzt doiti. Arſze za preveliko zkuſſavanie nebezka radoſzt obeche, koteri veli oblada hochumu dati kuſſati y ieſzti ſzada iz dreva ſitka.

8. Zatoſze pak daie radoſzt od Boga, da chlovek tem iakſi poſztane, y moch dobi, zkoterum uſzaku ſzuprotiunoſzt bude mogel podneſzti. Zatem negda doide y zkuſſavanie, dalze vu dobrom neponeſze y nepoviſzi. Neſzpi urag, niti ne telo izda mertuo. Zatoſze nepreſztani priprauliati na harcz y borenie, ar na deſzno y na le-

 vo

vo imas nepriatele, koteri nigdar nepochivaiu.

Deszeti Deel.

Od zahualnozti za miloschu Boſiu.

1. ZAkai pokoia isches, poklakamſzi na trud y delo rogien? Boliesze puſzti upoterplenie, nego vu radoſzt, y raiſi noſzi na tebe kris, nego veſzelie. Ar gdoie takou med ſzueczkemi lyudmi, koteri nebirad y duhovne radoſzti y veſzelia priiel, dabiiu liſztor uſzegdar mogel dobiti? Arie bolsa vugodneſſa y vekſa radoſzt duhovna, negoie uſzega ſzueta naſzladnoſzt, y telovno poſelenie. Ar uſzaka naſzladnoſzt ſzueczka aliie zkazliva y oholna, ali nechiſzta y merzka. Duhovno pako naſzladuvan ie ſzamoie uugodno y posteno, kotero iz dobrot izhagia, y od Bogaſze vuchiſzto ſzercze uleva. Ali ztum nebezkum naſzladnoſztium nigdo poleg volie ſzuoie nesive, ar ureme zkuſſavania nigdar dugo nepreſztaie.

2. Jakoie pako ſzuprotiven nebezkomu pohagianiu chliovek kiſze prevech vuſze ufa, y vu krivu ſzercza ſzuoiega ſzloboſchinu upira. Bog dobro chini gda radoſzt miloſzerdnoſzti ſzuoie daie: ali chlovek zlo chini, gda uſzega zadovolnum hualum nepouracha: y zatoſze nemogu dari miloſzerdnoſzti vunaſz ulevati, kaitiſzmo nezahualni ſzuprot Darovniku: niti uſzega nezurachamo onomu od koga veſz te zdenecz tulike miloſche zuira. Arie uſzegdar on ureden miloſche, kiie doſztoino zahualen: y uſze kaiſze gizdavomu y oholnomu odneſze ali u-zeme, toſze da poniznomu.

3. Nemarim za radoſzt koterami iemlie y odnaſa odſzercza pokaianie: niti ſelim tak glubokoga premisliavania, koterome pelia na gizdozt. Ar ne uſze ſzueto kaiie viſzoko, nitiie uſze dobro kaie ſzladko: nitiie uſzako poſelenie chiſzto: nitiie uſze Bogu vugodno, kaiie nam drago. Rad hochu miloſchu priieti, od kotere uſzegdar bolie ponizen y boiazliu poſztanem, y tem berſe ſzam ſzebe oſztavim. Ki zna kakſze dari miloſche dele, on nigdar neſzme nikai dobro odſzebe derſati; nego pred uſzemi ſzuoie uboſtuo, ſziromaſtuo y golotu bude valuual. Dai Bogu kaiie Boſie; od ſzebe takai derſi ono kaiie tuoie: toie to, dai hualu Bogu za miloſchu niegovu: ſzamoga pako ſzebe zakrivicze y grehe tuoie, kaſtige y pokore urednoga preſtimavai.

 4. Uſzeg-

4. Uszegdarsze nainise posztavi, y ondatisze da naivisse; ar viszina nigdar ne prez nizine, kiszu pri Bogu naiveksi szueczi, oniszu naimensi szami priszebe, y chim veksu diku imaiu, tem bolie ponizni posztaiu. Koi puniszu pravicze y dike nebezke, nemare za zkazliuu y szueczku diku. Vu Bogu uperti y potuergieni, nemogusze pod niieden put izuiszíti: J ki usze na Boga zmechu kaiszu dobra priieli, neischu ieden od drugoga huale y dike; nego szame one dike sele, kotera od Boga zhagia: y szamoga Boga vu szebe y vu uszeh szueczeh zuerhu uszega selè hualiti, y na niega uszegdar kane.

5. Budi adda zahualen vu naimensem, y onda ueksega ureden posztanes. Naimense primi za naiuekse, y chimie menie y priproszteie, ono za oszebuini dar presti-mauai. Ako budes na urednoszt Darounika tuoiega gledel, kaitisze gode da, nebudetisze malo ali priprozto uidelo. Ar ne malo duguuanie, kotero uszamoguchi Bog daruie. Ako prem pokoru y kastigu da, morati uugodna biti: ar usze chini za zuelichenie nasse, kai gode nad nasz poslie y prepuzti, ki sele miloschu Bosiu pri szebe zadersati, neka lepo huali za miloschu, y gdasze od niega uzeme, neka dobro-

brouolino terpi. Neka moli dasze pouerne: y nekasze chuua y ponizen bude daie nepogubi.

JEDENAISZTI DEEL.

Kakie malo oneh koi liube kris JEsusseu.

1. JMaih unogo JEsus ki liube nebezko kraliesztuo niegouo; aliihie malo ki kris niegou nosze. Imaih unogo ki radoszti sele, aliihie malo, ki teskochu y neuoliu liube. Vnogo touarusseu nahagia k-ztolu y k-ieszluine gotoueh, aliihie malo na poszt priprauneh. Vszisze hote snim ueszeliti, aliih malo hoche snym y zaniega kai podieti: Vnogi JEsussa naszleduiu doklamsze kruh lamlie; alyh ie malo, gdaie potrebno iz pehara keliha muke niegoue piti: Vnogi chuda od niega uchiniena postuiu, aliihie malo ki obsanoszt krisa niegouoga naszleduiu: Vnogi liube JEsussa doklamiim usze prez szuprotiunoszti na ruku ide. Vnogiga huale y blagoszlauliaiu, doklam kakuu radoszt od niega priimliu. Akolisze pako utegne JEsus szkriti, y iedno maloie osztaui, taki alisze pochnu tusiti y poteschauati, ali peruo hotenie osztaue y usanie pogube.

 2. Ki

2. Ki pako JEſuſſa zauolyu JEſuſſa, ne za ſzuoiu oſzebuinu radoſzt liube, niega tak vu uſzake neuolie y ztizke ſzercza ſzuoiega, kakti vu naiueksem ueſzeliu blagoſzlauliaiu: J dabym nigdar nikakue radoſzti nehotel dati, niſtarmaniebi niega hualili y dichili.

3. Oh kakie zmoſna liubau chiſzta ſzuprot JEſuſſu, kotera na ſzuoie dobro negledi, nitiie zlyubauium ſzueczkum y zchlouechanſzkum zmeſana. Negouorilimſze prauo, daſzu uſzi plachni y naieti teſaki, ki god uſzegdar ſzami ſzuoie radoſzti iſchu? Nekaſuliſze takoui, da ſzami ſzebe bolie liube neg Chriſtuſſa, ki za ſzamu ſzuoiu haſzen y dobichek uſzegdar miſzle? gdeſze naide takou chlouek, kibi hotel zabſztuny Bogu szluſiti.

4. Redkoſze tak redouni y duhouni chlouek nahagia, kibi od uſzega proſzt bil. Ar gdo hoche naiti takouoga kibi vu duhu praudeno bil ſziromah y od uſzake ztuari proſzt? daleko y vu naiſzkradnié meſztuie czena niegoua. Ako prem chlouek uſze blago ſzuoie da, toie uſze nikai. Akoli ueliku pokoru chinil bude y toie malo. J ako ueſz razum y uelik nauuk dobi, ioſche dalko oſztane. Ako prem ueliku dobrotu y goruchu poboſnoſzt bude imel,

imel, ioſchemu unogo falilo bude, naimre ono kaimuie naibolie potrebno. Kaiie ono? Da uſze drugo oſztaviuſi ſzam ſzebe oſztavi, y zeuſzema ſzam od ſzebe odide, y nikai lyubavi ſzuprot ſzamomu ſzebe vu ſzerczu nezaderſi. J gda uſze uchini kaiie moral chiniti, neka tak chuti kak dabi nikai neuchinil.

5. Nai za veliko nepreſtimava, ako kai takouoga vu ſzebe ima, odkud more veliko preſtimanie imeti: negoſze neka ſzam nehaſznovitoga ſzlugu valuie: onak kakti ſzama pravicza gouori: gda uſze uchinite kaiuamie zapovedano, reczete: miſzmo nehaſznoviti ſzluge. Onda praudeno ſziromah vu duhu bude mogel poſztati, y zprorokom rechi: Arſzam ia ſzam iedini ubog y ſziromah. Pouſzem tom nigdo ne bogateſſi, niti zmoſneſſi, niti ſzlobodneſſi, od onoga, ki zna ſzam ſzebe oztaviti, y nainiſe poztaviti.

Duanaiszti Deel.

Od raunoga y proztranoga puta ſzuetoga kriſa.

1. VNogemſze teske ove rechi vide: zatai ſzam ſzebe, u-zemi kris tuoi, y naſzledui JEſuſſa. Ali unogo teſe bude chuti

chuti one naiposzlednie rechi: Odhaiaite prokleti od mene vuogeny vekovechni. Ar ki vezda radi chuiu y naszleduiu rechi szuetoga krisa, ondasze nebudu boiali rechi vekovechnoga zkuarienia. Ovoga krisa znaméie bude na nebu, kada goszpodin doide szudit. Onda uszi szluge szuetoga krisa, kiszusze sivuch k-Razpetomu Christussu pridrusili, zuelikem usaniem k-szuozu Christussu prisztupe.

2. Zakaisze adda bois krisa prijeti, po koteromsze ide vu kralieszțuo? Na krisuie zuelichenie, na krisuie sitek, na krisuie obramba od nepriatelou, na krilusze razleva nebezka szlaszt: na krisuie szerchena iakoszt: na krisuie duhovno veszelie: na krisuie konecz usze dobrote, na krisuie zuersenoszt usze szuetoszti: nega drugde dusnoga zuelichenia, niti ufania za sitek vekivechni nego na krisu. Vzemi adda kris tuoi, y naszledui JEsussa, y poides vu vekivechni sitek. Pressélie on napervo naszebe kris noszech, y umerlie zate nakrisu, da J ti tuoi kris noszis, y seles na krisu umreti. Ar ako snym szkupa umeries, snym takai iednako budes sivel. J akomu tovarus budes vu muke y terplieniu, budes tulikai y vu dike.

3. Nut nakrisu usze sztoi, y nad szmertium

tium usze lesi: y ne drugoga puta vu nebo, y na praudeni mir na szerczu nego put szuetoga krisa, y u-szagdesnie tela nasſega ștraplienie. Hodi kudti drago, ischi kaigod hoches; nigdar nenaides visega puta gore unebu, niti ztanovitessega puta dole nazemlie, raz szamoga puta szuetoga krisa. Raunai y raszluchi usze poleg tuoie volie, kaktisze bude videlo; drugo sztanovito nenaides, neg da uszegdar kai to budes moral; ali hotech ali nehtech terpeti, y tak uszegdar kris naides. Ar ali budes na telu beteg chutil, ali na dusse duhovnu teskochu budes podnassal.

4. Negdate Bog osztavi, nigdate blisny bude zkussaval, y stoie veche, guztokrat szam szebe tesek budes: nitisze znichim budes mogel pomochi, ali zlehkotiti, negoie trebe da terpis do Bosie volie. Ar to Bog hoche datugu prez radoszti podnassas, y dasze niemu zeuszema podlosis, y za tugum tem bolie ponizen poszțanes. Nigdo tak szercheno neveruie muke Christusseve, kak on, komusze pripeti kai takovoga terpeti. V-szegdarie adda kris gotou, y uszegderte chaka. Nemores uuiti, kamsze gode uteches, ar kam goder poides, uszegdar szam szebe szobum noszis, y uszegdar szam szebe naides, obernisze gore,

gore, ali dole, vun ali unuter, vu tom uſzem kris naides y trebetiie uſzegdar imeti poterplenie, ako hoches na ſzerczu mir imeti, y vekivechnu korunu zaſzluſiti.

5. Ako ti rad kris noſzis, bude tebe kris noſzil, y zapeliate na konecz ſelni, gde naimre bude konecz uſzemu terpleniu, akoga prem na ovom ſzuetu nebude. Akoga nerad noſzis, ſzam ſzebe tesko breme nalaſes, y ſzam ſzebe ſmechis, niſtar manie moraſga podnaſſati. Ako ieden kris zahitis, taki prez uſzake duoine drugoga naides, morebiti y ſmekſega.

6. Vſaſzę ti onomu vuiti, koterogaſze nigdar nigdo nemogel ognuti? koteriie ſzuetecz bil naſzuetu prez kriſa, y nevolie? Niti ſzam JEſus Chriſtus Goſzpodin naſs ne bil iednu vuru prez muke y boleznoſzti, doklamie na ſzuetu ſivel. Potrebnoie bilo (ſzam govori) Chriſtuſſu terpeti, y od mertuch ſztati, y onak vu diku ſzuoiu ulezti. Kak adda ti drugoga pura iſches, neg ovoga raunoga y proztranoga, koteriie put ſzuetoga kriſa.

7. Veſz ſitek Chriſtuſſevie bil kris y muka, ti pako zaſze iſches pokoia y radoſzti? Bludis ſztanovito Bludis, ako kai drugoga iſches, nego nevoliu terpeti; ar veſz

veſz ou umertelni ſitek punie nevolie, y veſz okolu zkriſi zaznamenuvan. J chimſze gdo bolie na duſſe povekſa, tem guztokrat ſmekſe kriſe nahagia, ar pokora pregona niegovogna vekſa od liubaui poſztaie.

8. Niſtarmanie ki tak unogo nevolie terpi, nemankamu pomochi na radoſzt: ar chuti damu velika radoſzt ili haſzé raz-te, od kriſnoga noſſenia. Ar gdaſze dobrovolyno pod niega podloſi, veſz terh teskoche preoberneſze na uſanie radoſzti nebezke. J chimſze bolie neuolyno telo z-teskochum tere, tem duſſa po unuternie miloſche iakſa poſztaie. J negdaſze na tuliko obiacha od ſelenia teskoche y ſzuprotiunoſzti iz liubaui kriſa Chriſtuſſeuoga, da nebi hotil prez boleznozti y teskoche ſiveti: ar zna daie ztem vugodneſi Bogu, chim veche y teſe more kai za niega podneſzti. Ne to iakoſzt chlovechia, nego miloſzt Chriſtuſſeva, kotera tak unogo more y chini ukerhkom telu: daſze unoga koterehſze od nature boy y pred nymi beſi, vu goruchem ſzerczu friſko prime, y ona iſzta kruto iako liubi.

9. Neſztoii poleg chloveka kris noſziti, kris liubiti, telo kaſtigati, y podſzuoiu oblaſzt metati: pred poſteniem beſati, ochi-

ochiueſztu obsáoſzt dobrovolyno podnaſ-ſati, ſzamoga ſzebe zanikai preſtimavati, y toga od drugeh ſeleti: unogu ſzuprotiu-noſzt zkuarom podieti, y nikakove ſzre-che na ſzuetu neseliti. Ako ſzam naſze budes gledel, nikai takuoga nebudes mo-gel. Nego akoſze uſas vu Goſzponna, da-tiſze jakoſzt nebezka, y podloſitiſze ſzuet y telo. Nitiſze uraga nepriatela nebudes boial, akoſze zpravum verum oboruſis, y zkriſem Chriſtuſſevim zaznamenuies.

10. Poloſiſze adda kakti dober y veren ſzluga Chriſtuſſeu, y chlovechkiſze primi Goſzpodina tuoiega kris noſziti, kiie za liubau tuoiu bil na kriſu razpet. Pripra-viſze na unogu ſzuprotiunoſzt y teskochu doklam na nevolinom ſzuetu ſives: arſze tak bude ztobum chinilo gde gode budes, y tak ſztanovito naides kamſze gode zkri-es. Potrebnoie tak ſiveti, arga ni puta kudbi moguche zlu y boleznoſzti uuiti, ne-go terpech. Kelih y Pehar Goſzponnou pi od ſele, ako hoches niegou Priatel Biti, y ſnym dèel imeti. Radoſzt na Bogá ozta-vi, neka on chini Snium poleg volie ſzuoie, Ti pako primiſze terpeti, tesko-chu, y niu za naiveksu radoſzt derſi, ar ne doztoina muka na ovom ſzuetu, priſeſztne dike, dabi prem ſzam mogel uſze zlo na ſzuetu preterpeti. 11. Gda

11. Gda nato doides, dati teskocha bude ſzladka y utek isla zavoly Chriſtuſſa: znai daie onda dobro pote, arſzi naſſel veſzelie Paradisumſzko na ovon ſzuetu. Doklamtiie god tesko terpeti, y radbiſze ognul, zlo bude pote, y bude uſzegdar za tobum ſetvuala vekſa nevolia.

12. Akoſze puztis vu kaiſze moras, na-imre vu terplenie y na ſzmert, na hitrom bude bolie ztobum, y mir naides. Ako prem tia na tretie nebo ſzuetem Paulom zlezes, neſzi zato ſztanovit da nebudes ni-kakove ſzuprotiunoſzti terpel. Ja (veli JEſus) hochu niemu pokazati, kai on mo-ra za ime moie preterpeti. Moras adda terpeti, ako hoches JEſuſſa liubiti, y nie-mu na veke ſzluſiti.

13. Oh dabi ureden bil y kuliko za ime JEſusſevo terpeti, kulikubi diku imel, ku-likobi bilo veſzelie med uſzemi ſzuetczibo-ſiemi, y kakbiſze uſzem blisniem tuoiem to vu voliu verglo? Ar poterpliunoſzt uſzi huale, akoihie prem malo kibi terpeti ho-teli. Mogelbi ti praudeno, jedno malo za Chriſtuſſa terpeti, poklakam unogi vech teskoche terpe za ou ſzuet nevolini.

14. Znai ſztanovito, da umertelno ſive-ti moras, y chim bolie gdo ſzam ſzebe u-mira, tem bolie zachinia bogu ſiveti. Nig-do

do nemore upamet nebezkeh dugvuany priieti, akofze nepodlofi y fzuprotiunofzti nepodnaffa. Nikai ne Bogu priietneffega, nikai tebe hafznoviteffega, nego ako rad terpis za Chriftuffa, y dabitifze na izbor dalo, moralbi bolie za Chriftuffa fzuprotiunozt terpeti, negofze zunogum radoztium razvefzeliti: arbi tak Chriftuffu bolie bil zpodoben, y zeufzemi fzueczi jednak. Ar nefztoi nafs naiem, y napredek ztaliffa naffega vu unoge fzlafzti y radofzti, nego unoge teskoche y nevolie podnafaiuch.

15. Dabifze bilo kai bolfega ali hafznoviteffega od muke y poterplienia na zuelichenie chlovechanzko naslo, bilbi ono fztanovito Chriftus z-rechium y peldum fzuoium naperuo dal. Ar ufze nafzlednike y vuchenike fzuoie ochivefzto opomina da kris nofze govorechi: Ako gdo hoche iti zamenum, nai fzam fzebe zataii y vofztavi, uzme kris fzuoi nafze, y nai mene nafzleduie. Vfze adda do koncza prefchtuch y preifchuch to moramo na pokonecz koncza dopitati: Danamie po unoge teskoche y nevolye potrebno iti vu kralefztuo nebezko.

Konecz.

Od Nafzleduvania Chriftuffevoga.

TRETIA SZTRAN.

Od unuternie Radofzti.

PERVI DEEL.

Od unuterniega govorenia Chriftuffevoga k-uerne Duffe.

1. HOchu pofzluhnuti kai vu mene govori Gofzpodin Bog. Blafena duffa, kotera Gofzpona vu fzebe govorechega pofzluffa, y od uufzt niegoueh rech punu radofzti priiemlie. Blafena vuha kotera nebezku nadehu, y tiho govoriienie k-fzebe iemliu, niti kricha fzueczkoga upamet ne uzemu. Blafena ufza prek vuha kotera ne paze na glafz kifze zuuna ij po fzuetu chuti, nego lifztor vu fzerczu fzuoiem pofzluffaiu nauuk, koteroga ifztina y prauicza daie. Blafene ochi kotere na zuunzko y fzueczko duguvanie jefzu zaperte, na unuternie pako y duhouno marlivo paze. Blafeni ki unu-

ternia uide y zpametium preſzeſu y po uzakdesniem delu y chinieniù terſzeſze priprauiti, kakobi mogli bolie y bolie zkrounoſzt nebezku razmeti. Blaſeni kii ſeleiu ſzamem Bogom baratati, zuelikum radoſztium, y od uſzakeſze ſzueczke pachke otepliu.

2. Vzemi ova upamet duſſa moja, y zapri chutenia tuoiega iliti budi hudobnoga poſelenia urata, da budes mogla chuti kai vu tebe Goſzpon Bog tuoi govori, Ovak govori liublieni tuoi: Jaſzem zuelichenie tuoie, mir tuoi, y ſitek tuoi chuuaiſze pri mene, y mir hoches naiti. Oſztavi uſza preminuchà, ischi vekivechna. Kaie uſze uremeno, nego da na zlo, uteche? y kaiti uſze ſztuari premogu, akoie ſztuoritel oſztavi. Vſzegaſze adda mentui y povernisze nazad verno y vugodno Sztuoritelu tuoiemu, da budes mogla praudeno Blaſenſztuo prijeti.

DRUGI DEEL.

Da prauicza na ſzerczu govori prez krichà glaſzneh rechi.

1. GOvori Goſzpone ar poſzluſſa ſzluga tuoi. Tuoi ſzluga ja jeſzem, daimi razum, da bum znal ſzuedochanſztuo

ſztuo tuoie. Nagni ſzercze moie na rechi vuſzt tuoieh, nai teche kakti roſza izgovor tuoi. Govoriliſzu negda ſzini Jzraelſzki k-Moyſeſſu: Ti nam govori, mi hochèmo poſzluſſati: nainam Goſzpon ne govori da morebiti ne umeriemo. Neproſzim ia tak Goſzpone neproſzim, nego pache z-Prorokom Samuelom ponizno y ſelno molim: Govori Goſzpone, ar poſzluſſa ſzluga tuoi. Nai negovori mene Moyſes, ali kteri zmed Prorokou: nego pache ti govori Goſzpone Boſe kiſzi nadehnul y raſzvetil uſze Proroke. Ar ti prez niih mores mene ſzam nauchiti, oni pako prez tebe nikai neuchine.

2. Mogu kaiſze doſztoi rechi ſumeti, ali duha nepridaiu. Kruto lepo govore, ali ako ti muchis ſzercza ne zaſiſu. Navuk vu piſzmu davaiu, ali ti, kai piſzmo znamenuie, odpiras: Szkrounoſzti napervo donaſſaiu, ali ti zapert razum odkleplies. Zapovedi ozavaiu, ali ti na obderſauanie pomaſes. Put kaſu, ali ti na hod jakoſzt daies, Oni zuunſzko liſztor delo chine, ali ti ſzerczè vuchis y preſzuechuies. Oni zuuna zalevaiu, ali ti rodno chinis, Oni krichè rechmi, ali ti vuham daies da mogu razmeti.

3. Naimi adda Moyſes negovori, nego ti

ti Goſzpodin. Bog moi, pravicza veki-vechna: da morebiti ne umeriem, y prez haſzne ne oſztanem, cheme liſztor zuuna opomenes, â unutreme ne zasges. da mi nebude na oſzugienie rech, koteruſzem poſzluſſal, y neſzemie zuerſil; rech koteruſzem zpoznal, terie neſzem oblyubil, veruvalſzé, terie neſzem obderſaval. Govori adda Goſzpodine, ar poſzluſſa ſzluga tuoi, ar ti imas rechi ſitka vekivech noga. Govorimi, na kakovu goder radoſzt duſſe moie, y na pobolsanie ſitka moiega, tebe pako na hualu y diku, y vekivechno poſtenie.

Treti Deel.

Kakie rech Boſiu ponizno trebe poſzluhnuti, y kakie unogi nepremisliauaiu.

1. Poſzluhni Szinko rechi moie: rechi pune ſzlaſzti, kotere uaſz navuk mudreh liudi ovoga ſzueta premaſu. Rechi moie jeſzu Izam. Duh y ſitek, koterch nemora oſzugiavati razum Chlovechianſzki. Neih trebe na ſzueczko poſelenie ulechi, nego tiho poſzluſſati zuelikum poniznoſztium, ſelno priieti. Natoſzam ia rekel. Blaſeni on, koga ti izuuchis, Goſzpone, y komu das nauuk od

od zapovedi tuoie, damu pomenſſas teske dneve, y daſze ne raſaloſzti na ovom ſzuetu.

2. Ja, veli Goſzpodin, vuchilſzem proroke od pochetka ſzueta, y tia doſzehdob nepreſztaiem uſzem govoriti; aliſzu unogi na rech moiu gluhi y tuerdi; vechibie, ki ovoga ſzueta raiſſi poſzluſſaiu, nego Boſie, raiſſi tela ſzuoiega poſelenie naſzleduiu, nego Boſiu voliu: obeche ſzuet uremeno y kruto malo blago; termu uſzaki kruto rad ſzluſi, ia pako obechem kruto velike y vekivechne dare, niſtarmanie toſze tesko vidi ſzerczu chlovechianſzkomu. Gdo mene tak verno ſzluſi, ali gdoie mene tak pokoren, kak ſzuetu y Goſzpode niegove. Za rumeniſze Sidon od ſzrama, morie govori, y ako zroka pitas, poſzluhni zakai. Za mal dohodek unogo puta. chlovek preide: za vekivechni ſitek komaiſze gene, ali nogu od zemlye zdigne. Male haſzne y urednoſzti marliuo ziſzkaua; negdaſze za ieden novecz ruſno prauda; za malo y za ſzkazliuo ovoga ſzueta duguvanie, ali za kratko obechanie nemiluie den y noch truda velikoga uſiuati.

3. Ali, oh ſaloſzt, za dobro nigdar ne preminuche, za nepreſtimanu urednoſzt, za naivekſſe poſtenie, za diku prez kraia

 y kon-

y koncza grusztinamsze lisztor jedno malo potruditi! Szramte adda budi szluga pun tusbe y lenoszti dasze drugi bolie gotoui nahagiaiu na zkuarienie nego ti na sitek vekivechni. Boliesze oni veszele zuerhu, dike zkazliue, nego ti zuerhu isztine y pravicze. Po uszem tom nym ie usanie nyhovo dosztakrat za umano, ali moie obechanie nikoga neukanyuie, niti praznogna neodpuszti, kisze vume usa. Hochiu dati stoszem obechál, hochiu zpuniti stoszem rekel, ako potom kteri josche vu lyubaui moie veren obsztoy. Ja darviem usze dobre, y ja szkussauam usze pobosne.

4. Napissi rechi moie vu szerczu tuoiem, terie marlivo premisliavai, arti budu vu uremenu zkussavania jako potrebne. Kai chtuch ne razmes, uzemes onda upamet, gdate pohodim. Duoiem zakonom Jzebrane moie pohagiam, zkussauaniem naymre, y zradosztium y due lekczie nym uszaki den chtem, jednu, hudobe nyhove karaiuch, drugu, opominaiuch, dabi vu dobrotah raszli. Koi ima rechi moie, y nye zanistar meche, ima ure gotovoga, kiga na poszledny den bude szudil.

Molit-

Molitva za Doblyenie pobosnoszti.

1. GOszpone Bose moi: tiszi usze dobro moie, ali gdoszem ia da szmem ktebe gouoriti? Jaszem on ubogy szlusicza tuoi y naimenssi cheru kiszem bolie ubog y zauersen, neg szam znam y szmem zgovoriti. Szpomenisze potom Goszpone, daszem ia nistar, nikai nemam, y nikai neszem ureden. Tiszi szam dober, pravichen y szuet, ti usze mores, usze chinis, usze zpuniavas, szamoga gresnika praznoga osztaulias: zpametisze y iz miloszerdnoszti tuoie, y napuni szercze moie zmiloschum tuoium, koteri neches da prazno bude delo tuoie.

2. Kak hochu szam szebe terpeti na ovom nevolynom szuetu, akome ne obiachi miloszerdnoszt tuoia y miloscha? Neodverni licza tuoiega od mene, niti ne odlachi pohagiania tuoiega: ne viemly radoszti tuoie da neposztane pred tobum dussa moia, kakti szuha zemlia prez vode. Vuchime Goszponne zpuniavati voliu tuoiu: vuchime pred szobum dosztoino y ponizno ztobum baratati: arszi ti mudroszt moia, koterime praudeno zpoznavas, y pervoszime zpoznal, negic ou szuet posztal, y peruo negszemsze ia na ouszuet porodil.

Che-

CHETERTI DEEL.

Daie pravo y ponizno trebe pred Bogom Hoditi y baratati.

1. SZinko moi hodi pred menum vu pravicze, y vu priproszche szercza tuoiega mene uszegdar ischi. Ki pred menum prauichno hodi, bude *szeguren y szloboden od uszake* hudobe miszli y zabaue, y oszlobodiga pravicza od ogovora malo uredneh, y od touarustua oneh, koiie kane premamiti y poszebe obernuti. Ako te pravicza oszlobodi, budes proszt ztanovito. Niti nebus maral za rechi nichemurne szuecz koga Chloveka. Goszponne isztinaie, kak govoris, tak proszim da zmenu bude. Naime vuchi isztina y pravicza tuoia, oname nai chuva, y tia do szrechnoga konecza obchiuva. Oname nai oszlobodi od uszakoga zloga poselenia, y prekoredne lyubaui, y budem ztobum hodil vu velike szercza moiega szlobodchine.

2. Date hochu vuchiti (veli pravicza) kaie pravo, y mene povolyno. Premiszli grehe tuoie zuelikum odurnosztium y salosztium: y nigdarsze nestimai zauolyu dobroga dela tuoiega. Gresnik szi szta-no-

novito, y unogomu hudomu poseleniu podlosen, y vu hudobu zapleten. Ti szam iz szebe uszegdar na nistar kanis, hitrosze poskalis, hitrote nepriatel oblada hitrosze zburkas, y hitro uszu pobosnoszt osztaviussi szloboden posztanes. Nikai na szuetu nemas odkudbisze mogel dichiti, ali unogo imas, odkudsze mores poniziti, arszi unogo mlahavessi, neg ti szam mores zmisztium premiszliti.

3. Nikai adda na veliko nedersi vu uszem, kai chinis. Naitisze nikai veliko, nikai chudno ali drago, nikai velikoga prestimania uredno nevidi: nikai takai viszoko, nikai praudene huale uredno y selno, raz onoga, kaie vekivechno. Naiti zuerhu usuega vugodna bude vekivechna isztina, tuoia pako nichemurnoszt y nevolyna priproschia naiti nigdar nebude po-volie. Nikaisze tak ne-boi, nikai tak nekudi, pred nichim tak nebesi, kak pred hudobum y grehi tuoiemi: koteriti bolie mogu szuprot volie biti, neg uszega szueta kuar. Nekoteri pred menum nehode odpertem zakonom, nego iz nekakue pohlebnoszti, y otaine gizdoszti hote uszе moie zkrounoszti znati, y glubinu bosiu razmeti, szami szebe y szuelicheniе szuoie zanemar verksi. Ti takovi guszto krat

krat zaradi szuoie oholnoszti, y pohlebnoszti vu veliko szkussavanie y unoge grehe opadaiu, arszem jà tem takuem kruto szuprotiven.

4. Sztrahom châkai szuda Bosiega, y plassisze pred szerditosztium uszamoguchêga. Od Bosiega pako dela y chineinia unogo neszpitavai, negosze ztuoieh hudob z-pominai, kakszi unogo pregressil y kakszi unogo neszmernoga dobra za nemar puztil. Neki lisztor nosze pobosnoszt szuoiu vu knisiczah, neki vu kipeh, neki vu znameniu y zuunszke lepote. Neki mene na jeziku y vusztеh nosze, ali malo na szerczu. Jeszu y drugi, koteriszu vu razumu raszuecheni, y od hudobnoga poselenia ochischeni, ki uszegdar na vekivechnoszt hlepe: teskoimie od szuecz-koga duguvania chuti: naturalszkem potrebocham zuelikum salosztium szluse, y za doszta chine: y ovi takovi chute ono, kai duh iztine y pravicze Bosie vu nyh govori: arie vuchi usza zemelszka, y szueczka za nistar metati y nebezka lyubiti: szuet za nemar urechi, Nebo pako czel den y noch seleti.

PETTI

PETTI DEEL.

Od Chudneh del y Chinou, kotere lyubau Bosia chini.

1. BLagoszloulien budi OteczNebezki, Otecz Goszponna mojega JEsussa Christussa, daszisze zmene sziromaha dosztoial zpomenuti. O Otecz usze milo szerdnoszti, y Bog usze radoszti, hualimti ponizno, kime negda veszelis z-tuoium radosztium, koteri neszem ureden nikakue na szuetu radoszti. Hualimte uszegdar y dichim z-Jedinorogienem Szinom tuoiem, y szuetem Duhom veszelitelom na usze veke vekivechne. Oh Goszpodine Bose moi szueti oblyubitel, poklamszi ti dossel vu szercze moie, budu od veszelia zkakala uza unuternia moja. Tiszi dika moja, y veszelie szercza mojega, Tiszi usanie moje y zavetie moje, vu uszake nevolye y teskochê moje.

2. Ali stotiszem josche vu lyubaui mlahau, y nezuerssen vu dobrote: zatomie trebe, dame ti obiachis, y razueszelis: zato guschekrat me pohagiai, y oboruszime szuetem navukom. Oszlobodime od hudobnoga nagnienia, y ozdravi szercze moje, od uszakoga prekorednoga posele-

felenia, da posztanem dosztoino na lyubau tuoiu pripraven, jak na terplenie, ztalen na uszega dobra zuerszenie.

3. Lyubavie veliko duguvanie, veliko ztanovito dobro, kotero szamo lehko chini usze kaye smehko, y jednako podnassa usze kai ne jednako, ar terh prez bremena noszi; y usze kaie suhko, techno y szladko chini. Plemenita lyubau JEsusseva na veliko delo prigania, y na poselenie zuerssenessch y bolssch del uszégdar dussu obugiava. Lyubau hoche viszoko prebivati, nitisze ne-prepusczti zni jednem niszkem duguvaniem zadersati, Lyubau hoche prosztabiti, y od uszakoga szueczkoga nagnienia y poselènia szlobodna, da unuterniega vigienia ali pogleda szuoiega neszkrati. Dasze po lebudkakue uremenne prilike vuzlo nezamessa, ali po neprilichnom uremenu hudobe nepodda. Nikai ne od lyubavi szlaissega, nikai jakssega, nikai vissega, nikai siriega, nikai vugodnessega, nikai punessega, niti bolssega na nebu, ali na zemlie, aric lyubau od Boga porogiena, niti nemore, nego szamo vu Bogu z-uerhu uszega ztuorienia pochinuti.

4. Ki lyubi, on leti, derchi, y veszelisze, szlobodenic, nitiga nikai neza-

der-

dersava. Daie usze za usze, y ima usze vu uszem, ar vu jednem naivekssem zuerhu uszega pochiva, iz koteroga usze dobro zuira, y szhagia. Negledi vu dare, negsze k-darouniku zuerhu uszega dobra obracha. Lyubau doszta krat razloga nema, nego zuerhu uszega reda na dobro hlepi. Lyubau terha y teskoche nechiuti, dela nerachuna, vech sele neg more: netusisze dabye kai bilo nemoguche, ar prestimava, daie usze szlobodno y moguche. Na uszeie adda lyubau dobra, y hasznovita, unoga zpuniava, y na konecz donassa, gda kade on, ki liubi neopessa, y nemarno nelesi.

5. Lyubau zkoznuie, niti zpech nedremlie: utrudu neopessa, uztiszkesze ne ztizka, nitisze uztrahu nezburka, nego kakti sivi plamen y gorucha szuecha zbuchisze na viszinu, y szegurno prek preide. Ki praudeno lyubi, on zna, kai ova rech znamenuie. Veliksze krich pri Bogu chuie, gda dussa zasganem szerczom ovako govorl. Bog moi lynbau moja, tiszi veszmoi, y jaszem vesz tuoi.

6. Razpresztrime vu lyubavi tuoie, dasze nauchim znuterniemi vusztí szercza mojega kussati, kakie szladka lyubau tuoia, kakie dobro y vugodno Vunie plavati,

vati, y vuniesze raztaliti. Naimesze tak lyubau prime, da szam zuerhu szebe hodech oszupnem od goruchega y zaspanoga szereza, nai popevam popeuku Lyubaui, y nai za tobum dragem mojem na viszinu odhagiam, naisze utrudi tebe hualech dussa moja, raduiuch y veszelechsze od lyubaui. Nai bolie lyubim tebe, neg szebe szamoga, niti szam szebe neg zaradi tebè, y usze drugè vu tebè, koteri tebe praudeno liube poleg zapovedi lyubaui, kotera iztebe szuetla izhagia.

7. Lyubauie berza, odperta, pobosna, lepa, draga, ij vugodna: iaka, poterpliua, verna, razumna, chlouechna, niti szama szebè nigdar vu nichem neische. Ar gda szam szebe gdo ische, onda zpade iz lyubaui: lyubauie ponizna, y praudena, usze dobro razmisslia: ne mehka niti lehka, negledi nagimbu y oholinoszt szueczku: lyubauie trezna, chiszta, ztalna, pokoina, y jakosze chuva telounoga poselenia, y nagnienia. Lyubauie podlosna y pokorna Glauarom szuoiem, szama pri szebeie malo uredna, y na malom prestimaniu, pred Bogom pakoie pobosna, y zahualna, veruie y ufasze uszegdar vuniega y onda, gdaie Bog neide utek zeuszema, ar zna da prez szaloszti y boleznoszti ne mochi vu lyubaui siueti.

8. Ki

8. Ki ne gotou uszega terpeti, y poleg volie dragoga szuoiega obztati, on ne ureden dasze lyubeznikom imenuie. Potrebnoie lyubezniku usze tesko y luhko zauoly lyublienoga dobrovolino podieti, y obieti, niti zbog szuprotiunoszti koiasze, negda pripeti, od niegasze ne trebe od vernuti.

Sezti Deel.

Odkudasze zpoznava uszaki, koi praudeno lyubi?

1. Szinko izda neszi iak y razumen oblyubitel, zakai Gospönne? zato, da zbog male szuprotiunoszti lahko od prietoga ienkrat dela preztanes, y oduisse pohlebno radoszti na szuetu isches, koi tuerdno lyubi, on ie ztalen vu zkussauaniu, niti neueruie cziganiam y chalarnomu nagouarianiu peklenzkoga nepriatela. Kak szemmu vu zreche povolien, takmu y vu neszreche neszem oduren.

2. Razumni obliubitel nepremisslaua tulika dara, koga dragi daie, kuliko lyubau onoga, koteri daruie, bolie pazi na hotenie, nego na prikazen: y usze za menie dersi neg dragoga szuoiega. Poglauiti oblyubitel nepochine vu daru, nego

vu

vu mene zuerhu uſzeh darou. Neſzi zato u-
ſzega pogubil, ako negda menie ali od me-
ne, ali od ſzueczeu moieh chutis, negobi ti
ſzá ſelel. Hotéie y poſelenie dobro y ſzlat-
ko, koterotiſze negda daie, od miloſche
moie izhagia, da po nie kakti jedno malo
peruo pokuſſas dobrotu y ſzlatkochu do-
mouine moie Nébezke, aliſze vuto ne
trebe unogo-upirati ar kak dohagia, tak
y odhagia. Koiſze pako obori ſzuprot
hudobnomu nagnieniu telounomu, ali po-
ſeleniu duſſnomu, koi takai tolnach y na-
govarianie uraſe za nikai meche, on ima
na ſzebe velikeh y unogeh dobrot zna-
menie. y nezmernoga naima pri Bogu.

3. Pazi adda da ne zburkate luczka
bludna pamet vu lebuder kakouo dugu-
vanie. Imai tuerdno nakanienie, y rau-
nu miſzel ali namenienie k Bogu obderſi.
Niti ne preſtimauai onoga na ſalu tuoiu
da negda k-meſztu na viſzinu zletis, y za-
temſze taki vu nauadnu ſzercza tuoiega
hudobu pouernes: ar ono vech nerad
terpis, nego hotomcze chinis; y doklam-
ti gode neſzu pouolie, negſze ſzuproti-
nym boris, zaradi onoga kuara neualuies,
nego naiem zadobis.

4. Znai da ztari naſs nepriatel, zeuſze-
maſze terſzi dobro ſelenie tuoie zkratiti, y
od

od uſzega dobroga dela zprazniti, naimre
vu tom, dabi ſzueczeu oſzebuinem zako-
nom nepoſtuval, dabi mukè moiè poboſ-
no ne premisliaval, dabiſze zgrehou ha-
ſznovito nezpominal, dabi ſzam ſzercza
ſzuoiega nechuval, y dabi tuerdno nena-
menil, da hoches uſzegdar bolie y bolie vu
dobrotah raſzti. Unogeti zlochèſzte mi-
ſzli zaudaie, dabite mogel preztraſſiti y
vu odurnoſzt zapeliati, pokotere bite od
molitue, y od knyg poboſneh odvabil.
Jakoie niemu oddurna ponizna zpoved, y
dabi mogel, uchinilbiti, dabiſze uſze prek
od pricheſchania zderſaval. Neueruimu,
niti nemarai za niega, akotiie prem uno-
gokrat mreſe polekel, zkoteremi bite rad
prekaniti. Szam naſze onda kriuniu zme-
chi, gdate na zlo ali nechiſzto duguvanie
uleche, reczimu odhagiai duh neſznaſni,
ſzramte nebore budi, odviſſeſzi nechiſzt,
koterimi takua duguvania na pamet do-
naſſas. Odhagiai od mene mama pogana,
nikai pri mene nedobis: neg ſzam JEſus
bude zmenum, kakti jak y friſek Junak,
ti pako zuelikum ſzramotum y obſanoſzti-
um oztanes. Hochu raiſſi vumreti, y uſze
muke podneſzti nego k-tebe privoliti.
Mukni y nèm poſztani, nechute poſzlu-
ſſati, ako prem miſzlis mene tem bolie ban-

tuvati.

tuvati. Gozpodin Bog onie raſzuechenie y zuelichenie moje, koterogaſze boial budem. Akoſze tabor ali uoizka ſzuprot mene podigne, nebudeſze ztraſſilo ſzercze moie, Goſzpodin Bog onie pomochnik y odkupitel moi.

5. Boriſze kakti dobri Junak, y ako gda iz kerhkoche chlovechianſzke opades, oboriſze joſche bolie, nego pervo, ufaiuchiſze vu obilneſſu miloſchiu moiu, y jakoſze pazi y chuvai datiſze od ſzamoga ſzebe kakua miſzel vu voliu neverſe, po koterebiſze oholno zneſzel, ali zgizdal. Za radi toga unogi guſztokrat zablude, y vu takovu kaikrat ſzlepotu zaidu, daic ne mochi urachtua naiti. Uzemiſze upamet za tuoie priſſeſztno dobro. y za vekivechnu poniznoſzt, pogibel y neſzrechni konecz, uſzeh gizdauczéu, koiſzu norſzki ſzami od ſzebe unogo derſali y Prestimavali.

Szedmi Deel.

Kakie trebe miloſchu zkrouno imati, y vu poniznoſzti chuvati.

1. Szinko bolietie y ſzegurneie miloſchu poboſnozti zkrivati, nitiſze na viſzoko znaſſati, niti unogo zato govoriti, niti unogo

unogo ſnium vagati, y vu ſzebe preſtimavati: negotie bolie ſzamoga ſzebe za nikai metati, y boiatiſze datie miloſcha ona kakti neurednomu dana. Neſze potrebno vu takovom hoteniu duſe zaderſavati y ſtentati: koteroſze kruto nahitro more na ſzuprotiuno obernuti. Miſzli gdaſzi vu miloſche, kakſzi onda ubog y nevolien kada miloſche nemas. Nitiſze ne zapira vu tom duhounoga ſitka napredek, da kadaſzi vu miloſche imas y chutis veliku na duſſe radoſzt; nego vu tom; da ponizno ſzam ſzebê zanikai preſtimavaiuch dobrovolino podneſzes, gdati. Bog onu duhovnu radoſzt y miloſchu zkrati, tak da vu tom takuom uremenu: od molitue nepreſztanes, niti drugoga navadnoga dela tuoiega nekai neoztavis nego kak naibolie budes ti ſzam mogel y razumel, uſze rad y veſzel uchinis, kuliko nad tobum bude nitiſze zaradi one teskoche y ztizke, koteru na ſzerczu chutis za nemar nepuzti.

2. Arſze unogi nahagiaiu koteri kakym dobro neupade, takiſze raſaloſzte, y vu lenoſzt puſzte. Ar nema uſzegdar Chlovek vu oblazti ſzuoie puta ſzuoiega, nego uſze pri Bogu ztoy, dati y razueſzeliti, gda on ſzam hoche, komu y kuliko hoche,

 ne vech

ne vech niti bolie, nego kuliko niemu bude vugodno. Nekiszuszi szami po nemarnozti naskodili, zavolyu milosche vu pobosnoszti, arszu vech uchiniti hoteli, negoszu mogli, neszu zmériali mlahauoche y kerhkoche szuoie, negoszu bolie nazleduvali poselenie szercza szuoga, nego razum y pamet szuoiu y kaiti szusze navech poufali, negie bila Bosia volia, zatoszu na hitrom miloschu pogubili. Ubogi uchinieni, y nevolini oztaulieni. Koteriszu na nebezke viszine gnezdo ali szedalo szuoie polosili: da tak ponizni, y ubogi uchinieni, nauchesze ne szami na szuoiem periu letati, negosze vu moie peruti ufati. Koiszu josche novaki y nezuucheni na putu Goszpodinovom, akosze nebudu tolnacha razumneh y zpametneh liudi dersali, y poleg niega raunali, lehkosze mogu prekaniti y prehiniti.

3. Akoli szuoiu glavu y pamet raissi hote naszleduvati, nego drugem koisze vu tom dobro razmeiu, veruvati, kruto sze pogibelnoga y sztrasnoga koncza dochakaiu, akosze potom od volye y pameti szuoie nebudu dali odtrechi. Retko kratsze ti takui ponizno prepuzte od drugeh raunati, koiszu szami pri szebe odvisse mudri y razumni. Bolieie vu pomiznozti malo

malo razumeti, zkratkem navukom, nego kakou gode kinch viszokoga navuka, vu oholne y zkazlive naszladnoszti. Bolietie menié imeti, nego vech, od kudbisze mogel poneszti y zgizdati. Nechini od visse zpametno, koisze vesz veszeliu da, zabivsisze zpervoga uboſtua szuoiega y chiszta ztraha Bosiega, naimre akosze boii, da milosche, kotera muie prikazana, nepogubi. Niti on zadoszta ne dobro zpameten, koi vu szuprotiunozti y kakove god tezkoche vu duoine delo szuoie obnassa, y meniesze vume ufa negbimu trebe, menie takai name miszli y odmene chuti.

4. Ki vu mirounom uremenu hoche odvisse szeguren biti; doztakratsze vu boiu odvisse boiazliu y presz szercza naide. Dabisze navadil uszegdar szam vu szebe mal y ponizen biti, y takai dussu tuoiu dobro y mertuchliuno raunati, nebi tak hitro vu pogibel y zameru zassel. Doberie ou tholnach da gda zasgano szercze, y dussu od Boga dobis, onda miszlis, kaktisze pripeti, gda on ogeny y goruche hotenie od szercza y dusse tuoie preide. Koi gdatisze napeti, premiszli, dasze pak perva szuetlozt vu szercze tuoie more povernuti, koterusze m ia na tuoiu haszen y dobro,

bro, na moiu pako diku do uremena od tebe odmeknul.

5. Doztakratie hasznovito bolie takovo zkuſſavanie, neg dabiti uſzegdar uſze ſzrechno na ruku islo poleg volie y poſeleinia tuoiega. Arſze naiem odtuda ne preſtimava, ako koi vech radoſzti na ſzerczu ali zkrounoga vigenia ima; ali akoiè vu unogom piſzmu jako vuchen: ali akoie na vekſſem ztaliſſu ali chaſzti poloſen, nego akoſze vu praudene poniznozti dobro ukoreni, y zliubauium Boſium ſzercze ſzuoie napuni: ako dikè Boſiè chiſzto y do koncza uſzegdar iſche: ako ſzam ſzebe za malo preſtimava, y z-iſztine za niſtar meche, y bolie takai ſelè, dabiga drugi za malo preſtimavali, nego dabiga neznam kak poſtuvali, y na veliko derſali.

Oszmi Deel.

Daſze uſzaki za malo derſati ima pred liczem Boſiem.

1. HOchuli govoriti z-Goſzpodinom moiem poklakam ſzem prah y pepel? akoſze zavech budem preſtimaval, nut ovo ti ſzuprot mene ztois; y praudeno ſzuedochanſztuo daiu grehi moii, tak daim ia nemorem ſzuproti rechi. Akoliſze pako

pako pomenſſam, y za nikai verſem, y ſzam ſzebe na unogo derſati preſztanem, k-tomu y za prah ali pepel (kakti y jeſzem) budemſze preſtimaval, budemi miloztiuna milozt tuoia, y pribliſaſze ſztuetloſzt tuoia k-ſzerczu moiemu y uſzako naimenſſe preſtimavanie utopiſze vu glubine y dolicze niſtara y nichemurnoſzti moiè y na veke pogine. Onde ti menè kaſes kaiſzem, kaiſzem negda bil, y kamoſzem zaſſel; arſzem uſze prek niſtar, ter ioſche toga neſzem znal. Akome ſzamoga oſztavis ovo videtie daſzem niſtar, ali ſzama ſzamehna mlahavocha y neſztalnoſzt: akoliſze pako lekmeſztu na me ogledas, taki iak poſztanem, y pun novoga ueſzelia y radoſzti, y chudimſze ztanovitu dame tak berzo podiſes, y ljubleno obimlies, koteri ſzam ſzuoiem ſmehkem y teſzkem telom uſzegdar na glubinu y na veſzelie letim y opadam.

2. To lyubau tuoia chini, koterame zabztuim obſztira, y kruto vu unogeh potrebochah na pomoch dohagia, od teſze takai pogibeli brani, y (da pravo rechem) od zla, komu ne kraia ni koncza van ſznimlye y odſzlobagia. Pokehdob ſzam ſzebè zlo y gorko lyubech ſzam ſzebe jeſzem zkuaril y pogubil: Tebe pako ſza-

ſzamoga iſchuch, y ſzam ſzebe chiſzto y praudeno lyubech tebè y menè kiednu jeſzem naſſel y od lyubaui bolie y glublie jeſzem ſzam ſzebè na nikai zpravil. Ar ti ô naiſzlaiſſi JESUS, uiſſe doztoinoſzti moiè zmenum chinis, y uiſſe ztanovito, neg ia ſzam ſzmem odtebè ſeleti ali proſziti.

3. Blagoſzloulien budi ô Boſe moi, arakoſzem prem ia uſzakoga dobra nedoztoien; niſtarmanie tuoia plemenita y vekivechna dobrota, nigdar ne preſztaie dobro chiniti, kuliko godie kteri tebe nezahualen y od tebe odvernien. Oberninaſz k-tebe, da budemo zahualni, ponizni y poboſni: arſzi ti zuelichenie naſſe, krepoſzt y jakoſzt naſſa.

Deveti Deel.

Daie uſze potrebno na Boga, kakti na naypotlani konecz znaſſati.

1. Szinko ia moram biti tuoi naivekſſi y naipotlanii konecz, ako praudeno ſeles Blaſen poſztati. Zovem nameniem ochiſztiſzi poſelenie tuoie, koteroie guztokrat ſzamo k-ſzebe, y k-ſzueczkomu ali ztuorienomu blagu nagnieno y obernieno. Ar ako ſzam ſzebe vuchem iſches,

iſches, taki vu ſzebè uſzehnes, y vuztanes. Uſze adda naipervo name znaſſai, arſzem ia on, koteriſzem uſze na ovom ſzuetu dal. Tak uſze premisliavai, kakti koia iz naivekſſega dobra izhagiaiu; y zatoie k-mene potrebno, kakoti k-pervomu pochetku uſze iſzlednie zuagiati y znaſſati.

2. Iz mene mali y veliki, ubogi y bogati, kakoti iz ſivoga zdencza ſivu vodu piiu, y koteri mene dobrovolyno y ſzlobodno ſzluſe, hote miloſchu za dareslivoſzt y ſzluſbu ſzuoiu zadobiti. Koiſze pako zuuna mene bude hotel dichiti, ali vu kakovom oſzebuinom delu naſzladuvati, nebude ztalen y vu, praudenom veſzeliu, niti pravo nerazpreztre ſzercza ſzuoiega, negoga unoge pachke y ztizke budu bantuvale. Nikai adda dobra ſzam naſze nemoras znaſſati; niti tulikai na niednoga chloveka na ſzuetu nikakue krepoſzti ali dobrote neznaſſai nego uſze Bogu dai; prez koga chlovek nikai nema. Jaſzem uſze dal, ja uſze hochu imeti, y kruto marlivo pazim na zahualnoſzt y nie od lyudi potrebuiem.

3. Ovoie prava iſztina, pred koterum beſi oholnoſzt zkazliva. J ako unuter zaide miloſcha nebezka, y praudena lyubau, nebu-

nebude nijednoga naztora, niti ztizke vu szerczu, nitiga nepreuzeme liubau szuprot szamomu szebè. Ar liubau Bosia usze premase, y usze dussne kotrige razpresztira. Ako pravi razum imas, szamo vu mene budes veszelie tuoie dersal: Vumesze szamoga budes ufal, ar nigdor ne dober raz szamoga Boga, Iki szam zuerhu uszega mora biti hualen, y vu uszem blagoszloulien.

Deszeti Deel.

Kakie szlatko szuet odduriussi Bogu szlusiti.

1. VEzda z-opet budem govoril Goszponne y nebudem muchal: hochu rechi k-vuhom Boga moiega, Goszponna moiega y kralya moiega, kye naviszine: Oh kakie velika unosina szlaszti tuoie Goszponne, koiuszi szranil za onè kisze tebe boie! Ali kaiszi ti onem koite lyube? kaiszi onè kiti zeuszega szercza szluse. Nezgovornaie sztanovito szlaszt u-premisliavaniu tuoiem, koiu onem, kite lyubè, daruies. Vutomszimi naibolie zkazal szlaszt lyubaui tuoie, pokehdobszime ztuoril, gdame ne bilo, daszem daleko od tebe bludil, nazadszime dopelial, na szlusbu

szlusbu tuoiu y zapovedalszimi date imam liubiti.

2. Ozdenecz lyubaui vekivechne, kai hochu rechi od tebe? kaksze budem mogel iztebe zabiti, koteriszisze doztoial zmene zpomenuti, poklam ure, kakszem zegnyl y poginul? uchinilszimi zuerhu uszega ufania miloszerdnoszt szlugum tuoiem: y zuerhu usze urednoszti prielszime vu milosrchu y priatelsztuo tuoie. Kai ti hochu ia vernuti za ovu miloszerdnoszt? Ar ne uszem dano, dabi usze szuoie oztaviussi, od szueta proschenie uzeli, y redouni sitek nasze uzeli. Aliie veliko duguvanie da tebe szlusim, komuie uszeztuorienie szlusiti dusno? Nemorasze mene veliko videti, da tebe szlusim, negomisze ovo pache veliko y chùdno vidi, da tak sziromaha y neurednoga tisze doztois za szlugu prieti, y g-drugem szlugam tuoiem priurechi ali prilositi.

3. Nut uszeie tuoie kai imam, y odkud tebè szlusim. Ali potom ti zurachoma mene bolie szlusis nego ia tebe. Nut neba y zèlie koterászi chloveku na szlusbu ztuoril, ovo ztoiipred tobum, y usze chini kaiszi goder zapovedal. Aliie y to malo negoszi tulikai y Angele liudem na szlusbu odluchil. To pako usze iszlednie prema-

sè

sè dafzifze fzam doztoial chloveku fzlufiti, y k-tomufzimu obechal fzamoga fzebe dati.

4. Kaiti dam za tuliko, iezer ufzega ovoga dobra? Odabiti mogel fzlufiti ufze dneve fitka moiega. O dabi fzam jedini den mogel dofztoinu fzlusbu tebè izkazati! Tifzi ztanovito ureden ufze fzlusbe, ufzega poftenia, y huale vekivechne. Tifzi ztanovito Gofzpon moi, â jafzem fziromah fzluga tuoi, kifzem dufen zufzeh kotrigou moich tebe fzlufiti, nitimifze nigdar nemora huala tuoia omraziti. Tak ia hochu, kak felem: y kai goder vu mene zmenka, profzim dafze ti dofztois zpuniti.

5. Velikoie postenie, velika dika tebe fzlufiti, y ufze zbog tebe za niftar urechi. Ar veliku milofchu zadobe, kifze goder tuoie fzuete fzlusbe podlofe. Hote naiti kruto vugodnu Duha fzuetoga radofzt, ki za liubau tuoiu, ufzu telounu nafzladnofzt oztave. Veliku fzlobodu na fzerczu fzuoiem zadobe, ki vuzek put za Ime tuoie predfze primu, y ufzaku zkerb fzuéczku za nemar vergu.

6. Ovugodna y vefzela fzlusba Bofia, pokotere chlovek praudeno profzt y fzuet pofztaie! O blafeni ztalis Redoune fzlus-

fzlusbe, pokoterom chlovek biva jednak z-Angelmi, Bogu vugoden, uragu ztraffen, y ufzem vernem prieten! O liubliena y ufzegdar felna fzlusba, pokoiefze dobro zuerhu ufzega dobra dobiva, y vefzelie kotero bude vekuekoma prebivalo.

Jedenaiszti Deel.

Kakie potrebno ufzako pofelenie fzercza fzuoiega zeznati kakovoie, y ztezuvati ali raunati.

1. Szinko moras fze iofche unogo nauchiti, kaifze nefzi nauchil. Kaiie ono Gofzponne? Toie, da pofelenie tuoie zeufzema poleg volie moie raunas, y fzam fzebe neliubis, nego od felè, voliè moiè tekmecz budes. Gufztokratte pofelenie zalge, y kruto jako nagania; ali pazi dobro naganialite zbog hualè moiè, dikè, y poztenia, ali zbog hafznè tuoiè: akofzem ia zrok, zadovolien budes kak goder ia razluchim, akoli pako fzamoga fzebè chkoma vuchem ifches, nut ovoie kaite pachi, y kaiti fmechi.

2. Chuvaifze adda, dafze prez moiega tolnacha od viffe ne vupres na poprieto pofelenie tuoie: dati potlam fal nebude, ali oddurno ne poztane, ftotiie pervo vugodno

godno bilo, y ſtoſzi ti kakoti za bolſſe derſal. Ar ne dobro taki uſzakoga poſelenia, koteroſze dobro vidi naſzleduvati niti takai ne trebe pred uſzakem ſzuprotiunem nagnenjem beſati: priſztoiſze negda y vu dobrom delu ali poſeleniu ztegnuti: da po tuoie nemirounoſzti nebudeti kaikud pamet letala: da drugem po nemarnoſzti zlocheſzte pelde ne das, aliih neozkrunis: y daſze nezburkas niti uſzeprek hotenia neoſztavis, akoti gdo bude ſzuproti ſztal.

3. Negdaſziie potrebno ſzilu uchiniti, y chlovechki nagnieniu telounomu ſzuproti ztati, niti prau upamet neuzeti kai telo potrebuie, ali ſtamuſze neche: neg nato naibolie moramo zkerb imati, daſze y nehtech duſsè podloſi. J dotmarſze mora kaſtigati, y pod moras uſzlusbu puztiti, doklam na uſze gotovo poſztane, y nauchiſze zmalem zadovolnio biti, uppriproſztom duguvaniu naſzladuvati, niti ſzuprot nichemu morguvati.

Duanaiszti Deel.

Od navuka y poterpliunoſzti, y borenia ſzuprot poſelenia.

1. GOſzpone Boſe, kak vidim, poterpliunoſzt jakomiie potrebna: armiſze

miſze unoga ſzuprotiuna na ovom ſzuetu pripechaîu. Ar kak goder ia odluchim y razredim na mirounoſzt moiu, nikak nemore biti prez borenia y boleznoſzti ſitek moi. Takoie ſzinko; ali hochu da takovoga mira iſches, koteriie prez zkuſſnie y tentaczie, niti nikakove ſzuprotiunoſzti nechuti. Ali y onda derſi daſzi mir naſſel, gdate unoge tentaczie obſztru, y unoge ſzuprotiunoſzti budu zkuſſavale.

2. Ako reches, da nemores unogo terpeti, kak negda budes terpel y podnaſſal ogeny purgatoriumzki? med duoiem zlom uſzegdarie trebe menſſe zebrati. Daſze adda vekivechnè mukè mentuies, vuchiſze uezdaſniega zla dobrovolino podnaſſati. Ali ſtimas da ſzueczki liudi uſzeprek nikai, ali kruto malo terpe? niti toga nenaides, ako prem naigingaveſſeh budes izkal. Ali velis, da imaiu unogo naſzladnoſzti, y ſzami ſzuoie hotenie naſzleduiu, y zato malo mare za ſzuoie nevolie ali teskoche. Akoie prem tomu tak, da imaiu uſze, kai goder hote ali kai ſtimas, kak dugo bude terpelo?

3. Nut kakti goder dim ali megla, tak obilneh liudi na ſzuetu neſztanè, niti nebude nikakuoga veche zpomenka za preſeſzeno veſzelie. Ali doklamſzu joſche ſiui,

ſiui, vuniem prez ſuhke nevolie, oddurnoſzti, y velikoga ztraha nepochiuaiu. Ar iz onoga iztoga duguvania, odkudaſze naſzladuiu, guztokrat za pokoru veliku boleznoſzt preiemliu. Pravoiim biua, da koy prekoredno naſzladnoſzti iſchu y naſzleduiu, nie potlam prez obſanoſzti y ſuhkoche ne izpune.

4. Oh kakie kratka ukanliva, prekoredna y ruſna uſzaka naſzladnoſzt! ali od pianſztua y ſzlepotè upamet neiemliu: negokakoti nema ſivina, zbog male premi-nuchega ſitka naſzladnoſzti, ſzmert duſsè ſzuoiè zahagiaiu. Tiadda ſzinko nehodi za poſeleniem tuoiem, y zahiti voliu tuoiu. Naſzladuiſze vu Goſzpodinu, y dati uſze ſto budes vu ſzerczu tuoiem ſelel.

5. Iztinſzko akoſze hoches y praudeno naſzladuvati, y obilneiu radoſzt od mene prieti: nut za niſtar mechuch uſze blago ſzueczko, y odmechuch uſzaku naimenſſu naſzladnoſzt, dobis blagoſzlou moi, y obilnatiſze radoſzt poverne, i chim veche uſzake ſzueczke radoſzti budes beſal, ztem ſzlaiſſu y vekſſu radoſzt vu mene naides. Ali opervom nato nepreſzeſes prez kulike tulike ſaloſzti, y borenia ali truda. Budeti pachila zakoreniena navada: aliiu oblada bolſſa navada. Telo bude morguvalo;

valo; ali ie ztegne goruche y zaſgano ſzuprot mene hoteniè. Budete duſzila y na ſzerczu priganiala negdaſnia ona kacha ali pred molituum pobeſi; k-tomuiſze y velik put zapre, haſznovito delaiuch.

Trinaiszti Deel.

Od pokornoſzti ponìznoga podloſnika, poleg pelde JEſuſſa Chriſtuſſa.

1. SZinko koyſze pred pokornoſztium terſzi nakrai umeknuti, onſze umikava, y beſi pred miloſchum. J koi iſche, kai oſzebuinoga, on gubi obchinſzko. Kiſze nerad zdobrè voliè glavaru ſzuoiemu poda, znamenieie, damu telo niegovo ne joſche zeuſzema pokorno, nego da guztokratmuſze ſzuproti meche, y morguie. Vuchiſze adda takai na friskom glavaru tuoiemu podloſiti, ako ſeles ſzam ſzuoie telo pod oblaſzt tuoiu poloſiti. Arſze berſe zuuneſni nepriatel oblada, ako nuterni chlovek toieto duſſa nebude oplen-iena, ali fundana. Nega bolie zabaunoga nitti gorſſega nepriatela duſſe negſzi ti ſzam, gdaſze ſnium dobro ne razmes y nezlaſes. Potrebnoie zeuſzema da pochnes ſzam ſzebè zaniſtar metati, ako hoches telo y keru tuoiu obladati.

2. Zatoſze napunom luczkè voliè bo-is podloſiti, ſtoti joſche kruto prekored-no ſzam ſzebè liubis. Ali jeli veliko duguvanie, ako ſze ti koteriſzi prah y niſtar za Boſiu voliu chloveku pod loſis? poklakam ſzemſze ia uſzamoguchy y naiviſſi, ki-ſzem uſze iz niſtara ztuoril liudem zboga tebe ponizno podloſil? med uſzemiſzem poniznefſi poztal y naimenſſi, dabi ti giz-doſzt tuoiu z-moium poniznoſztium ob-ladal. Vuchiſze prah pod loſiti. Vuch-iſze zemlia y blato poniziti, y pod pete u-ſzem zahititi. Vuchiſze ſzam ſzuoiu vo-liu y hotenie terti, y uſzakoiachku pod-losnoſzt naſze priieti.

3. Razliutiſze, ſzam ſzuprot ſzebè ni-ti terpi toga dabi z-locheſzt glaſz od tebe zhagial: negoſze tak podlosnoga y maloga zkaſi, da budu uſzi po tebe ho-diti mogli, y kakoti blato po vuliczah teptati, kakſze mores ô nichemurni chlovek tuſiti? kak mores pogani gres-nik ſzuprotiunikom tuoiem batrivo od govariati, koiſzi tuliko krat Boga zban-tuval, y unogokrat pekel zaſzluſil? Ali-tie proſztilo oko moie, arie unogo ured-na bila duſſa tuoia pred liczem moiem: dabi zpoznal lyubau moiu, y uſzegdar bil zahualen, za dobro chinienie moie, y da-

y dabiſze vu pravu podlosnoſzt y poniz-noſzt puztil y k-tomu takai dabi dobro volino podneſzel, gdate drugi zamechu y zaniſtar derſe.

Cheternaiszti Deel.

Kakie trebe zkrouno pitanie y ſzùd Boſy premisliavati, daſze vu do-bru ne poneſzemo.

1. GErmi zuerhu mene ſzùd y pitanie tuoie Goſzponne, y uſzeſze koſzti moie od ztraha treſzu, y krutoſze plaſſi duſſa moia. Ztoim veſz kakti oſzupnien, y premſsliavam, da ni nebo ne chiſzto pred liczem tuoiem. Ako-ſzi vu Angeleh hudobu zapopal, nitym neſzi proſztil, kai zmenè bude? zuezde-ſzu zneba opale, â ia prah y pepel vu-kaiſze ufam? opaliſzu kruto globoko, kotereh ſzuſze dela velike huale ured-na videla; y koteriſzu negda ſiveli zkru-hom Angelſzkem, videlſzemie daſzuſze naſzladuvali znapoiem ſzuinſzkem.

2. Ne adda nikakove ſzuetoſzti ako ruku tuoiu odmeknes Goſzponne. Ni-kakua mudroſzt nehaſzni, ako ti nebu-des raunal. Nikakua Jakoſzt nepomo-

 re,

re, ako ti ne obchuvas. Niedna chiſztocha ſzigurna y ztalna nebude, akoie ti neobranis. Nikai nehaſzni kulikoſze god ſzam gdo chuva, ako tuoia ſzueta zkoznoſzt neprizppe. Ar gdanaſz ſzameh oztavis vutapliamo y pogibliemo. Gda naſz pako ti pohagias krepoſzt y ſitek dobivamo. Neſztalniſzmo kaiſze priztoi, ali naſz ti potuergiavas: leni poztajemo ali naſz ti zaſiſes y opominas.

3. Oh kak ponizno y priproſzto moram ia ſzam od ſzebè chuti y preſtimavati? kak za malo derſati, akomiſze gda vidi, kai dobra imam! O kakſze niſzko moram podloſiti glubokomu ſzudu y pitaniu tuoiemu Goſzponne; vu koiem vidim y nikai drugo nenahagiam, nego daſzem liſztor niſtar y niſtar l. Oh neſzmerno breme l. O morie ne preſzesno, gde ia ſzam ſzebe vu niſtaru moiem y nichemurnoſzti nahagiam! gdeſze adda vupira y zkriva dika moia? gdeie uſanie vu jakozt y krepozt moie? poginulaie uſza dika zkazliva vu glubine ſzuda y pitania tuoiega z verhu mene.

4. Kaiie uſzako telo pred liczem tuoiem? moreliſze blato dichiti ſzuprot ztuoritelu ſzuoiemu? kakſze more podignuti ali ſzponeſzti unogo y nichemurno govorech; koi do iztine ima ſzercze ſzuoie bogu podloſeno? nigdar onoga veſz ſzuet ne podigne, kogaie iſztina y pravicza ſzebè podloſila: nitiga negene ali preoberne uſzeh liudi huala, kiie uſze ſzuoie uſanie vu Boga uperl. Ar y oni ki gouore, uſziſzu niſtar, uſzi zkupa zrechenem glaſzom preminu; pravicza pako Goſzponova naveke obſztoi.

PETNAISZTI DEEL.

Kakſzeie trebe derſati y govoriti, gda chloveka na kai poſelenie uleche.

1. SZinko ovak vu uſzake prilike govori; Goſzponne ako bude volia tuoia neka ovo tak bude: Goſzponne, ako bude na hualu y poſtenie tuoie, neka ovo bude vu ime tuoie Goſzponne ako budes videl, daie ono pome haſznovito daruimiie zonem na hualu y diku tuoiu. Ali ako zpoznas, dami nakuar bude, nitimi nebude, na zuelichenie duſsè moiè haſznilo, odneſzi od mene takuu miſzel y ſelenie. Ar ne uſzako ſelenie od duha ſzuetoga: akoſze prem chlo

chloveku pravo y dobro vidi. Teskoie pravo razluchiti, ulechelite na ovo ali na ono poſelenie dobri ali hudi duh: ieli-te morebiti ſzamo tuoie hotenie nato nagiblie. Unogiſzuſze na konczu ukanili, kiſzu operuom ſtimali, daie nato y to pravi dobri duh uleche.

2. Uſzagdarie adda trebe uſztrahu y poniznoſzti na ſzerczu ſeleti y proſziti, kai gode gda komu ſelno y vugodno na miſzel upade: naibolieie pako potrebno uſze name oducrchi y name uſze oztaviti ovako govorechi: Goſzpponne ti znaſs kaiie bolie: neka bude ovo ali ono poleg voliè tuoiè. Dai kai hoches, kuliko hoches, y gda gode hoches. Uchini z-menum kak ti znaſs, y kak naibolie bude tebe vugodno, y kak bude na vekssſu hualu y poſtenie tuoie. Poloſime gde god hoches, y uſzegdar ſzlobodno zmenum raunai. Jaſzem vu rukah tuoih, verti y obrachai zmenum okolu ſzimo y tamo. Ovoſzemti ia ſzluga tuoi na uſze gotou: Ar neſelem ſzam ſzebe ſiveti, nego ſzamo tebe, ô dabi liſztor uredno, doſztoino, y zuerſſeno.

MOLI-

MOLITUA.

Daſze Boſia Volia ima zpuniti.

1. Miloſzerdni JESUS daimi miloſchu tuoiu, da ona zmenum bude, zmenum uſze chini, y zmenum tia do koncza obſztoy. Dai da uſzegdar ono ſelem, ſtoie tebe bolie priietno y vugodno. Tuoia volia nai moia bude, y moia nai tuoiu uſzegdar naſzleduie y nekaiſze ſnium dobro ſzlaſe. Dai da ztobum uſze jednako hochu y nechu: tak da nikai nebudem mogel poſeleti, niti od hotenia odhititi nego ſzamo, kai ti budes hotel ali nakai ti budes merzil.

2. Dai da uſzemu, kaiie na ſzuetu umeriem, y dami drago bude zbog tebe ſpot terpeti, y neznanomu na ſzuetu ſiveti. Dai da zuerhu uſzega ſelnoga y lyublienoga naſzuetu duguvania vu tebe pochivam, y da ſzercze moie vu tebe mirouno vuchinim. Tiſzi ſzercza moiega pravi mir, tiſzi ſzam pokoi, zuuna tebe uſzeie tuerdo y tesko y nemirouno. Vu tom miru na vekivechne veke: toieto vu tebe ſzamom naivekſſem, y vekivechnom dobru, hochu zaſzpati y pochinuti. Amen.

SESZT-

Sesztnaiszti Deel.

Kakie prave radoszti vu szamom Bogu trebe izkati.

1. KAi gode morem ſeleti, ali miſzliti na radoſzt tuoiu, oude nechakam, nego na potlam Dabi uſzu radoſzt ſzuecz-ku ſzam imel, y dabi mogel uſze naſzlad noſzti uſivati: toie ztanouito da to uſze nebi moglo dugo terpeti. Odkuda duſſa moia, nebudeſze mogla na punom raduvati, nitiſze zeuſzema razueſzeliti, nego ſzamo vu Bogu, ki uſzem ubogem radoſzt daie, y ponizne kſzebê priiemlie. Pochakai iedno malo duſſa moia: nadiaiſze onoga, ſtoie Bog obechal, y budes imela obilno uſzega dobra na nebu. Ako viſſe reda na ovo kai pred ochima imas hlepis, pogubis uſze kaiie vekivechno y nebezko, ſivi zuremennom, ali zhotêniem tuoiem za vekivechno hlepi: Nemoreſze znijednem preminuchem dobrom naſzititi, ar neſzi nato ztuoriena, dabi toga uſivala.

2. Dabi prem uſze ztuorieno dobro imela: iſche nebi mogla ſzrechna y blaſena poſztati: nego vu ſzamom Bogu, kiie uſze ztuoril, uſza tuoia ſzrecha y blaſenztuo

ſenztuo ztoy: ne onakovo kakovo vide y huale oni, ki neſzpametno ou ſzuet lyubê: nego kakovogaſze nadeiu verni y dobri ſzlugi Criſtuſſevi; negdaga takai pokuſſaiu, kiſzu duhouni y vu ſzerczu chiſzti: k-tomu y oni, ki ſzuoie paidaſtuo ali tovaruſtuo na nebu imaiu. Neſztalnaie y kratka uſzaka ſzueczka radoſzt. Blaſena y praudenaie ona radoſzt, koteru na ſzerczu prava iſztina y pravicza deli, Poboſen chlovek pouſzuda ſzobum noſzi veſzelitela ſzuoiega Jesussa y ueli kniemu: Goſzponne Jesus budi zmenum vu uſzakom meſztu y uremenu. Neka to bude iedina moia radoſzt, da budem ſelel biti prez uſzake radoſzti ſzueczkê. I akome tuoia radoſzt oztavi, naimi bude ſzueta volia tuoia y pravichna kaſtiga meſzto naivekſſe radoſzti. Ar znam daſze nebudes, vekvekoma ſzerdil, nitiſze nebudes navekê grozil.

Szedemnaiszti Deel.

Kakie trebe uſzaku zkerb na Boga oztaviti.

1. SZinko oztavi namê da ia chinim ztobum kaiia hochu. Ia znam

 kaiie

kaiie tebe trebe. Ti miszlis kakti uszaki chlouck : ti chutis y unogom onak stimas, kakte chlovechanzko hotenie nagovaria. Goszponne iztinaie kai govoris, vechie tebè zamè paszka, negoie usza zkerb moia szamoga zasze. Ar jako na szreche ztoy, ki usze szuoie zkerbi vu te bevupre. Gosponne neka lesztor volia moia rauna y ztalna pri tebè obsztoy, chini zmenum kaigod hoches. Ar nemore drugo biti nego dobro usze kaigode zmenom chinis.

2. Ako hoches da budem vu temnoszti, budi blago szloulien: akoli hoches, da budem vu szuetloszti, tulikai budi blagoszloulien. Akomisze budes dosztoial radoszt dati, budi blagosloulien: akoli pako hoches teskochu y nievoliu namè puztiti, budi uszegdar blagoszloulien. Szinko ovaksze moras dersati, ako hoches zmenum hoditi. Tak moras gotou biti na terplenie kakti na veszelie. Tak rad moras biti ubog y sziromah, kakti bogat y obilen.

3. Goszponne hochu usze rad preterpeti zavoliu tuoiu, kai gode poslies nad me, hochu usze prez razloga zlo y dobro, szlatko y suhko, veszelo y saloszt no od rukè tuoie priieti: y za usze, kaimisze gda

gda pripèti, tebe hualu zdavati. Ob chuvaime od uszakoga greha, y nebumsze szmerti niti pekla boial, lesztor damè navekè nezaverses, nitimè ne izbrisses iz knig sitka: nikaimi ne naskodi kakova gode doide teskocha zuerhu mene.

Oszemnaiszti Deel.

Kakie trebe uszaku nevoliu uremenu dobro volino podnezti poleg pelde Christussa

SZinko iaszem zbog zuelichenia tuoiega z-neba dole ztupil: uzelszem naszè tuoiu uszu nevoliu, ne iz potrebo che nego iz veksse liubaui: dabisze, ti terpeti navuchil, y uszaku uremenu teskochu dobrovolino podneszti. Kad od vure y hipa onoga, kadaszemsze ia na ou szuet porodil, tia do moiè krisnè szmerti, nemi menkalo nikakove boleznoszti, Unogomiie uremenoga duguvania menkalo: guzto kratszem unoge tusbe szuproti menè poszlussal: obssanoszti y spote ieszem mirouno podnassal: za dobro chinienie moie priiemalszem nezahvalnoszt: za chuda blaznoszt, za navuk, karku y prigovor.

2. Gosz-

2. Goszponne poklakamszi ti sivuch tuliko terpel, hoteussi potom naibolie zpuniti zapoued otcza tuoiega, dosztoisze da y ia nevolini gresnik poleg volie tuoie dobro volino uszepodnassam, y kak dugo ti budes hotel terh preminuchega sitka ovoga za zuelichenie moie noszim. Ar akosze prem smehek vidi ou sitek, nistarmanie tiszi vuchinil dasze pomiloschè tuoie more velik naiem vu niem zadobiti: y nate gledech, k-tomu y szuecze tuoie naszleduiuch, vuchinenie unogo lekssi y szuetlessi uszem neztalnem y mlahauem. Aliie y unogo dragssi y veszelessi, negiebil negda vu sztare praude ali vu sztarom testamentumu, gdaszu iosche urata nebezka zaperta bila:. y temnessiszeie put unebo videl, poklakam szusze kruto malo nahagiali, kibi neba bili izkali. Ali ni oni, kiszu onda pravichni bili y na zuelichenie odlucheni, peruo pred mukum y szuetum szmertium tuoium neszu mogli vu nebezko veszelie uleszti.

3. O zkulikumszemti zahualnosztium dusen daszisze dosztoial, menè y uszem vernem tuoiem na vekivechno kraliesztuo pravi y dobri put pokazati! arie tuoi sitek nas put y mi po szuete poterpliunoszti k-tebe hodimo, kiszi venecz y koruna

runa nassa. Dabi ti nebil issel pred nami, y dabi nasz nebil navuchil, gdobisze za naszleduvanie tuoie maril? Ah kulikobyh daleko od zada oztalo, dabi na plemenitu peldu tuoiu negledeli. Nut ioſche leni poztaiemo chuussi tuliko chud tuoieh y navuka kaibi bilo dabi tulike szuetloszti za naszleduvanie tuoie nemali.

Devetnaiszti Deel.

Kakie trebe uszaku kriviczu podneszti: y od kudsze uszaki zpoznava, ki pravichno terpi?

1. Kaiie to, kai szinko govoris preztanni, nitisze dalie netusi, premisliavaiuch na ono, stoszem ia zmoiemi szueczi preterpel. Izdasze neszi do kervi boril. Uszeie to malo, kai ti terpis, szuprot onem, kiszu tak unogo terpeli, tak jako zkussavanie imeli, tak, teske nevolie podieli, tulikokrat zkussani y vu uszakoiachke prilike zbriztreni y kruto dobro zuucheni. Potrebnoie adda da luczkè unogo veksè teskochè y nevoliè na pamet jemlies, da tem laglie tuoie kruto male budes podnassal. I akotisze malè nevi-

nevide, pazi dobro da tomu nebude zrok tuoia ſzerditoſzt ali nepoterpliunoſzt. Niſtarmanie budi kai gode ali malo ali veliko tiſze terſzi uſze dobrovolino podneſzti.

2. Chimſze bolie na poterpleinie pripraulias, tem razumneie chinis, y vekſi naiem imas. I. temte laglie ztane, ako gotovo hotenie y navadu vutom zadobis. Niti nereczi: nemorem tuliko od ovakovoga chloveka terpeti, nitiſze nedoſztoy dabi ia tuliko terpel: armie velik kuar vuchinil, y utichemi, zakai nigdar neſzem miſzlil od drugoga potom hochu rad kakmiſze bude videlo terpeti, nerazumnaie y nora takua miſzel, kotera nepremisliava one dobre krepoſzti, koteraſze paczienczia,toieto,poterpliunoſzt zoue; niti ne zmisliava na onoga, koi ovu krepoſzt negda bude korunil, nego ſzamo naivech one lyudi y krivicze koieſzumu vuchiniene na pameti derſi.

3. Nidgo nezna prau terpeti, koi neche nikai podieti, nego kulikomuſze vidi, y od kogamuie drago, ki prau zna terpeti, on negledi na niednoga chloveka: ieli od glavara ſuoiega ieli od koga ſzobum iednakoga, ieli od menſſega: ieli od dobro ga ali ſzuetoga chloveka, ieli od zlochesz toga

toga y nedoſztoinoga terpeti. Negò prez razloga od uſzakè ſztuari, kulikomuſze gode y kaikrat gda ſzuprotiunoga pripeti, uſze rado y veſzelo od ruke Boſiè primè; y za velik dobichek preſtimava: ar pri Bogu, nikai, kakgode bude malo, akoie za Boga podieto, prez naima nepreide.

4. Uſzegdar adda na boi y harczuvanie gotou budi, ako hoches obladati y dobichek imati. Prez borenia y harczuvania, nemores doiti pod korunu poterpliunoſzti. Ako neches terpeti, tiſze korune odgovarias, Akoli pako ſeles korunien biti: chlouechkiſze bori, y uſze dobrovolino podnaſſai: Prez dela y truda, nega puta na pokoi: niti prez borenia y harczuvania, nigdo nezaide na dobichek ali harczuvanie. Goſzponne naimi uſze pomiloſche tuoie moguche poſztane, ſtomiſze po nature moie vidi nemoguche. Ti znas, da malo morem terpeti, y dami taki hotenie opadne, kakmiſze kai ſzuprotiuno pokaſe: Naimi bude uſzaka teskocha y nevolia za Ime tuoie ſelna y lyubliena: ar kada ſalu y druge ſzuprotiunoſzti zbog tebe terpim, krutomi haſzni na zuelichenie duſsè moiè.

DUA-

Duadeszeti Deel

Od Valuvania szuoiè mlahavochè, y od szueczke nevoliè.

1. Hochu szam szuprot mene valuvati, kriviezu moiu: tebe Goszponne hochu valuvati mlahavochu moiu: Dosztakratie malo duguvanie, komi hotenie dole hiti, y rasalosztime. Namenim dasze hochu frisko y tuerdno dersati, ali kak mala zkusnia doidę, takiszem vu velike ztiszke, kaikratie kruto lagodno y malo duguvanie, odkuda velike zkusnie y tentaczie zhagiaiu. I dasze negda dersim za szegurnoga, gda nikai nechutim, dosztakrat nahagiam, da meie kruto mal veter blizu obladal.

2. Poglei adda Goszponne za poniznoszt moiu, y kerhkochu, koiu ti ze uszeh ztran zpoznavas. Szmiluisze, y sznemime iz blata, da neugreznem, y ne osztanem ze uszake ztrane natla zahichen. Ovoie ono, sto mene gusztokrat opeche, y pred tobum psani; daszem tak kerhek y mlahau, borechisze szuproti hudobam y zlomu poseleniu. I ako prem usze prek neprivolim, nistarmanie mencie kruto tesko takuo bantuvanie, y jakomisze gruszti tak uszaki den praudajuch siveti. Od ovud takai zpoznavam mlahavochu moiu; ar unogo berse y laglie name navaliaiu odurne miszli, nego od mene odhagiaiu.

3. O naijakssi Bog Izraelszki, y uszeh verneh dussicz pravi liublieni zavetnik y priatel, dabisze ogledal na trud y tugu szlugè tuoiega, y dabi ztal poleg niega, nakaisze gode gene y oberne. Okrepime ziakosztium nebezkum, da ztari chlovek ovo nevolino telo, ko ne josche zeuszema duhu podlosno, nepremore, y nepochne goszpoduvati szuprot komusze budem moral boriti doklam siu budem na ovom szuetu nevolinom. Ah kakouie ovo sitek, kada nigdar ne prez nevolie y teskoche: gdeie usze puno lechke y nepriatelou! arkak jedna nevolia y tentaczia odsztupi, taki druga prisztupi: negda doklamsze iosche chlovek z-pervum bori, drugeh unosina znevarcze na niega navali.

4. Ali Kakoti dràg more biti ou sitek, tak suhkek buduch? tulike y tak unoge neszreche podlosen? I kaksze more sitek imenuvati, ki tuliko fele szmerti y kuge donassa, terie josche potom liudem drag, y uno-

y unogi vu niem ischu naszladnoszti? Doszta kratsze unogi karaiu y poteschavaju szuprot szuetu, daie prevech lasliu y neszta len, po uszem tom nehtega lahko osztaviti, ar telouno poselenie vu nyh od visse Gospodue. Aliie drugo sto nasz na liubau uleche, drugo tulikai sto na oddurnoszt. Na liubau szueczku uleche nasz telouno poselenie, poselenie ochih ali pogleda, y szueczka gizdoszt; ali kastiga, muka y nevolia, kotera za tem pravichno hodi, szuetnam odduriava, y natonasz dopelia danamsze gruzti na niem duse siveti.

5. Ali, ô tuga y saloszt! premase y lada nichemurna naszladnoszt pamet chlovechanszKu, koteraie szuetu dana; y gda poszred ternia ztoy, za veliku saloszt prestimava; stoti Bosie szlaszti y lepotê, koiu uszaka kreposzt y dobrota vu szebê ima, ne vidla, ni kussala, koi pako zeuszema ou szuet pospotaiu, y terszesze Bogu siveti, vu szuetoga reda obdersavaniu. Ovi szlaszt nebezku, koteraie obechana uszem, ki praudeno od szueta proschenie uzemu, zpoznaiu; y kaksze jako szuet ukaniuie, y bludi unogo bolie vide.

D UA-

Duadeszeti y Pervi Deel.

Kakie vu Bugu zuerhu uszega dobra trebe pochivati.

1. Zuerhu uszega y vu uszem budes vu Bogu pochivala dussa moia: arie on uszeh szueczeu vekivechni pokoi. Dai szlatki y liublieni Jesus, da vu tebe zuerhu uszeh ztuari pochinem: zuerhu uszega zuelichenia y lepotê, zuerhu uszê dikê y postenia, zuerhu usze zmosnoszti y urednoszti, zuerhu uszega navuka y viszinê, zuerhu uszega bogacztva y mestrie: zuerhu uszega veszelia y naszladnoszti; zuerhu uszake huale y postenoga glasza, zuerhu usze szlaszti y radoszti, zuerhu uszega ufania y obechania; zuerhu uszega naima y selenia: zuerhu uszake prikaznie y dara, koga ti mores dati y prikazati, zuerhu uszega veszelia y szlatkeh peszmi koie more pamet popriieti, y szercze chutiti: Na pokonecz koncza zuerhu uszeh Angelou y Archangelou, y zuerhu uszeh seregou nebezkeh: zuerhu uszeh vigieneh y nevigieneh: y zuerhu uszega, kaisze goder od tebe

 ô Bo-

ô Bose moi luchi, ali kai gode neszi ti ô Bog moi!

2. Arszi ti Goszponne Bose moi zuerhu uszega naibolssi, tiszi szam naivissi, tiszi szam naizmosnessi: tiszi szam naizadovolinessi: y naipunessi: tiszi szam naiszlaissi y naiveszelessi: tiszi szam nailepssi y nai liublienessi: tiszi szam nai plemenitessi, y zuerhu uszega odichen: vu koterom usze zkupa dobroie vezda, uszegdarie biloy bude: y zatoie usze prevech malo y nezadovolino, kaimi goder zuuna szebe prikases, ali od szamoga szebe zkrouno povess, ali obechass, gda tebè nevidim y zeuszema nedobim: ar ztanovito nemore szercze moie praudeno pochinuti, niti zeuszema zadovolino biti, ako vu tebe nepochinè, y visseszе od uszeh ztuari nepodigne.

O predragi moi zaruchnik Jesus Christus, obliubitel naichisztessi, Goszpodin uszeh ztuari: gdomi hoche dati tak szlobodne kreliuti, da budem letal, y vu tebe pochival? O gda budem zeuszema mogel proszt biti, y videti kakszi ti szladek, Goszpodin Bog moi? gdasze usze prek z-tobum z-iedinam, da od liubaui szam szebè nebudem chutil, nego tebe szamoga zuerhu uszega reda y chutenia; y pod-

y pod takou put y modus, za koteroga unogi neznaiu? szada pako doszta krat jauchem y plachem, neszrechu moiu zlo y gorko podnassam. Armisze szila zla na ovom nevolinom szuetu pripecha, koterame, guszto krat zburka, rasaloszti y zaszlepi: guszto me pachi, szimo tamo miszel uleche, vabi, y takme zaplete, da nemorem szlobodno k-tebe doiti, y date nemorem szlatko uszegdar obieti, nazochi pred uszemi szuetczi tuoiemi. Naitè gene uszakoiachka tuga y zdihavanie moie na ovom szuetu.

4. O Jesus vekivechnè dikè szuetloszt, radoszt y veszelie uszakè putnè Dussè: pri tebeszu prez glasza vuszta moia y muchanie moie ztobum govori: kak dugo odlachi, y nechè k-mene doiti Goszpodin moi? neka ide k-mene sziromaku szuoiemu, y nekame razueszeli. Neka razpresztre ruku szuoiu, y nekame nevolinoga szneme ze uszega zla, ztiszke, y nevolie. Hodi, ah hodi, ar nebudem prez tebe imel niiednè vure, niti dneva veszeloga: arszi ti veszelie moiè, prez tebeie prazen ztol y goschenie moiè. Veszszem nevolien, y kakti utemnicze okovan, doklam me szuetloszt ium licza tuoiega

ga neokrepis, ne oszlobodis, y veszeloga obraza nepokases.

5. Neka drugi mezto tebe ischu, ſtoim drago, mene metemtoga ne niſtar nitimi nebude povolie, nego ti ſzam Bog moi, ufanie moie, y vekivechno zuelichenie, nechu muchati, niti preſztati proſchenia proſziti: doklamſze miloſcha tuoia k-mene nepoverne, y timi na moiem ſzerczu reches: Nut ovoſzem: ovoſzem ia pri tebe: arſzime zazaval: ſzuze tuoie, y ſelenie duſsè tuoiè, poniznoſzt tuoia, y ſaluvanie ſzercza tuoiega nagnulomeie, y k-tebe dopelialo. I rekelſzem zatem, Goſzponne zazavalſzemte, y ſelelſzemte uſivati, gotouſzem uſze zbog tebe oſztaviti. Arſzime ti pervo obudil, dabi ia tebè izkal. Blagoſzloulien adda budi Goſzponne, kiſzi tuliko dobro uchinil ſzlugum tuoièm; poleg unoſinè miloſzerdnoſzti tuoiè.

6. Kai vech more pred tobum govoriti ſzluga tuoi, nego daſze kruto jako pred tobum ponizi; miſzlech uſzegdar na grehè y miloſzerdnozt ſzuoiu? Arga ne k-tebe priſzpodobnoga, med uſzemi chudi neba y zemilè, kruto jakoſzu dobra dela tuoia, ſzúd y pitanie pravichno, y mudroſzt, pokoterè uſze peruo pregledas, uſze

uſze I ſzlenie na ſzuctu taunas. Hualati adda budi y dika ô mudroſzt otcza vekivechnoga: naite huale vuzta moia, duſſa moia, y na ukup uſze ztuorenie.

Duadeszeti y Drugi Deel.

Kakſzeie trebe zpominati od unoſine Boſiega dobrochinienia.

1. O Dpri Goſponne ſzercze tuoie vu praude tuoie, y poleg zapovedi tuoiè vuchime hoditi. Dai da razmem voliu tuoiu, y z velikum poniznoſztium, ter z-marlivem premisliavaniem dobrochinienie tuoie, obchinſzko y oſzebuino upamet jemliem: dati po ſzehdòb doſztoinu hualu budem mogel zdavati. Ali znam y valujem, da niti za naimenſſe dobro nemorem zahualiti kakbi trebe. Menſſiſzem ia od uſzakoga dobra, koſzi z-menum uchinil: y gda na plemenitu urednoſzt tuoiu miſzlim, da prek neſztaie duſsè moie, od velikoche tuoiè.

2. Uſze, kai goder na duſſe y telu imamo, y chim goder zuuna ali znutra, znaturalſzkem ali ſchudnem zakonom ladamo, tuoie ie dobrochinienie, y tebe dobrochinitela, miloſztjunoga, y dobroga pove-

povedaiu, od kogaſzmo uſze dobro priel-i: akoie prem neki veche, neki menie priiel, niſtarmanie uſzeie tuoie, y prez tebe ni malo ne mochi dobiti. On kie vech priel, nemoreſze ſzuoièm naimom dichiti, niti zuerhu drugeh podichi, nitiſze menſſemu od ſzebè ſpotati; arie uſzaki on vekſſi y bolſſi, ki menie ſzam naſze zmeche, y kie bolie ponizen y poboſen vu zahualnoſzti. I kiſze goder za goriega dersi, y bolie od drugeh nedoſzoinoga preſtimava, on ie tem bolie zpraven y ureden, da unogo vekſſa prime.

3. Kiie pako menie priiel, nemoraſze Saloſztiti, niti za zlo priieti, niti onoga, kivech ima naſztoruvati: nego tem bolie mora nate gledati, y tuoiu dobrotu kruto jako hualiti, da tak obilno kak zabſztuim y dobrovolino na jednoga, niti na drugoga negledech dare tuoie delis. Uſze iztebe zhagia, y zatoteie vu uſzem potrebno hualiti. Ti dobro znas, kai ie uſzakomu trebe dati: y zakai ou veche, on pako menie ima, ne to naſs, nego tuoi poſzel razrediti y razluchiti pri komie uſzeh naſz naiem odluchen.

4. Odkuda Goſzponne Boſe, za veliko takai dobrochinienie derſim, malo imati, iz cheſza pri lyudeh na ſzuetu, velika

lika huala y dika zhagia: natuliko, da, ako koi premiſzli uboſtvo y nedoſztoinoſzt ſzuoiu, ne liſztor od tuge, ſaloſzti y teskoche proſzt bude, nego pache veliku radoſzt y veſzelie od onud poprime árſzi ti ô Boſe uboge y ponizne, y na ſzuetu poſpotane za domache tuoie y priatele odebral. To ſzami Apoſtoli y uucheniki tuoi ſzuedoche, kotereſzi ti zuerhu uſzega ſzueta Poglaunike odluchil. Niſtarmanie prez uſzakeſzu tusbe z-lyudmi na ſzuetu baratali, tak ponizni y priproſzti, prez niedne hudobè y cziganie, daſzu ſpot y ſzramotu kruto radi y veſzeli za Ime tuoie podnaſſali: y uſze, kai ſzuet odduriava, jeſzu zuelikem hoteniem obiemali.

4. Koi adda tebe lyubi y dobrochinienie tuoie zpozna, nikaimu nemora tak drago biti, kak volia tuoia nadnym zpuniena, y ono ſtoie tebe vugodno, poleg reda y vekivechnoga razluchenia tuoiega: iz koiegaſze natuliko mora zadovoliti, y razueſzeliti ali obatriveti, da tak rad poſztane naimenſſi, kaktibi koi mogel ſeleti biti naivekſſi: y da tak miroven y zadovolien bude z-naizadniem, kakti z naiperuem meſztom: y da tak rad bude od drugeh odhichen y zaverſen prez uſzakoga

koga takai dobroga imena y glaſza, kak dabi od uſzeh na ſzuetu bil naipoſteneſſi y naivekſſi. Ar volia tuoia y hotenie, z-kem lyubis poſtenie tuoiè, mora úſze premagati, y uſzako bolie razueſzeliti y obatriveti, nego uſze ono dobro, koiemuie dano, ali koiemuſze more dati.

DUADESZETI Y TRETY DEEL.

Od chetueroga duguvania koie velikmir Donaſſa.

1. SZinko vezdate budem vuchil y kazal put mira y praudene ſzloboſchine. Uchini ſto velis Goſponne, armiie to kruto vugodno poſzluſſati, vuchiſze ſzinko uſzegdar bolie luczku voliu zpuniavati, nego ſzam ſzuoiu. Raiſſi uſzegdar manie imati, nego vech. Uſzegdar iſchi menſſega meſzta y uſzem podloſen biti. Uſzegdar moli y ſelei daſze nad tobum Boſia volia zeuſzema zpuni, Nut ovakou chlovek ztupi y zaide, na put praudenoga mira y pokoia.

2. Goſzponne kratke ove rechi tuoie unogo zuerſzenoſzti vu ſzebe zapiraiu: na malom y na kratkomſze zgovore, aliſze pune na ſzerczu chute, y obilen ſzad y ha-

y haſzen donaſſaiu. Ar dabiie ia mogel verno obnaſſati, nebiſze moralo tak lahko ſzercze moie burkati. Pokeh dob kuliko kratſze nepokoinoga ali z-kakovum teskochum obterſſenoga chutim, tulikokrat nahagiam, daſzem odſztupil od ovoga navuka tuoiega. Ali ti, kiſzi uſzamoguch y ſeles, da vu dobrotah raſzte duſſa moia, povekſſaimi miloſchu: da budem mogel tuoi navuk zpuniti y zuelichenie moie na konecz dopeliati.

Molitua ſzuprot Hudomu mislieniu.

1. GOſzponne Boſe moi ne odhagiai dalko od mene! Bog moi oglei-ſze na pomoch moiu: arſzuſze podigle ſzuprot mene unoge miſzli, y ztrah kruto velik, koi trapi duſſu moiu, kak prek toga neuraſen preidem? kak hochu chesnie opoſzred ſzilum preiti? ia, veli hochu pred tobum preiti, y uſze kiſze na ſzuetu diche poniziti. Hochuti urata na temnicze odpreti, y uſze zkrivene zkrounoſzti hochuti, odkriti. Vuchini Goſzponne kak govoris: y neka beſê pred liczem tuoiem uſze hude miſzli. Toie uſanie, y jedina radoſzt moia, daſze vu uſzake teskoche y nevolie k-tebe utechem, vute pouſam, tebe zeuſzega ſzercza zazavam,

vam y vu terpliunoszti rad y veszel tuoie radoszti chakam.

Molitua za raszuechenie razuma y pameti.

1. PReszvetime, dobri Jesus! znuternium szuetlosztium, izpeliai zprebivalischa szercza moiega uszu i szledniu temnoszt; zkrati unoge miszli, dami pamet kai kud neleche, y poteri uszaku zkusniu y tentaczju koterami szilu chini. Voiui y borisze szercheno zame, obladai pogane bestie, toie to, pogano y nechiszto poselenie: da tak neka mir posztane po jakoszti tuoie, y naisze chuie obilie huale tuoie, vu szuetom duoru, toie to, vu chiszte dusse. Zapovegy vetrom y ztrasnem vihrom: reczi moriu, da pochine; y szeveru da nepusse, y taki usze tiho y kruto pokoino posztane.

2. Puszti szuetlozt y isztinu tuoiu, dasze szuete po szuetu, arszem ia [illegible] zna y malouredna zemlia, doklamme ti nerasznetis. Izlei milosehu tuoiu od zgora: polei szercze moie z-roszum nebezkum: podavai vodu pobosnoszti, dasze zemlia zaleva, y naibolssi szad donesze. Podigni pamet z-uelikemi grehi pritisznienu, y usze poselenye moie na nebu pripni, da tak

tak izkussaussi szlaszt szreche nebezke, budemisze gruztelo za szueczko duguvanie miszliti.

3. Viachime y sznemi od uszake nesztalne radoszti szueczkeh ztuari: ar nikakovo ztuorieno duguvanie nemore hotenia mojega ze uszema utissiti, ni razveszeliti. Privesime k-szebe z-takovem tuoie lyubaui zavezom, kisze nigdar nerazvese: arszi ti szam zadovolien uszakomu kite lyubi: prez tebe pako uszeie ludo, chalarno, y ukanlivo.

Duadeszeti y Cheterti Deel.

Kakszeie potrebno chuvati zpitavania za luczki sitek?

1. SZinko nemai prevech velike pazke, niti lude zkerbi veliko nenoszi. Kaiie t[illegible] za ovo, ali za ono? ti mene naszledui. Ar kai ti mariss, jeli on takou y takou: jeli on ovak ali onak chini ali govori? Neti potrebno za druge odgovariati, negoti zasze szamoga bude rachun dati. Zakaisze adda vûto takovo messass? Nut ia usze zpoznavam y usze vidim, kai goder pod nebom biva, y znam kakie

kakie ze uszakem, kai miszli, kai hoche, y kam niegovo namenenie Kani. Name adda usze morasſ zruchiti: tisze pako chuvai vu dobrom miru; ter uszakoga vu ſzuoiem delu y poszlu osztavi dò volie niegove: doide usze nad nyega, kai god uchini ali reche, ar mene nemore ukaniti.

2. Nebuditi pazka za tenju veligoga imena, niti za unogeh liudi priatelsztuo, niti za oszebvinu liubau nihovu. Ar potom jako pamet bludi, y na ſzerczu velika temnoszt posztaie. Radbiti govoril rechi moie, y odkrilbiti zkrouna duguvania, dabi na moi dosseſztek marlivo pazil, y dabimi na ſzerczu tuoiem urata odperl. Imai pazku uszegdar na prisseſzna, zkoznui vu molitue, y uszegdar budi vu uszem ponizen.

Duadeszeti y Peti Deel.

Vuchem ztoy ztalen pakoi ſzercza, y pravi napredek ali poboſsanie?

1. SZinko jaszem govoril: Miruam osztauliam, mir moi vam dajem: jaga vam tak nedaiem, kakuamga ſzuet daie.

daie. Vſzi ſelè mira, ali nemaraiu uszi za ono, kai je na pravi mir potrebno. Moi mir prebiva zponiznemi y ztihemi vu ſzerczu. Tuoi mir bude vu unogom terpleniu. Ako mene poszluhnesſ, y rech moiu budes naszleduval, budes mogel velikoga mira usivati. Kai adda hochu chiniti? Uszegder nasze pazi; kai chinis y kai govoris: y usze tuoie namenenie nato raunai, da mene ſzamomu povolien budes, ter da zuûna mene nistar neſelies niti neisches. Ali pako ni luczkoga dela ter govorienia neoszugjavai, nitisze nemessai vu luczko duguvanie, kotero ne tuoie zkerbi, y ondati to more biti, dasze kruto malo y redkokrad zburkas.

2. Nigdar pako nechutiti nikakuoga zburkania, niti nikakove teskoche na ſzerczu ali na telu neterpeti, ne to vu vezdasniem uremenu dano, nego vu vekivechnoga pokoia ztalissu: nedersi adda, dabi praudeni mir nassel, ako nijedne teskoche nebudes chutil, niti daie usze onda pote dobro, gda nikoga nemas ſzuprotiunika: niti daie usze dobro y zuersſeno, gdati usze po volie y ſeleniu tuoiem biva: Nitisze onda za veliko neprestimavai, alisze oszebuino dragoga nedersi, gda budes veliku szlaszt y pobosnoszt na ſzerczu

ſzerzu chutil: arſze vûtom takou neznpoznava, ki praudeno dobrotu liubi: niti neſztoi vu tom napredek, y zuerſſenoſzt chlovechanſzka.

3. Vu chem adda Goſzponne? Vu tom daſze ze uſzega ſzercza tuoiega alduies na voliu Boſiu, nigder nikai ſzam ſzuoiega neiſchuch vu malom ni velikom, niti vu uremennom ali vekivechnom, tak da uſzegdar z-jednakem liczem vu zahualnoſzti obſztoiſs, med ſzrechnem y ſzuprotiunem, da uſze vaſes z-jednum vagum, toie to, da uſze z-jednakum pametium y z-hoteniem primes. Ako budes tak zmoſen, y vu ufaniu ztalen, gdaſze radoſzt od tebe uzeme, da onda tem bolie pripravis ſzercze tuoie, na unogo vekſſe y teſe terplenie, nitiſze nebudes pravichnoga chinil, kakdabi nemoral tuliko terpeti: nego ako vu uſzem, kai goder ia odluchim budes mene za pravichnoga derſal, y kakti ſzuetoga hualil: onda budes po raunom y pravom putu, pokoino y mirouno hodil; terſze budes prez uſzake duoine ufal, da nazopet vu ſzladkom zpevaniu budes videl moie licze. Akoli ze uſzema nato doides da ſzamſzebe budes za nikai derſal, znam da onda budes obil-

obilno mira uſival, poleg jakoſzti y mochi ztaliſſa tuoiega.

Duadeszeti y Seszti Deel.

Od Velikoga preſtimania ſzlobodne duſſe: koteroſze vech po molitue, nego po chtaniu zadobiva.

1. Goſzponne toie poſzel zuerſſenoga chloveka da nigdar namenenia y hotenia ſzuoiega od neba neodpuſzti: da takai med unogemi zkerbmi, kakti prez uſzake zkerbi preide: ne kakti leniak ali kakou zadremanecz, nego kakoti uſzaki on, ki ſzlobodno hotenie ima, niti za nijednu ztuar prekoredno nemari.

2. Proſzimte ô miloſztiuni Goſzpodine Boſe moi, obchuvaime od ſzueczkeh zkerbi, daſze vu nie prevech nezapletem: obchuvaime takai od unogeh telouneh potreboch dame naſzladnoſzt nepopade: obchuvaime od uſzake duſne zabave y pachke, dame nevolia zteskochum neutere y nepovali. Neproſzim ia dame obchuvas od onoga duguvania, na kotero ze uſzem poſeleniem ſzueczka oholnoſzt hlepi, nego od oneh nevoli, kotere krate duſſu ſzluge tuoiega, zaradi uſzeh liudi ſzmer-

ſzmertnoga proklecztua, y kruto jako ſmeché na kaſtigu, da gda ſzama hoche, onda nemore zaiti vu ſzlobodſchinu duha ſzuoiega.

3. O Bog moi nezgovorna ſzlaſzt, obernimi uſzaku telounu radoſzt na ſuhkochu: koterame uleche od liubaui nebezke y vekivechne: terme hudobno k-ſzebe vabi gledech na nekotero naſzladno, ali neſztalno, y kruto na hitrom preminuche dobro. Naime neoblada ô Boſe moi, naime neoblada keru y telo moie: naime ſzuet neukani, niti kratka dika niegova: naime vrag pod pete nezpravi y uſza ſegava chalarnoſzt niegova. Daimi jakoſzt, daſze ſzuproti poztavim: poterpliunoſzt da podnaſſam: ztalnoſzt da obſztoim. Daimi meſzto uſze ſzueczke radoſzti, ſzladko izebranie y vugodno pomazanie duha tuoiega: y meſzto telounе liubaui, nalei vume liubau imena tuoiega.

4. Nut jeztuina y pituina, oprava, y oſztale potreboche na telounu hranu odluchene, uſzeſzu teske y ſmehke zasgane y goruche duſſe moie. Dai da mertuchlivo toga uſzega uſivam, nitiſze nezametem vu prevech veliko poſelenie. Nemoguche uſzega zahititi, arie potrebno

no naturu zderſavati: izkati pako kaiie prekoredno, y prevelike obilnoſzti, ali k-tomu y vekſſe naſzladnoſzti ſzueta zapoved prepoveda, ar drugach telo biſze ſzuprot duſſe podignulo. Vu uſzem ovom proſzim, dame rauna ruka tuoia, y toga vuchi, daſze kai viſſe reda nepripeti.

Duadeszeti y Szedmi Deel.

Da liubau ſzuprot ſzebe, jako chloveka krati od naivekſſega y vekivechnoga dobra.

1. SZinko moras uſze za uſze dati, y zaſze niſtar nezaderſati. Znai dati lyubau tuoia vech skodi, neg nijedno ſzueczko duguvanye. Poleg lyubaui y poſelenya kotero noſzis, uſzakoteſze duguvanie po menie y po vech derſi. Ako bude priproſzta, chiſzta, y dobro razraunana liubau tuoia vu nijednu vuzu ſzueczkoga duguvania neupades. Nai onoga ſeleti, cheſzati ne ſzlobodno imeti. Nai onoga priſzebe derſati, kaite more vu dobro zkratiti, y nuternie ſzlobode mentuvati. Toie chudo, daſze ti iz glubine

 ſzercza

szercza tuoiega name ne zruchis, ze uszem, kai goder poseleti ali imeti mores.

2. Zakai od nichemurne tuge y salosz-ti gines: zakaisze vu prekoredne zkerbi trudis? ztoi gotou na voliu y hotenie moie, ter tak nikakovoga kuara nevaluies. Ako ovoga ali onoga isches, y ako budes hotel oude ali onde biti zavoly hasżne y povolinoszti tuoie, lisztor da hoteniu tuoiemu zadoszta uchinis; nigdar nebudes pokoien, niti od zkerbi proszt, arti kaito vu uszakem duguvaniu zmenka, y vu uszakomtisze meztu koii te szuprotiunik naide.

3. Malo adda pomase uszako duguvanie zadoblieno y zuuna povekssano: nego pache za nistar verseno y vu szerczu u-koren podrezano: chesza nemoras lisztor razmeti od dache vu penezeh y bogacztvu, nego tulikai od pohlebnoszti na veliko postenie, y od poselenia huale preminuche, kotero usze zkupa y z-szuetom prehagia. Szamo meszto malote tuerdi, ako zasganoga y goruchega szuprot Bogu duha nemas niti neobsztoy dugo on mir, kisze zuuna ische, akone pravo y dobro szercze nasztanieno, to rekssi, ako vu mene nebudes prebival, budesze mogel premeniti, ali ne pobols-sati,

sati. Ar gdatisze prilika nameri, ono iszto naidespred chimszi peruo besal, y unogo vech drugoga k-onomu.

Molitva za Ochischenie szercza, y za mudroszt nebezku.

1. POtuerdime Goszponne po milosche Duha szuetoga, dai dasze obiachi kreposzt moia vu unuterniem chloveku, y da zpraznim szercze moie od uszake nehasznovite zkerbi; tak daga neuleche k-szebe unogo poselenie, na lebud kakovo duguvanie budi drago ali priproszto: nego da na usze kakti na preminuche gledim, y miszlim, da y ia sniimi zkupa negda preminem: ar nistar ne ztalno pod nebom, kadeie szama oholnoszt, nichemurnoszt y boleznoszt duhouna. Oh kakliic uszaki on muder ki to tak premisliava.

2. Daimi Goszponne mudroszt nebezku, dasze nauchim tebe zuerhu uszega iz-kati y nahagiati: zuerhu uszega razmeti y liubiti; drugo pako usze poleg reda mudroszti tuoie, onak kaksze szamo vu szebe mora razmeti. Dai dasze zpametno ognem, gdamisze bude prilizaval, ter da dobrovolyno preterpim gda usze proti mene ponesze, arie to velika mudroszt,

 gda

gda koga nemore uſzake rechi veter ſzimo ali tamo genuty, tak da nepoſzluhne uſzake pogane popeuke, po kotere muſze ou nevolini ſzuet prilizava; y ovakſze ſzegurno po putu ide, koga chlovek ienkrat predſze prime.

Duadeszeti y Oszmi Deel.

Szuprot ſpotlivomu, y ogovorlivomu jeziku.

1. Szinko neprimi za zlo ako neki od tebe zlo budu chutili y govorili, cheſzati nebude drago chuti. Ti unogo gorie moras ſzam od ſzebe chutiti, y za mlahaveſſega nikoga od ſzebe derſati. Ako poleg duſſe hodiſs, nebudi unogo vagal ni premislial rechi, kotere po zraku lechu. Ne mal razum muchati vu hudom uremenu, terſze k-mene u-nuter obernuti, nitiſze nezburkati pred ſzueczkem oſzugiavaniem.

2. Nai neſztoii mir tuoi na jeziku chlovechanſzkom. Ar ali na dobro, ali na zlo budu obrachali, ti potom nebudeſsdrugi chlovek. Kadeie pravi mir y prava dika? neli vu mene. J ki god neſele liudem povolien biti, nitiſze boy niim zameriti, on bude

bude velikoga mira uſival. Iz prekoredne liubaui ter zpreminuche boiazlivoſzti uſzaka nemir izhagia, y ſzercze ſzimo tamo bludi.

Duadeszeti y Deveti Deel.

Kakie potrebno vu uſzake nevolie Boga zazavati y blagoſzloviti.

1. Blagoſzloulieno budi ime tuoie Goſzponne na veke: koteriſzi hotel, dabi ova zkuſſnia ali nevolia nadme doſsla: nemoremie vuiti, negomiſzeie trebe k-tebe utechi; dame pomoreſſy na moie dobro preobernes Goſzponne vezdaſzem vu nevolie, y nemi dobro na ſzerczu, arme prevech ſali y nahaia ova vezdaſsnia teskocha. Ali kai hochu y vezda govoriti liublieni Otecz moi: uteſznomſzem meſztu zapopaden. Oſzlobodime ouchaſz y vuru. Aliſzemſze zato ovè vure dochakal, daſze ti dichis po velike moie poniznoſzti y ia po tebe ſzloboden poſztanem. Naiti Goſzponne priztupi volia, po kotereme ſznemes ar kai morem ia ſziromah chiniti, y kam morem prez tebe poiti. Daimi Goſzponne y vezda poterplenie. Pomozime Goſponne Boſe moi,

moi, terſze nebudem boial, kuliko goder zla nadme vudri.

2. Ali y vezda kai hochu vu ovom rechi? Goſponne budi volia tuoia. Jaſzem pravo zaſzluſil da uſze nevolie y teskoche podleſem, zatoie trebe da terpim: ter ô dabi dobrovolino y mirouno doklam te viher preide, terſze na bolie oberne? Uſzamogucha pako ruka tuoia more y ovu zkuſſniu od mene odvernuti, y nye mah y jakoſzt potiſſiti; da zeuſzema neopadem kaktiſzi y peruo vechkrat zmenum uchinil. Bog moi y miloſzerdnoſzt moia. I chimie mene teſe, temie tebe laglie premeniti ovû zmosnoſzt viſſnie y deſznetuke tuoie.

TRIDESZETI DEEL.

Kakie trebe pomochi od Boga proſziti, y uſanie imeti, daſze zopet poverne miloſcha niegova.

1. SZinko jaſzem Goſzpodin ki vu nevolie jakoſzt daiem. Doidi kmene gdati nebude dobro. Toie ono izto koie naibolye radoſzt nebeſzku krati, kaitiſze kruto keſzno na molitvû pourachas. Ar peruo nego kai od mene verno

no proſzis, unoge medtemtoga zûunſzke radoſzti iſches; terſze z-ſzueczkem duguvaniem naſzladuies. Zatoſze pripecha, dati uſze malo haſzni, doklam upamet neuzemes daſzem ia on izti, ki van ſznimliem uſze kiſze vûme uſaiu: niti zuuna mene ne haſznouite pomochi, ni dobroga tolnacha, ni sztalnoga urachtva. Ali vezda za nevolium y teskochum tuoium, novo hotenie y duh priiemſſi, zdrau y proſzt budi vu ſzuetloſzti miloſzerdnoſzti moie: arſzem ia blizu (veli Goſzpodin) da uſze y ſzlednie ponovim, ne liſztor na punom, nego zuerhom y obilno. Aliie mene kai tesko? ali ia budem k-onomu zpodoben ki obeche ter neuchini? gdeie vera tuoia? ztoi tuerdno. Budi dugo uremena poterpen y jak chlovek, doideti radoſzt iſche vu ſzuoiem uremenu. Chakai mene chakai: doidem ia, terte zdravoga uchinim: zkuſſnia ie koterateſali, y preminuchi ztrah kite nahaia, kaiti donaſſa miſlienie y pazka za priſeſztno kaitiſze more pripetiti, nego da ſaloſzt nad ſaloſzt imaſs doſztaie dnevû hudoba niegova. Za onoſze burkati kaiſze more pripetiti, aliſze onomu raduvati, kaiſze morebiti nigdar nepripeti, krutoie ludo y nehaſznovito duguvanie.

 3. Aliie

3. Alliie ta chlovechanszka navada, da po takovom, mislieniu ukaniuie: terie znamenie kruto maloga hotenia, danasz tak lahko uleche jeden opomenek nepriatela nassega. Ar on nemari da z-ſpravem ali z-krivem chloveka ukaniuie: daga ali po lyubaui vezdasnyega, ali po ztrahu priſeſznoga uloui y obali. Naiſze adda neburka ſzercze tuoie, nitiſze nai neboy. Verui vu me, ter vu miloſzerdnoſzt moiu imai uſanie. Kada ti ſtimas daſzi dalko od mene, ondaſzem doſztakrat tem bliſe pri tebe. Kada ti ſtimas daie uſze za ludo y pogublieno, ondatiſze guſztokrat prilika daie, da tem vekſſi naiem y dobichek imas. Ne uſze onda zauman, ni poginulo, kadaſze duguvanie ſzuprotiuno pripeti. Nemoras tak ſzuditi kak vezda chutis, nitiſze nijedne teskoche, od kud god ona budi, tak piieti y derſati, kakdabiſze nigdar neuſal ſnie iziti.

4. Neſtimai daſzi zeuſzema oztaulien, cheſzemti prem do uremena kakuû nevoliu poſzlal, ali akoſzemte ſelne tuoie radoſzti mentuval, arſze tak ide vu kralyeſztuo nebezko. I znai datiie prez uſzake duoine toga trebe, y zoſztalemi ſzlugami moiemi, davaſz unoge ſzuprotiunoſzti poha-

pohagiaju, bole neg dabivam uſze na voliu upadalo. Ia znam uſzaku zkrounu miſzel, ar to unogo haſzni na zuelichenie tuoie da negda ſzam prez mene oztanes daſze morebitt vu dobru nezponeſzes y ſzamſzebe vu onom, kai neſzi, drag nepoztanes. Ono kaiſzem ia dal, morem odneſzti y pouevernuti gdami volia bude.

5. Gda daiem, ondaie moie, gdaie opet ztegnem, tuoiega neſzem odneſzel: arie uſzako moie danie dobro, y uſzaki dar do koncza zuerſſen. Akoti teskochu posliem, ali kakovu god ſzuprotiunoſzt, neſzerdiſze, niti nai nepovene ſzercze tuoie: ia morem berzo podignuti, y uſzaki terh na veſzelie obernuti. Po uſzem tomſzem pravichen, y kruto velike huale ureden, kada uſze ovak chinim.

6. Ako pravû pamet imas, y po pravicze gledis nigdarſze nemoras za nijednu ſzuprotiunoſzt tak jako razſaloſztiti, nego pache razueſzeliti y zahualiti: k-tomu iſche za jedinu radoſzt derſati, dati niſtar neprafcham, negote z-unogum boleznoſztium trapim y nahaiam. *Kakie mene moi Otecz lyubil, tak y ia vaſz lyubim*, govoriliſzem dragem uchenikom moiem: koterch ztanouito neſzem poſzlal na uremenno y ſzueczko veſzelie, nego na unogi

unogi ueliki harcz y borenie: ne na veliko postenye, nego na obsfanoszt: ne na umanguvanie, nego na trud y delo: ne na pokoi, nego da zprave velik haszen vu terplieniu szuoiem. Zpominaisze szinko moi zoveh rechi.

Trideszeti y Perui Deel.

Kakie trebe usze ztuorienie za nemar puszititi, zato dasze Ztuoritel bude mogel naiti.

1. GOsponne pravomiie ische veksse miloszti trebe, ako moram tam zaiti, kademi nijedna ztuar nebude mogla pachiti. Ar doklam me god kai dersi, nemorem szlobodno k-tebe leteti. Selelie on izti szlobodno letati, kiie govoril: *gdomi hoche kakti golubu peruti dati, y budem letel, ter pochinem?* Kaiie pokoinesse od priprosztoga oka? y kaiie szlobodnesse od onoga ki na szuetu nikai nesele? Potrebnoie adda gore nad usze Ztuorienie preiti, y do koncza szamoga szebe oztaviti, ter kakti od uszega uzetomu ztati y videti, da ti szam uszega Ztuoritel, nistar takovoga nemas vu tuoieh ztuari. I ako gdo od uszeh ztuari nebude proszt; nebudesze

sze mogel szlobodno nebezkoga poszla dersati. I zatosze malo dobreh vu duhounom premisliavaniu nahaja, arszeih malo zna od preminucheh ztuari napunom razdrusiti.

2. Natoie velike miloszti trebe, kotera dussu zdigne, y ujachi, da szama od szebe visse ztupi, y ako chlovek ne z-dussum viszoko, y od uszeh ztuari proszt, y z-bogom zkupa zpraulien, y z-jedinien: usze unogo nevase kai gode zna ali ima, Dugo mal bude, y na niszkom lesal, koi kai drugo za veliko prestimava: raz szamoga jednoga vekivechnoga, y neszmernoga dobra. I kai goder ne Bog, uszeie nikai, y za nikaisze mora prestimavati, jakosze luchi mudroszt y pobosnoszt vu razumnom chloveku, od mudroszti y szamoga navuka, vu koiem god Redouniku. Unogoie bolsi on navuk iz nalevania viszine nebezke, nego koisze zuelikem trudom pameti y razuma chlovechanszkoga zadobiva.

3. Doszta sze takoveh nahagia, koi seleiu premisliavania, nebezkoga, ali onoga, kaisze k-niemu potrebuie, nehte chiniti. To kruto jako pachi, arsze tak lisztor vu znameniu y ochnom vigieniu zadersavamo, y kruto malo nad telom nassem oblaszti

lafzti imamo, gdaga ufze prek netrapimo. Neznam kai mora biti, y kakounafz duh vodi, ali kai fzami od fzebe derfimo; gdanamfze vidi, danafz neki duhoune ludi imenuiu: Ako tuliko truda y fzkerbi za preminucha y nichemurna duguvania podnaffamo; za duhouna pako y unuternia naffa malo gda komai tak mifzlimo, dabinam drugam pamet neletala.

4. Oh tuga y falofzt, teskofze y kuliko kai zpomliemo y k-fzerczu povernemo, dataki bukom van fetuiemo, niti chine y dela naffa na vagu nepofztauliamo, niti nepremisliavamo. Nepazimo gdenam naffe pofelenie y hotenie lefi, nitifze neplachemo, ali falofztimo za ufze, kakie nechifzto y nichemurno. Arie vefz telouni narod put fzuoi zkuaril, y zbog togaie zatem doffel ftraffen potop. Boklakamie adda unuternie pofelenie naffe kruto zkuarieno, delo y chinienie naffe morafze tulikai zkuariti, koteroie jedno znamenie, daie fzercze unutre ufzega dobra prazno. Iz chifztoga fzercza, izhagia fzad y na hafzen dobroga fitka.

5. Chutiie pitajuch, kulikoie ufzaki uchinil: ali ne unogo videti nato pazech, poleg kakove dobrote y krepofzti gdo kai chini. Akoie jak, bogat lep, y na ufze

ufze gotou, ali akoie dober pifzecz, ako dobro zna popevati, dobro delati, dobro fzlediti ali zifzkavati: Ali kakie koi ubog vu duhu: kak tih y poterpliu: kak zduffen y pobofen, unogi zato muchê. Natura na zuunfzko vu chloveku gledi; Milofchâfze pako vnuter k-fzerczu obrachâ. Naturafze gufztokrat vukani: Milofchafze pako vu Bogu ufa, dafze neprevari ali nepregleda.

Trideszeti y Drugi Deel.

Kakie trebe fzamoga fzebe za nikai deti, y ufze telouno pofelenie odpraviti.

1. SZinko nemores zeufzema fzloboden pofztati, akofze nezatais y fzam fzebe za nikai nedenes, Okovanifzu ufzi, kifzu fzami fzuoii, ki fzami fzebe liubê, ki na ufze hlepê y ufzega feleiu, vu ufzefze pufchaiu, na ufzefze ztranê obrachaiu, ki ufzegdar fzlafzchicz zifzkavaiu, neifchu onoga, fto JEfuffu Chriftuffu ide; nego ono nai vech zmisliavaiu y zprauliaiu, fto nebude dugo terpelo. Ar ufze pogine, kai gode ne iz Boga zeslo. Derfifze kratke y do koncza zverffenê rechi; oztavi

vi uſze, y onda uſze naides. Oztavi naſzladnoſzt y poſelenie, y onda pokoi naides. To derſi na pameti, y gda uſze zpunis, onda uſze zposnas.

2. Goſzponne, to ne jednoga dneva poſzel, niti detinſzka igra y zkoroſze vutom zapira uſza dobrota, y zuerſſenoſzt uſzeh Redouneh liudi Szinko nemoraſze taki odvernuti, niti hotenia peruoga odhititi, gdatiſze kaſe put zuerſſenoſzti; nego tem bolie moras na viſſe kaniti y na veche voliu dobivati: y naimenie nato takovo poſelenie zdigati. Oh dabi tak ztobum bilo, y dabi ti nato bil doſſel: dabi ſzam ſzebe neliubil, nego dabi na uſzako moie ochno megnenie uſze prek gotou chakal, y na onoga otcza kogaſzemti ia naperuo poztavil: ondabimi kruto bil vugoden, y vezbiti tuoi ſitek vu miru y veſzeliu pretekel. Unogo joſche imas ſto moras oztaviti: koteroga akomeni ze uſzema ne zruchis, nedobis onoga ſto proſzis. Jate nagovariam da kupis od mene ognieno zlato, z-kem bogat poztanes: toie to nebezku mudroſzt, koia uſze malo y oduiſſe nizko znogami tepche. Na menie derſi ſzueczku mudroſzt, y uſzu chlovechanſzku y ſzam ſzuoiu naſzladnoſzt.

3. Re-

3. Rekalſzamti daſzi uſze gorie y priproſzteie kupis meſzto drageh y unogo uredneh ali viſzokeh duguvany na ſzuetu, arſze vidi kruto zlochyeſzta, mala, y zkoro u-zablenyu poſztauliena mudroſzt nebezka: arkiſze nederſi na viſzoko, niti neiſche izuiſſenia ſzuoiega na ſzuetu, koie unogi naibolie huale, ali unogo drugach ſivu: onie kruto drag kinch y dragi kamen, koteriie pred unogemi na ovom ſzuetu zkriven.

Trideszeti y Treti Deel.

Kakie neſztalno ſzercze chlòvechanſzko y kakie trebe, na pokonecz koncza k-Bogu namenenie imeti.

1. Szinko, neverui poſeleniu tuoiemu: koiè vezda imas, berzoſze z-drugemi premeni, kak dugo budes ſivel, uſzegdar premenianiu y nehtech podloſen budes: tak daſzi vezda veſzel, vezda ſaloſzten: vezda poboſen, vezda nepoboſen: vezda marliu, vezda len: vezda pozoien y verſzten, vezda nepokoien y detèch naides ſze. Ali zuerhu uſzega toga premeniania ztalno ſztoy, ki razum ima, y dobroie na duhounom putù zuuchen,

 ki

ki negledi na ono kai fzam vu fzebe chuti, ali odkud nesztalni veter puſſe nego dafze uſze niegovo namenienie vu niegove pameti pobolſſa, y na naibolſſi konecz kani. Ar ovak bude mogel uſzegdar jednak y neurasen obsztati, priproszte nameniania fzuoiega ochi, med tulikem premenianiem, k-mene nesztancze raunajuch. Chimſzu pako bolie chizte ochi namenenia, tem uſze ztalno ide med unogem z-burkaniem, teskochum y nevolium. Ali doſztakrat temne poſztanu ove ochi chiſztoga namenenia; arſze lehko ogledaju, na kakuu naſzladnoſzt kotera naperuo doide, Arſze y redkokrat gdo proſzt nahagia od one truhe, z-koterum fzam fzebe iſche. Takſzu negda Sidovi bili doſsli vu Bethaniu k-Martè y k-Mariè: ne liſztor zbog Jeſuſſa, nego takai dabi lazara mogli videti. Potrebnoie adda ochiſztiti ochi namenienia naſſega, da budu raune y priproſzte: y zuerhu uſzega oſztaloga, potrebnoie daſze k-mene raunaiu y obrachaiu.

TRI-

TRIDESZETI Y CHETERTI DEEL.

Kak uſzakomu zuerhu uſzega, y uſzem, Bog utek ide, kiga liube.

1. O Vo Bog moi y uſze moie: kai vech hochu, y kakue ſzreche morem vech ſeleti? ô techna, y ſzladka rech; ali ne onomu, ki ſzuet liubi, ali ono ſtoie na ſzuetu, Bog moi y uſze moie; ki razme doſztamuie to rechi, y ki liubi dragomuie doſztakrat to zgovariati. A poklam gdaſzi ti nazochi: uſzeie drago y vugodno: kadate pako ne napervo uſze oddurno poſztaie. Ti chinis tiho ſzercze, velik mir, y oſzebuino veſzelie. Ti chinis od uſzeh dobro chutiti y derſati, y vu uſzem tebi hualu zdavati: niti nemore nikai prez tebe dugo drago biti; nego ako mora vugodno y techno poſztati, potrebnoie, da miloſcha tuoia onde bude, y kakti zachin mudroſzti tuoie uſze zachini.

2. Komu ti utek ides, kai niemu prau utek neide ili nepoide? y komu ti neides utek, kaimu na radoſzt bude moglo biti? Ali preſztaiu y vuſztaiu vu mudroſzti tuoie uſzi mudri liudi ſzueczki, y ki poleg

 tela

tela szuoiega sivû, arsze vu oneh velika oholnoszt, vu oneh pako szmert nahagia. Koi pako tebe szuet pospotavaiuch, y telo szuoie trapech naszleduiu, onisze sztanovito za mudre szpoznavaiu; ar iz oholnoszti na iztinu y praviczu, iz telounoga na duhouno prehagiaiu. Ovem Bog utek ide: y kaisze god gde dobra vu uszem ztuorieniu nahagia sto usze na hualu szuoiega ztuoritela znassaiu. Unogo pako y kruto drugach Bog utek ide, negò usze na ovom szuetu ztuari, kotere raszvechuie szuncze ono vekivechno, szuetlosztium kruto szuetlùm, koie ni kraia niti koncza.

3. O szuetlosztvekivechna, koia uszu ztuorienu szuetloszt premases, liszikaviczu y obleszk ki iz viszine dohagiaiuch prek prehagia chesz szercze moie. Ochiszti, razueszeli, razszueti y osivi Dussu moiu y uszu nie jakoszt, dasze pri tebe zuelikem veszeliem obdersi: oh gda doide blasena ona y selna vura, dame naszitis z-liczem tuoiem, y dami usze uszem budes, Doklam goder ovoga nebude, dotmar nebude pravo veszelie moie. Izda, oh tuga y saloszt? sive vu mene ztari chlovek, ne vesz raszpet, ne zeuszema merteu. Izdasze frisko bori szuprot Dusse dabiu

dabiu z-poselcniem obladati mogel, unutresze raszbiia niti neprepuszti Dusse pokoino kraliuvati.

4. Ali ti,ki nad zmosnem moriem Goszpoduies, y niegove szlape tissis, ztani, pomozime. Raztepi usze narode, koy voiszke y boia seleiu: poteriie vu jakoszti tuoiè: pokasi proszimte unosinu velikoche tuoiè, da odichena bude desznicza tuoia: aria nemam drugde ufania, ni zavetia, nego szamo vu tebe Gosponne Bose moi.

Trideszeti y Peti Deel.

Da ne na szuetu szegurnoszti od tentaczie y zkussavania.

1. SZinko nigdar neszi na ovom szuetu szeguren, nego doklam siu budes, uszegdarti potrebno bude orusie duhouno. Med nepriateli, sives, deszne y leve ztrane nadtesze posztauliaiu. Ako adda na usze ztrane nemas schita poterpliunoszti, nebudes dugo prez rane, k-tomu ako tuerdno szercza tuoiega vu mene nemeches, schisztem hoteniem, da hoches usze zbog mene podneszti, nebudes mogel toga uszega podieti, niti na korunu moieh

moieh zueczeu doſzechi. Potrebnoie adda, da chez uſze chlovechki preides, y z-moſnum rukum ſives ſzuprot onomu, ſtoti naperuo dohagia. Arki dobi, y obladа niemuſze daie Manna, tojeto, kruh Angelſzki, ki pako dremlie y vu lenoſzti oſztaie, niega velika teskocha y nevolia chaka.

2. Ako na ovom ſzuetu pokoia iſches, kak negda zaides na pokoi vekivechni? Nepuſchaiſze vezda na velik pokoi, nego na unogo y veliko poterplenie. Iſchi pravoga mira, ne na Zemlie, nego na Nebu: ne vu liudeh niti vu oſztaleh ztuari, nego vu ſzamom Bogu. Zaliubau Boſiu moras uſze rad podjeti, trud naimre y boleznoſzt, ſzkusniu Salu, ztizku, potrebochu, mlahavochu, krivicze, ogovore, pokaranie, pomenſſavanie, obſſanoſzt, navuk, y poſpotanie. Ovate na dobro pomaſu: ovakſze kuſſa pravi novi ſzluga chriſtuſſeu: ova naprauliaiu y pletu venecz ali korunu na Nebu. Ia povernem vekivechni naiem, za mal y kratek trud, y diku prez kraia y koncza, za berzo preminuchu obſſanoſzt.

3. Stimasli ti, da uſzegdar budes imal poleg volie tuoie radoſzt duhounu? Neſzu ſzuetczi moy toga imeli, nego unoge

ge teskoche, y tentaczie uſzakojachke, y kruto veliku tugu y ſaloſzt Aliſzuſze vuuſzem kruto poterpliuno derſali, y boliеſzuſze vu Boga uſali nego ſzami vuſze, znajuch da ne uredna uſza muka y terplenie na ovom ſzuetu, priſeſzne dike nebezke. Hochesli ti taki ono imeti, kaiſzu drugi z-unogemi ſzuzami y zuelikem trudom komai zadobili? Chakai Goſzponna, chlovechkiſze noſzi, y tem jakſſi poſztani, neduoi, niti neodhagiai: nego telo y Duſſu batrivo poloſi za diku Boſiu. Jati obilno uſze povernem: ia budem z-tobom vu uſzake nevolie y teskoche.

Trideszeti y Sesti Deel

Szuprot nevolniomu oſzugiavaniu ſzueczkih liudi.

1. SZinko, vupri tuerdno ſzercze tuoie vu Goſponna nitiſze neboi ſzuda chlovechanſzkoga, gdate tuoie duſſno zpoznanie dobroga y pravichnoga chini, Dobroie y blaſeno tak terpeti, niti to nebude nikomu tesko, ki ponizno ſzercze ima, y vechſze vu boga nego ſzam vuſze uſa. Unogi unoga gouore, y zatoie malo kai veruvati. Ali uſzem zadoſzta

uchiniti ne moguche. I ako premſzeie ſzueti Pauel terſzil uſzem Vugodnoga uchiniti, vu Bogu; y uſzemie uſze uchinien, ali poſztal, po uſzemtomie za naimenie derſal, gdaſzuga liudi ſzudili.

2. Doſztaie za liuczko dobro y zuelichenie chinil, kulikoie ſzam ſzobom premoguch bil: ali toga ne mogel prepovedati y zkratiti dabiga negda neſzudili, y nepoſpotavali. Zatoie uſze na Boga zruchil, kiie uſze pravo zpoznaval. I branilſzeie z poterpliunoſztium y zponiznoſztium, ſzuprot krivomu govorieniu, y ſzuprot onem, kiſzu kriue y laslive miſzli imeli, y poleg volie ſzuoieſzuſze ze uſzakem hualili. Od govarialie potom negda, dabiſzi neki mlahaui zle pelde ne uzeli iz niegovoga muchania.

3. Gdoſzi ti, daſze jednoga preminuchega chloveka bois? Deneſzie, zutraga ne videti: Bogaſze boi, y nebudeſze ztrahuvania chlovechanſzkoga plaſſil, kaiti gdo more z-rechmi ali zkriviczami: Vech ſzebe, nego tebe skodi: ar nebude mogel ſzudu Boſiemu, vuiti, gdo goder budi. Ti Boga pred ochima derſi, nitiſze nekarai zrechmi karlivemi: akoſze ti vezda vidis obladan, y obſſanien, kai niſzi bil ureden; nederſiſze ſzbog toga, niti po neter-

terpliunoſzti nepomenſſai korune tuoie: negoſze pache name unebo ogledai, kite morem zneti iz uſzake obſſanoſzti y kriviczc, y uſzakomu poleg dela niegovoga povernuti.

TRIDESZETI Y SZEDMI DEEL.

Kakſzeie chiſzto y zeuſzema trebe na Boga zruchiti, vu to ime, da ſzlobodu na ſzerczu za-dobimo.

1. SZinko oztavi ſzam ſzebe, y hoches mene naiti: budi prez izebrania, y prez uſzega tuoiega duguvania, y uſzegdar budes dobichek imel. Artiſze joſche vekſſa miloſcha priverſe kakſze naiberſe mene zruchis, akoſze pak nazad nepovernes. Goſzponne kulikokrattiſze moram zruchiti, y vuchem hochu ſzam ſzebe oztaviti. Uſzegdar y uſzaki châſz: kak u-malom, tak y vu velikom. Nicheſza neſznimliem, nego hochu daſze uſzegamentuies. Ar kak drugach budes mogel biti ti moi, y ia tuoi? Akoſze uſze volie tuoie zuuna y znutra neoſzlobodis? Chim berſe to uchnis temti bolie bude: y chim puneie y ſzercheneie, temmi dragſſi budes, y unogo vech dobis.

 2. Ne-

2. Nekiſze mene izruchaiu, ali nekotera van ſznimliu: Niti napunom Bogu neveruiu, y zato hoteſzi pache pripaſchiti. Nekiſze takai zpervine uſzi alduiu, ali kak zkuſſnia nad nie doide, potlamſze vu ſzuoie povernu; zatoſze kruto malo y uſze prek ni malo vu dobrote nepoveksſaiu Ovi ovakovi na pravu chiſztoga ſzercza ſzlobodu, niti na liublienu priatelſztua moiega miloſchu nigdar nedoſzegu; akoſze pervo napunom neizruchè y uſzaki dan menè nealduiu: prezkoga ne mochi zmenum nigdar iedinoſzti moie uſivati.

3. Guſztokratſzemti rekel, y zopet vezda velim: oztaviſze, izvuchiſze y budes velikoga mira na ſzerczu uſival. Dai uſze meſzto uſzega. Nikai neiſchi, nikai nazad neproſzi; ſzoi chiſzto vumene, niti nedvoi, y budes mene imel. Budes proſzt na ſzerczu, nitite temnoſzt pod pete nezpravi. Natoſze terſzi, toga proſzi y moli, toga ſelei; daſze mores uſzega ſzuoiega mentuvati, y gol, gologa JEſuſſa naſzleduvati: ſzamomu ſzebe umreti, y mene vekuekoma ſiveti. Onda preſztanu uſze nichemurne y neſzpametne miſzli, krivo zburkanie, y zkerbi prekoredne. Onda tulikai odſztupi nemertuchliva boiazlivoſzt, y nenaredna liubau umerie y pogine.

TRI-

Trideszeti y Oszmi Deel.

Kakſzeie trebe dobro zuuna raunati, y vu pogibeli k-Boga utechi.

1. SZinko na ovo marlivo moras kaniti, da uſzakom meſztu y delu ali zuunſzkom poſzla budes zeuſzema proſzt, y ſzam ſzobom ladal, y da uſze bude pod oblaſztium tuoium, ti pako pod nichium; da budes Goſzpoduval chinou tuoieh y nie raunal; ne kaibi nyhou ſzluga bil, ali kakti rob, kiie za peneze kuplien; nego iz uſzega ſznet, y pravi ſzin ſidouſzkoga pokolenia, ki vu ſzrechu y ſzlobodu ſzinou Boſieh prehagia, ki zuerhu uſzega vezdasniega duguvania ztoie, y na vekivechna premisliavaiu, ki na preminuche z-levem okom glede, na nebezko pako deſzno oko obrachaiu: koieh ſzuet neuleche, dabiſze cheſza priieli, nego pache oni niega uleku, na dobro y haſznovitu ſzuoiu ſzlusbu, nakaiie od Boga od luchen, y napraulien od naivekſſega Meſtra, koi nikai nenarednoga ne vu ſzuoiem ztvoriteniu oztavil.

2. K-tomu akoſze vu uſzake prilike dobro derſis, nitiſze neupiras vu zkazli-

livoszt szueczku, niti zteloumem okom nerazgledas onoga, stosze more chuti ali videti: nego ako taki vu uszakom duguvaniu z-Moysessem ulezes vu hisu prebivalischa, od Goszponna tolnach proszit, dosztakrat budes chul odgovor nebezki, y na zadsze povernes dobro navuchen od vezdasniega y preseszoga duguvania: arszeie uszegdar, Moyses zatekal vu hisu prebivalischa, gdaie goder vuchem duoil, tolnacha pitat: y besalie k-molitue zboga pomochi, zkoterumbi pogibeli y hudobe chlovechanszke od vernul. Taksze y ti moras utechi y besati uszercza tuoiega zkrounu komoru, y verneie nebezke pomochi proszititi. Ar zato chtemo, daie Josue y szinmi Izraelszkemi od Gabaonczev bil ukanien: da od vuszt Goszponoveh neszu peruo tolnacha pitali, nego odvisse szladkem richam verujuch, ukanilisczusze krivo za dobro y pobosno dersech.

TRI-

TRIDESZETI Y DEVETI DEEL.

Da chlovek vu uszake zkerbi y pazke nemora od visse zabau. liati.

1. SZinko uszegdar izruchi name zrok y poszel tuoi, ia dobro usze vu szuoiem uremenu razluchim, chakai odluchka y rauniania moiega, y budes imel odtud velik napredek. Gospodne kruto rad nate usze izrucham, ar malo more miszel moia opraviti, ô dabisze unogo nezadersaval vu priseszнom pripechaniu, nego dabisze nesztanoma na voliu y dobrovolinoszt tuoiu alduval.

2. Szinko dosztakrat chlovek kruto jako miszli za kakvo duguvanie, koiega selè: ali gdaie zadobi; drugach pochne chutiti: arne ztalno poselenie okol jednoga duguvania, nego tem bolie iz jednoga na drugo vabi, y prigania. Ne adda to naimensse duguvanie, ako koi vu u-naimenssem duguvaniu szam szebe oblada y oztavi.

3. Pravi napredek chlovechanszki onsze zoue: gda chlovek szam szebe za nikai verse, pospota, y vu naimensse prec-

zembe

zembe dersi: y takou chlovek krutoie szlobodan y zeguran. Ali on ztari Nepriatel, koisze uszakomu dobru szuproti posztaulia, nepresztaie tentati y zkuſſavati: nego dan y noch poganosze tersziti zaszedati, dabi kak mogel koga, ki unogo nasze nepazi vu lechku szuoiu zpraviti, Zkoznuite y molite, veli Goszpodin Christus, da nezaidete vu zkuſſavanie.

CHETERDESZETI DEEL.

Kak chlovek nikai dobra iz szebe nema, nitisze unichem nemore dichiti.

GOszponne, kaiie chlovek, dasze sniega zpominas, ali szin chlovechanszki, daga pohagias? kakie zaszlusil chlovek, daszimu dal miloschu tuoiu? Goszponne kaksze morem tusiti, akome oztavis? Ali kai takuoga imam kaibi mogel pred te dati, akomi nedas sto proszim. To ztanouito doiztine morem miszliti y rechi: Goszponne ia szam nistar, nistar nemorem, nistar dobra szam iz szebe nemorem, nego vu uszem presztaiem y vusztaim, y na nistar usze kontinom idem. Jako-

I akolime ti nepomores, y znutra nenavuchis, vesz taki len y mahnit poztanem.

2. Tiszi pako Goszponne uszegdar szam on izti, y na veke dobar, pravichan y szuet ztois, usze dobro pravichno y szueto chinech y raunaiuch vu mudroszti. Ali ia kiszam bolie na zlo, nego na dobro gotou, neszam uszegda vu jednom ztaliſſu ztalen; arsze szedmero ureme zuerhu mene premenia. Pouszem tom berzosze na dobro oberne, gdaie volia tuoia, y gda szuetu ruku tuoiu na pomoch podas, arti szam prez jakoszti chlovechanszke budes mogel pomochi, y na tuliko potuerditi; dasze moi obraz nebude vech vu unoge prilike premenial, negosze k-tebe szamomu oberne szercze moie, y vu tebe pochine.

3. Odkuda dabi dobro znal uszaku szueczku radoszt odhititi, ali jur zbog toga pobosnoszt zadobil, ali zboga potrebchine, z-koium moram tebe izkati arga ne chloveka, koibime razueszelil: Ondabisze mogel z-isztine vu miloschu tuoiu ufati, y zbog nove mudroszti, zkoiumszime daruval veszel poszati.

4. Tebe hualim, od koga usze dohagia, gdami goder kai dobro upadnè. Jaszem pako nichemurnoszt y nistar pred tobum,

tobum, mlahau y neſztalen. Od kudaſze adda morem dichiti, y zakai ſelem velikoga preſtimania? neli za niſtar? y toie neſzmerno velika ludoſzt. Ztanouito nichemurna dika ie zla kuga y naivekſſa ludoſzt, pokehdob od prave dike mami, y miloſzt nebezku jagmi. Ar kada chlovek ſzam ſzebe vugoden biva, onda tebe merzek poſztaie: kada na chlovechiu hualu hlepi, onda prez uſze prave krepoſzti oztaie.

5. Prava pako dika ie y ſzueta radoſzt, koiſze ne vu ſzebe, nego vu tebe dichi: koiſze raduie ne ſzam vu ſzuoie krepoſzti ili dobrote, nego vu imenu tuoiem; k-tomu daſze y vu nijedne ztuari nenaſzladuie, nego zavoly tebe. Hualieno budi ime tuoie, ne moie: veliko budi delo y chinienie tuoie ne moie: blagoſzloulieno budi tuoie ſzueto ime; name pako neka neſzpade nijedna ſzueczka huala. Tiſzi dika moia, tiſzi radoſzt y veſzelie ſzercza moiega. Vu tebeſze hochu veſz den dichiti y veſzeliti, ſzam pako vu ſzebe ni malo, nego vu mlahavoſzti moie.

5. Neka iſchu ſidovi hualu y diku, koia iz ſzameh nyih izhaia: ia onu hochu izkati, kotera od ſzamoga Boga ſz-haia. Vſza, kaiſze doſztoi, dika ſzueczka, uſze uremenno poſtenie, uſza viſzina ovoga ſzueta, akoſze k-dike tuoie vekovechne priſzpodobi, je ludoſzt y noria. O pravicza moia, y miloſzerdnoſzt moia; Bog moi, preblaſeno Troiſztuo, tebe ſzamomu budi huala, poſtenie, krepoſzt, y dika, na uſze vekovechne veke.

CHETERDESZETI Y PERVI DEEL.

Kakie trebe uſze uremenno poſtenie za nemar puſztiti.

1. SZinko, nederſiſze ti nato, ako vidiſs daſze drugi podiſu, y veliko poſtenie dobivaiu, ti pako zapuſchen vu poniznoſzti zaoſztaies. Podigni ſzercze tuoie k-mene vu nebo, takote neche razſaloſztiti zapuſchenie chlovechanſzko na zemlie. Goſzponne vu ſzlepote prebivamo, y ludoſztnaſz berzo premami. Akoſze ſzam pravo premiſzlim, nigdarmi ne nikakua krivicza od nijedne ztuari uchiniena, od kudaſze ni nemam zakai nate potuſiti.

2. Kaiti pako unogokrat jeſzem neſzmerno proti tebe zagreſſil, praudeno uſze ztuorenie, proti mene oruſie terga y podiſe

dise. Praudeno szem adda ureden obsta-
noszti y zaversenia : tebesze pako dosz-
toi huala dika, y postenie. I ako ia ne-
budem na to gotou, da rad hochu od usza-
ke ztuari za malo prestiman y oztaulien
biti, y do koncza za nistar dersan; nemo-
rem vu szerczu moiem pochinuti, nitisze
ztalno ztauiti, niti duhounem zakonom
preszuetiti, niti do koncza ztobum zkupa
z-prauiti y z-jedinati.

Cheterdeszeti y Drugi Deel.

Da ne treba mira y pokoia szuoiega vu liudeh u-pirati.

1. SZinko ako mir ili pokoi tuoi upiras
y meches vu koteru perssonu zbog
tuoiega telounoga chutenia, z-kumsze
seles zkupa nasiveti, nesztalen budes y
kruto zavuzlan. Akolisze pako uteches
k-one iztine y pravicze, koia uszegdar
sive, ter nesztancze prebiva, nechete
raztusiti priatel tuoi, ako od tebe odide,
aliti vumerie. Vu mene mora ztati lyu-
bau, koiu imas proti priatelu tuoiemu;
y zaradi mene moras uszakoga liubiti,
koitisze god dober vidi, y jako drag ali
vu-

vugoden. Prez mene nikai nevalia, niti
neche obsztati priatelsztuo : niti ne pra-
va liubau, koteru ia zkupa nezpravim.
Tako moras merteu biti takove liubaui
proti tuoiem dragem y milem, da (kuli-
koie nad tobum) selelbi prez usze szuecz-
ke drusbe y tovarustua siveti. Temsze
bolie chlovek k-Bogu priblisava, chim
dalie od usze szueczke radoszti od haia.
Tem tulikai visse, k-Bogu zleze, chimsze
nise vusze zpuszti, y chim bolie szam pri
szebe mal posztaie.

2. Ki pako szam od szebe kai dobra
dersi, on miloszti Bosie k-szebe nepuszti:
ar miloszt szuetoga Duha, uszegdar ische
szercza poniznoga. Dabisze ti znal do
koncza za nistar prestimavati, y usze
ztuoriene ili szueczke liubaui od bauiti,
iabi tebe moral z-velikum *miloschum*
napuniti. Gdasze ti na ovo szueczko
ztuorienie ogledas, ondasze vugiblie od
tebe pogled Ztuoritela tuoiega. Vuchisze
vu uszem za-voliu Ztuoritela obladati, on-
da budes mogel praudeno, nebezko du-
guvanie, y Boga zpoznati. Budi kuliko
god hoche malo duguvanie, koterosze
prez reda Gubi; ono krati y ztese od
naivekssega dobra, y jako chloveka
blati.

CHETERDESZETI Y TRETI DEEL.

Proti lude i szueczke mudroszti.

1. SZinko, nekate negenu lepe y globoke rechi chlovechanske. Ar kraliesztuo nebezko neſztoi vu recheh, nego vu dobrote y krepoſzti. Pazi na rechi moie, zkoteremiſze ſzercze podſiſe, y pamet preſzuechuie; k-tomuſze y ſaloſzt za grehe podiſe, zaniumſze pako unoga radoſzt zadobiva. Nigdar ni rechi nechti vu to ime, dabite liudi za vucheneſſega illi mudreſſega derſali. Vuchiſze kak moras hudobe tuoie trapiti, arti vech to bude haſznilo, nego dabi znal na unoga teska duguvania odgovoriti.

2. Potlam kak unoga prechtes y prek prepoznas uſzegdarie potrebno, daſze na jeden konecz povernes. Jaſſem on, ki chloveka vuchim vu uſzakom znaniu y navuku: ter vekſſi y ochiveſzteſſi razum malem ali poniznem dajem, negoga more nijeden chlovek naiti ali navuchiti. Komu ia govorim, on berzo muder poſztane, y unogoſze vu duhu povekſſa. Jai onem, koteri za unoga luda y nichemurna duguvania od liudi zuedaiu, za put pako, poleg

kogabi mene morali ſzluſiti, malo maraiu. Doide ureme, kadaſze bude videl navuchitel uſzeh Meſtrou Chriſtus, Goſzpodin Angelſzki, ki bude uſzeh lekczie ili navuka poſzluſſal, toie to, bude od uſzakoga duſsnoga zpoznania rachuna potrebuval. I onda bude veſz Jeruſalem z-poſzueti preizkaval, y budeſze uſze videlo, kaie gode vu temnoſzti zkriveno, y onda zamuknu uſze mudre rechi uſzakoga jezika.

3. Jaſzem on, Ki poniznu duſſu vu ochnom megneniu podiſem; daſze vech nauchi od iztine vekivechne, nego dabiſze deſzet let bila vu skolah vuchila. Ja vuchim tak, da rechi neſſume, nitiſze ſtimania ili pameti nemute; prez uſze gizdoſzti velikoga preſtimania, y prez karke uſzakoiachkeh zrokou. Jaſzem, ki vuchim uſze ſzueczko odduriti, na ovo vezdaſnie, kaiie pred nami, merzeti, vekivechnoga izkati, na vekivechno miſzliti, chaſzti y velikoga poſtenia beſati, luczke ogovore y z-pachenie podnaſſati, uſze ufanie vu me upirati, zuuna mene nikai neſeleti, y mene zuerhu uſzega z-goruchem ſzerczem y hoteniem liubiti.

4. Ar neki, mene kruto jako liubechi, bilie zeznal nebezka duguvania, teric potlam

lam chuda govoril. Vechſzeie pobolſſal uſze oztaviuſſi, nego glubokoga navuka vuchiuſſi. Ali ia nekem govorim obchinſzka, nekem pako oſzebuina duguvania: nekemſze po znamenieh y priſzpodobah ſzladko z-kaſuiem; nekem pako zuelikum vedrinum y ſzuetloſztium zkrounoſzti oznaniuiem. Jeden glaſz ztoii vu knigah, ali on uſzeh jednako nevuchi: arſzem ia unutre navuchitel uſze pravicze, izuednik ſzercza, ki uſzako mislienie razumem, chinienie y delo pomaſem, uſza komu delech, kakſze mene uredno vidi.

Cheterdeszeti y Cheterti Deel.

Daſze ne trebe vu zuunſzko duguvanie puſchati.

1. SZinko za unoga nemoras znati, negoſze moras kakoti mertuoga na ſzuetu ſtimati, y komuie veſz ſzuet razpet. Potrebnoie tulikai poleg unogoga z-gluhem vuhom mimo preiti, ter bolie za ono, kaiſze mira y pokoia tuoiega doſztoy premisliavati. Unogo vech haſzni od onoga, kaiti ne zuolium ochi odvernuti, y uſzakoga vu ſzuoiem chuteniu ili volie

volie oztaviti, negoſze vu karliveh recheh zaderſavati. Ako budes dobro poleg Boga ztal, y na niegou ſzud, ili na chutenie pazil, laglie budes terpel, akote prem gdo z-rechmi oblada y premore.

2. O Goſzponne kamſzmo tia zaſli? Nut plachemoſze za uremenni kuar, za mal dobichek techemo, y trudimoſze, à uzabiczenamie duhouni kuar, y komaiſze za nyim negda keſzno povernemo. Kai malo ali nikai nehaſzni, na ono pazimo; kainamie pako naibolie potrebno, ono za nemar puſztimo: ar veſz chlovek na zunuſzko y ſzueczko pazi, y akoſze na hitrom neodtergne, potlam ſzam rad vu niem leſi.

Cheterdeszeti y Peti Deel.

Da ne trebe uſzakomu veruvati, y kakſze lahko uſzaki vu rechi poskali.

1. DAimi Goſzponne pomoch vu nevolie, arie luda y nichemurna uſza iakoſzt y moch chlovechanſzka. O Kuliko krat neſzem onde vere naſſel, gdeſzem ſtimal daiu imam! kuliko krat ſzemiu takai onde naſſel, gdeſzemſzeie

menie nadeal! Ludoie adda ufanie vu liudeh, pomoch pako pravichneh ie vu tebe ô Bose. Blagoszloulien budi ô Goszponne Bose moi vu uszeh, koianamsze pripechaiu. Krutoszmo gingavi y neztalni, berzosze ukanimo y premenimo.

2. Koteriie on chlovek, kisze tak chedno y marlivo vu uszem more chuvati, da negda vu kakuu prevaru ali zmutniu neupade? Ali on kisze vu te Goszponne usa, y ki tebe z-priproszteın szerczem ische, neche tak lahko opasztí. Akoli prem pako dopade vu kakovu nevoliu, budi kak gode vu nie zapleten, tiga naiberse sznemes y razveszelis ar ti nikoga vu te ufaiu chega neosztavis tia do konecza. Maloie koteri tak veren priatel. Kibi vu uszeh nevoliah priatela szuoiega tuerdno obsztal. Ti Goszponne, tiszi szam naivernessi vu uszem, y zuuna tebe ne drugoga takovoga.

3. O kakie kruto razumna bila szueta dussa ona, koteraie negda to rekla: Uterdilaszeie pamet moia, y vu Christussa vuperla! Dabi tak z-menum bilo, nebime lahko liudi ztrah bilo, nitibime tak uszaka rech zmutila. Gdo more usze pervo premiszliti, alisze uszega zla ognuti, koterosze more pripetiti? Ako dosztakrat y ona

ona naskodè, koterasze pervo previde, kak nebi ona kruto jako urazila, koterasze ni malo neprevide? Ali zakai neszem ia nevolini zasze bolic prepaschil? zakaiszem tak lahko drugem veruval? aliszmo liudi: niti neszmo drugo, nego kerhki liudi, akonasz prem unogi drugi za Angele derse y prestimavaiu. Goszponne, komu hochu veruvati? komu, nego tebe, tiszi pravicza kotera neukanivies, nitiie tebe moguche ukaniti. Zuerhu toga: Uszakiie chlovek lasliu, mlahau, nesztalen, y naiboliesze vu recheh rad poskali tak da musze tak tesko more veruvati, akosze prem na licze gledech pravo vidi.

4. Kakszi dobro preopomenul, daszeie trebe od liudi chuvati; y kaitiszu nepriateli chloveku domachi niegovi: niti ni kai veruvati ako gdo reche: nut ovoie oude, ali nut ono onde. Nauchil szemsze po kuaru moiem, ter Bose dai dabimi bilo na moi vekssi navuk y obchuvanie, ne pako na nerazumnoszt moiu. Cheden budi (neki opomina) cheden budi, dersi pri szebe ono, kai govorim. Kada pako ia muchim, y za zkrouno dersim, on szam nemore onoga zamuchati, zakaiie mene prepovedal govoriti, nego taki, onde mene y szam szebe prepoue ter

O 5 odide.

odide. Od ovakoveh pripovesztih y nechedneh liudih Goszponne obranime, daym uruke neupadem, niti nigdar nikai toga takuoga neuchinim. Daimi rech ztalnu y pravichnu vu moia vuszta, y segau jezik odverni od mene. Onoga chesza terpeti nechu, moramsze zeuszema chuvati.

5. O kakie dobro y mirouno za druge muchati, niti uszemu zproti uszegdar veruvati, niti lahko na dalie razglasziti, malo komu, szuoie szercze odpreti, onoga uszegdar izkati, ki szercze vidi, nitisze nedati uszakeh rechih vetru szimo tamo raznassati, nego usza unuternia y zvunesnia seleti, dasze poleg tuoie dobre volie zpune y uchine! Kakie szegurno besati szueczkoga zkazuvania nato, dasze milosztz nebezka zachuva, niti neseleti onoga chemusze oude liudi chude, nego szamo za onem ze uszum jakosztium y marlivosztium hoditi, po chemsze sitek pobolssava, y szercze zasise! Kakie unogem to naskodilo, gdaszu szami szuoie dobrote y krepozti prepoznali, y prevech zagoda bili vu nyih pohvalieni! O kakie unogem pohasznila milosztz nebezka zamuchana na ovom kerhkom sitku, od koga vele, daie usza zkusnia y harcz ali vojuvanie. CHE-

CHETERDESZETI Y SESZTI DEEL.

Kaksze moramo vu Bogu ufati, Kadasze oſtreh rechi ztrele proti nam podisu.

1. SZinko ztoi tuerdno, tersze vu me ufai. Ar kaiszu rechi, nego rechi? po zraku lechu, alisze za kamen nezadevaiu. Akoszi kriu, miszli dasze rad hoches pobolssati: akolisze vu nichem kriucza nezpoznavas, nakani, da to rad hoches za Boga preterpeti. Dosztaie y to malo, ako prem koteru rech negda zaterpis, ki nemores izda teskeh vudarczeu ili boia podnassati. Ali zakaiti tak mala duguvania do szercza prebijaiu, nego zato, kaitiszi izda vesz szueczki y telouni, k-tomu y na liudi vech negobi treba, pazis y gledis? Kaitisze pako obssa noszti boys nedasze za pregrehe pokarati, nego szamo tenie kaikakuoga zprichania isches.

2. Ali bolie jedno malo szam szebe preglei, y hoches zpoznati, da izda szuet vu tebe sive, y ludo ono hotenie, po kom seles liudem drag y vugoden biti. Ar gdasze

gdasze pokarania ogibles tersze za pregreshe nedas obsaniti, tosze ochiveszto vidi, da nitiszi ziztine ponisen, nitiszi pravo szuetu merteu, nitiie szuet tebe razpet. Ali poszluhni rech moiu, niti nebudes onda maral za deszet jezer rechi chlovechanszkeh. Ali budiszi, dabisze usze proti tebe zgovorilo, kaisze god po naivekshe hudobe more zmiszliti, kaibiti usze ono naskodilo, dabi usze ono prepusztil onak mimo preiti, niti nebi vech neg za naimenshu truhu miszlil? Biliti usze ono moglo szam jeden lasz iz glave zpuknuti?

3. Ali on, ki unutre szercza nema, niti Boga pred ochima, lahkoga uszaka huda ali spotliva rech gene. Ki pako vu mene poufanie ima, niti neselè szam poleg glave szuoie obsztati, on bude prez uszega ztraha chlovechanszkoga nitisze vu nichem na szuetu bude liudih sonal, ali bojal. Arszem ia szudecz, ki usze zkrounoszti prepoznavam: ia znam kaksze ie usze pripetilo: ia dobro znam y onoga, ki kriviczu komu chini, y onoga kiiu terpi. Od meneie ta rech posla, toszeie po moiem prepuscheniu pripetilo, dasze iz unogoga szercza mislienia prepoznaiu. Ia budem krivoga y pravoga szudil,

dil, ali po moiem zkrounom szudu hotelszem obadua peruo izkusziti.

4. Chlovechie szuedochansztuo gusztokrat zmenka, y ukanivie: moi pako szud ie pravichen, ztalen bude, nitisze nigdar nepodmekne. Uszegdarie zkoro otaien, y maloybie, kembi uszegder bil ochiveszt: nigdar podpunom nezabludi, niti more zabluditi, akosze prenekem nerazumnem prau nevidi. K-meneie adda vu uszakom szudu, potrebno techi, nitisze ne trebe nasze szamoga upirati. Arsze pravichen nigdar vu nichem neche zburkati, kaimusze god od Boga pripeti. Akosze prem kai krivo proti niemu reche, nebude unogo maril. Nitisze nebude ludo y unogo raduval, ako drugi budu poleg iztine zagovariali: ar to miszli, daszem ia on, ki szercza y pameti pregledam, ki neszudim na licze gledech, niti onak, kaksze liudem vidi. Arsze dosztakrat pred menum ono krivichno nahaia, kaisze liudem huale uredno vidi.

5. Gosponne Bose, pravichni szudecz, zmosen y poterpen, ki znas kerhkochu chlovechanszku y kriviczu; budi jakoszt moia, y usze ufanie moie; armi vu tom ne zadovolino dusno zpoznanie moie. Ti znas ono, chesza ia neznam; y zatoszemsze

szemsze vu uszakom pokaraniu moral poniziti, y pokorno preterpeti. Oprosztimi tulikai milosztiuno, kuliko gode krat neszem ovak chinil, termi dai opet milosztna veksse poterplenie. Armi vech haszni obilna miloscha tuoia nato, da od puschenie grehou zadobim: nego stimana od mene pravicza, nato da otaino moie dusno zpoznanie zpricham y obranim. Akosze prem vu nichem kriucza nechutim, podpunomasze vu tom pravichnoga uchiniti nemorem: ar akosze odmekne milosźt tuoia, nigdo, ki na szuetu sive, pred tobum pravichen neposztane.

Cheterdeszeti y Szedmi Deel.

Potrebnoie uszu teskochu za sitek vekivechni podnassati.

1. SZinko naite nijeden trud y poszel neutere, kogaszi zavoly mene naszе priiel; nitisze nepresztrassi pred uszakum nevolium y teskochum, negote nai vu uszem, kaitisze gde more pripetiti moie obechanie krepi, y veszeli. Ia morem uszega obilno dati zuerhu uszakoga

ga reda y mertuka. Nebudes oude dugo z-trudom y z-boleznosztium obterssen. Jedno malo pochakai, budes zkoro uszega zla konecz videl. Jedna vura doide, gda henia vesz trud y zmutnia. Uszeie ono malo y kratko, kai gode zuremenom prehaia.

2. Chini kai chinis: verno delai vu terszju moiem, ia budem naiem y placha tuoia. Pissi chti, popevai, jauchi, muchi, moli, szercheno terpi usze szuprotiuno: uredenie uszega toga, da pache y veksséga harcza sitek vekivechni. Doide mir vu jednem dnevu, za koga Goszpodin Bog zna: ter niti bude dneva, niti nochi vu ovom uremenu; nego szuetlosźt nepreminucha, vedrina nepreszesna, mir ztalen, y pokoi szeguren. Nereches onda: gdome hoche szneti iz tela ove szmerti? Niti budes krichal: Jai mene, arszeie odvleklo seliarszko ztaniuvanie moie! arsze szmert naglaucze prehiti, zatem bude nepretersno zuelichenie, prez uszе zkerbi bude blasena radoszt, szlatko y lepo tovarustuo.

3. O dabi bil videl vu nebu szuetczeu Bosieh vekivechne korune, k-tomu vu kulikesze dike veszele, kiszu negda na ovom szuetu zaverseni, y kakti neuredni, dabi na

na ſzuetu ſiveli, preſtimani bili: tibiſze ztanoito taki tia do zemlie ponizil, y ſelelbi unogo bolie uſzem podloſen biti, nego nad jednem ſzamem oblaſzt imeti: nititiſzi nebi na tom ſzuetu veſzeleh dnevou ſelel: negobi raiſſi za Boga kai terpel: joſchebiſzi za velik dobichek derſal; dabi od uſzeh liudih za niſtar bil zaverſen.

4. O dabiti uſze to vugodno bilo, y do ſzercza globoko zaslo, kakbiſze ſzmel neg jenkrat potuſiti? neli uredno za ſitek vekivechni uſzega truda y pota preterpeti? Ne malo duguvanie pogubiti ali dobiti kraliesztuo nebezko. Podigni adda vu nebo licze tuoie. Nut ovo ia, y uſzi zkupa ſzuetczi moy z-menum, kiſzu na tom ſzuetu velik harcz imeli, vezdaſze veſzele, vezdaſze raduiu, vezdaſzu ſzegurni, vezda pochivaiu, y budu prez kraia y kończa z-menum vu kraleſztvu otcza moiega prebivali.

Cheterdeszeti y Oszmi Deel.

Od dneva vekivechnoga, y od nevoly ovoga ſitka.

1. O Preblaſeno varaſſa nebezkoga prebivaliſche! ô preſzuetli den vekivechnoſzti, koga noch nepocherni, negoga naivexa iztina uſzegdar preſzuechuie; den uſzegdar veſzel, uſzegdar ſzeguren; ki nigdar ztaliſſa tuoiega drugach nepremenias! O dabi bil on den oſzuenul, y dabi uſzega ovoga uremennoga bilo neſztalo. Szuetiſze kaiſze doſztoy ſzuetczem z-nepretersnum ſzuetloſztium, ali nam putnikom ne nego zdalka, y kakti vu zerczalu.

2. Znaiu Duoriani nebezki, kakie on den veſzel, jauchu pregnani ſzini Evæ, daimie ou den tak ſuhkek y primraſen. Dneui vezdasniega uremena mali y hudi ieſzu puni boleznoſzti y nevolie: oudeſze chlovek z-unogemi grehi zatepe, vu v-unogo poſelenie zaplete, vu unogi ztrah zaperi, z-unogum zkerbium razmori, z-unogum ludum prigledbum zamuti, vu unoguſze ludozt zameſſa, z-unogemiſze pregreski obſzochi, z-unogemſze trudom potere, z-kuſsniami obterſzi, z-naſzladnoſztmi opeſſa, y z-uboſtuom trapi, ili muchi.

3. Ogda bude konecz uſzemu ovomu zlu? gda budem proſzt od tusne ſzlusbe grehou moieh? gdaſze budem iz tebe ſzamoga zpominal ô Goſzponne? gdaſze budem na punom vu tebe veſzelil? gda bu-dem

dem prez uſze pachke vu prave ſzlobodchine, prez uſzega terha na duſſe y na telu. Gda bude mir ztalen, mir nezmuten y ſzeguren, mir unutre y vune, mir ze uſzeh ztran tuerden? Dobri Jesus, gdate naiperuo zagledam? gda budem premisliaval diku kraliesztua tuoiega, gda ti mene uſze vu uſzem poztanes? O gda budem z-tobum vu kraleſztvu tuoiem, koteroſzi od veka pripravil dragem tuoiem? Oztaulienſzem ubog y pregnan, na nepriatelſzkom kotaru, kadeie uſzagdesnia voiſzka, y naivekſſa neſzrecha.

3. Razveſzeli pregon moi, potiſſi ſaloſzt moiu, ar k-tebe milo zdihava uſze ſelenie moie. Armiie uſze ono tesko breme, kaimi goder ou ſzuet na radoſzt daie. Selem ia tebe naibolie uſivati, alite nemorem zapopaſzti. Selemſze vu duhounom y nebeſzkom poſzlu zaderſavati, alime dole uleche ſzueczko y uremenno duguvanie, y neukretno poſelenie. Zmiſzelium ſelem nad uſzem duguvaniem biti, alimuſze y nehtech moram z-telom podloſiti. Takſze ia neſzrechni chlovek ſzam ſzobum borim, terſzem ſzam ſzebe teſek poſztal, kada duh ſele gore biti, telo pako dole hoche obſztati.

4. O kai

4. O kai ia unutre terpim, gda na ſzerczu nebeſza premisliavam, y takiſze unoſina telouna y ſzueczka vu molitve predme poſztavi! Boſe moi neodſztupi dalko od mene, nitiſze vu ſzerditoſzti neogni ſzluge tuojega. Iſzkaſi obleſzk liſzikania tuoiega, ter nie uſze raſztepi: izpuſzti ztrele tuoie, y naiſze zmute uſze nepriatelſzke groſnie. Uſze moie chutenie k-tebe poberi: uchini daſze ze uſzega ſzueta pozabim: dai da na zkorom zahitim y za niſtar verſem gresne norie. Pomozime pravicza vekivechna, dame niiedna ludoſzt po ſzebe negene. Doidi ſzlaſzt nebezka, ter nai beſi pred liczem tuoiem uſza nechiſztocha. Oproſztimi tulikai y miloſztiuno odpuſzti, kuliko godekrat vu molitve za drugo zuuna tebe miſzlim. Ar to ſztanovito valuiem, daizemſze kruto jako z-miſzelium raztepen navadil biti. Arme doſztakrat onde ne, gde telounem zakonom ztoim ali ſzedim, negoſzem bolie onde, kamme miſzel unaſſa. Ondeſzem ia, gdeie y miſzel moia. Ondeie guſzto krat miſzel moia, gdeie ono kaimiie drago. Onomi naiberſe na pamet doide, kai od nature ſzuoie naſzladnoſzt z-ſzobum noſzi, alimiie zato vugodno, daſzemſze k-niemu privikel.

5. Od-

5. Odkuda ti pravicza y iztina jeſzi ochiveſzto rekla: Kadeie god kinch tuoi, ondeie y ſzercze tuoie. Ako nebo liubim, za nebo rad y miſzlim. Akoli chalarni ſzuet liubim, raduiemſze nad ſzrechum niegovum, za saluiemſze tulikai nad neſzrechum. Akoli telo liubim, uſzemi telouno predme dohaia. Ako duſſu liubim, dragomiie za duhouno miſzliti. Ar kai gode liubim, od onoga rad chuiem y govorim; y od uſzega toga mislienie z-ſzobum domom donaſſam. Ali blaſen ie on chlovek, ki zaradi tebe Goſzponne uſzemu, ztuorieniu da proſchenie da od niega odide: ki naturu ſzuoiu z-ſzilum lada, y uſze telouno poſelenie po duhounom ſaru razpinia: da onak ochiſztiuſſi illi razuedriuſſi ſzuoie duſsno zpoznanie chiſztu molitvu tebe alduie, ter da ureden poſztane koruſſeu Angelſzkeh, onda, gda uſze zemelſzko zuuna y znutra od ſzebe prepravi.

IHS

CHE-

CHETERDESZETI Y DEVETI DEEL.

Kakie trebe ſeleti ſitka vekivechnoga: y kulikoie dobra uſzem obechano, kiſze na tom ſzuetu bore.

1. SZinko gda chutis, datiſze iz neba daie ſelenie na vekivechno blaſenſztuo; ter ſeles iz prebivaliſcha telounoga iziti zato dabiſze ſzuetloſzti moie prez nyedne ſzuprotiune tenie mogel nagledeti, razſſiri ſzercze tuoie, ter zpravoga ſzercza primi ovo ſzueto nadehnienie. Kruto veliku hualu zdavai dobrote nebezke, kotera tak doſztoino ztobum barache, miloſztiuno pohaia, ſzercheno podſiſe, zmoſno pomaſe da pod tuoiem laſztovitem terhom vu zemelſzku oddurnoſzt neopades. Ar znai, da toga ti po tuoiem terſſeniu ni po tuoiē mislieniu nedobivas, nego po ſzame urednoſzti miloſche nebezke, y po prigledbe Boſie: daſze taki vu dobrotah y vu poniznoſzti bolie povekſſas ter daſze na priſſeſzni harcz pripravis k-tomu daſze vuchis ze uſze liubavi ſzercza tu-

 oiega

oiega mene derſati, y mene z-goruchem hoteniem ſzluſiti.

2. Szinko, guſztokrat ogeny gori, ali prez dima plamen gore neide. Take y nekoieh ſelenie na nebo hlepi, ali potom neſzu proſzti od zkuſſnie telounoga poſelenia, zato y neopraułiaiu uſzega chiſzto za diku Boſiu, cheſza z-tulikem ſeleniem od Boga potrebuiu. Takovoie doſztakrat ſelenie tuoie, za koteroſzi velel, da kakti odviſſe zabauno hoche biti. Ar ono ne chiſzto ni zuerſſeno, kaiie gode z-ſzuoium laſztovitum haſznum zatepeno.

3. Proſzi, ali ne, kaiie tebe drago, y vugodno, nego kaiie mene na hualu y poſtenie: ar ako pravo chutis y ſzudis, moie odluchenie y razlog moras na viſſe preſtimavati, y bolie naſzleduvati, nego uſze ſelenie tuoie, y z-onem zkupa nakai naibolie hlepis. Znam ia dobro ſelenie tuoie, chulſzem takai doſztakrat zdihavanie tuoie. Vezdabi rad biti vu ſzlobode ſzinou Boſich: vezdate naſzladuie hiſa vekivechna, y domouina nebezka puna veſzelia, ali takova vura ne izda doſsla: nego ie ioſche drugo ureme, rekſſi ureme boia ili voiſzke, ureme truda y zkuſſavania. Seles z-naivekſſem dobrem napunien biti, ali vezda toga nemores

res dobiti. Jaſzem mene chakai (veli Goſzpon) doklam doide kralieſztuo Boſie.

4. Moras ſze ioſche na ſzuetu zkuſſati, y vu unogom izuuchiti. Negdatiſze da radoſzt, ali do ſzitoſzti nigdartiſze nepoſzudi. Obiachiſze adda ter zmoſen budi tak vu chinieniu, kak vu terpleniu kaiie gode nature ſzuprotiuno. Potrebnoie da noui chlovek poztanes, terſze na drugoga preobernes. Potrebnoie da doſztakrat ono chinis, k-chemu volie nemas ono pako kaibi rad, da oztavis. Kaiie drugem drago ono uſze dobro upade: Kaiie tebe po volie, ono dalie nikam nepoide. Kai drugi gouore, onoſze poſzluhne: kai ti velis, onoſze bude za niſtar preſtimavalo: drugi budu proſzili, y oni hote prijeti: ti budes proſzil, ter nikai nezproſzis.

5. Za druge budu jako y veliko liudi govorili, zate pako budu muchali. Drugem ovo y ono uruke zruche, tebe pako uſzegder budu za nehaſznouitoga derſali. Zbog togaſze natura negda razturobi, y unogo bude, ako muchech ono zaterpis. Vu ovom, y vu unogom tom takovom, kuſſaſze verni ſzluga Goſponnou, kak rekſſi zna y more ſzam ſzebe vu uſzem

 uterti,

uterti, y zanemar deti ali obladati. Teskoie kai toga takuoga, vu chembiti tak trebe umreti, kak da vidis y terpis usze ono, kaiie volie tuoie szuprotiuno: naibolie pako, kadatisze ono zapoveda; kaitisze neszpodobno y nehasznovito vidi. Kaitisze pako neszmes proti veksse oblaszti posztaviti, buduchi pod glavari polosen, zatotisze tesko vidi poleg luczke zapovedi hoditi, tuoiu pako voliu uszu na ztran odpuszititi.

6. Ali premiszli, szinko, ovoga truda haszen, kratek konecz, y dar neszmerno velik: ter nebudes vu tom teskoche chutil, nego kruto zmosnu terpliunoszti tuoie radoszt budes imel. Ar y za naimensssu ovu tuoiu voliu, koteru vezda szam rad oztaulias budes unebu uszegdar imel voliu tuoiu. Ar onde pravo naides usze kai gode budes seleti mogel. Onde budes moch y jakoszt imel na usze dobro, nitisze budes od nikud za nie boial. Onde volia tuoia uszegdar bude szlosna z-menum, niti zuuna mene nikai szuoiega oszebuinoga nebude selela. Ondetisze nigdo nebude szuproti metal, nigdote nebu tusil, nigdote nebu vu nichem kratil, niti puta prechil, nego usze, kai gode budes selel k-jednu pred tobum bude, usze tuoie hote-

hotenie y poselenie okrepe, ter tia do nai zadniega koncza zpune. Ondeti povernu diku za obssanoszt, koiuszi preterpel, za tugu y saloszt, preveliku hualu; za nai zadnie meszto ztolecz kralieuszki na veke. Ondesze bude videla haszen pobosnoszti, veszel bude trud pokore, ponizna pako pokornoszt, hoche z-velikum dikum koruniena biti.

7. Vezdasze adda ponizno prigni pod uszakoga rukum, nitite nebudi pazka, gdoie to rekel, ali zapovedal. Nego nato kruto jako pazi, da ali Glavar, ali mlaissi, ali jednak z-tobum kai od tebe bude potrebuval, aliti kai zapovedal, usze za dobro primes, ter z-pravoga szercza praudeno usze izpunis. Neki bude za ovo, neki za ono zuedal: naisze on dichi vu onom, y ou vu ovom, tersze nai jezero jezer krat pohuali: ti pako ni vu ovom, ni vu onom, negosze szam vu szuoie obssanoszti radui, ter vu moie szame drage volie y posteniu. Toga ti moras seleti, dasze ali po sitku, ali po szmerti tuoie uszegdar Bog vu tebe huali y dichi.

 PET-

PETDESZETI DEEL.

Kakſze mora chlovek, Kadaie ze uſzeh ztran oztaulien Bogu uruke alduvati.

1. GOſzponne Boſe, Otecz ſzueti, budi vezda y na veke blagoſzloulien: ar kak ti hoches takie uchinieno: y kai ti chinis, uſzeie dobro. Naiſze vu tebe veſzeli ſzluga tuoi, ne ſzam vu ſzebe, niti vu nichem drugom: arſzi ti ſzam pravo veſzelie, tiſzi ufanie moie, y koruna moia, ti radoſzt y dika moia Goſzponne. Kai ima ſzluga tuoi, nego ono, kaiie od tebe priiel y prez urednoſzti ſzuoie? Uſzeie tuoie, kaiſzi dal, y kaiſzi uchinil. Ubogſzem y ſziromah, vu potu y trudu od mladoſzti moie: negdaſze y raztuſi duſſa moia tia do ſzuz, negda pako z-burka proti ſzebe, zavoly priſeſzneh nevoly y terplenia, kogaſze nadeie.

2. Selem mirounoga veſzelia, mira ſzinou tuoieh, potrebuiem, kiſze hranc ili paſzu vu ſzuetloſzti radoſzti tuoie. Ako mir das akomi ſzuetu radoſzt napuztis bude puna duſſa ſzluge tuoiega z-pevania, y bude pobosna vu huale tuoie: ali akoſze ti

ti odmeknes kaktiſziſze kruto guſztokrat navadil, nebude mogla techi putem zapovedih tuoieh: aliieſze bolie na to kolena ugibliu, da tuche perſzi ſzuoie, pokehdobie ne tak, kakii ie uchera y predeucherom bilo, kadaſzeie ſzuetil poſzuet tuoi nad nie glavum, terſzeie pod ſzenczum kreliutih tuoieh branila uſzem zkuſſniam, koieſzu k-nie bukom prilipale.

3. Otecz pravichni, y uſzegdar hualieni, doſlaie Vura, daſze zkuſſa ſzluga tuoi. Otecz liublieni, urednoie, da ovu Vuru, kai zate preterpi ſzluga tuoi. Otecz uſzegdar poſtuvani, doslaie Vura, koteruſzi ti od veka videl da neumine: da do malo chaſza opeſſa zuuna ſzluga tuoi, znutra pako da uſzegdar pri tebe ſive: naiſze jedno malo za nikai preſtima, naiſze ponizi, y pred liudmi neka opeſſa, ſzterpleniem y z-betegi nekaſze tere: da opet ſzobum uzoriu nove ſzuetloſzti gore ſztane, terſze vu nebeſzkom y duhounom duguvaniu preſzueti. Otecz ſzueti, tiſzi ovak odluchil y hotel: y toie vezda vuchinieno, kaiſzi ti ſzam zapovedal.

4. Arie ova miloſzt proti priatelu tuoiemu, da terpi, y uſzu tugu za liubau tuoiu na ſzuetu podnaſſa; kuliko godekrat

krat y od, koga gode ono ti prepuſztis vuchiniti. Prez tolnacha, niti prez zkerbi ili previgienia tuoiega, k-tomu ni prez zroka nikai na ſzuetu nebiva. Dobromiie Goſzponne to daſzime ponizil; daſze vuchim pravicze tuoie, ter uſzu oholinoſzt y znaſſanie iz ſzercza van izhitim. Haſzni to mene, damie obſſanoſzt zakrila obraz moi: da potom bolie tebe nego liudih na moiu radoſzt iſchem. Nauchilſzemſze tulikai ſztoga boiati kruto ſzkrounoga y neizuednoga ſzuda tuoiega: koteri trapis y kaſtigas pravichnoga ſz-kupa zgresnikom, ali ne prez urednoſzti ni prez pravicze.

5. Hualim ia tebe, da neſzi proſztil hudobam moiem, nego daſzime uterl z-ſuhkemi vudarczi, pritiſchuchime, ter zuuna y znutra boleznoſzti nadme poſſiliaiuch. Nega nikai takovoga kaibime razueſzelilo pod nebom, nego ti ſzam Goſzponne Boſe moi, kiſzi uſzeh duſs Vrach nebeſzki, ki vudris y z-urachis tia upekel zapeliaſs y nazai dopelias. Ztrah tuoi neka nad menum prebiva, y ſiba tuoia mene bude vuchila.

6 Nut, liublieni otecz, ovoſzem ia vu rukah tuoieh, pod ſibum kaſtige tuoie ia nagnien ſztoim, vudri urat y herbet moi,

moi, da na voliu tuoiu nagnem gerbauochu moiu. Uchini iz mene pobosnoga vuchenika, kaktiſziſze dobro navadil chiniti; da taki idem na uſzaku zapoued tuoiu: tebeſze ia ze uſzem moie na pobolſſanie zrucham, y preporucham: boliemiie oude Kaſtiganomu biti, nego onde ali na drugom ſzuetu. Ti uſze znas malo y veliko, niti nikai ne bred tobum ſzkriveno na duſſe chlovechanſzke. Peruo negoſze kai uchini, ti znas kaiſze hoche pripetiti; niti ne potrebno dabite gdo vuchil ali opominal za ono kaiſze na ſzuetu pripecha. Ti znas kai mene haſzni na moie dobro, y kulikomi pomaſe kotera nevolia na ochiſchenie hergie grehou moieh. Izpuni nad menum tuoiu dragu voliu, niti neodduri gresnoga ſitka moiega, koga nigdo bolie ni chiſzteie nezna zuuna ſzamoga tebe.

7. Dai Goſzponne da znam ono kaimiie trebe znati; da ono liubim, kai moram liubiti, da ono hualim, kaiie tebe naivugodneſſe; da ono preſtimavam, kaiie pred tobum unogo uredno; da ono kudim, kaiie pred ochima tuoiemi merſzko. Nepuſzti toga dabi ia ſzudil poleg ochiiu zuunſzkeh y telouneh; niti da taki obſzudim onak, kak chlovechia vuha chuiu

chuiu: nego to da praudeno vu uigienom y duhounom prepoznam, ter zuerhu uſzega drage uolie tuoie uſzegdar naibolie iſchem.

8. Doſztakratſze ukani y krivo ſzudi chutenie, chlovechanſzko: ukaniuiuſze takai uſzi oni, ki ou nevolini ſzuet liube, te za vigienem blagom hlepe. Kaiie chlovek potom bolſſi akoga gdo drugi za vekſſega jedno malo preſtimava? Chalarni chalarnoga, ludi ludoga, ſzlepi ſzlepoga, ſzlabi ſzlaboga; gdaga znaſſa, ondaga ukaniuie, y do iztine vekſſumu obſſanoſzt z-ludum hualum ſzuoium zaudaie. Ar kulikie goder uſzaki na ocheh tuoieh, tulikie, ter ni merue ne vekſſi, govori y y vuchi ponizni: Szueti Ferencz.

Petdeszeti y Perui Deel.

Potrebnoſzeie onda poniznoga poſzla derſati, gdaſze od velikogga henya ili preztane.

1. Szinko nemores uſzegdar biti vu onom ſzerchenom ſeleniu na uſze dobro, niti uſzegdar vu globokom premisliavaniu obſztati; negoie potrebno daſze negda za voly pervorodnoga greha y maloga primes, ter da terh ovoga preminuchega ſitka y nehtech noſzis. Doklamgode ovo umertelno telo noſzis, budeti na ſzerczu tesko, y hochetiſze prigruſzteti. Potrebnoie adda guſztokrat vu telu buduch pod telounem terhom jechati, zato daſze nemores duhounoga poſzla y nebeſzkoga premisliavania neſztancze derſati.

2. Ondatiie trebe daſze uteches k-poniznomu y zuunſzkomu poſzlu, ter da iz dobroga dela radoſzt tuoiu priiemlies doſeſztka moiega, y viſſniega pohogiena da vu ſztalnom ufaniu chakas pregon tuoi y duhounu ſzuſſu da terpliuno podnaſſa, doklamte ia nazopet pohodim, y uſze teſkoche mentuiem. Ar ia to uchinim da uſzega truda zabis, ter unuterniega pokoja budes uſival. Hochu preſztreti pred te uſze polie ſzuetoga piſzma, da onak ſzercze tuoie razreſztreuſſi pochnes techi putem za povedi moieh. I reches onda: Ne uredno uſze terplenie ovoga ſzueta, one priſeſzne dike, koteraſze nad nami hoche zkazati.

PET-

PETDESZETI Y DRUGI DEEL.

Da chlovek nai nederſi ſzebe urednoga radoſzti nebeſzke, nego pache daie kaſtige zaſzluſil.

1. GOſzponne neſzem ureden razueſzelenia tuojega, niti nijednoga duhounoga pohogienia: y zato prauo z-menum chinis dame ſziromaha y prez radoſzti oztaulias. Ar dabi ia kakti morie mogel ſzuz iſztochiti, joſche nebi zaſzluſil razueſzelenia tuoiega. Odkuda nicheſza neſzem ureden, nego bichuvania y kaſtige: arſzemte jako y guſzto zbantuval, y kruto ſzem vu unogeh zagreſſil. Zato pravi zrok premiſzliuſſi, neſzem ni naimenſſe radoſzti ureden. Ali ti miloſztiuni y krotki Boſe, ki neches pogubiti chinienia ni dela tuojega, zato da pokaſes bogacztuo dobrote tuoie vu poſzudah miloſzerdnoſzti, y prez uſze urednoſzti laſztovite, doſztoiaſze razueſzeliti ſzlugu tuojega, zuerhu uſzega razloga chlovechanſzkoga. Ar nijedna radoſzt tuoia ne takova, kakovoie pomenkuvanie chlovechanſzko.

2. Kaiſzem uchinil, Goſzponne, dabimi

mi dal kakuu radoſzt nebeſzku? Jaſze za nijedno moie dobro neſzpominam; neg to ſzamo, daſzem uſzegdar na zlo bil gotou, à na poboljſanie len. Dabi ia drugach rekel, tibi ſztal ſzuprot mene, nitibiſze gdo naſſel, kibime zagovoril. Kaiſzem za grehe moie, nego pekla, y ognya vekivechnoga zaſzluſil? Ztanovito pravu iſztinu valuiem, daſzem ureden uſze obſſanoſzti, nitiſze nedoſztoi, dabi med poboſnemi tuoiemi zame ſzpomenek bil. Akoli prem pako toga nerad poſzluſſam: po uſzem tom hochu za iztine radi ſzam ſzebe za grehe moje karati, da tem laglie ureden poſztanem miloſzerdnoſzt tuoiu zadobiti.

3. Kai hochu krivecz rechi, kiſzem pun uſze obſſanoſzti: Nemam vuſzta ſzkemibi govoril, nego ſzamo ovu rech: Ugreſſilſzem Goſzponne ugreſſil, ſzmiluimiſze, oproſztimi. Prepuſztime jedno malo da oplachem boleznoſzt moiu, pervo nego poidem vu temni orſzag, koterogaie ſzmertna megla zakrila. Kai tak naibolie od kriucza y nevolinoga greſsnika potrebuies nego daſze poſaluie ter ponizi za grehe ſzuoie? Iz pravoga poſaluvania, ter iz ſzerchene poniznoſzti izhaia ufanie od puſchenia; umiloſchuſze pouracha

racha zburkano dusno szpoznanie, milosztsze ponaulia, koteraie pogubliena bila; chlovekfze pred prisesznum szerdum brani, tersze szkupa zasztaiu vu szuetom kussavaniu Bog y pokorna dussa.

4. Ponizno za grehe posaluvanie, tebeie Goszponne kruto priieten aldou; koteri unogo drakssu duhu ima pred liczem tuoiem, nego zasgani temian. Ovoie takai ona draga masszt, koiuszi hotel na szuete noge tuoie zleanu imeti: ar ponizno ga y potrenoga szercza neszi nigdar odvergel. Ondeie szegurno meszto pred liczem szerditoszti nepriatelszke. Arsze onde pobolssava y opira, kaiie gode od drugud zamazano ili utepeno.

PETDESZETI Y TRETI DEEL.

Dasze milosszt Bosia med one nepacha ki szueczka liube.

1. SZinko, unogoie uredna milosszt moia, nedasze med zuunszko duguvanie messati, niti med szueczko veszelie. Potrebnoie usze odurechi, kai gode miloschu krati, ako Teles niu vute ulejanu priieti. Proszisziszi meszta na szamom, rad sztoi szam szobum, nichijega pomen-

pomenkuvania nezifzkavai: nego bolie pobosno Boga moli, da uszegdar pamet u-posaluvaniu y chiszto dusno szpoznanie zadersis. Vesz szuet za nistar dersi: Bosij poszel pred uszem zuunszkem prestimavai. Ar nebudes mogel z-menum baratati, tersze nistarmanie vu szueczkom naszladuvati. Potrebnoszeie od mileh y drageh daleko razluchiti, ter od uszega uremenoga veszelia szercze szuoie proszto dersati. Tak proszi szueti Peter Apostol, dasze kakti putniki y prihodniki derse natom szuetu verni kerscheniki.

2. O kuliko usanie bude na zkradniem uremenu uszaki on imel, koga nijedno poselenie na szuetu nezdersava. Ali dabi tak szercze od uszega bilo razdruseno, toga mlahava pamet nemore vusze prijeti, niti telouni chlovek nezna za szlobodschinu unuterniega chloveka. Podpunoma ako praudeno hoche duhounem poszati, morasze tak z-blisniemi, kak z-daliesniemi razdrusiti, ter nikoga bolie nechuvati, nego szamoga szebe. Ako szam szebe do koncza obladas usze oztalo laglie podsze szpravis onoie zuersseno obladanie, ki szam szebe ladati more. Ar ki szam szebe na vuzde dersi, da chu-

tenie

tenie telouno razumu, razum pako mene vu uſzem ie podloſen, onie po pravicze ſzam ſzuoi goſzpodar, y goſpon uſzega ſzueta.

3. Akoli na ou verhunecz ſeles zleſzti, potrebnoie da ſzercheno pochnes ter da ſzekirum pod koren vudris da ſzpuches ter zatergnes otaino y prekoredno nagnenie proti ſzebe, y proti uſzemu tuoiemu oſzebuinomu y telounomu dobru. Nad ovum hudobum, z-kum chlovek ſzamſzebe oduiſſe reda liubi ſzkoro uſze viſzi, kaiſze goder mora od korena obladati: kotera potlam kakſze oblada, taki bude velik pokoi, y nepretersno potiſſanie. Ali kaitiihie malo, kibiſze terſzili ſzami ſzebe dokoncza umreti, niti napunom nekane ſzami iz ſzebe iziti, zato ſzami vu ſzebe zapleteni oſztaiu, nitiſze nemogu duhounem zakonom ſzami viſſe ſzebe podichi, ki pako ſele ſzlobodno z-menum hoditi, mora uſze ſzuoie hudo y prekoredno poſelenie uterti y utrapiti, nitiſze k-nijedne ſztuari z-oſzebuinum liubauium ili ſz-poſeleniem prilepiti.

PET-

PETDESZETI Y CHETERTI DEEL.

Od uſzakojachkoga razlega nature y miloſche.

1. SZinko, pazi marlivo na razlog med naturum y miloſchum, arſze jako ſzuprotiuno y otaino gibliu: na tuliko daſze teſko od drugoga nego od duhounoga, y kruto preſzvechenoga chloveka raſzpoznavaiu. Uſzi kaiſze doſztoi dobra ſele, y kai to dobra od ſzuoiega govorienia y chinienia derſe, terſze zato pod dobrem y lepem oblichaiem unogi ukaniviu.

2. Naturaie ſegava, zato unoge za ſzobum uleche, zapleche, y ukaniuie, ter ſzama ſzebe uſzegdar za ſzuoi konecz poſztavi, y liſztor naſze kani: ali Miloſzt priproſzto hodi, uſzakeſze hudobne tenie ogiblie: neche nikoga ukaniuvati, nego uſze chiſzto za Boga chini, vu kom na pokonecz koncza y pochiva.

3. Natura nerada hoche umreti, nedaſze pritiſzkati, niti obladati, nitiſze hoche podloſiti, ali hotoncze ukrotiti. Miloſzt pako terſzi ſzama ſzebe trapiti, ſztelomſze bori, iſche kakbiſze mogla podloſiti,

losfiti, fele obladana biti, niti neche fzama poleg fzuoie fzlobode fiveti; dragoieie u-ztrahu prebivati, niti nefele nad nikem oblafzti imeti, nego ufzegdar pod Bogom fiveti, fztati, y prebivati, k-tomufzeie gotova za Boga ufzake fzueczke fztuari podlofiti.

4. Naturafze za fzuoiu hafzen trudi, ter nato pazi, kai nie hafzne od drugud dohagia: Milofzt pako, negledi kaiie nie hafznovito y naredno; nego ono kai unogem drugem pomafe, premisliava.

5. Natura hualu y poftenie rada priiemlie: Milofzt pako ufze poftenie y diku verno na Boga znaffa.

6. Naturafze boy obffanofzti y zaverfenia: Milofztfze pako vefzeli, gda za ime JESUSSEVO fpot y prigovor terpi.

7. Natura rada umanguie, y telouni pokoi liubi: Milofzt pako nemore umanguvati, nego ufzako delo y pofzel rada prime.

8. Natura ifche ufzega, kaiie lepo y drago, terlze boy priprofztoga y lagodnoga ali debeloga: Milofztfze pako vu priprofztom nafzladuie y vu poniznom, oftrogafze neodgovaria: niti fztare y ponoffene oprave nebefi.

9. Natura gledi na uremenno; vefzelifze

lifze nad fzueczkem dobichkom; falofztifze nad kuarom, za ufzakufze falnu rech razdrafi: ali Milofzt pazi na vekovechna: neprilepliafze k fzueczkem ili k-uremennem, nitifze neburka po zgubichku, nitifze za debele y falne rechi nefzerdi: zato kaiti fzuoi kinch y vefzelie vu nebu, gde nikai negine, fzpraulia y derfi.

10. Naturaie fzkupa, zato raiffi uzeme, nego prikafe, liubi fzama fzuoie y ofzebuino: Milofztie pako daresliva y obchinfzkomu dobru vefzela, ofzebuinogafze ogiblie, z-malemie zadovolina; bolie blafeno derfi dati, nego uzeti.

11. Naturaie na ufze fztuari nagniena, fzama na telo fzuoie, na ludofzt, y na pomenkuvanie: ali milofzt k-Bogu y k-dobrotam uleche; ufzegafze fztuorienia odgovaria, nevolinoga fzueta befi, na telouno pofelenie merzi, veliko prehagianiefzi krati, fzramuiefze vu obchinfzkom mefztu pokazati.

12. Natura rada ima kakuu takuu zunufzku ili fzueczku radofzt: alifze Milofzt vu jedinom Bogu fele razuefzeliti, ter vu naivekffem Dobru bolie nego vu ufzem kai mogu ochi zagledati, nafzladuvati.

13. Natura ufze chini za fzuoiu hafzen dobichek, nichefza nemore zabfztuin uchiniti,

niti, nego ali za tulikai, ali kai bolſſega, ali hualu ali priazen ufaſze za ſzuoie dobrochinienie dobiti: k-tomu ſele, da nie uſzako delo y oſztali dari na velikom preſtimaniu budu: Miloſzt pako nikai uremennoga neiſche, nitiſzi drugoga dara, zuuna ſzamoga Boga za plachu neproſzi: niti nikai vech vu uremenneh potrebochah neſele, neg ſzamo tuliko, kulikoiu ono pomaſe, da more vekivechni naiem zaſzluſiti.

14. Naturaie veſzela, gda unogo priatelou, rodbine ima, dichiſze ſz-plemenitem meſztom, y ſz-pokoleniem, liubi zmoſne, bogatemſze prilizava, huali jednake y k-ſzebe priſzpodobne. Miloſzt pako y nepriatele liubi, nitiſze za unoſinu priatelou znaſſa; niti meſzta, niti pokolenia npreſtimava ako vekſſega dobra vu tom nenahaia, bolie liubi uboge neg bogate; bolie miluje pravichnoga, nego velikaſſa y zmoſnoga: dragi ſzuii, ki iſztinu liube, ne ki ukaniuiu: uſzegdar dobre opomina, daſze imaiu z-bolſſemi deli tekmiti, y k-ſzinu Boſiemu priſzpodobiti.

15. Natura berſeliie kai zmenka, takiſze tuſi: Miloſzt terpi ſztalno uſze uboſtuo y ſziromaſtuo.

16. Natura uſze k-ſzebe privija, zauſzeſze bori, y kara. Miloſzt pako uſze k-Bogu rauna, odkuda kakti ſz-pochetka ſzuoga uſze izhaia: nikai dobra od ſzebe nederſi, nitiſze oholno znaſſa, nitiſze nekara, niti neche uſzega na ſzuoie imeti, negoſze vu uſzem y uſzakom duguvaniu Mudroſzti vekivechne ter ſzudu Boſiemu podlaſe. Natura ſele ſzkrounoſzti prepoznati, y novine chuti: hoche daſze zuuna vidi, y unoga hoche ochiueſzto ſzkuſſati, ſele da drugi za niu znaiu, ter uſze ono hoche chiniti, od kud huala y pri liudeh chudo zhaia: ali miloſzt nemari za novine niti za lude ali nichemurne prevednie, ar uſze to iz negdaſniega ſzkuarienia ter ſztarine dohaia, pokehdob nikai ne novoga ni ſztalnoga na ſzuetu. Vuchi adda, kakie trebe telouno chutenie ſztezuvati; ludeſze radoſzti y ſzkazuvania ogibati; uſze kaiie huale y chuda po pravicze uredno ponizno ſzkrivati, ter vu uſzakom duguvaniu, y vu uſzakom navuku, haſzne y napredka, k-tomu Boſie huale ter poſtenia zaiſzkavati. Neche dabiſze ona ali nie dobro po drugeh glaſzilo, nego ſele Boga vu dareh niegoveh blagoſzloviti, ki uſze iz ſzame liubavi daie y deli.

17. Miloszt ova ie zuerhu naturalszke szuetloszti, y jeden oszebuini dar Bosii, ter lasztovitem zakonom ie uszeh izebraneh znamenie, y zaklad vekivechnoga zuelichenia, koteri chloveka podise, iz szuëczke liubaui, na nebeszku, ter iz telounoga uchini duhounoga. Chimsze adda bolie natura tere y lada, temsze vekssa miloszt daie y naleva, tersze uszaky den ponovom pohogieniu unuterny chlovek na kip Bosii preobracha y ponaulia.

Petdeszeti y Peti Deel

Kakie natura szkuariena: Miloszt pako nebeszka kakie premogucha.

1. GOszponne moi Bose, kiszime na kip y priszpodobu tuoiu sztuoril: daimi ovu miloszt, od koterefzi pokazal, daie tak velika, y na zuelichenie potrebna: da hudobnu naturu moiu obladam, koterame na greh y na szkuarienie uleche. Ar chutim vu telu moiem gresshu praudu, koterasze meche proti praude dusse y pameti moie, terme kakti szusna vodi, dasze vu unogom podlosim chuteniu tela moiega, nitisze nemorem braniti telounomu poseleniu, akome tuoia szueta miloszt

loszt nepomore, od tebe vu szercze moie napuschena.

2. Potrebnaie miloszt tuoia, y k-tomu velika miloscha na to, dasze natura oblada, koteraie na zlo gotova od mladoszti szuoie. Ar poklam kakie po pervom chloveku Adamu prepala, y po grehu szpachena, vu uszeie liudi kastiga ove pregrehe zasla: tak da szama natura, koterušzi ti dobru y pravichnu bil sztuoril, vezda za hudobu ter, za szlaboszt szkuariene nature ima prestimanie; zato da na zlo y na zemelszko ona uleche. Ar ona mala jakoszt koteraie osztala, raunoie kakti kakua otaina iszkra upepelu. Ovoie szam razum naturalszki z-velikum meglum obsztert, koteri izda more zlo y dobro szpoznati; kaksze krivo od pravoga luchi, ako prem nemore uszega onoga uchiniti, kaimusze dobro vidi; niti nema vech szuetloszti prave isztine, niti zdravia poselenia szuoiega.

3. Odtudie to Goszponne Bose moi, damiie gledechi na unuterniega chloveka, kruto draga zapoved tuoia, ar znam dami ona bude dobra, pravichna y szueta, kotera od uszega zla kara, ter zapoveda pred grehom besati. Z-telom podpunoma szlusim gresne zapovedi, pokehdob bolie

bolie poſzluſſam telounoga chutenia, nego razuma y pameti moie. Toie dameſze iſche hotenie na dobro derſi, ali kakie to potrebno ſzpuniti y na konecz doneſzti, toga nenahaiam. Zato doſztakrat unogo dobra namenim, ali kaitimi miloſzt fali, koterabi pomogla ſzlaboſzt moiu, zato zbog male ſzuprotiunoſzti ſzada oztanem y opeſſam. Odovudſze pripecha, da put zuerſſenoſzti y dobrote ſpoznavam, k-tomu kakbimiſze trebe derſati, doſzta ochiveſzto vidim: ali dole pritiſznien pod terhom ſzkuarienia moiega na bolieſze nepomaſem.

4. Oh kakmie jako potrebna Goſponne miloſzt tuoia, nato, da gda kai dobra pochnem, daſze vu niem povekſſam, y na konecz dopeliam. Ar pres nie nikai nemorem uhiniti, uſze pako po tebe morem, gdami miloſzt jakoſzt daie. O za iſztinu miloſzt nebeſzka, prez kotere veſz naſs naiem y urednoſzt nikai nehaſzni, za nikaiſze tulikai uſzi dari naturalſzki preſtimavaiu: nikaiie meſtria, nikai bogacztuo, nikai lepota y jakoſzt; nikai oſtra pamet, niti odpert y razgovoren jezik pri tebe Goſponne prez miloſzti nevalia. Ar naturalſzki dari jeſzu hudem y dobrem, obſchinſzkem zakonom dani: Izebraneh

braneh pako tuoich oſzebuini dar ie miloſzt, ali liubau, koteru zadobiuſſi, uredni bivaiu ſitka vekivechnoga. Ova miloſzt na tuliko izhaia, da niti od Boga dano prorokuvanie, niti chudo-chinienie, niti nijedno naiglublie premisliavanie presnie nikai ne uredno. Ali niti vera, niti ufanie, niti oſztale dobrote neſzu tebe prijetne prez liubaui y miloſche.

5. O preblaſena miloſcha; kotera ubogoga vu Duhu bogatoga z-dobrotami chinis: y z-unogem dobrom bogatoga, chinis na ſzerczu poniznoga. Hodi ſztupi k-mene: napunime zarana z-radoſztium tuoium, da nevuſztane od truda y duhoune ſzuſſe duſſa moia. Proſzim Goſponne, da naidem miloſchu pred liczem tuoiem: armiie zadovolnia miloſcha tuoia, ako prem nikai drugoga nedobim kai natura potrebuie. Akome budu ſalile y ſzkuſſavale unoge nevolie, nebudemſze zla boial, ako z-menom bude miloſcha tuoia. Onaie jakoſzt moia, onami tolnach daie, y pomoch donaſſa, od uſzehie nepriatelou zmosneſſa, y od uſzeh mudreh nai mudreſſa.

6. Ona navuk daie na iſztinu, vuchi na kaſtigu: onaie na ſzerczu ſzuetloſzt, vu pritiſzkaniu radoſzt: ona nerazumnoſzt tira,

tira, sztraha oszlobagia, pobosnoszt hrani, szuze y plach za grehe ali hudobe izvagia. Kaiszem drugo prez nie nego drevo, koteroie uszehlo, y nehasznoviti drach, koisze mora van izhititi? Neka adda miloscha tuoia Goszponne uszegdar pred menum hodi, y zamenum, y neka uchini, dasze nesztancze dobroga dela dersim po Jesussu Christussu szinu tuoiem, Amen.

Petdeszeti y Seszti Deel.

Daie trebre szamoga szebe zataiti y pospotati, zatem Christussa po krisnom drevu naszleduvati.

1. SZinko kuliko moras szam iz szebo iziti, tuliko mores vu me preiti. Kakti ki nikai zuuna nesele, unuterny mir ima; takki szam szebe znutra osztavi, onsze z-Bogom jedina y sz-kupa szpraulia. Hochu dasze ze uszema y do koncza navuchis za nikai dersati, y poleg volie moie hoditi, prez tusbe y odgovarania, Naszledui mene: Jaszem pravi put, isztina, y sitek. Prez putasze nehodi, prez isztinesze nikai neszpoznava, prez sitkasze ne sive. Jaszem put, koga moras dersati. Isztina, koie moras veruvati, sitek, kogasze moras nadeiati. Jaszem put czel y neszkuarien, Iztina sztanovita, sitek prez kraia y koncza. Jaszem put nai raunessi. Isztina naivekssa, sitek pravi, siteK blaseni, sitek nesztuorieni. Ako obsztois na putu moiem, szpoznas isztinu, y isztinate oszlobodi, y onak primes sitek vekovechni.

2. Ako hoches vu sitek ulesztí, obdersavai zapovedi. Ako hoches isztinu szpoznati, mene verui. Ako hoches do koncza zuerssen posztati, usze prodai. Ako hoches blaseni sitek ladati, vezdasniega pospotai. Ako hoches na nebu izvissen biti ponizisze na szuetu. Ako hoches z-menum kraliuvati, zmenom kris noszi. Ar szami szlugi krisa moiega nahagiaiu put blasensztua, y prave szuetlosztí.

3. Goszonne Jesus, kaitiie teszen put tuoi, y na szuetu szramoten, daimidate szuet pospotaiuch naszleduiem. Ar ne vekssi szluga od Goszponna szuoiega, niti vuchenik od szuoga skolnika y Mestra, nekasze trudi y dela szluga tuoi naszuetu, ar vutom sztoy zuelichenie y szuetoszt moia kai goder zuuna toga chtem ali chuiem neveszelime, nitime napunom nenaszladuie.

4. Szin-

4. Szinko poklakam ovo znas, y uſzeſzi prechtel, blaſen budes, akoie budes obderſaval, koy zapoved moiu ima, y niu obderſava, onie, ki mene liubi, y ia niega budem liubil, y hochumuſze ochiveſzto ſzkazati, y hochuga z-menom poſzaditi vu kralieſztvu otcza moiega. Goſpoпne Jesus kakſzi rekel, y obechal, tak neka bude, y damiſze tak nameri zaſzluſiti. Priielſzem, priiel kris iz ruke tuoie, hochuga noſziti, y budem ſnym hodil tia do ſzmerti, kakſziga jenkrat name poloſil. Sztanovito ſitek dobroga Redounika je kris, y vogy koii vu Paradiſum put Kasè. Zachetoie, neſze ſzlobodno nazad vernuti, niti ne trebe oſztaviti.

5. Ah bratia hodmo y ſetuimo, bude z-nami ſz-kupa Jesus. Zboga Jesussa jeſzmo ou kris naſze uzeli, zboga Jesussa obſztoimo na kriſu. Bude on naſs pomochnik kinaſz vodi y pred nami naperuo hodi. Ovo kraly naſs pred nami ide, kiſze bude boril za naſz. Naſsleduimoga chlovechki, nigdorſze ſztrahote neplaſſi, gotovi budemo umreti na voiſzke, niti neoſzramotemo dike naſſe od kriſa beſech.

PET-

Petdeszeti y Szedmi Deel.

Da chlovek nemora oduiſſe tuſen biti, gda vu kakovu pregresku upade.

1. SZinko boliemie povolino poterplenie y poniznoſzt vu teskom uremenu, nego unoga radoſzt y pobosnoſzt vu dobre ſzreche. Zakaite raſaloſzti malo duguvanie ſzuprot tebe recheno? dabi vekſſe bilo, nebiſze bil moral ſzburkati. Ali prepuſztiti vezda, neka preide; ne to pervo niti novo, niti bude poſzlednie ako budes dugo ſiu. Doſztaſzi chlovichan y jak, doklamtiſze nikài teskoga nepripeti. Dobar takai tolnach daies y druge z-rechmi batriues: ali gda teskocha znevarcze doide na urata, neſztane tolnacha y batrivoſzti tuoie. Pazi na veliku kerhkochu tuoiu, koiu doſztakrat vu malom dugovaniu ſzpoznavas to uſze potom za zuelichenie tuoie biva, gdaſze to takuo y k-tomu priſzpodobno pripecha.

2. Poſztavi to kak naibolie znaſs, vun iz ſzercza: y akoteie doſzeglo, naite neraſaloſzti, niti dugo ne zaderſava. Akoga

 ga

ga nemores veszelo, konchiie dobrovolno podneszi. Ako prem nerad chuies y szerczetisze nadise: sztegnisze, niti nepreterpi kakoue rechi visse reda iz vuszt tuoieh iziti, odkudaszi mali vu duhounom sztalissu hude pelde neuzemu. Berzosze potissi szercze nadignieno, y gdasze unuternia salosztodverne, zaszladisze usze zmiloschium. Izda ia sivem (govori Goszpodin Bog) kiszemte gotou pomochi, y visse raz navade razueszeliti. Akosze name poufas, y pobosnome zazaval budes.

3. Dussa moia boliesze ziednachi, y navekssesze poterplenie pripravliai. Ne usze za ludo, ako vidis da guschekrat nevoliu y tesko szkussavanie terpis. Chlovekszi, neszi Bog, Teloszi, neszi Angel, kakbi ti uszegdar mogal vu jednake dobrote obsztati, poklakam ne toga imal Angel na nebu, niti Pervi chlovek vu Paradisumu? Jaszem, ki turobne vu veszeliu podisem: y koi szuoiu mlahavochu szpoznavaiu nie na moie blasensztuo y Bosansztuo podisem.

4. Blasena budi rech tuoia Goszponne; szlaissa od uszake meduene szeti vu vuszteh moieh, kaibi zachel vu tulike sztiszke y nevolie moie, dabime ti nekrepil, sz-tuo-

sz-tuojemi szuetemi rechmi? Lisztor da negda na konecz zuelichenia mojega doidem kai marim koia, y kulika budem terpel? Daimi dober konecz; dai da szrechno iz ovoga szueta preminem. Szpomenisze zmene Goszponne Bose moi, y naputime po raunom putu vu kralieszttuo tuoie, Amen.

PETDESZETI Y OSZMI DEEL.

Da ne trebre za viszoko duguvanie, niti za szkrouni szud Bosy zuedati.

1. SZinko, nepregovariaisze za viszoko duguvanie, niti za szkrouni szud Bosy: zakai rekssi jeden ovak osztaie, drugi pako na tak veliku milosztdohaia. K-tomu zakai ou tak unogo terpi, onsze pako tak viszoko podise? to usze chlovechanszku moch y jakoszt premase; niti nijeden pregovor ali razum nemore szuda Bosiega prepoznati. Gdati adda to takuo nepriatel naperuo donassa, alite neki prevech szkerbliui liudi zato takovo szpitavaiu, odgovori ono, kai Prorok szuedochi: Pravichenszi Goszponne, y ne

ne kriu ſzud tuoi. Ono tulikai: Szudi Goſzponnoui jeſzu iſztinſzki, y ſzami vu ſzebe jeſzu pravichni uchinieni. Szudou ſzeie moich potrebno bojati ne za nie zuedati, ar chlovechanſzki razum nemore niega preſzechi.

2. Naiſze tak pregovariati, niti zuedati za naiem y urednoſzt ſzuetczeu moich, rekſſi kulikoie jeden od drugoga ſzueteſſi, ali koteriie vekſſi vu kralieſztvu nebeſzkom. Doſztakrat ſztoga z-haiaju pregovori y nehaſznouite karke, koteze vu ſzebe gizdoſzt y ſzkazlivu diku zaderſavaiu: zatem ide naſztor y neſzlosnoſzt, gdaſze jeden terſzi ovoga ſzuetcza, drugi pako onoga gizdavo y oholno na viſſe podichi y z-hualum premochi. On pako koteri zato hoche znati y zuedati, nykakove haſzne nema, nego ſzamo da potom bolieſze ſzuetczem Boſiem mrazi. Ar ia neſzem Bog neſzlosnoſzti, negoſzem Bog mirounoſzti, kotera mirounoſzt vech ſztoy vu prave poniznozti nego vu znaſſaniu, ali zuiſſeniu.

3. Nekotere prevelika liubau k-ovem ali k-onem, z-vekſſem poſeleniem uleche, ali ne znebeſzkem, nego pache z-telounem ili z-chlovechanſzkem. Jaſzem on, kiſzem uſze ſzuetcze ſztuoril; jaſzem niim miloſzt dal; iaſzemie vu diku zapelial. Ia znam uſzakoga naiem y urednoſzt. Jaſzem nie pretekel z-blagoſzlovom ſzlaſzti moie; Jaſzem drage y liubliene moie pred uſzem vekom znal; Jaſzem nie ſztoga ſzueta zebral, ne kaibi oni mene odebrali. Jaſzemie zual po miloſzti moie, y doulekel po miloſzerdnoſzti moie: jaſzemie chez unogo ſzkuſſavanie prepelial: jaſzem kruto veliku radoſzt vu nie napuſztil; jaſzemym dal ſztalnoſzt; jaſzem terpliunoſzt niihovu korunil.

4. Ja pervoga y poſzledniega zpoznavam: ia uſze z-neſzmernum liubauium obiimliem: ia moram vu uſzeh moieh ſzuetczeh hualien biti: ia moram vu uſzem y zuerhu uſzega blagoſzloulien, y poſtuvan biti, kotereſzem tak odicheno povekſſal, y odluchil na blaſenſztuo prez uſzega niihovoga pervo zaſzluſenoga naima ali urednoſzti. Ki goder adda jednoga zmed mojeh naimenſſeh poſpota; te takou ni velikoga nepoſtuie: arſzem ja maloga y velikoga ztuoril: I ki prigovaria koteromu ſzuetczu, on y mene prigovaria, k-tomu takai uſzem oztalem, kiſzu vu kralieſztvu nebezkom. Uſzeie vuzel liubaui viedno zpravil y ſzue-

ſzuezal. Uſziſzu jedne miſzli y hotenia, terſze uſzi k-jednu liube.

5. Joſche pako (ſtoie unogo veche y viſſe) bolie mene nego ſzami ſzebe y ſzuoi naiem liube. Ar ſzami nadſze viſzoko uzeti, ter iz liubaui ſzuoie van zpeliani, uſzi vu moiu liubau idu; kotere uſivajuch vu nie pochivaiu. Nikai ne takuoga, kaibiie moglo odvernuti, ali dole pridaviti; naimre ki puni buduch iztine vekivechne, gore vu ognyu neugaſſene liubaui. Neka adda muche telouni, y k-neme ſivine priſzpodobni liudi za ztalis ſzuetczeu moieh, ki drugoga neznaiu, neg ſzami ſzuoiu radoſzt ter oſzebuino veſzelie liubiti. Pridavaiu, y podmikavaiu po ſzuoie volie; ne kakie vugodno vekivechne iztine.

6. Unogi k-tomu nikai neznaiu, naimre oni, kiſzu na malom preſzuecheni: malo gda znaiu koga z-pravum, ili z-uerſſenum liubauium liubiti. Izdaih jako naturalſzko poſelenie, y priatelſztuo chlovechanſzko k-ovem ali k-onem uleche: ter kakſze goder vu telounem ali ſzueczkom derſe, tak ſtimaiu daie rauno y unebezkom. Aliſze neſzmerno luche miſzli teh takoueh liudi nezverſſeneh, od onoga,

ga, kai po nebezkom nazueſcheniu preſzuecheni liudi premisliavaiu.

7. Chuvaiſze adda ſzinko da nebudes ztem ludo baratal, kai razum y pamet tuoiu premaſe. Negoſze zato naibolie zkerbi y pazi, daſze konche med naimenſſemi vu kralieſztvu nebezkom budes mogel naiti. Dabi prem koteri znal, gdoie od koga ſzueteſſi; ali gdoie on koga unebu za vekſſega preſtimavaiu; kai bimu ono haſznilo znati, dabiſze ztem znaniem pred menum neponizil, y na vekſſu hualu imena moiega nepodigel? Unogo povolineie Bogu chini, ki od velike unoſine grehou ſzuoich, y dobrot ſzuoieh maleh urednoſzti miſzli, y kakie dalko od zuerſſenoſzti ſzuetczeh moieh, nego on kiſze za nyhovo veliku ali malu urednoſzt pregovaria. Bolieſzeie ſzuetczem z-poboſnemi molitvami y ſzuzami moliti, y odichene pomochi nyhove z-poniznem ſzerczem proſziti, nego za nyhovu zkrounoſzt oholno zuedati.

8. Oniſzu kruto dobro y zeuſzema zadovolni, dabiſze tak liudi znali zadovoliti, y ludo ſzuoie govorienie ztegnuti. Nedicheſze zbog naima ſzuoiega, ki naimre nikai dobra ſzami od ſzebe nederſe, nego uſze name zmechu, arſzemiim ia

 uſze

uſze iz neſzmerne liubavi dal y prikazal. Takſzu z-liubavium nebezkum, y z-obilnem veſzeliem napunieni, daim nikakove dike nefali, nitym nikakove ſzreche nemore zmenkati. Uſzi ſzueteczi, chimſzu viſſe vu dike temſzu niſe ſzami vu ſzebe; y k-meneſze priblisavaiu, dragſſimi poztaiu. I zato ztoy napiſzano, daſzu metali korune ſzuoie pred Bogom, y padaliſzu na ſzuoi obraz pred Agneczem y molilíſzu klaniajuchſze ſivuchemu na uſze veke vekivechne.

9. Unogi zpitavaiu gdoie vekſſi vu kraliesztvu Boſiem; ki neznaiu buduli doztoini daſze z-naimenſſemi rachunaiu. Velikoie duguvanie, kiie naimenſſi vunebu, gdaſzu uſzi veliki: arſze uſzi budu zuali ſzini Boſy y takoui poztanu. Naimenſſi bude med jezermi, y kiie ſzto leet gresnik on umerie. Ar gdabi bili vucheniki pitali; gdo mora vekſſi biti vu kraliesztvu nebezkom? ovakou ſzu odgovor priieli: akoſze nepovernete, y nepoſztanete k-malem priſzpodobni, nezaidete vu kraliesztuo nebezko: kiſze god adda ponizi, kakti ovo malo dete, onie vekſſi vu kraliesztvu nebezkom.

10. Jai onem kiſze nedoſztoiaiu z-malem dobrovolino poniziti, ar nizka urata kraliesztua nebezkoga nyh neprepuſzte unuter. Jai tulikaiſſe bogatuſſem, kiſzuoiu uſzu radoſzt na ovom ſzuetu imaiu, ar gda ubogi ulezu vu Boſie kraliesztuo, oni vune budu jauchuch ztali, raduiteſze ponizni, y veſzeliteſze ubogi, arie vaſſe Boſie kraliesztuo, ako niſtar manie vu iztine hodite.

PETDESZETI Y DEVETI DEEL.

Daie uſze uſanie vu ſzamoga Boga trebi vupreti.

1. GOſzponne kakovoie uſanie moie, koie na ovom ſzuetu imam; ali kakovaie vekſſa radoſzt moia, med uſzim kaiſze pod nebom vidi? Niſzili ti Goſzponne Boſe moi, chiie miloſzerdnoſzti ni broia ni rachuna? Gdemie prez tebe dobro bilo? ali gdamie zlo moglo biti z-tobom? Hochu raiſſi ubog biti zavoli tebe, nego bogat prez tebe, hochu raiſſi z-tobum poſzuetu poiti, nego prez tebe z-nebom ladati. Gdeſzi ti, ondie nebo: ondie pako ſzmert y pekel gde tebe ni. Tiſzimi na ſzerczu: y zato moram zatobum zdihavati, krichati, y molitiſze. Vu nikogaſze adda nemorem napunom pouſati,

fati, kibime vu potreboche bolie pomogel, nego vute szamoga Boga moiega. Tiszi usanie moie, tiszi moi veszelitel y vuszem naivernessi.

2. Viszaki szuoiega ische: ti na zuelichenie moie, y na povekssanie moie szam pazis; y uszemi na dobro preobrachas. Akome prem na uszako jachko zkussavanie, y szuprotiunoszt van poztaulias, to usze na haszen moiu raunas. Kiszisze pod jezero zakonou, y zebraneh tuoieh kussati, navadil, vu koiem kussaniu nemoramte menie liubiti, y hualiti, nego dabime usze z-radosztium nebezkum napunil.

3. Vute adda Goszponne Bose, poztavaliam usze usanie moie, y obrambu moiu: Vute uszu nevoliu y teskochu moiu upiram, ar usze mlahavo y nesztalno nahaiam, kai goder zuuna tebe z-ochima vidim. Ar nebudu hasznili unogi Prijateli, niti zmosni pomochniki nebudu mogli pomochi, niti razumni tolnachniki hasznovitoga odgovora dati: niti vuchench liudi knige razueszeliti, niti nikakovo velike czene uredno blago oszloboditi, niti kakovo zkrouno ali vugodno meszto szegurnoga uchiniti: ako ti szam poleg nesztanes, nepomores, neobiachis, neobatrives,

batrives, nerazueszelis, nenauchis, y neobchuvas.

4. Arie usze prez tebe nikai, kaisze goder mirouno y szercheno vidi, y do iztine nikakue zreche nedo prinassaiu, konecz adda uszega dobra, y viszina sitka, y glubina izgovora tiszi szam y vu tesze zuerhu uszega ufati, naivekssaie radoszt, szlug tuoieh, k-tebeszu oberniene ochi moie, vu tesze usam Bog moi, otecz usze miloszerdnoszti. Blagoszloui y poszueti Dussu moiu, z-nebezkem blagoszlovom, y neka vu nie poztane tuoie szueto prebivalische, y ztolecz vekivechne dike tuoie: y naisze nikai nenaide vu czirkue Bosansztua tuoiega, kaibi moglo ochi Zmosnozti tuoie zbantuvati. Poleg urednoszti Dobrote tuoie y poleg unosine miloszerdnoszti tuoie, ogleisze name, y vuszlissi molitvu sziromaha szluge tuoiega, koy dalko od tebe pregon terpi vu orszagu szmertne temnoszti, Brani y raunai dussu szlusicze tuoiega, med tulikum pogibelium preminuchega sitka: y z-miloschum tuoium raunaiga po putu mirounom vu Domouinu vekovechne szuetloszti,

Amen.

CHE-

CHETERTA ZTRAN,

Od

Preszuetoga Oltarszkoga Sacramentuma Pobosen nagovor k-szuetomu pricheschaniu.

Glasz Kristussa.

HOtte k-mene uszi, koteri truditesze, y obtersseni jeszte, y ia vasz hochu okrepiti: govori Goszpodin Bog.

Kruh, koiega javam budem daal, telo moie ie za siulienie szueta. Zato uzemetega, terga jechte, ar ie telo moie: y to chinete na zpomenek moi.

Koteri preszueto telo moie ie, y keru moiu pye, on vu mene prebiva, y ia vu niem.

Rechi, koieszem vam govoril, duh y sitek vass jeszu.

IHS

DEEL

DEEL PERVI.

Z-kulikum pobosnosztium potrebnoie szueto telo christussevo chloveku vu gresna vuszta pryemati.

Glasz Vuchenika.

1. OVo jeszu rechi tuoie Goszponne, isztina vekivechna, ako prem vu jednom chaszu neszu izrechene, niti vu jednom meisztu na piszmo posztauliene.

Kaiti anda tuoie, y pune isztine jeszu, potrebnoie dasze dobrovolino primu od mene.

Ar tuoie jeszu, y tiszi nye zgovoril, y moie takai jeszu arsziie zamoie zuelychenie oztavil. Radie iz vuszt tuoich Sz-primem, dasze chuerszteie primu Szerdcza moiega.

Zbugiavaiume rechi tuoie, tulike szlaszti, y z-liubavium uszakum napuniene: alime ztrasse pregreske moie, y vu prijemaniu tulikeh zkrounosztih ubadame nechiszta konszczienczia.

Vabime szlaszt rechih tuoieh, ali tersssime unosina nichemurnosztih moich.

2. Zapovedas da ussano k-tebe prisztupim, ako z-tobum dike tuoie deelnik

hochu

hochu bitti ; y da neumertelnu primem hranu, ako vekivechni seliem zadobiti sitek y diku.

Hotte, govoris, kmenc uszi, koysze trudite y obtersseni jeszte, y ia vasz zlahkotiti te okrepiti hochu.

O szlatka y priazna rech vu vussesczh uszakoteroga gresnika, z-kum ti Goszponne Bose pozavas na pryemanie tuoiega preszuetoga tela.

Ali gdoszem ia, Goszponne, dabisze k-tebe pouffal prisztupiti?

Nut nebo y zemlia nemorete preszechi, à ti govoris; hotte k-mene uszi.

3. Kai znamenuie ovo tuoie tak dobrovolino, ponuianie, y tak priatelszko pozavanie? kak szmel budem prisztupiti, koy nikakovoga dobra vu mene neszpoznavam, odkudabisze mogel pouffati?

Kakte hochu upeliati vu hisu tela moiega, koterisze vnogo krat zbantuval miloszerdno licze tuoie?

Uklaniaiutisze Angeli, y Archangeli, plassesze szueti y pravichni: à ti velis: hotte k-mene uszi.

Dabi ti Goszonne Bose toga negovoril, daie to isztina, gdobi veruval?

I dabi szam nezapovedal, gdobisze prisztupiti uffal?

Ovo

Ovo Noë cholovek pravichen buduchi, barku szto liett ie napraulial; dabisze z-malum drusinum szuoium potopa oszlobodil: à ia kaksze jednu vuru, mogel budem pripraviti, da ztuoritela szveta dosztoino primem.

4. Moyses szluga veliki, y oszebuini priatel tuoi, Skriniu z-dreva negniloga ie napravil, y niu z-chisztim zlatom okoval, dabi tablè zapovedih vu niu poztavil; à ia gnila y odurna ztuar, szmel budem tebe Ztuoritela uszega zakona zapovedih, y sitka darounika tak lehko y ludo priyeti?

Salomon nai mudressi zmed kralyeu Israëszkeh, zmosnu Czirkvu na hualu imena tuoiega delaiuchi szedem liett ie potrossil.

I oszem dan poszuetilische nie ie obszlusaval jezero aldovou ie alduval, y Skriniu zaveszka vu glaszu trumbete z-velikem veszeliem, y z-mosnosztium ie posztavil, na meszto, koie nioi bilioie pripraulieno, y odlucheno.

A ja med liudmi neszrechni y nai ubogessi, kakte hochu na ztan moi pryeti, koteri jedvai pol vure pobosno potrossim; ali ò dabi y to lisztor jenkrat dosztoino!

5. O moi

5. O moi Bog, kakszusze oni terszili dabiti povolini mogli bitti!

Jai mene kak ia malo chinim! kak malo uremena potrossim, kadasze na szueto prichefchanie odprauliam!

Redko krat pravo zeuszema priprauliem, ali iosche regye od uszake nehasznouite miszli ochifchen.

A ztanovito na zochi preszlaunoga Bosansztua tuoiega, nyedna nebi morala na peruo doiti nezredna miszel: niti nijedno ztuorienie mutiti; ar ne Angela, nego uszeh AngelouGoszponna na ztan prijemliem.

6. Nistarmanie kruto velikie razluk skrinie zaveszka, z-szuoiem kinchem, od prechisztoga tela tuoiega, z-szvoiemi neizgovornemi dobrotami; y aldovou oneh, koteriszu bili kip, illiti figura, od praudenoga tela tuoiega, koteroie uszeh ztaroga zakona aldovou zverssenoszt.

7. Zakai anda pred postuvanem y presszvetlem oblichaiem tuoiem boliesze nezasisse szerdcze moie?

Zakaisze z-vekssum zkerbliunosztiū nepriprauliam, na prijemanie szuetoga uszeh szuetch: Kada oni sztari Patriarchæ, y Proroki, Kraly y Herczegi zeuszem liudcztvom, tulikuszu zkazali pobosnoszt y hotenie proti szlusbe Bosie?

8. Tanczalie pobosni Kraly David zeuszum mochium pred skrinium Bosium, na zpomenek velik darou Bosanszkeh, daneh otczem nassem: uchinilie unoge felie orgulie, posztavilie na piszmo zebrane popeuke, y zapovedalie z-velikem glaszom y veszelijem popevati, igralie y on szam guszto krat v-Cytharu, raszvechen szuetoga Duha milofchum; Vuchilie liudcztuo Israëlszko zeuszega szerdcza hualiti Boga, y szlosnem glaszom uszaki dan niega szlaviti y dichiti. Ako tulikaszeie onda chinila pobosnoszt, y zpomenek dike Bosie pred skrinium testamentuma: kuliko veksſa mene y uszemu liudcztvu kerschanszkomu potrebnaie poposnoszt y poniznoszt, kada vidimo preszueto telo christussevo, y nie k-nam pryemliemo.

9. Unogi teku na uszakoiachke ztrane na pobosnoszt, dabi pahaiali tela y koszti szuetczeu Bosieh, y oszupnu na unoga chuda nyhova; prosztrane zidine Czirkuene razgledavaiu, y kussuiu szvilum ali zlatom obvite szuete nyhoue koszti.

A ovo ti fiviBog nazochi jeszi vu oltarszkom Sacramentumu, praudeni Bog moi,

szuet szueteh ztuoritel uszega ztuorienia, y Goszpodin uszeh Angelou.

Veche krat ochi nasse upiramo u-nepotrebna y nehasznovita, ako kai novoga y neznanoga chuiemo, odkud z-malem napredkom pobolssania pourachamosze, lasztouito kadeszu tak guszta, y prez uszakoga zkrussenia zhodischa.

Oude pako ochiveszto jeszi ti vu suetom: Oltarzkom Sacramentumu Bog y chlovek Christus Jesus, kade obilnu haszen zuelichenia, y sitek vekivechni uszaki dobi, koterite pobosno y pripravno k-szebe prime.

Nato pak neulieche uszaka ludoszt, niti ne potrebno koye god vigienie, nego sztalna vera, pobosno ussanie, y pravichna liubau.

10. O nevigieni ztuoritel szueta, kak chudno z-nami chinis! kak milosztiuno y szlatko z-uszakim tuoiem zebranem razregjuies, koyem tebe szamoga u-szuetom Sacramentumu na hranu posztaulias.

Ovo razum y pamet uszakoga chloveka premase, ovo oszebuinem zakonom pobosneh szerdcza uleche, y vusise hotenia.

Ar oni praui verni tuoy, koteri usze sulienie szuoie na pobolssanie raunaiu, iz ovo-

ovoga nay urednessega Sacramentuma veliku pobosnoszti miloschu, y na dobre chine ognyenoszt odnassaiu.

11. O prechudna y szkrivena miloscha Sacramentuma, koteru lisztor zpoznavaiu verni Christussevi! kriuoverczi pak y gresniki zpoznati nemogu. Vu ovom Sacramentumu darujesze duhouna miloscha, y ponauliasze udusse pogubliena kreposzt: y po grehu oszkruniena pourachasze liepota.

Tulika negda ie ova miloscha, da iz obilnoszti zgora uleiane pobosnoszti, ne lisztor pamet, nego y mlahavo telo vekssu jakoszt pochuti.

12. Raztusitisze, y saloszititi vendar kruto ie uredno zuerhu nasse lienoszti y nemarnoszti, da z-vekssem poselieniem nehlepimo na pryemanie Goszponna Christussa: vu koiem usze ussanie oneh, koteri zuelichitisze hotte, zapirasze: y vesz naiem.

Ar je on szuetoszt y odkuplenie nasse, on razueszelenie putnikov, y blaseneh vekivechno usivanie.

Tuguvatiie anda jako, da unogi tak malo ovu hasznovitu szkrounoszt premiszlue: kotera razueszeliuie nebo, y vesz szuet zdersava.

 Jai

Jai ſzlepota, y okornoſzt ſzerdcza chlovechanſzkoga! da tak neizgovorni daar bolie nepreſtimavaiu : y zuſzagdeſſniega pryemania u-zabliuoſzt upadaiu.

13. Ar dabiſze ou preſzueti Sacramentum u-jednom liſztor meſztu chiaſztil y obſzluſaval, y od jednoga liſztor Meſsnika poſzuechiaval, na ſzuetu; z-kulikem ſtimas ſeleniem liudibi vu ono meſzto ſetuvali, y takovoga ſzluga Boſiega preſtimavali, dabi Boſanske zkrounoſzti poſzuechuvati videli?

Szada pako unogi uchinieni jeſzu Maſsniki, y vu unogeh meſztah alduieſze G. Chriſtus: ztem vekſſa zkaſeſze miloſcha, y liubau Boga proti chloveku, kuliko ſzuetu prícheſchanie razſiriavaſze po ſzuetu.

Huala tebi dobri Jesus, paſztir vekivechni, koteri naſz pregnane y ſzirote doſztoiaſzi z-predragem telom y kervium tuoium okrepiti: y na pryemanie teh zkrounoſztih tulikai laſztouiteh vuſzt tuoieh rechium pozvati; govorechi: hotte k-mene uſzi, koteri truditeſze y obterſſeni jeſzte, y ia vaſz hochu okrepiti.

Deel

Deel Drugi.

Dobrotu y liubau kak veliku vu ovom Sacramentumu Goſzpodin Bog chloveku zkaſuie.

Glaſz Vuchenika.

1. VU dobrotu y miloſzerdnoſzt tuoiu uffajuchſze Goſzponne, priſztupliavam beteſnik k-urachitelu, gladen y ſegyen k-zdenczu ſitka, ſziromak y nevolien k-kraliu neba, ſzluga k-Goſzponnu, ztuorenie k-ztuoritelu, od uſzeh oſztaulien y zapuſchen k-moiemu razueſzelitelu dobromu.

Alli od kudmye to, da ti k-meni doides Zuelichitel moi? gdoſzem ia da tebe ſzamoga meni prikaſuies?

Kak ſzme gresnik pred te pokazatiſze? y ti kak doſztoieſſze k-gresniku priti?

Ti poznas ſzlugu tuoga, y znas da nikai dobra nema iz ſzebe ſzamoga, za koiebimu tuliko dobra vuchinil.

Zpovedam anda y valuiem priproſztochu moiu, zpoznavam tuoiu dobrotu, hualim miloſzerdnoſzt, y blagoſzlovimte za preveliku liubau tuoiu.

Ar zaradi ſzamoga tebe to chinis, ne

 zara-

zaradi naima moiega: da zpoznam bolie dobrotu tuoiu, zochismi sirie liubau, y preporuchis, zuerssenčic poniznoszt tuoiu.

Kaiti anda to tebi povolino ie; y ti takszi chiniti zapovedal, povolina je y mene dosztoinoszt tuoia; y ò dabime nezpachuvala malovrednoszt moia!

2. O Preszlatki y milosztiuni Jesus, kuliko tebe dosztoiasze postenie y zahualnoszt, z-vekivechnum dikum, za pryemanie preszuetoga tela tuoiega, koteroga urednoszti nijeden chlovek zpiszati zadovolino nemore.

Alli kai miszliti hochu, vu ovom szuetom pricheschaniu, v-prisztuplieniu k-Goszponnu moiemu, koteroga dosztoino postuvati nemorem, te vendarga pobosno pryeti seliem?

Kai hasznoviteie premisliaval budem, nego mene szamoga zeuszema ponizuiuch, pred liczem tuoiem, y dobrotu tuoiu neiszmernu zuerhu mene zuissuiuch?

3. Hualim te Bose moi, y zuissavam naveke, mene za nistar dersech tebesze podlasem, vu globinu priproszto che moie.

Ovo Goszponne tiszi szvet zuerhu szuetch, à jaszem szmrad grehou.

Ovo ti prinizuiessze k-mene, koteri neszem ureden ochi proti tebe podignuti.

Ovo

Ovo ti dosztupliuies k-mene, y z-menum prebivati hoches, ti na goschenie tuoie mene pozavas.

Ti datimi hoches hranu nebeszku, y kruh Angelszki za jesztvinu, ne drugoga sztanovito nego tebe szamoga, kruh sivi, koteri iz nebesz doleszi ztupil, y daies siulienie szuetu.

4. Nut odkuda liubau izhaia, kulika dosztoinoszt raszuechuiesze! Kuliko zahualni za ova tebe biti bi moraly!

O kak preszlauni y hasznouit ie tolnach tuoi! Kak szlatko y vugodno goschenie, kadeszinam tebe szamoga za duhounu hranu daruval.

O prechudni chini tuoy Goszponne! kak zmosna ruka tuoia! kak neizgovorna isztina tuoia!

Rekelszi, y usza vuchiniena behu; y to vuchinieno ie, kaitiszi zapovedal.

5. Chudno duguvanie, y veruvania uredno, koteroga nepreszese chlovechanszki razum: da ti Goszpodin Bog moi, pravi Bog y chlovek pod malahnem oblichaiem kruha y vina, czelsze zadersavas: y nepotrossite, koteri te usival bude.

Ti Goszpodin uszega ztuorienia, koteri nikakue ztvari nepotrebuies, zebralszi

szi

ſzizi po ſzuetom Sacramentomu prebivali-
ſche vu naſz, obchuvai ſzerdcze y telo
moie chiſzto: da z-veſzeliem y neutepe-
nem ſzerdczem tuoie budem mogel ob-
ſzluſavati zkrounoſzti, y na moie veki-
vechno pryemati zuelichenie, koterie na
tuoiu diku oſzebuino, y naſzpomenek
vekivechni jeſzi odluchil y oſztavil.

6. Veſzeliſze duſſa moia y zahvali Bogu
tuoiemu za tak poglaviti daar, y oſze-
buino razueſzelienie, vu ove ſzuzne do-
licze tebi oſztaulieno.

Niti zasgana liubau Chriſtuſſeva nig-
dar ſze nepomenſſava, ni miloſzerdnoſzti
niegove unoſina nigdarſze neſztroſſi.

Ar kuliko krat iz ove zkrounoſzti zpo-
menek chinis, y preſzueto telo Chriſtuſ-
ſevo pryemlies: tuliko krat zuelichenia
tuoiega poſzel opraulias; y delnik poſz-
taies uſzega naima Chriſtuſſevoga.

Zato uſzigdar ponoviti moras miſzel
tuoiu, kadaſze pripraulias; y veliku zue-
lichenie zkrounoſzt viſzoko uſzegdar pre-
ſtimavati.

Tak zmosno, novo, y vugodno mora-
tiſze videti. Kada ſzuetu maſſu ſzluſis alli
poſzluſſas; kakti dabi on iſzti dan Chri-
ſtus pervich vu vutrubu Devicze ztupi-
uſſi chlovekom poſztal: alli na kriſu vi-
ſzech

ſzech za zuelichenie chloveka terpel, al-
li vumiral.

Deel Treti.

Kak haſznovito ie guſzto pricheſchanie.

Glaſz Vuchenika.

1. O Vo, ia k-tebe dohaiam, Goſzpon-
ne, da dobromi bude od daara
tuoiega, y razueſzelimſze vu goſcheniu
ſzuetom tuoiem: kotero pripravilſzi u-
ſzlaſzti tuoie ſziromahu Goſzponne
Boſe.

Nut: vu tebe uſze ie, kai poſelieti mo-
rem, y moram: tiſzi zuelichenie y odku-
plenie moie, ti uſſanie y jakoſzt, lepota y
dika.

Razueſzeli anda deneſz duſſu ſzluge tuo-
ga, ar k-tebe dobri Jesus podignulſzem
duſſu moiu.

Seliemte vezda pobosno y ponizno
pryeti; radbite uhiſu moiu zapeliati,
dabi kot zachæus ureden bil blagoſzlova
tuoiega, y broytiſze med ſzinmi Abra-
hama.

Duſſa moia hliepi za ſuetom telom tu-
oiem, y ſzerdcze moie z-tobumſze zklo-
piti hoche.

2. Prikaſi tebe meni, y doſztami bude; ar prez tebe gine uſza radoſzt.

Prez tebe biti, y prez pohagiania tuoiega ſiveti nemorem.

I zato potrebnoie da guſzto krat k-tebe priſztupliuiem; y urachtuo, zuelichenia moiega pryemliem: da mozibiti neopeſſam na putu, ako braſſna nebezkoga imal nebudem.

Ar ovak ti miloſzerdni naſs Jesus nazueſchaiuch liudcztvu, y uſzakoiachke betege urachech, rekelſzi negda: nechuih gladneh odpuſztiti na ſztanc ſzuoie, da neopeſſaiu na putu.

Vuchini anda tak z-menum moi zuelichitel, koteriſzi tebe za radoſzt verneh tuoieh vu Sacramentumu oſztavil.

Ar tiſzi preſzlatka y zebrana hrana duſſe, y koteri doſztoino uſivalte bude, delnik y odvetek poſztane vekivechne dike.

Iſztina potrebnomi ie, koteri tak guſzto krat opadam y greſſim, tak berzo ulienimſze y vuſztaiem, da po guzteh molitvah y zpovedih k-ſzuetomu pricheſchaniu, ponovimſze, ochiſztim y zasgem, da mozibiti duglie odlachechi od ſzuetoga nakanienia y obechania neodpadnem.

Ar nagnienaſzu chutenia chlovechanſzka na zlo od mladoſzti ſzuoie, y dabi nyh nepomagalo urachtuo nebeſzko, vu gorſſa upalbi chlovek.

Oduracha anda ſzueto pricheſchanie od zla, y obiachi vu dobrom.

Akoli vezda tak nemaren y merzel jeſzem, kada pricheſchamſze, ali ſzuetu meſſu ſzluſim, kaibi bilo, urachtua duhounoga dabi neiemal, te tak velike pomochi neiſzkal?

Da akoprem uſzaki dan prikladen neſzem, niti ſzuete meſſe ſzluſiti priprauljen, terſzilſze niſtarmanie budem u-prikladneh uremeneh Boſanſzke pryemati zkrounoſzti, y tulike miloſche delnika mene vuchiniti.

Ar ovo ie jedno poglaviteſſe verne duſſicze razueſzelienie, kak dugo putuie od tebe vu mertelnom ovom telu, da veche krat zpomeneſze iz Boga ſzuoiega, y liubljenoga ſzuoiega z-pobosnum prime miſzelium.

4. O chudno zuerhu naſz miloſzerdnoſzti tuoie razluchenie, da ti Goſzponne Boſe, ztuoritel y oſivitel uſzakoga duha, k-ſziroticze duſſe ztupiti doſztoiaſſze, y z-czelem boſanſztuom y chlovechanſztuom nye glad zadovoliti.

O ſzrechna miſzel, y blaſena duſſa, kotera

tera tebe Goszponna Boga szuoiega urednaie, pobosno pryeti, y vu pryemaniu tuoiem duhounem veszeliem napunitisze.

O kak zmosnoga pryemlie Goszpodinna, kak dragoga upeliava gosztа, kak povolinoga dobi tovarussa, kak vernoga prime priatela, kak gyungyenoga y Plemenitoga obime zaruchnika zuerhu uszeh liublieneh, y zuerhu uszeh poselieneh nay liublienessega!

Nai zamuknu pred liczem tuoiem (preszlatki liublieni moi) nebo y zemlia, y usza lepota nyhova; ar kai goder dike y odichenoszti imaiu, iz tuoie dareslivoszti zhaia, niti nedoszegnu lepote imena tuoiega, kotero nema broia mudroszti.

Deel Cheterti.

Da unoga dobra dobivaiu, koteri pobosnosze prichesсhaiu.

Glasz Vuchenika.

1. GOszpon Bog moi preteczi szlugu tuoiega vu Blagoszlovu szlaszti tuoie, da k-tuoiemu viszoko prestimanomu Sacramentomu dosztoino y pobosno ureden budem prisztupiti.

Obudi

Obudi proti tebi szerdcze moie, te smehku leenoszt moiu odneszi od mene: Pohodime z-miloschum tuoium, da kussal bude duh moi szlaszt tuoiu, kotera vu ovom Sacramentumu kakti u-jednom zdenczu zkrouno zadersavasze.

Raszueti tulikai ochi moie, da videti budem mogel tuliku zkrounoszt; y obiachime da iu sztalnum y vupertum verum veruval budem.

Ar ie nachin tuoi, ne chlovechanszka zmosnoszt: tuoie szueto odluchenie, ne chlovechie zmislienie.

Nitisze gdo zadovolien iz szamoga szebe nahaia, koy ovabi preszegel y razumel, kotera Angelszku takai mudroszt premasu.

Kai anda ia gresnik neuredni, zemlia y pepel od tak gluboke zkrounoszti zuedati y u-pamet pryeti budem mogel?

2. Goszponne u-priproztoche szerdcza moiega, vu prave y tuerdne vere, y poleg zapovedi tuoie, k-tebe z-uffaniem y poniznosztium prisztupliuiem: y praudeno veruiem, da ti na zochi jeszi oude v-oltarszkom Sacramentumu Bog, y chlovek.

Hoches anda, date primem, y mene k-tebi vu liubaui zklopim.

Odku-

Odkuda tuoiu zazavam milosztvnoszt, y oszebuine k-tomu proszim milosche: da vesz vu tebe raztalimsze, y plaval vu liubavi budem, nitisze vu nijednu szueta radoszt vech pachal.

Ar ou nay visseſſi y nay preſtimaneſſi Sacramentum zuelichenie duſſe y tela, urachtuo duhoune mlahavoche: z-koterem urachesze pregrehe moie, nezredna nagnienia sztegnu, tentaczie obladaiu, ali pomenſſavaiu: obilneia miloscha zgora uliejesze dobrota zacheta povekſſavasze usztanovisze vera, uſſanie obiachisze liubau ogniena posztaie y razſiriavasze.

3. Unoga dobra podelilszi, y josche vechkrat delis vu szuetom Sacramentumu dragem tuoiem koisze pobosno prichescha iu: Bog moi, Prietnik duſſe moie, urachitel nemochnoszti chlovechanszke, y darounik usze nuternie radoszti.

Ar nym obilno razueszelienie szuproti uszkoiachkem szuprotiuachinam daies, y z-glubline niſtara nyhovoga, na uſſanie tuoie obrambe podises, y z-novum miloschum nie z-nutra okrepis y razszuetis: da koteriszusze peruo usze krepke y neobichne pred prichesc haniem chutili, potlam nahranieni z-jeztuinum y pituinum nebezkum nasliszusze na bolie preoberniene. I to

I to zato z-zebranemi tuoiemi razluchno chinis, da praudeno zpoznaiu, y ochiveszto pochute, kuliko nemochi y gingavoche iz szebe szameh imaiu, y kuliko dobra y milosche od tebe zadobivaiu.

Kaiti iz szameh szebe merzli, okorni, y nepobosni jeszu; od tebe pako ognyeni, friski, y pobosni posztaiu.

Ar gdo k-zdenczu szlatkomu ponizno doiduch, kuliko tuliko szlaszti od onud neodnesze?

Ali gdo poleg sarkoga ognia ztoiech, kuliko tuliko neſztopilsze?

A ti zdenecz jeszi uszegdar pun y ſtrihan; y ogeny neprestancze goruchi: y nigdar neugaſſen.

4. Odkuda ako nemi szlobodno grabiti iz obilnoszti zdencza, niti do szitoszti napitisze, priteknem vendar vuszta moia. k-dupliu nebezkoga sleba: da konchemar jednu malu od onud kapliczu pogutnem, y ugaszim seiu moiu, da zeulzema nezgorim.

I akoprem vesz nebezki, vesz rasgan kakti Cherubin koteri, ali Seraphin biti nemorem; terszilsze vendar budem upobosnozti napreduvati, y szerdcze moie pripraviti, da konche naymenſſu Bosanzkoga

koga ognia izkriczu iz poniznoga pryemania ovoga preszuetoga Sacramentuma zadobim.

Kai goder pak meni faly dobri Jesus, zuelichitel preszueti, timi nadomeszti milloszerdno, koteri usze pozvalszi k-tebe, govorechi: hotte k-mene uszi, koteri delate, y obterssseni jeszte, y ia vasz okrepim.

5. Ia isztinaie delam vu potu obraza moiega, salosztium szerdcza muchimsze, obterssenszem z-grehi, pochinka nemam od tentaczyh, nezredno nagnienie smechime: y nega, kibime pomogel, néga kibi oszlobodil, neg ti Goszponne Bose, zuelichitel moi, koiemusze zrucham, y usza moia, dame obchuvas, y zapelias u-sitek vekovechni.

Primime vu hualu y diku imena tuoiega preszlaunoga, koteri telo y krv tuoiu za jesztuinu y pituinu menifzi pripravil.

Dai Goszponne Bose zuelichitel moi, da po gusztom pryemaniu zkrounoszti tuoie, povekssasze moia pobosnoszt.

Deel Peti.

Od urednoszti preszuetoga Sacramentuma, y od sztalissa messnikou.

Glasz Dragoga.

1. Dabi Angelszku chisztochu imel, y szuetoszt szuetoga Ivana kersztitela: nebi ureden bil ovoga prezmosnoga Sacramentuma pryemati y dotikatisze.

Ar nedonassa to szobum naiem aly urednoszt chlovechianszka, da chlovek poszueti, alyze tekne Christusseu Sacramentum, y trossi za jesztuinu kruh Angelszki.

Prevelika zkrounoszt, y viszoka oblaszt messnikou: koterem dano ie, kai ne dano Angelom.

Kaiti szami messniki pravo od szuete MatereCzirkue regyeni oblaszt imaiu szluſiti, y telo Christussevo poszuechuvati.

Mesnik je nameſztnik Bosy, koteri zgovaria rech Bosiu, po zapovedi y odlucheniu Bosiem: Bog pako je onde glaviti pochetnik, y nevigyen chinitel, koiemu usze podlosno ie kai hoche, y usze pokorno, kai zapoué.

2. Vech anda moras veruvati Bogu uſzamoguchemu, vu ovom viſzoko urednom Sacramentumu, nego laſztouitomu tuoiemu chuteniu, ali kakovomu vigyenomu znameniu.

Zaradi toga ztrahom y z-poniznoſztium, k-ovomu poſzluvaniu priſztupiti moras.

Pazi nate, y vigy chya duorba danatye v-ruke, po dottikaniu ruk Biskupoveh.

Nut meſsnik jeſzi uchinien, y na ſzlusbu Boſiu poſzuechen pazi vezda da verno y pobosno, v-prikladnom uremenu, Bogu alduies, y tebe ſzamoga tak zderſavas, da prigovora ſitek tuoi nebude imel.

Neſzi zlehkotil terh tuoi, nego chuerſzteie privezan jeſzi, y na vekſſu duſenſzi zuerſſenoſzt ſzuetoſzti ſetuvati.

Meſsnik zeuſzemi dobrotami nakinchen biti mora, y zpeldum dobroga ſiulenia drugem ſzuetiti.

Niegovo paidaſtuo biti mora, ne z-liudmi koyſzu ſzueta naſzledniki; nego z-Angelmi y zuerſſenemi liudmi nazemlie.

3. Meſsnik ſzuetum ruhum obliechen, ie nameſzto Chriſtuſſa; Da Boga zaſze y za uſze liudeztuo ponizno y pohlieuno utaſi.

Ima

Ima zpredi y zagya kriſa Goſzponnovoga znamenie, na zpomenek uſzagdesni muke Chriſtuſſeve. Pred ſzobum kris na caſule noſzi, da vu kriſtuſſeve trage ochi marlivo vupre, y naſzlieduvati ognieno terſziſze.

Za ſzobum z-kriſem ie znamenuvan, da uſze ſzuprotiuchine od bliſniega vuchiniene dobrovolino za Boga podnaſſa.

Pred ſzobum kris noſzi, daſze za laſztouite grehe ſzuoie pokaia: za ſzobum, da ludczke tulikaiſſe falinge po zduſsnoſzti zplache, y ſzebe uſzredi med Bogom y med gresnikom da nai zna ſzebe poſztaulie nogabiti.

Niti nai od molitue y aldova ſzuetoga nepreſztane, doklam miloſche y miloſzerdnoſzti nezproſzi.

Kada meſsnik ſzluſi, Boga poſtuie, Angele razueſzeli; Czirkue Boſie haſzni; ſive pomaſe; preminuchem pokoi zadobiva y ſzebe ſzamoga delnika uſzeh dobreh deel chini.

IHS

Deza

Deel Seszti.

Pitanie Kaye treba chiniti pred prichefchaniem.

Glafz Vuchenika.

1. Kada tuoiu urednoszt Goszponne, y moiu priproszṫochu premifsliavam, kruto plaſſimſze, y ſzam vu ſzebe ſzramuiemſze.

Akoli nepriſztupim, ſitku otimliemſze: ako neurednoſze narinem, vu zbantuvanie upadnem.

Kai anda chinil budem Boſe moi, pomochnik moi, y Tolnachnik vu potrebochah.

2. Ti vuchime puta taunoga: uputime na jedno kratko chinienie, k-ſzuetomu prichefchaniu prikladno.

Ar haſznovito ie znati, kak naimre pobosno y ponizno tebi pripraviti moram ſzerdcze moie, da na duhouni napredek primem tuoi Sacramentum, ali da ſzlufim tak velik y Boſanſzki aldou.

Deel

Deel Szedmi.

Od obchiniania duhounoga zpoznania, y od nakanienia pobolſ-ſatiſze.

Glafz Dragoga.

1. Zuerhu uſzega, z-prevelikum poniznoſztium ſzerdcza, z-pokornem naklonom, z-punum verum, y pobosnem nakanieniem ſzlave Boſie, k-ovomu Sacramentumu, daga poſzueti, tekne, y potroſſi, trebaie priztupiti Boſiemu Redouniku.

Marlivo obchini duſſu tuoiu; y poleg moguchnoſzti tuoie z-praudenem zkruſſeniem, y poniznum zpovedium, ſchiſzti, y oſzuetlai: tak da niſtar ſmehkoga nemas, ali neznas, kaibite z-nutra peklo, ali da nebi mogel ſzlobodno priſztupiti, zpachuvalo.

Naitiſze prigruſzte uſzi grehi tuoii obchinſzkem zakonom; za uſzagdasnie pako falinge laſztouito boliefze ſalui y tugui.

I ako chaſz imas, u-ſzkrouni komori ſzerdcza odpri Bogu uſze tuoie nevolye y naturlyvozti.

 2. Tu-

2. Tugui y ſaloſztiſze, da tak ioſche ſzueczki, y na telouña razleian jeſzi; da tak malo ukrotilſzi nagnienja; tak pun jeſzi neżrednoga poſelienia.

Tak neſzi varuval niti ztegnul zvunesniega poſelienia: vechkrat tak unogemi ludemi phantaſiami zaplendran.

Tak jako na zuuuſzka nagnien: tak nemaren na nuternia:

Tak lehkek na ſzmeh y raſzipanie chednoſzti: tak okoren na plach y ſzerdeza zkruſſenie.

Tak gotou na proſztraneſſi ſitek y telu ugaianie: tak lien na ognienoſzt, y zapovedih obderſavanie.

Tak nepochinien doklam novoga kai nechuies, ali liepoga nevidis: tak ſzlab dabi ponizna y odverſena zebral.

Tak ſelien na velike imetke; tak zkupna dareslivoſzt, tak ztisnien dabi zachuval blago tuoie.

Tak nepremiſslien vu rechih: tak nezderſan u-muchaniu.

Tak neſzpreten vu derſaniu; tak nepriſkladen y netechen vu chineh.

Tak hlepech na jeſztuinu: tak gluh na rech Boſiu.

Tak berz na pochinek: tak keſzen na poſzluvanie.

Tak

Tak zkozen na pripoveſzti, y fabulicze: tak zadreman naſzueto viroſztuvanie.

Tak ſetuies da berſe delo tuoie dokonchas tak zamiſslien vu molituah.

Tak nemarliu kada molis; tak krepen kada ſzluſis, tak ſzuh, kadaſze prichebſchas.

Tak berzo z-miſzelium bludis: tak redko krat zeuſzema zderſavaſze pamet doma.

Tak naglo genes ſze na ſzerdu; tak lahkek da drugoga razſaluies.

Tag nagnien da ſzudis drugoga: tak oſter y teſek u-pokaraniu.

Tak veſzel kada chutis ſzrechna; tak mlahau vu ſzuproutiuchine.

Tuliko krat unogo dobra obeches: y tak malo do koncza zuerſſis.

3. Ove y oſztale falinge tuoie z-kruſſeniem y velikum gruſchum laſztouite ginavoche zpovedauſſi, y zplakauſſi, tuerdno vuchini obechanie, dauſzegdar poboljſas ſitek tuoi, y na bolie napreduies.

Potlam zeuſzem z-rucheniem, y czelem hoteniem aldui tebe ſzamoga na diku imena moiega zuerhu oltara ſzerdeza tuoiega aldou vekivechni; telo naimre y duſſu tuoiu mene verno izruchajuch.

Da y ovak uredneſſi priſztupis k-meſsnomu

nomu aldovu, y szuetomu Sacramentumu tela moiega hasznouito primes.

4. Niti nega aldova urednessega, ni zadovolischine veksse za grehou odpiranie; nego szebe szamoga z-czela z-Aldovom tela Christussevoga vu messuvaniu ali prichelschaniu alduvati.

Ako vuchini chlovek, kulikomuie moguche, y praudeno zpokorisze: kuliko goder krat zaradi milosche y oprafchania k-menesze uteche: Sivem ia, govori Gosp.Bog, koteri nechu szmerti gresnika, nego pache dasze z-grehou poverne y sive; z-krivicz y pregreskeh nyegoveh nechusze vech zpomenuti, nego uszemu oprochene budu.

Deel Oszmi.

Od Christussevoga Aldova na krisu, y lasztouitoga zruchenia.

Glasz Dragoga.

1. Kakszem ia mene, razpresztertemi na krisu rukami, y golem telom za grehe tuoie otczu Bogu z-dobre volie daruval, tak da ne nikai vu mene za osztalo, kai nebi na aldou utasenia Bosanszkoga preneszel.

Tak

Tak y ti moras tebe szamoga meni dobrovolino na aldou chiszt y szuet uszaki den vu szuetoi Messe zeuszum mochium y hoteniem tuoiem, kak nai jache mores, zruchiti.

Kai bolie potrebuiem od tebe; nego da terszissze meni zeuszema zruchiti?

Kai goder zuan tebe dass, nistar nemaram; ar neischem daara tuoiega, nego tebe.

2. Kakti nebi zadoszta bilo usza imeti zuan mene: tak ni meni povolino nebude, kai goder dass, ako tebe nedaruies.

Darui tebe meni, y dai tebe uszega za Boga, y bude pryet daar tuoi.

Ovo jaszem mene czeloga alduval Otczu za te: dalszem takai usze telo y kerу moiu za jesztuinu, dabi vesz tuoi bil, y ti moi bi osztal.

Akoli pak vu tebe szamom budes sztal, nitisze dobrovolino k-volie moie neprilosis, ne czel aldou, niti puna med nami jedinoszt.

Usze anda chine tuoie, pretechi mora dobrovolino tebe szamoga vu ruke Bosie prikazanie, ako szlobofchinu zadobiti hoches y milofchu.

Ar zato tak retki razszuecheni y szlobodni

bodni znutra nahagiajusze, kaiti szebe szameh z-czela osztaviti neznaiu.

Ie sztalien navuk moi: ako koy uszemsze neodgovori, nemore moi biti vuchenik, prikasi tebe szamoga meni, zeuszem nagnieniem y hoteniem tuoiem.

Deel Deveti.

Kak nasz, y usza nassa Bogu alduvati moramo, y za usze moliti.

Glasz Vuchenika.

1. GOszponne uszaszu tuoia, kaszu na nebu y na zemlie.

Seliem mene szamoga tebi na hotonczeni aldou daruvati, y tuoi uszegdar obsztati.

Goszponne daruiemtisze denesz vu priprosztoche szerdcza moiega za szlugu vekivechnoga, y za aldou huale vekivechne.

Primime z-ovem szuetem alduvaniem tuoie predrage kerui y tela, koieti pred Angelmi nevigieno duorechemi alduiem; da bude za moie y uszega liudcztua zuelichenie.

2. Goszponne alduiemti usze grehe y krivicze moie, kotere vuchinilszem pred tobum, y szuetemi Angelmi tuoiemi, od dneva

dneva vu koterom nay pervich gressiti jeszem mogel, tia do vure ove, zuerhu utaslivoga oltara tuoiega: da ti usze jedinem zakonom posges, y zesges z-ogniem liubaui tuoie, y zbrisses usze maculæ grehou moieh: y dussu moiu od uszake krivicze ochisztis: y povernesmi miloschu tuoiu, koiu gressechszem pogubil: uszami napunom oprosztis, y na kussecz mira dame miloszerdno podignes y prepuszztis.

3. Kai morem chiniti za grehe moie, nego nye ponizno valuiuch, y zuerhu nyh tuguiuch, miloschu tuoiu nepresztancze zazavati?

Molimtisze, poszluhnime, y szmiluimisze, kada sztoym pred tobum Bog moi.

Uszi grehi moy jeszumisze prigruszztili, nechuih nigdar vech ponoviti: neg za nie kaiamsze y kaialsze budem, gotou pokoru chiniti, y poleg moguchnoszti za nye zadovoliti:

Oprosztimi Bose, oprosztimi grehe moie, za ime szueto tuoie: zuelichi dussu moiu, koiuszi z-predragum kervium tuoium odkupil.

Ovo poddaiemsze u-miloszerdnoszt tuoiu, z-ruchamsze u-ruke tuoie.

Chini

Chini z-menum poleg dobrote tuoie, ne poleg moie krivicze y maloutednoszti.

4. Alduiemti tulikai usze dobre chine moie, akoprem kruto malo y nezversene; da ti nie pobolssas y poszuetis, daie tebi vugodne y pryetne vuchinis, y uszigdar na bolssa ulieches: y takai na konecz blasensztua mene lienoga y nehasznovitoga chlovechecza zapelias.

5. Alduiemti k-tomu usza dobra selienia pobosneh tuoieh, potreboche otczeu, priatelou, bratou, sesztreh, y uszeh drageh moieh: y oneh koteriszu mene ali drugem za ime tuoie kai dobra vuchinili. I oneh koteri vu molitue y messe moie jeszusze preporuchali, illi joscheizu vu sivotu, illi iz ovoga szueta jeszu preminuli.

Da uszi jakoszt milosche tuoie, pomoch razueszelienia, obrambu od pogibelih, oszlobogyenie od muk pochute, da od uszega zla resseni hualu tebi veliku zdavali budu.

6. Joscheti alduiem molitue, y mirounc aldove, za one oszebuino, koyszume vu chem urazili, razturobili, obssanili, alimi kakou kuar vuchinili ali schim obterssili.

Za one takai usze, koterezem ia kada raz-

razsaloszil, zbantuval, obterssil, zpachil, budi rechium, budi chinom, budi znaiuch, budi neznaiuch: da nam uszem jednako oproszis grehe nasse, y zamere z-koiemi jeden drugomu jesze zameril.

Odneszi Goszponne od szerdczh nasseh usze szumlienie, szerditoszt, nasztor, y omrasniu, y kai goder liubau uraziti, y szlosnoszt bratinszku pomenssati bi moglo.

Szmiluisze Goszponne szmilui uszem koy miloszerdnoszt tuoiu prosze dai miloschu, koiem ie potrebna: y uchini nasz takoue, da budemo uredni milosche tuoie usivati, y zaidemo u-sitek vekivechni, Amen.

DEEL DESZETI.

Da szueto pricheschanie ne lazno treba zamuditi.

Glasz Dragoga.

1. GUszto krat utechisze moras k-zdenczu milosche, y miloszerdnoszti Bosie, k-zdenczu dobrote y usze chisztoche: dasze od naturlive sege tuoie y od greha zurachiti budes mogel, y szuprot uszakomu zkussavaniu y chalarnoszti urasie batrivessi y zkoznessi posztanes.

Ne-

Nepriatel znaiuchi haszen y urachtuo nayvekſſe vu ſzuetom prichesſchaniu posztaulieno, uſzakoiachkem nachinom y prilikum terſzisze verne y pobosne kerſchenike, kuliko premaſe, odvernuti y zpachiti.

2. Ar gdaſze nekoy k-ſzuetomu prichesſchaniu pobosno zprauliaiu, gorſſe ſzkuſsnie terpe od uraga. Szam nechiſzti duh (kakſze pri Jobu piſſe) doſſelie med ſzine Boſie, dabye z-navadnum ſzuoium chalarnoſztium zmutil, ali nie ztraſslive od viſſe uchinil y zmuchiene: dabi tak hotenie nyhovo pomenſſal, ali od vere prave zkuſſavaiuch odvernul: dabi onak morebiti ali zeuſzema oſztavili ſzueto prichesſchanie, ali nepriprauni priſztupili. Ali ne nikai treba mariti za nyegove zaſzede, y zkuſſnie, budi kak goder nechiſzte y ztraſsne: nego ie uſza y ſzliednia potreba na glavu niegovu navaliti. Za niſtarga imai nevolinoga, y z-niega zeſzmehavaiſze: niti zaradi obſzkoka y zmuchiavania niegovoga, z-kemite podſiſe, od ſzuetoga prichesſchania neodſztupi.

3. Unogo puti pobosnoſzt tuoiu zpachi prevech velika zkerblivoſzt, y boiazlivoſzt od ſzpovedi tebe ztegne. Chini poleg tolnacha mudrih, te na ztran poſztavi

tavi duſsnu ztraslivoſzt, ar ona miloſchu Boſu prechi, y pobosnoſzt duſſe poruſſava. Zaradi kakove male turobnoſzti nezamudi ſzuetoga prichesſchania: ter ſetui kai berſe na ſzpoved, y odpuſzti dobrovolino uſzem koy ſzute zbantuvali. Akoſzi pak ti koga zbantuval, proſchenia ponizno proſzi, y Bog radti oproſzti.

4. Kai haſzni dugo zpoved keſzniti, y ſzueto prichesſchanie dalie odlachiti. Ochiſztiſze kak nay berſe, zhiti z-tebe kak nai perulie chemer, ſetui pryeti urachtuo, y bolie chutil budes, nego ako dugo budes odlachil. Ako deneſz zaradi maloga poſzla prepuſztis, zutra morebiti vekſſi doide: y ovak dugo bi mogel ſzueto prichesſchanie zamugiavati, y bolie neprikladen biti. Zato kai berſe mores uſzagdaſſniu teskochu y lenoſzt iz tebe odhititi; ar nikakvu haszen neprinaſſa dugo odlachiti, y zaradi uſzagdasnih prechkih od nebeſzkeh y duhounehſze razdruſavati. Pache nai vech skodi ſzueto prichesſchanie od viſſe prepuſchati: ar vu ſmehku lienoſzt upadnes, od kotere tak lehkoſze neodvadis.

Ali jai! nekoy mlachnoga ſzerdcza prepuſchaiu vreme doiti k-zpovedi, y ſzueto

to prichefchanie felejuchi odlachiti, dabi dusni nebili vekſſu paſzku naſze imati.

5. Jai kak malehnu liubau, y ſzlabu pobosnoſzt imaiu, koteri ſzueto prichefchanie tak lehko za nemar mechu! kak ſzrechen ie on, y Bogu pryeten, koteri tak ſive, y vu tulike chiſztoche duſſu ſzuoiu chuva, da uſzaki den pripraven bi bil, y hotenie imel prichefztitiſze, dabimu ſzlobodno bilo, y dabi prez prigovora to mogel chiniti. Akoſze kada gdo zaradi poniznoſzti, ali zadovolinoga zroka zderſava, hualeie ureden, zarad preſtimavania tulikoga Sacramentuma. Akoga pak lienoſzt obhaia, ſzamoga ſzebe ie duſen zbuditi, y chiniti kuliko premoguch ie, y Bog priſztane k-ſelieniu y dobromu hoteniu niegovomu, na kotero oſzebuino pazi.

6. Ako pak chlovek pravichno zprichan ie, nai ima uſzegdar dobru voliu y pobosno nakanienie prichefchatiſze, y tak imel bude haſzen ſzuetoga prichefchania. Ar more uſzaki pobosni uſzaki den, y uſzaku vuru k-duhounomu Chriſtuſſa prichefchaniu ſzlobodno priſztupiti prez prepovedi z-pobosnem hoteniem.

Ali vendar ſztanovite dneve, y zapovedano ureme od ſzuete Matere Czirkue ſzueto

ſzueto telo ſzuoga zuelichitela z-velikem poſteniem vu ſzuetom oltarſzkom Sacramentumu mora pryeti, y vech hualu y diku boſiu preſtimavati, nego ſzuoiu haſzen y razueſzelienie iſzkati. Ar tuliko kratſze zkrouno prichefcha, y nevigieno nahrani, kulikokrat chriſztuſſevoga, tela naſze uzetie zkrounoſzt, y muke pobosno premiſsliava, vu liubaui niegove zasgan poſztaie.

7. Koteri drugachſze nepripraulia, nego kadaſze koy ſzuetek priblisava, aliga navada obchinſzka primaria, takou vech krat nepripraven bude. Blaſeni, koy ſze na aldou Bogu daruie, kuliko krat ſzueto Meſſu ſzluſi, aliſze prichefcha. Kada meſſu ſzluſis, naiſze prevech dugo zaderſavati, nitiſze nai od viſſe redà hiteti, nego obderſavai dobru obchinſzku navadu oneh z-kemi ſives. Nemoras drugem chiniti neprilike y grufche, nego poleg obchinſzkoga zakona, y ztareſſeh odluchenia: y bolie da drugem po volie uchiniş, nego tuoie pobosnoſzti, ali tuoiemu hoteniu.

DEEL JEDENAISZTI.

Da preſzueto telo chriſtuſſevo y' ſzueto piſzmo nai bolie jeſzu vernoi duſſe potrebna.

Glaſz Vuchenika.

1. O Preſzlatki Goſzponne JESUS, kulikaie ſzlatkocha pobosne duſſe z-tobum nahraniene, vu goſcheniu tuoiem gde ni druga jeſztuina na hranu poſztuliena, nego ti jedini dragi nye zuerhu ſelienia ſzerdcza naiſelineſſi. I menibi drago bilo, pred tobum zeuſzega hotenia ſzuze tochiti y z-pobosnum magdalenum noge tuoie ſzuzami polevati. Ali gdeie ova pobosnoſzt? gdeie ſuhkeh ſzuz obilno prelevanie? Sztanovito pred ochima tuoiemi, y ſzueteh Angelou tuoieh uſze ſzerdcze moie goreti bi moralo, y uſze od veſzelia u-plachſze razleiati. Ar imamte vu ſzuetom Sacramentumu iſztinſzko na zochi, ako prem kruſsnem kipom zakritoga.

2 Ar tebe vu pravoi Boſanſzke ſzuetloſzti tuoie gliedati, ochi moie podneſzti nebi moglie: ali niti veſz ſzuet preſzuecheniu y zmosnoſzti dike tuoie nebi obſztal.

tal. Vu ovom anda ſzlabochi moie pomaſes, da tebe pod ſzuetom Sacramentumom zkrouno zapiras. To za iſztinu imam y klaniamſze, komuſze Angeli vu nebu naklaniaiu: ali ia joſche vu veri, oni pako ochiveſzto y nezakrito. Meni zadavolina mora biti ſzuetloſzt prave vere, y moram vu nyoi hoditi, doklamme preſzueti dan vekivechne ſzuetloſzti, y nagneiuſze tenye peld y prilik vezdaſsnieh. Ali kada doide kaye zuerſſeno (naimre kada doidemo u-diku nebeſzku) obſzluſavanie ſzueteh Sacramentumou preſztane, ar blaſeni vu dike nebeſzke nepotrebuiu urachtua ſzueteh Sacramentumou. Arſze veſzele prez koncza pred Bogom obraz na obraz diku niegovu premisliavaiuch, y ſzuetloſzti vu ſzuetloſzt glubline Boſanſzke preobrazeni ſzlaſzt uſivaiu Rechi Boſie telom vuchiniene, kakie bila od pochetka, y oſztane na veke

3. Kada zpominamſze z-oveh tak chudneh, netechnomi poſztaie uſzako duhouno razveſzelienie; ar kak dugo Goſzponna moiega odpetto vu dike nevidim, za niſtar derſim uſza, ka na ovom ſzuetu vidim, ali chuiem.

Szuedokmye Bog, da nyedna ztuar nemore

moreme obvefzeliti, niti nyedno duguvanie upokoiti, nego Bog moi, koiega feliem na veke premifsliavati. Ali ne to moguche doklam fivem vu telo umertelnom. Zato potrebnoie dafze pofztavim naveliku mukoterpnofzt, y mene fzamoga vu ufzem felieniu tebi podlofim.

Ar y fzuetczi tuoy Gofzponne, koterifze fzada z-tobum vu nebu raduiu, vu vere y terpliunofzti velike doklamfzu fi veli, doffefztka dike tuoie chakalifzu. Kaifzu oni veruvali y derfali, ia veruiem y derfim, vu kaifzufze oni uffali, jafze uffam: kamofzu oni zafsli po milofche tuoie, jafze uffam tamo doiti Gofzponne Bofe. Medtemtoga budem hodil vu vere, z-peldami obiachen fzueczeu tuoieh. Budem imal takai knige fzuete y pobosne, za radofzt y zerczalo fitka; y zuerhu toga ufzega prefzueto telo tuoie za ofzebuino urachtuo y obrambu.

4. Duoie naimre meni potrebno naybolie chutim vu ovem fitku, prez koieh podnefzti nemorem ovo nevolino fiulienie. Vu temnicze ovoga tela zaderfan, duoiafzumi, valuiem, potrebna, naimre hrana y fzuetlofzt. Zato dalfzimi nemochnomu y betesnomu fzueto telo tuoie

tuoie za hranu duffe y tela: y pofztavilfzi fzuetlofzt nogam moiem rech tuoiu.

Prez oveh dueh fiveti dobro nemorem, ar rech Bofia ie fzuetlofzt duffe, y prefzueti tuoi oltarfzki Sacramentum je kruh fitka. Ovafze rechi mogu dua fztola od ove y od one ztrane vu kinchni komore fzuete Matere Czirkue Catholichianfzke pofztauliena. Jeden fztolic fzueti oltar imaiuchi kruh fzueti, toieto predrago telo Chriftuffevo.

Drugi fztol jefzu bofie zapovedi, ukoieh zaderfavafze navuk fzueti, vuchechi pravu veru, y tuerdno tia u-nuternia zkrouno zafztertu, kadefzu fzueta fzueteh dopeliaiuchi. Hualuti zdaiem Gofzpodinne Jesus fzuetlofzt fzuetlofzti vekovechne, za ztol fzuetoga navuka: koiegafzi nam po fzlugah tuoieh Prorokeh y Apoftoleh y drugeh navuchiteleh razdelil.

5. Hualimti ztuoritel y Odkupitel ufzega pokolienia chlovechanfzkoga, koy dabi nazuefztil ufzemu fzuetu liubau tuoiu pripravilfzi vecheriu veliku, na koiu nefzi agnecza pelduvanoga, nego tuoie prefzueto telo y keru pripravil za jefztuinu; razuefzeliuffi ufze verne, z-gofcheniem prefzuetim, y kelihom zuelichenia opo-

 jvffi,

jvssi, vu koiemszu usze naszladnoszti nebeszke, y znamisze goszte uszi Angeli szueti, ali szlatkochum szrechnessum.

6. O kak velika y viszoko prestimana ie chaszt Messnikou, koiemie dano Goszpodinna zmosnoga rechmi szuetemi poszuetiti, z-vusztmi blagoszloviti, z-rukami dersati, vu vuszta szuoia pryemati, y drugem razdeliati! O kak chiszte moraiu biti ruke one, kak chiszta vuszta, kak szueto telo, kak neoszkrunieno szerdcze mora biti Messnika, vu koiega tuliko krat ulezne pochetnik usze chisztoche y szuetoszti! Iz vuszt Messnika nikai nego szueta, nikai nego postena y hasznovita mora zhaiati rech, koteri tak guszto krat pryemlie szueto telo Christussevo.

7. Ochi niegove nai budu priproszte y szrameslive, kotere telo Christussevo vechkrat gliedaiu: ruke chiszte y vu nebo podigniene, kotere ztuoritela neba y zemlie veche puti dotikavaiusze. Messnikom oszebuino u-zapovedi govorisze: szueti budete, arszem y ia szuet Goszpodin Bog vass.

8. Nay nasz pomore milosscha tuoia uszamoguchi Bose, da kiszmo chiaszt messnichku pryeli, uredno y pobosno tebi vu vsze chisztoche, z-dobrem dussnem zpoznaniem

naniem szlusiti budemo mogli. I ako nemoremo prez greha siveti y prebivati, kakbi morali, dopusztinam vendar uredno te suhko plakati usza chinienia nassa: y va duhu poniznoszti, y dobrovolinoga y tuerdnoga obechania tebe bolie ognieno szlusiti budemo mogli.

DEEL DUANAISZTI.

Da z-velikum Marlivosztium moramosze priprauliati k-szuetomu prcheschaniu.

Glasz Dragoga.

1. JASzem chisztoche liubitel, y usze szuetoszti Darounik. Ia chisztoga szerdcza ischem, y ondeie prebivalische pokoia moiega. Pripravimi palachu proszt ranu, y preztertu, y hochu pri tebe imati vuzem z vucheniki moiemi. Ako hoches da doidem k-tebe, y pri tebe osztanem: kuasz ztari Schiszti, toieto tuoie grehe odverzi, y osznasi szerdcza tuoiega prebivalische. Sztirai usza szueczka, y usze grehou hrupenie y szedi kakti urabecz szam na krovu, y premissliavai zlochinienie tuoie, vu suhkoche dusse tuoie. Ar uszaki liubitel szuomu dragomu liubitelu,

telu, nay bolſſe y nai liepſſe pripraulia meſzto arſze vu tom zpoznava y kaſe hotenie pryeti dragoga.

2. Znai niſtarmanie, da ti nemores zadoſzta uchiniti, y tak tebe pripraviti iz urednoſzti chinienia tuoiega, dabiſze czelo lietto pripraulial, y drugo nikai vu miſzli neimel. Nego iz ſzame dobrote moie, y miloſche, prepuſchaſſze k-ſztolu moiemu priſztupiti: kakdabiſze petliar zual k-obedu od Bogatcza, y on z-nichim nebi zahualien mogel biti za dobra chinienia, negoſze poniziuſſi zahualilbi niemu.

Chini kuliko mores, y to marlivo: ne iz navade uſzagdesnie, neiz potreboche, nego ztrahom boſiem, poniznoſztium y hoteniem primi preſzueto telo dragoga Boga tuoiega, koteriſzeie doſztoial k-tebi doiti. Jaſzem koyſzemte zual jaſzem vuchiniti zapovedal, ia hochu nadomeſztiti, kai vu tebe zmenka: hoddi y primi mene.

3. Kadati miloſchu pobosnoſzti daruem, zahuali Bogu tuoiemu: ne zato dabi ureden bil miloſche moie, nego zato, daſzemtiſze ſzmiluval. Ako nemas poboſnoſzti, nego bolie ſzuhogaſze chutis, poſztaviſze na molitvu zdihavai, y kuchi: niti

niti nepreſztani, doklam nezaſzluſis konchemar drobtiniczu, ali kapliczu miloſche zuelichenia. Tebi mene ie potrebno, ne meni tebe niti ti doides poſzuetiti mene, nego ia tebe poſzuetiti y poboliſati doidem. Tiſzi doſſel daſze od mene poſzuetis, y z-menum ſze viedinas; dabi novu miloſchu od mene pryel, y na poboliſanye z-nouichſze zasgal. Nai zamuditi ove miloſche, nego pripravi zeuſzum marlivoſztium ſzerdcze tuoie, y upeliai k-tebe dragoga tuoiega.

4. Potrebno pak ie, da ne ſzamo pripraviſſze k-pobosnoſzti pred prichesſchaniem, nego daſze zkerblivo zachuvas u-pobosnoſzti, y po ſzuetom prichesſchaniu. Niti menſſe chuvanie ie potlam potrebno, negie perulie bilo pripraulianie. Ar dobro potomtoga chuvanie, nai bolſſe ie zopet pripraulianie za dobichek vekſſe miloſche. Zaradi toga kruto nepripraven chlovekſze nahaia, ako takiſze na zuunſzka razleie. Chuvaiſze od velikoga govorienia, prebivai vu ſzamoche, y uſivai Boga tuoiega: ar niega imaſs, koga veſz ſzuet tebi odneſzti nemore. Jaſzem on komu tebe uſzega zdati y zruchiti moraſs, tak da od ſzehdob, nevu tebe, nego vu mene prez uſzake ſzkerbi ſiveſs.

Deel Trinaiszti.

Kak zeuſzem ſzerdczem pobosna duſſa ſeltti mora jedinoſzt z-Chriſtuſſem vu ovom preſzuetom Sacramentumu.

Glaſz Vuchenika.

1. Gdomi to dati hoche Goſzponne, da te ſzamoga naidem, y odpremti ſzerdcze moie, dabi uſival, kak ſeleie duſſa moia: y od vezda nigdo dame neodverſe, niti nyedno ztuorienie negene, ali poglieda; nego ti ſzam dami govoris, y ia tebi kak navaden ie dragi dragomu govoriti, y priatel z-priatelomſze goſztiti. To molim, to ſeliem, daſze z-tobum veſz zklopim, y ſzerdcze moie uſzakoi ztuari zaprem, da bolie po ſzuetom prichelchaniu, y guſztom Meſſuvaniu vu nebeſzkeh y vekovechneh nauchimſze naſzladuvati. Ah Goſzponne Boſe, kada budem z-tobum veſz viedinan, y z-mene zeuſzema pozablien? Ti vu mene, y ia vu tebe, y da tak zakupa obſztoymo, vuchini.

2. Ztanovito tiſzi liubljeni moi, zebran zmed jezera, vu koiem dopaloſzeie duſſe moie prebivati uſze dneve ſitka ſzuoiega. Tiſzi ztanovito mirouni moi, vu koiem mir veliki y pokoi iſztinſzki, zuan koiega ie tuga y ſaloſzt, y prez konczanevolia, ztanouito tiſzi Bog zakriveni, y tollnach tuoi ne z-nichemurnemi, nego z-ponizneml y priproſzbosnemi, nego z poniznemi y priproſztemi ie govorienie tuoie. Oh kak ſzladek ie Goſzponne duh tuoi, koteri dabi ſzlaſzt tuoiu proti ſzinom pokazal, zkruhom preſzlatkem iz neba doiduchem, nye nahtaniti doſztoiaſſze. Ztanouito nenahaiaſze tak velik narod, k-koiemu Bogi niegovi takbiſze priblisali, kak ti Bog naſs priblisavaſſze uſzem vernem tuoiem, koterem za uſzagdaſsniu radoſzt, y ſzerdcza vu nebo podiganie, tebe das na jeſztuinu y vuſivanie.

3. Koteri ie narod tak zuiſſen, kakie liudcztuo kerſchianſzko? ali kotera ztuar pod nebom ie tak draga, kakie pobosna duſſa, k koteroi ulezne Goſzp. Bog, daiu nahrani z-telom ſzuoiem odichenem? O neizgovorna miloſcha! ô prechudna doſztoinoſzt! ô liubau neſzmerna, chloveku oſzebuino pokazana! Ali kai vernem Goſzponnu za ovu miloſchu, za liubau tak verlu? Nega kaibi povolineſſe prikazati mogel, nego da ſzerdcze moie zeuſzem daruiem, y zklopim. Teda razveſzeluvaliaſze budu uſza nuternia moia, kada

da zuerſſeno bude u-jediniana z-Bogom duſſa moia. Onda mi reche: ako ti hoches biti z-menum, ia hochu biti z-tobum: y ia odgovorim niemu: Doſztoiaiſze Goſzponne oſztati pri mene, ia rad hochu biti z-tobum. Toie uſze ſelienie moie, daſze ſzerdcze moie z-tobum u-jedina.

Deel Chetirinaiszti.

Od nekoieh pobosneh goruchega ſelienia, proti preſzuetomu telu Chriſtuſſevomu.

Glaſz Vuchenika.

1. O Kulikaie unoſina ſzlaſzti tuoie Goſzponne, koteru zkrilſzi tebeſze boiechem! kada ſpominamſze z-pobosneh nekoieh, z-naivekſſum pobosnoſztium y hoteniem priſztupliucheh, tedaſze unogo krat ſzam vu ſzebe meſſam y ſzramuiem; da k-oltaru tuoiemu, y preſzuetoga prichesſchania ſztolu tak mlachno y merzlo priſztupliuiem. Da tak ſzuh, y prezuetoga ſelienia ſzerdcza, prebivam: da neſzem zeuſzema zasgan z-liubauium pred tobum Bogom moiem: niti tak kruto nagnien, y ſelien, kakſzu unogi pobosni bili;

bili; koteri od prevelike ſelie proti ſzuetomu prichesſchaniu, y od liubavi, kuſzu na ſzerdczu chutili, neſzuſze od placha zderſati mogli. Nego z-vuſztmi ſzerdcza y tela k-tebe Bogu zdenczu ſiuomu ſzerdchenoſzu odpirali, ſzuoie ſelie ni gladа nemoguchi drugach utaſiti, niti zaſzititi, nego telo tuoie preſzueto zeuſzum naſzladnoſztium y duhounem hliepeniem pryemaiuch.

2. O prava gorucha vera nihova, kotera chini nam veliku ſzumliu daſzi bil nażochi pri nyh Goſzponne Boſe! Ar ovi iſztinſzko prepoznavaiu Boga ſzuoiega vu lamaniu kruha, kotereh ſzerdcze tak gori iako vu nyh, proti Jeſuſſu hodechemu ſnymi. Dalekoie od mene vechkrat takovo hotenie, y pobosnoſzt, tak nagla y gorucha liubau. Budimi miloſztiven Jesus dobri; y dopuſzti nichemurnomu petliaru tuoiemu, konchema negda malahno ſzerdchene liubaui tuoie vu ſzuetom prichesſchaniu chutiti, daſze obiachi bolic vera moia; uſſanie vu dobrote tuoie povekſſa, y liubau jenkrat zuerſſeno vusgana, y kruh nebeſzki pokuſſauſſi, nigdar npreſztane.

3. Moguchnaie pako miloſzerdnoſzt tuoia, dami miloſchu, kuſzem ſeliel, daa, y vu

y vu duhu goruchem, kada priblisafze den dobrovolie tuoie, milosztiuno pohodi. I Akoprem z-tulikem selieniem tuoieh pobosneh negorim, nistar manie iz milosche tuoie, onoga velikoga zasganoga selienia poselienie imam: moliechi y selieiuch, uszeh takoveh zasganeh liubitelou tuoieh delnik posztati, y vu nyhovosze tovarustvo pribroiti.

Deel Petnaiszti.

Da miloscha pobosnoszti z-poniznosztium y szebe szamoga poteptaniem zadobivasze.

Glasz Dragoga.

1. Potrebnoie da miloschu pobosnoszti nepresztancze isches: selino prosziss, terpliuno y uffano chakas: zahvalno primes, ponizno chuvas, hasznovito snium poszluies, y Bogu terminus ter modus visfniega pohaiania izruchis, doklam doide. Poniziti lasztovito tebe moras, kada malo ali nikai pobosnoszti z-nutra chutis: ali naisze preszual zapusztiti, niti visse redda razturobiti. Daie vechkrat Goszp. Bog u-jednom kratkom hipu; kaye dugo uremena zkratil: daa neg-

negda na konczu, kai na pochetku molitue odlekelie dati.

2. Dabisze uszegdar miloscha berzo davala, y po leg volie bila, nebi gingavocha chlovechia podnassati mogla. Zato z-dobrem uffaniem y poniznum terpliunosztium jeti chakati milosche pobosnoszti. Tebe vendar y tuoiem grehom pripissi, kadatisze nedaie alisze otaino od tebe jemlie. Maloie negda, kai miloschu prechi, y zkriva: ako vendar malo, y ne pache veliko rechisze mora, kai tuliko dobra zpachi, y zkrati. I ako to iszto malo ali budi veliko nasztran odrines, y zuersseno obladas, budeti kaiszi proszil.

3. Ar kaksze berse iz uszega szerdcza Bogu daruies, nit ovoga ali onoga polag tuoiega nagnienia izkal nebudes; negosze z-czela vu nyega polosis, viedinianoga tebe naides, y mirounoga: ar nikaiti tak nebude utek isslo ali godilo, kak razluchenie volie bosanszke. Koterigod anda nakanienie szuoie z-priprosztem szerdczem gore k-Bogu podigne, y szebe od uszake nezredne liubaui, y pohliepenia uszake ztuari zprazni, nai prikladnessi k-pryemaniu milosche, y ureden daara pobosnoszti bude. Ar daie

daie onde Goſzp. Bog blagoſzlou ſzuoi, kade poſzudu praznu naide: I kak zuerſſeneie gdo od oveh naimenſſeh oddelyſze, y bolie ſzebe ſzamomu po zametaniu ſzvoiem vumira, z-tem miloſcha berſe doide, obilneie ſzerdcze napuniava, y viſſe ſzlobodno ſzerdcze podiſe.

4. Teda bude videl, y obilno imal, y chudilſze bude: y raſſiriſze ſzerdcze niegovo vu niem, ar ruka Goſzponnova ie ſnym, y on poſztavilſzeie z-czela vu ruku niegovu, tia do veka. Nut ovak blagoſzloulien bude chlovek, koteri iſche Boga zeuſzega ſzerdcza ſzuoiega, niti ludo ne uzel duſſe ſzuoie. Ou vu pryemaniu preſzvetoga Sacramentuma velike Boſie miloſche ureden poſztane, ar negliedi na laſztouitu pobosnoſzt, y razueſzelienie; nego zuerhu uſze pobosnoſzti y razueſzelienia, na Boſiu diku y poſtenie.

Deel Sesztnaiszti.

Da potreboche naſſe Chriſtuſſu odpreti, y niegove miloſche proſziti moramo.

Glaſz Vuchenika.

1. O Preſzlatki y preliubleni Goſzponne, koiega vezda pobosno ſeliem pryeti ti znas ſzlabochu moiu, y potrebochu, koteru terpim: vu kulikeh greheh y nichemurnoſztih liesim, kak guſzto kratſzem obterſſen, zkuſſan, zmuchien, y utepen. Zaradi pomochi y urachtua k-tebe dohaiam, zaradi razueſzelienia y lahkotenia tebe proſzim. Uſza znaiuchemu govorim, komu ochiveſzta jeſzu uſza nuternia moia: y koterime ſzam zadovolino razueſzeliti y pomochi more: Ti znaſs koiaſzumi potrebna pred uſzemi, y kakſzem Sziromah vu dobrotah.

2. Ovo ſztoim pred tobum ſziromah y gol, miloſche proſzechi, y miloſzerdnoſzt zazavaiuchi, Nakermi gladnoga, ubogcza tuoiega, vusgi merzlinu moiu z-ogniem liubaui tuoie: raſzueti ſzlepotu moiu ſzuetloſztium zochnoſzti tuoie. Podigni ſzerdcze moie proti tebe vu nebo, y nepræpuſztime klatitiſze zuerhu zemlie. Obernimi uſza zemeliſzka na ſuhkochu, uſza ſmehka y ſzuprotiuna na terpliunoſzt: uſza ztuoriena y ova zdolina na odurienie y zablienie. Ti ſzam mi od vezda ſzladek poſztani tia do veka, arſzi ti ſzam jeſztuina, y pituina moia, liubau moia y veſzelye moie, ſzlaſzt moia uſze dobro moie.

3. O dabime zeuſzema vuſgal, kada nazochi

nazochi pri meni jeszi; zesgal, y vute preobernul; dabi jeden z-tobum duh pozztal, po milosche nuternie jedinoszti, y raztalienia goruche liubavi! Neprepuszttime teschega y szuhoga od tebe odditi, nego chini z-menum miloszerdno, kak vechkrat chinilszi z-szuetczi tuoiemi prechudno. Kakuobi chudo bilo, dabi vesz vu tebe ognien posztal, y vu mene oszlabel, pokeh dob tiszi ogeny goruchi uszegdar, y nigdar nepresztanien: liubau kotera szerdcza chiszti, y razum raszuechuie.

DEEL SZEDEMNAISZTI.

Od goruche liubaui y velikoga selenia proti priemaniu Christussa.

Glasz Vuchenika.

1. Z Naivekssum pobosnosztium, y zasganum liubauium, zeuszega szerdcza hoteniem, seliemte pryemati Goszponae; kakti unogi szuetczi y pobosne per[...] vu pricheschaniu jeszute selele, koter[...]uti kruto vu szuetoszti povoline bile y vu nai goruchessi pobosnoszti jeszu prebivale. O Bose moi, liubau vekovechna, usze dobro moie, blasensztuo moie

moie nezkonchano, seliemte pryeti z-nai vekssem hoteniem, y nai urednessem postuvaniem, koteru szuetecz koy zasivota ie imel, y chutiti ie mogel.

2. I akoprem neuredenizem imati usza ona chutenia pobosnoszti, vendar prikasuiemti usze szerdcza moiega hotenie, kakti dabi usza ona nai vugodnessa zasgana selenia szam imel. Ali kotera goder more pobosna pamet zamiszliti, y selieti, ova uszati z-velikem uklanianiem daiem y prikasuiem. Nikai nechu meni zachuvati, nego mene y usza moia rad y volien alduvati.

Goszponne Bose moi, ztuoritel moi, y Odkupitel moi, z-takuem hoteniem, podlosnosztium, hualum, y posteniem; z-takvum zahvalnosztium, urednosztium, y liubauium; z-takovum verum, uffaniem, y chisztochium, seliemte denesz pryeti, kakteie pryela y seliela preszueta matti tuoia, odichena Devicza Maria, kada Angelu nazueschaiuchemu tela nasze uzetia zkrounoszt, ponizno y pobosno ie odgovorila: Ovo szlusbenicza Goszponnova, naimi bude poleg rechi tuoie.

3. I kakti blaseni Prehodnik tuoi nai

vekſſi med ſzuetczi, ſzueti Juan kerſztitel, na priblisavanie tuoie od radoſzti ie poſzkakuval, vu veſzeliu duha ſzuetoga, kadabi vu Materine bil zapert vutrobe: y potlie videch med liudmi Jeſuſſa hodechega jakoſze ponizuiuch z-pobosnem hoteniem ie govoril: priatel pak zaruchnika, koteri ſztoy y chuie niega veſzeliem veſzeliſze zaradi glaſza zaruchnikovoga: tak y ia z-velikemi y ſzuetemi ſeliami radbiſze zasgati, y radbi zeuſzega ſzerdcza mene ſzamoga zkazati. Odkuda y uſzeh pobosneh ſzerdczeh radoſzti zasgana hotenia, zuan, ſzebe poſztaulienie, y nebeſzka vigienia, tebi daruiem y alduiem zeuſzemi dobrotami y hualum od uſzega ztuorienia na nebu y na zemlie tebi zdanum, y kotera zdavalatiſze bude; zame y za uſze vu molituah mene preporuchene, daſze od uſzeh uredno hualis, y na veke dichis.

4. Primi ſelie moie Goſzponne Boſe moi, y ſelienia neizrechene huale, y neſzmernoga blagoſzlauliania, kotera tebe polag unoſine neizgovorne velikoche tuoie praudeno idu. Ova tebe, prikaſuiem, y dati ſeliem, uſzaki dan y hip uremena, y na daruvanie z-menum tebi huale y dike uſze Duhe nebeſzke, y uſze verne tuoie, z-molituami y hoteniem pozavam y proſzim.

5. Naite huale uſzi narodi, y jeziki, y ſzueto y medueno ime tuoie z-velikim veſzeliem y z-viſzokum pobosnoſztium zuiſſavaiu. I koteri goder doſztoino y pobosno nay viſſeſſi ou ſzueti tuoi Sacramentum obſzluſavaiu, y z-punum verum pryemliu, miloſchu y miloſzerdnoſzt pri tebe naiti y pryeti doſztoiajuſze, y zame greſsnika nevolinoga naiſze ponizno mole. I kada pobosnoſzt kuſzu ſelieli z-tobum viedinieni uſivali budu, te dobro razueſzelieni, y chudno nahranieni od ſzuetoga ſztola nebeſzkoga odſztupe, z-mene ſziromaha naiſze doſztoiaiu zpomenuti.

Deel Oszemnaiszti.

Da chlovek unogo zuedati zkrounoſzt nemora ſzuetoga Sacramentuma, nego da ponizno naſzleduie Chriſtuſſa, podloſiuſſi chutenie illiti ſzud ſzuoi ſzuetoi vere.

Glaſz Dragoga.

1. Habatiſze moras od neprudnoga y nehaznovitoga zuedania ovoga nai

nai glubſſega Sacramentuma: akoſze neches vu glubine duoinoſzti utopiti. Koterye zuedavecz zmosnoſzti, obſziliga dika. Vech more Bog vuchiniti, nego chlovek razumeti; Pobosno, y kotero terpetiſze more, zpitavanie od iſztine, gotovo uſzigdar navuk pryeti, y po praudenom otczeu navuchaniu pripravno hoditi.

2. Blaſena priproſztocha; kotera teske pute y zpitavania na ztran oſztaulia, ter po raune y ztalne zteze zapovedih Boſieh hodi. Unogiſzu pobosnoſzt pogubili, doklamſzu viſzoka y zkrouna zuedati hoteli. Veraſze od tebe potrebuie, y pravichen ſitek; ne viſzina razuma aly glubina zkrounoſztih boſieh. Ako nerazmes, niti nepryemlies, koiaſzu zdola tebe: kak hoches preſzechi z-razumom koiaſzu zuerhu tebe. Podloſiſze Bogu, y ponizi chutenie vere tuoie, y datiſze navuka ſzuetloſzt, kakovati bude haſznovita y potrebna.

3. Nekoteri jakoſze zkuſſavaiu od vere ſzuetoga Sacramentuma: ali toga ne nym treba pripiſzavati, nego bolie nepriatela uraga kriviti. Nikai nemarai, naiſze z-miſzelmi tuoiemi pregovariati, niti na duoi-

duoina upuchania uraſia odgovariai, nego verui rechem boſiem, ſzuetczem nyeg-vem y Prorokom, y nepriatel beſati hoche od tebe. Unogo kratie haſznovito, da tak podneſze ſzluga boſy. Ar krivoverczeu y greſznikou neche zkuſſavati: kotere ſegurno jur lada: Verne pako y pobosne uſzakoiachkem nachinom zkuſſava.

4. Iddi anda z-priproſztum y neduoinum verum, y z-poniznem poklonom k-ſzuetomu Sacramentumu priſztupi; y kai goder razmeti nemores, na Boga uſzamoguchega ſegurno puſzti. Neukanite Bog, ukaniſze pak ki ſzebe od vech veruie. Hodi Goſzpodin Bog z-priproſztemi: nazueſchaſze poniznem, odpira znanie chiſztem razumom, à gizdavem y koibi uſza radi znati zkrachuie miloſchu. Razum chlovechanſzki mlahauie y falliti more, vera pako prava nigdar zfalliti nemore.

5. Uſzaki razum, y naturalſzko zuedanie veru naſzlieduvati mora, ne napred hoditi, ali nyu potreti. Ar vera y liubau onde nai vech premaſu, y zkrounemi nachini vu ovom preſzuetom y prezmosnom Sacramentumu opravliaiu. Bog vekovechni, y nezmerni, koiega zmosnoſzti

noſzti konczane, chini velika y nezuigiena na nebu y na zemlie, niti ne zuedanie chudneh chinou nyegoveh. Dabi takovi bili chini boſy, dabiſze lahko od chlovechanſzkoga razuma pryeli, nebiſze chudni y neizgovorni zuali.

Uſza ova nai budu na Hualu y Diku uſzamoguchega Goſzpodina Boga, Blaſene Maike Marie, y ſzuetoga Paula pervoga Puſchenika: vernem pako Duſſam na zuelichenie vekivechno.

KONECZ.

CATALOGUS
ILLITI
RED
Uſzeh dugovain, koiaſze vu oue knige zaderſavaiu.
PERUA SZTRAN.
Opominanya na Duhouni ſitek haſznovita.

DRU-

DRUGA ZTRAN.

TRETIA ZTRAN.

Daie

Ka-

Kakie

Od

CHETERTA SZTRAN.

OD

Od

Falin budi Jesus

Spamsc darovat naic ha,
Kala boga gesam rdrv
Koie zkvic joam zelim
ov ges Zatino bogasam,
o bivam Kala Nasslei,
bibis

Svaki neka glasasioie tog,
vim

Je Kabedes

Sigersmi a Kela
mesecxor K